

KWALITEITSHANDBOEK GERECHTSKOSTEN IN STRAFZAKEN – GEMEENSCHAPPELIJK DEEL

Inhoudstafel

HOOFDSTUK I: INLEIDING	6
1. WAT IS EEN KWALITEITSHANDBOEK?	6
2. DE JURIDISCHE WAARDE VAN EEN KWALITEITSHANDBOEK.	6
3. DOEL VAN DIT KWALITEITSHANDBOEK.	7
<i>In essentie kan het doel van dit algemeen kwaliteitshandboek gerechtskosten in strafzaken als volgt worden samengevat:</i>	8
4. STRUCTUUR VAN HET KWALITEITSHANDBOEK.	8
5. TOEPASSINGSGEBIED.	10
5.1.1. Doel van de aanstelling van de prestatieverlener.	10
5.1.2. De lijst van kosten die niet als gerechtskosten in strafzaken kunnen worden beschouwd.	12
5.1.3. Kosten die niet langer beschouwd worden als gerechtskosten in strafzaken.	144
5.2. Met gerechtskosten in strafzaken gelijkgestelde kosten.	155
5.2.1. Categorieën van kosten die met gerechtskosten in strafzaken worden gelijkgesteld	155
5.2.2. Daarnaast worden ook de volgende kosten gelijkgesteld met gerechtskosten in strafzaken.....	177
KORT SAMENGEVAT	188
NIEUWE TYPES GERECHTSKOSTEN	199
HOOFDSTUK II: DE OPDRACHTGEVER	20
1. WIE/WAT IS EEN OPDRACHTGEVER?	20
2. OPGELET: DE POLITIE ALS OPDRACHTGEVER	20
3. DE VORDERING.	222
3.1. De minimumgegevens die in elke vordering moeten worden opgenomen	222
3.1.1. Het uniek nummer van de prestatieverlener	222
3.1.2. Het notitienummer van het strafdossier.	233
3.1.3. Het voorwerp van de vordering	233
3.1.4. De unieke code als digitaal paspoort van de vordering.	244
3.1.5. De termijn waarbinnen de opdracht volledig moet zijn uitgevoerd.	244
3.2. Toelating aan de prestatieverlener om zich te laten vervangen en/of te laten bijstaan door een derde.	255
3.2.1. Delegatie.....	255
3.2.2. Bijstand van helpers.....	277
308	
3.3.1. De referenties van de opdrachtgever.....	299
3.3.2. De datum van de vordering.	299
3.3.3. De gegevens van de prestatieverlener.	299
3.3.4. De uit te voeren opdracht(en).....	299
3.3.5. De tarieven van de prestaties.....	30
3.3.6. Eventuele bijkomende opdrachten.	30
3.3.7. De termijn waarbinnen de opdracht moet worden uitgevoerd.	30
3.3.8. Uitvoering van de opdracht in het weekend, een officiële feestdag of nacht.	30
3.3.9. De handtekening van de opdrachtgever.....	30
3.3.10. De unieke code van de vordering.....	31
4. DE KEUZE VAN DE OPDRACHTGEVER.	31
<i>Het belang van kennisoverdracht bij generatiewissels van deskundigen</i>	31

5. DE (GOED)KEURING VAN DE PRESTATIE.....	32
5.1. Evaluatie van de prestatie door de opdrachtgever.	32
BUITENGEWONE KOSTEN (artikel 34 Gerechtskostenbesluit)	34
5.2. De goedkeuringsfiche	35
HOOFDSTUK III: DE PRESTATIEVERLENER	37
1. WIE/WAT IS EEN PRESTATIEVERLENER?	377
1.1. Inschrijving in het nationaal register.	388
1.1.1. Principe.	388
1.1.2. Uitzondering:.....	40
1.2. Categorieën prestatieverleners.	40
1.2.1 De deskundigen.....	40
1.2.2. De vertalers en de tolken.	41
1.2.3. De technische prestatieverleners.....	42
1.2.4. Wanneer is er geen sprake van "prestatieverlener".	42
1.3. Slachtoffers en burgerlijke partijen.	433
2. TARIEVEN EN ANDERE RECHTEN EN Plichten.	433
3. DE KOSTENSTAAT.	433
3.1. De kostenstaat is geen factuur.	433
3.2. Verplichte vermeldingen op de kostenstaat.	444
3.3. Modellen van kostenstaten.	455
3.3.1. De gegevens van de prestatieverlener.	466
3.3.2. De gegevens van de opdrachtgever en het notitienummer van de zaak.....	466
3.3.3. De gegevens omtrent de uitgevoerde opdracht.	466
3.3.4. Het aantal uitgevoerde opdrachten – de eenheidsprijs.....	466
3.3.5. De eventuele bijkomende kosten.....	466
3.3.6. De totaalprijs.	466
3.3.7. De handtekening van de prestatieverlener.	466
4. UURTARIEF VERSUS FORFAITAIR TARIEF.	466
5. DEONTOLOGIE – EED.	488
5.1. Deontologie voor vertalers-tolken.	488
5.2. Deontologie voor gerechtsdeskundigen.	499
5.3. De eed.	499
CUMMULATIE VAN OPDRACHTEN VOOR DE GERECHTELIJKE OVERHEDEN EN ANDERE KLANTEN	50
HOOFDSTUK IV: DE PROCEDURE, VAN OUD NAAR NIEUW	51
1. DE NIEUWE PROCEDURE.	51
1.1. De opdrachtgever kiest een prestatieverlener en stelt een vordering op.	51
1.2. Het versturen van de opdracht naar de prestatieverlener	51
1.2.1. Als standaardprocedure geldt vanaf nu een digitale procedure.	51
1.2.2. Bij wijze van uitzondering kan van de digitale procedure worden afgeweken.	522
1.2.3. Bijzondere werkwijzen.	53
1° Een eerste groep waarvoor een afwijkende werkwijze geldt, vormen de tolken.....	53
2° Een tweede groep bestaat uit de telecomoperatoren.....	53
3° Een derde groep zijn de aanvragen om herstel van de schade ontstaan bij de uitoefening van een legitieme opdracht door de politie.....	53
1.3. De prestatieverlener heeft zijn opdracht uitgevoerd.	53
1.3.1. Het bezorgen van het resultaat (verslag) aan de opdrachtgever, die de prestatie zal evalueren..	533
1.3.2. Het opmaken van de kostenstaat en doorsturen naar het taxatiebureau.....	544
1.4. Het taxatiebureau ontvangt de kostenstaat en begroot het bedrag.	555
1.5. De begrote kostenstaat wordt doorgestuurd naar het vereffeningsbureau	588
2. SCHEMATISCHE VOORSTELLING VAN DE NIEUWE PROCEDURE.	599

3. BELANGRIJKSTE VERSCHILLEN MET DE VROEGERE PROCEDURE.....	599
3.1. <i>De opdrachtgever moet zich niet meer bezighouden met de financiële kant van de zaak.</i>	599
3.2. <i>Er wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen dringende en niet-dringende gerechtskosten.</i>	599
3.3. <i>De oprichting van een tweeledige structuur en het centraal bureau gerechtskosten.</i>	599
3.4. <i>De afschaffing van de Commissie voor de gerechtskosten in strafzaken.</i>	60
3.5. <i>De invoering van een digitale procedure.</i>	60
3.6. <i>De opdrachtgever mag niet autonoom bepalen of er redenen zijn voor tariefverhogingen</i>	60
3.7. <i>Het verplicht gebruik van de standaardmodellen.</i>	60
HOOFDSTUK V: HET CENTRAAL BUREAU GERECHTSKOSTEN	61
1. BEVOEGDHEDEN DIE VERDWIJNEN.....	61
1.1. <i>De verwerking van de kostenstaten voor de zogeheten “niet-dringende” kosten</i>	61
1.2. <i>De controle achteraf van de door de griffies gedane uitgaven voor “dringende kosten”</i>	61
1.3. <i>Het opheffen van de verjaring van kostenstaten.</i>	62
1.4. <i>De toelating van de minister voor uitgaven boven de 3000 euro (waarde volgens de index in mei 2019).</i>	62
1.5. <i>Het aanvullen van de bankrekeningen van de griffies.</i>	62
2. HUIDIGE BEVOEGDHEDEN.....	62
2.1. <i>Het opmaken van uitvoeringsbesluiten ter uitvoering van de Wet Gerechtskosten in Strafzaken.</i>	62
2.2. <i>De betaling van de gerechtskosten die voortkomen uit de opdrachten uitgevoerd door de telecomoperatoren</i>	633
2.3. <i>De behandeling van dossiers in verband met de vergoeding van schade die is ontstaan bij het rechtmatig optreden van de politie op vordering van de gerechtelijke overheid</i>	633
2.4. <i>Het geven van richtlijnen aan - en het toezicht op de werking van de arrondissementele bureaus</i>	64
2.5. <i>Het behandelen van de administratieve beroepen.</i>	666
2.6. <i>De behandeling van de kostenstaten, afkomstig van de leveranciers op de luchthaven van Zaventem die te maken hebben met de verplichting om in bepaalde omstandigheden aangehouden of gevangene personen te voorzien van maaltijden.</i>	666
2.7. <i>De behandeling van de zogenaamde internationale rogatoire commissies.</i>	677
2.8. <i>De behandeling van de dossiers van een prestatieverlener waarbij sprake is van een derdenbeslag op de inkomsten van die prestatieverlener</i>	678
2.9. <i>De behandeling van de kostenstaten van tolken die geen verblijfsadres hebben in België</i>	70
2.10. <i>De behandeling van de kostenstaten afkomstig van de FOD Defensie</i>	70
HOOFDSTUK VI: HET TAXATIEBUREAU	71
1. TERRITORIALE BEVOEGDHEID.....	71
1.1. <i>In principe</i>	71
1.2. <i>Op dit principe zijn er wel drie belangrijke uitzonderingen:</i>	72
1.2.1. de telecomoperatoren.....	72
1.2.2. de tolken.....	72
2. MATERIËLE BEVOEGDHEID	74
DE KOSTEN EN ERELONEN VAN GERECHTSDEURWAARDERS	74
3. SAMENSTELLING EN POSITIE	765
HOOFDSTUK VII: HET VEREFFENINGSBUREAU	788
1. TERRITORIALE BEVOEGDHEID.....	788

2. MATERIËLE BEVOEGDHEID	799
BIJZONDERE MODALITEITEN	80
Derdenbeslag	80
Dubbele betaling	80
Betaling aan een buitenlandse prestatieverlener (internationale betaling)	80
Verzoening van rekeningen	80
3. SAMENSTELLING EN POSITIE	81
HOOFDSTUK VIII: HET BEROEP	822
1. TOEPASSELIJK RECHT.	822
1.1. <i>Wettelijke basis</i>	822
1.2. <i>Mogelijke hypotheses</i>	83
1.3. <i>Behandelingstermijn</i>	83
1.4. <i>Behoorlijk bestuur</i>	844
2. BEHANDELING VAN HET BEROEP	855
2.1. <i>Onderzoek van de ontvankelijkheid</i>	855
Als het beroep ontvankelijk is	866
Als het beroep onontvankelijk is	866
<i>Klantvriendelijkheid als norm</i>	86
2.2. <i>Samenstelling van het dossier</i>	878
2.3. <i>Onderzoek ten gronde</i>	889
2.4. <i>Beslissing</i>	899
2.4.1. De beslissing van de directeur-generaal is eenduidig gunstig voor de appellant: het beroep wordt "ingewilligd"	89
2.4.2 De beslissing van de directeur-generaal is gunstig mits voldaan wordt aan een bepaalde voorwaarden: het beroep wordt "ingewilligd mits..."	899
2.4.3. De beslissing van de directeur-generaal is deels gunstig: het beroep wordt "gedeeltelijk ingewilligd"	90
2.4.4. De beslissing van de directeur-generaal is ongunstig voor de appellant: "het beroep wordt verworpen"	90
2.5. <i>Eventuele verdere procedure na vernietiging van de beslissing van de directeur-generaal door de Raad van State</i>	90
2.6. <i>Overgangsrecht voor beroepen waarover geen uitspraak kwam of die niet meer konden worden behandeld</i>	991
1° Hangende beroepen.	911
2° Onbehandelde beroepen	922
HOOFDSTUK IX: DE TERUGVORDERING VAN BETAALDE GERECHTSKOSTEN	92
DEEL 2: SECTORALE BENADERING	
BIJLAGEN	128
A. DE MODELLEN	128
1. DE VORDERINGEN	129
1.1 <i>algemeen model</i>	130
1.2. <i>medische expertises: onderzoek van lijken</i>	131
1.3. <i>medische expertises: onderzoek van zieken en gewonden</i>	135
1.4. <i>medische expertises: vaststelling van de staat van dronkenschap</i>	103
1.5. <i>medische expertises: laboratoriumonderzoeken</i>	105
1.6. <i>Medische expertises: geestesonderzoeken psychologen</i>	107
1.7. <i>Medische expertises: geestesonderzoeken psychiaters</i>	144
1.8. <i>Medische expertises: bijzondere onderzoeken</i>	147
1.9. <i>Toxicologische expertises: algemene toxicologische expertisen</i>	149
1.10. <i>Toxicologische expertises: opsporen van verdovende middelen, hormonen en andere stoffen</i>	152

1.11. Toxicologische expertises: bloed- en speekselanalyses met betrekking tot drugs in het verkeer.....	155
1.12. Ballistische expertises.....	157
1.13. Genetische analyse.....	160
1.14. Expertises inzake verkeer.....	163
1.15. Expertises inzake onderzoek van vezels en haren.....	165
1.16. Bewerkingen criminalistische aard.....	168
1.17. Tolken.....	170
1.18. Vertalers.....	171
1.19. Gerechtsdeurwaarders.....	173
1.20. Takelen en stallen van voertuigen.....	175
1.21. Jeugdrechtbank.....	179
1.22. Achterzijde vorderingsmodellen met belangrijke informatie en toelichting.....	181
2. DE GOEDKEURING.....	182
3. DE KOSTENSTATEN.....	184
3.1. Algemeen model.....	1880
3.2. Medische expertises.....	1862
3.3. Toxicologische expertises.....	1884
3.4. Ballistische expertises.....	1906
3.5. Genetische analyse.....	1928
3.6. Expertises inzake verkeer.....	19460
3.7. Expertises inzake onderzoek van vezels en haren.....	1962
3.8. Bewerkingen criminalistische aard.....	1984
3.9. Vertalers.....	2006
3.10. Gerechtsdeurwaarders.....	2028
3.11. Takelen en stallen van voertuigen.....	20470
B. MINISTERIËLE OMZENDBRIEVEN	2062
1. VOLGENDE OMZENDBRIEVEN WORDEN OPGEHEVEN	2062
2. VOLGENDE OMZENDBRIEVEN BLIJVEN VAN TOEPASSING:	2095
OPMERKING:	2117
LEXICON	2128
CONTACTGEGEVENS	188
FAQ.....	191

Alternatieve inhoudstafel op basis van het schematisch overzicht “nieuwe procedure”

[alternatieve inhoudstafel schema 2.docx](#)

HOOFDSTUK I: INLEIDING

1. Wat is een kwaliteitshandboek?

Een kwaliteitshandboek is een instrument dat wordt beschouwd als een van de hoofdvereisten voor bedrijven en instellingen die zich willen laten certificeren. Certificatie is het resultaat van een positieve kwaliteitscontrole door een onafhankelijke instantie die uitlegt hoe ze te werk gaat en daarbij steeds de vereiste kwaliteit van alle aspecten daarvan voor ogen houdt. Bij Belgische overheden, die gewend zijn aan formele, bij wet vastgelegde normen, is het nog een vrij nieuw concept. Toch vindt het meer en meer zijn weg naar de overheden die in contact staan met het publiek, dat steeds meer verwachtingen heeft, en zijn rechten als consument, klant en burger wil laten gelden tegenover een geheel van instellingen die hun absolute macht allang zijn verloren.

2. De juridische waarde van een kwaliteitshandboek.

In de privésector is een kwaliteitshandboek een formeel engagement, een contract, een wederzijdse belofte. In de gerechtelijke wereld met zijn eigenheid, tradities en onafhankelijkheid is de vraag naar de juridische waarde van enige vorm van richtlijn wellicht de eerste die wordt opgeworpen. Het antwoord erop bepaalt of dit kwaliteitshandboek zal worden beschouwd als louter vrijblijvende goede raad die men in volle onafhankelijkheid aanvaardt of negeert, of toch aanvaardt als een dwingende regeling¹ die moet worden gevolgd door alle betrokken partijen, ook de gerechtelijke overheid.

Het spreekt voor zich dat de redactie van een kwaliteitshandboek geen inspanning is, die men zich getroost met het bescheiden doel louter raad te geven. Het doel ervan is hetzelfde gezag te verwerven als ISO-normen in de privésector. Dat kan (en moet) vooreerst op vrijwillige basis gebeuren, dankzij de overtuigingskracht van het argument dat beide partijen elkaar nodig hebben, en dat oog hebben voor elkaars noden onontbeerlijk is om te komen tot een vruchtbare samenwerking. Hierom zal worden gewerkt aan de bewustmaking van de actoren die nog niet overtuigd zouden zijn van de noodzaak om op een efficiënte en eenvormige manier te werken. Waar overtuigingskracht het niet haalt, zal het hiërarchisch gezag van de minister over het Openbaar Ministerie worden aangewend.

Juridisch is het handboek vergelijkbaar met een omzendbrief, die door de minister van Justitie wordt gericht aan alle medewerkers van Justitie, die al dan niet formeel ondergeschikt zijn aan hem. Dat betekent dat het eveneens is gericht aan de leden van de zittende magistratuur, die evenveel belang hebben bij een goede samenwerking en die bij de uitvoering van hun taak belangrijke verbruikers van het budget voor gerechtskosten zijn. Het genereren van gerechtskosten is een hulpmiddel bij de totstandkoming van rechtspraak en het raakt bijgevolg niet aan de grondwettelijke vrijheid van de magistraat om in alle onafhankelijkheid te beslissen in zijn oordeel. Daarom veroorlooft dit kwaliteitshandboek zich ook hen op te roepen deze regels toe te passen.

Vermits gerechtskosten met belastinggeld uit de Schatkist worden vergoed, geldt ook hier de regel dat er zuinig en efficiënt moet worden omgesprongen met de beperkte financiële middelen die ter beschikking staan. Daarom moeten er voor iedereen gelijke regels bestaan, die echter zo flexibel moeten zijn dat ze niet thuishoren in een formele wet.

---

¹ Een alternatieve omschrijving zou kunnen zijn dat een kwaliteitshandboek een para-legaal instrument is, dat een bedrijf, instelling of overheid vrijwillig aanvaardt en bindt aan een geheel van kwaliteitsregels, die de weg wijzen naar een kwalitatief hoogstaand niveau van contact met de klant, zoals die dat mag verwachten de dag van vandaag.

Dat is de natuur van dit handboek: een modern en soepel te herzien praktisch hulpmiddel dat een garantie op kwaliteit biedt. Het is een para-legaal instrument, dat bestaat naast de wet, waarmee het niet in tegenspraak is, maar dat een noodzaak is geworden als aanvulling erop, om het hoofd te bieden aan de hedendaagse noden en verwachtingen.

3. Doel van dit kwaliteitshandboek.

De regelgeving over de gerechtskosten in strafzaken was dringend toe aan een ingrijpende hervorming. Niet alleen was ze sterk verouderd, moeilijk werkbaar in de praktijk en uitgegroeid tot een allegaartje van regels die in elk rechtsgebied op een verschillende manier werden geïnterpreteerd en toegepast, ze was bovendien niet in overeenstemming met de Wet van 22 mei 2003 houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de federale Staat. Die bepaalt dat er een duidelijke scheiding moet zijn tussen de behoefte, de levering en de controle- en betaalfunctie.

In het verleden werden al diverse pogingen ondernomen om de regelgeving te hervormen en aan te passen aan de hedendaagse noden, doch dit bleef zonder noemenswaardig resultaat. Hierin komt nu eindelijk verandering: in 2019 werd een nieuwe wet gepubliceerd die de basis moet vormen voor een modern en efficiënt kader. Ze moet in het bijzonder bijdragen tot het bevorderen van de rechtszekerheid van de gerechtelijke overheden en de gerechtsdeskundigen, alsook het waarborgen van een gelijke behandeling van alle betrokkenen. De nadruk ligt in hoofdzaak op de modernisering, professionalisering, rationalisering, specialisering en informatisering van de materie van de gerechtskosten.

Het betreft hier de Wet van 23 maart 2019 betreffende de gerechtskosten in strafzaken en gelijkgestelde kosten en tot invoering van een artikel 648 in het Wetboek van Strafvordering (in verdere verwijzingen: Wet Gerechtskosten in Strafzaken) waarin een aantal basisprincipes worden vastgelegd, met name:

- de definitie van een aantal begrippen en een omschrijving van wat verstaan moet worden onder “gerechtskosten in strafzaken en gelijkgestelde kosten”;
- de beschrijving van de organisatie van de nieuwe diensten bevoegd voor het beheer van de gerechtskosten;
- de invoering van een nieuw te volgen procedure van toekenning, verificatie en betaling van de gerechtskosten;
- de invoering van een nieuw administratief beroep.

In deze kaderwet worden diverse bevoegdheden gedelegeerd aan de Koning, of anders gezegd, deze kaderwet moet dienen als basis voor het nemen van uitvoeringsbesluiten waarin de vastgelegde principes verder worden uitgewerkt. Het belangrijkste KB, dat eveneens in 2019 werd gepubliceerd, is het koninklijk besluit van 15 december 2019 tot vaststelling van de organisatie van de arrondissementele bureaus gerechtskosten en de procedure volgens dewelke gerechtskosten in strafzaken en gelijkgestelde kosten worden toegekend, geverifieerd, betaald en teruggevorderd (in verdere verwijzingen: Gerechtskostenbesluit).

Dit KB bevat de nadere uitwerking van de nieuwe organisatie en de nieuwe procedures die werden vastgelegd in de Wet Gerechtskosten in Strafzaken. Het is daarnaast de bedoeling om op niet al te lange termijn tariefbesluiten voor de verschillende beroepscategorieën te publiceren, zoals deze die reeds bestaan voor de gerechtsdeurwaarders en de vertalers/tolken.

De specifieke bepalingen die (zullen) gelden voor de diverse beroepsgroepentariefbesluiten met hun grote praktische gevolgen voor de prestatieverleners komen niet aan bod in dit algemeen kwaliteitshandboek, maar zullen het voorwerp uitmaken van afzonderlijke kwaliteitshandboeken.

In essentie kan het doel van dit algemeen kwaliteitshandboek gerechtskosten in strafzaken als volgt worden samengevat:

1. een efficiënt en kwalitatief antwoord bieden op de vragen die kunnen rijzen bij de toepassing van de nieuwe regelgeving;
2. het komen tot een uniforme toepassing van de regelgeving waardoor er een gelijke behandeling kan worden gegarandeerd voor alle betrokkenen, ongeacht het rechtsgebied;
3. het invoeren en opleggen van normen en methodes die voor iedereen kenbaar zijn;
4. het goed beheren, optimaliseren en verspreiden van de werkprocessen om bij te dragen tot een kwaliteitsvol resultaat voor alle betrokken partijen.

4. Structuur van het kwaliteitshandboek.

Het zal geen verbazing wekken dat dit handboek is ingedeeld in hoofdstukken die elk een belangrijk gemeenschappelijk punt hebben, zoals het hoofdstuk IV over de procedure van verwerking van de gerechtskosten. Dat handelt over het hele verloop van de procedure, met alle mogelijke afwijkingen van de ideale lijn. De lezer zal er alles terugvinden, ofwel ter plaatse, ofwel een verwijzing ernaar, dat te maken heeft met de chronologie van de stappen van die kunnen of moeten worden gezet. Het gebeurt echter vaak, dat wanneer bepaalde punten ter sprake komen, dit het beste moment is om specifieke onderwerpen te bespreken, die verband houden met hetgeen op die plaats wordt uitgelegd, maar die ook apart aandacht verdienen. Daarom zijn zulke onderwerpen en hun toelichting in een opvallend en gekleurd kader geplaatst.

Dit is het leeuwendeel van het kwaliteitshandboek.

Daarna volgt een tweede deel, dat de hele materie opnieuw bekijkt, vanuit het standpunt van de betrokken sectoren deze keer, en vanuit dat van waaruit de betrokken diensten en de opdrachtgevers kijken naar die sectoren. Het gaat hier niet om de economische sectoren, waarover wordt gesproken in de media, of de sectoren zoals ze zijn ingedeeld door de vakbonden of de werkgeversorganisaties, en al evenmin over die, gebruikt door de statistische diensten. Het gaat hier over een aantal groepen van prestatieverleners, die gelijkaardige, of vaak samen of na elkaar hun onderzoek voeren en hun bevindingen en besluiten aan elkaar aftoetsen om een vollediger beeld te krijgen. Daarom is er een grote sector gevormd, bestaande uit alle medische beroepen waarmee het gerecht in aanraking komt op diverse manieren. Artsen kunnen gevorderd worden om slachtoffers van ongevallen te onderzoeken, bv. op de graad van arbeidsongeschiktheid die zal blijven na het herstel van het slachtoffer. Dat kan hij gevraagd worden te onderzoeken, zowel door het openbaar ministerie als door de verzekeringsmaatschappij van de door het slachtoffer als schuldigen aangewezen partijen. Veel deskundigen treden uitsluitend op voor verzekeringsmaatschappijen, maar nog meer van hen treden afwisselend op als deskundige aangesteld op vraag van ene of de andere partij. Dit is op zich niet verboden, hoewel het in de praktijk toch niet zelden voor ethische problemen zorgt en bij de aansteller het gevoel kan oproepen geen objectief expert te kunnen vinden.

Om die reden mag een tegenpartij altijd haar bezwaren uiten tegen de aanstelling van een bepaalde deskundige op vraag van de persoon die misschien verantwoordelijk is voor de verwondingen of de handicap die iemand overhoudt aan een ongeval. Uiteraard hoort een deskundige niet binnen eenzelfde proces achtereenvolgens de rol te spelen van deskundige met als opdracht in het bijzonder aandacht te hebben voor toestand van het slachtoffer, om later de belangen van de verzekeringsmaatschappij voorrang te geven.

Tot slot volgt er ook een derde deel, dat bestaat uit een uitgebreide FAQ, samengesteld uit interessante praktijkgevallen, die kennelijk nu al, of wellicht in een volgende fase een belangrijke rol gaan spelen bij het ontwikkelen van een vaste lijn in de rechtspraak van de directeur-generaal bij de behandeling van de beroepen tegen negatieve beslissingen van de taxatiebureaus. De rechtspracticus, die twijfelt welke regel de juiste is in een bepaalde situatie, zal in dit deel snel een antwoord kunnen vinden. Ook de leek zal hier zijn gading vinden omdat er zoveel mogelijk is getracht de antwoorden bondig, duidelijk en eenvoudig weer te geven. Hier past het even te waarschuwen dat voor de jurist, er soms te weinig genuanceerde zaken zullen staan in de tekst, die ook geen volledigheid beoogt. Wie juridische zekerheden zoekt, moet ze gaan vinden in deel 1. Wie een open vraag wil stellen, eveneens. Wie voor de keuze staat te beslissen tot één van twee of meer gelijkaardige antwoorden, kan beter voor de duidelijkheid steun zoeken in deel 3.

Achteraan komt nog een bundel van de meest gebruikte regelgevende teksten die nu en in de nabije toekomst van kracht zijn of zullen worden: de wet, haar uitvoeringsbesluiten tot op de dag waarop de redactie wordt afgesloten, de omzendbrieven die nog van kracht én van belang zijn, en de praktische instructies zoals het kwaliteitshandboek.

5. Toepassingsgebied.

Alvorens dieper in te gaan op de betrokken actoren, de nieuwe organisatie en procedure, en het nieuw administratief beroep, is het nuttig om eerst even te verduidelijken wat verstaan moet worden onder gerechtskosten.

In zeer ruime zin kunnen gerechtskosten omschreven worden als alle kosten die verband houden met het voeren van een procedure voor een rechtbank of een lopende procedure (zonder gevolg-dossiers). Deze kosten kunnen zeer uiteenlopend zijn zoals de kosten van de gerechtsdeurwaarder, advocaatkosten (hier alleen pro deo- en rechtsplegingskosten), expertisecosten, rol- en griffierechten, ...

De grote vraag is dan wie deze kosten zal moeten betalen. Het is de rechter die in zijn vonnis of arrest zal beslissen door wie de kosten gedragen moeten worden. Meestal is dat de verliezende partij. Als beide partijen deels in het gelijk worden gesteld, kan de rechter beslissen dat elke partij zijn eigen kosten moet betalen, of kan hij een verdeelsleutel opleggen.

De kosten waarover dit handboek gaat, zijn echter kosten die door de overheid worden betaald, namelijk de gerechtskosten in strafzaken en de daarmee gelijkgestelde kosten. Sommige van deze kosten kunnen wel worden teruggevorderd van de veroordeelde, de schuldig verklaarde, de civielrechtelijk aansprakelijke of de burgerlijke partij die in het ongelijk is gesteld. Als de vordering niet ontvankelijk is, kunnen de kosten eveneens worden teruggevorderd.² Andere kosten vallen altijd ten laste van de overheid zoals bijvoorbeeld de reis- en verblijfskosten van de magistraten die met de dienst van Assisen zijn belast,

---

² Zie artikel 7, 2^e lid Wet Gerechtskosten in Strafzaken.

vergoedingen van juryleden, de overbrenging van verdachten, beklaagden, beschuldigen, veroordeelden, geïnterneerden en personen die ter beschikking zijn gesteld van de regering (thans is dit de strafuitvoeringsrechtbank) en de vervoerskosten naar het buitenland of uitlevering vanuit België, met inbegrip van eventuele maaltijdkosten. Dit geldt doorgaans ook voor vertaal- en tolkkosten.³

5.1. Gerechtskosten in strafzaken.

Eenvoudig gesteld gaat het om kosten die zijn ontstaan, nadat een magistraat (of een bevoegd lid van een politie- of inspectiedienst) voor de behandeling van een strafdossier een prestatieverlener heeft aangesteld om hem te helpen bij bepaalde aangelegenheden, waarvoor hijzelf niet over voldoende kennis, kunde en materiaal⁴ beschikt. We denken hier bijvoorbeeld aan de tolk die gevraagd wordt wanneer een verdacht persoon verhoord moet worden en de Nederlandse taal niet machtig is, de psychiater die moet onderzoeken in welke mate een verdachte beschikt over voldoende geestesvermogen, de lijkschouwer die de doodsoorzaak moet vaststellen wanneer het slachtoffer in verdachte omstandigheden is overleden, het onderzoek van bloed, vezels, haren,... die zijn aangetroffen op een plaats delict, het uitvoeren van een genetisch onderzoek, het aanstellen van een financieel deskundige om uit te maken of de verdachte fraude heeft gepleegd,...

In de praktijk zal het gewoonlijk gaan om kosten die worden gemaakt bij de behandeling van een strafzaak, die beoordeeld zal worden door een strafrechter in een strafrechtbank⁵. Gerechtskosten die voortvloeien uit een burgerlijke procedure⁶ vallen hier in principe niet onder, al bestaan hierop uitzonderingen.⁷

Wanneer is er sprake van gerechtskosten in strafzaken?

5.1.1. Doel van de aanstelling van de prestatieverlener.

Er is sprake van gerechtskosten in strafzaken als de aanstelling van de prestatieverlener één of meerdere doelen nastreeft die zijn opgesomd in de Wet Gerechtskosten in Strafzaken⁸. Het gaat om de volgende doelstellingen:

1° *het zoeken naar de waarheid*: dit is een algemene doelstelling die eigenlijk altijd een rol moet spelen. Voorbeeld: een getuige heeft de feiten zien gebeuren, maar zijn verhaal is niet vrij van tegenstrijdigheden. De onderzoeksrechter vraagt een psycholoog een onderzoek te doen naar de geloofwaardigheid van de getuige;

2° *het inschatten van de elementen van het dossier die de persoonlijke kennis van de opdrachtgever overstijgen wegens onder andere hun technische aard*: hier gaat het om het laten uitvoeren van een deskundigenonderzoek waarbij de deskundige de rechter een advies

---

³ In artikel 31, 4^e lid van de Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken wordt bepaald dat de kosten van vertaling ten laste van de Schatkist zijn. Daarnaast moeten dergelijke kosten gezien worden als kosten die op grond van internationale verdragen inzake mensenrechten en fundamentele vrijheden niet van de veroordeelde mogen worden teruggevorderd omdat dit afbreuk zou doen aan diens grondrechten en zijn waarborg op een eerlijk proces op de helling zou zetten.

⁴ Voorbeelden: slotenmaker, takelwagen, autostalling, maaltijden.

⁵ We denken hier in het bijzonder aan de politierechtbank, de rechtbank van eerste aanleg – correctionele kamer, het hof van beroep – correctionele kamer, en het Hof van Assisen. Bij uitbreiding kan het ook gaan om arbeidsrechtbanken indien er inbreuken zijn op het sociaal strafrecht.

⁶ Een burgerlijke procedure gaat over een geschil tussen partijen over hun burgerlijke rechten, waarbij de betrokken partijen in beginsel particuliere burgers zijn. Een strafprocedure gaat over inbreuken op de strafwetgeving waarbij de staat (vertegenwoordigd door het Openbaar Ministerie) een partij in het geding is.

⁷ Zie infra punt 4.2 met gerechtskosten in strafzaken gelijkgestelde kosten.

⁸ Zie artikel 3, §1, 3^e lid Wet Gerechtskosten in Strafzaken.

moet bezorgen, bijvoorbeeld het advies van een verkeersdeskundige of het advies van een psychiater;

3° het onderzoeken en overzichtelijk maken van een complex dossier: dit is eerder zeldzaam, maar soms is het nuttig om een zeer omvangrijk en/of ingewikkeld dossier te laten bestuderen door een deskundige zodat het dossier begrijpelijker, beter leesbaar en beter bruikbaar wordt voor de rechter;

4° het vertalen van het dossier of delen ervan vanuit of naar een taal bruikbaar voor de procedure, of verstaanbaar voor de partij die geniet van rechtsbijstand: dit heeft betrekking op het vertalen en tolken voor de rechter zelf, het Openbaar Ministerie, de verdachte die al dan niet geniet van rechtsbijstand, en zijn raadsman.

Agenten die belast zijn met het opsporingsonderzoek, het parket, de onderzoeksrechter en de rechters moeten beroep doen op een beëdigd tolk als zij de taal die gebruikt wordt door de partijen niet begrijpen. Partijen die de taal van de procedure niet verstaan hebben het recht om zich te laten bijstaan door een tolk.⁹ Elke verdachte heeft immers het recht om zijn proces degelijk te kunnen volgen en zich met kennis van zaken te kunnen verdedigen.

Daarnaast heeft de verdachte ook recht op de vertaling van documenten die hij moet kunnen begrijpen om een eerlijk proces te kunnen krijgen¹⁰. Voorbeeld: de verdachte in een zaak is een Pool die geen van onze landstalen kent, en bij zijn ondervraging recht heeft op een tolk die de vragen en zijn antwoorden correct weergeeft. Hij verklaart dat hij een valse naam gebruikt en toont een Pools document. De aanwezige tolk mag zich ook aanbieden om dit document te vertalen ten behoeve van de onderzoeksrechter;

5° het onderzoeken van de fysieke en/of mentale toestand van de bij de zaak betrokken levende en overleden personen: dit omvat allerhande medische onderzoeken die uitgevoerd kunnen worden op zowel een levend als een overleden persoon (voorbeeld: een inschatting van de graad van blijvende arbeidsongeschiktheid van een slachtoffer van een ongeval met vluchtmisdrijf wordt op vordering van het parket gemaakt door een traumatoloog).

Wanneer een persoon als verdachte wordt verhoord en daarbij van zijn vrijheid wordt beroofd, heeft deze persoon recht op medische bijstand¹¹. Voorbeeld: een verdachte van geweld bij een betoging gaat ondervraagd worden. Hij is agressief geweest en vreest een ruwe behandeling. Een arts onderzoekt hem op verwondingen voor en na de ondervraging, op vordering van de politie. Dit valt eveneens onder gerechtskosten in strafzaken;

6° elk nuttig specialistisch onderzoek van roerende en onroerende, materiële en immateriële zaken en van documenten: hier gaat het voornamelijk om sporenonderzoeken die worden uitgevoerd in een laboratorium.

Voorbeeld: bij een inbraak zijn onder het raam dat werd ingeslagen glasscherven, voetsporen, een kapotte handschoen en een bloedvlek aangetroffen. Het parket stelt het NICC aan als deskundige om alle sporen op passende wijze te onderzoeken op DNA-resten;

7° de analyse of synthese van fiscale, sociale, boekhoudkundige, economische, juridische of wetenschappelijke dossiers: het doel hier is het opsporen van typische witteboordencriminaliteit, die meestal te maken heeft met fraude. Het gaat hier met andere woorden om economische misdrijven. Voorbeeld: het parket botst op een grote zaak van fiscale fraude en sigarettensmokkel. Het stelt een accountant aan om de dubbele boekhouding

---

⁹ Zie artikel 31 Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken en artikel 47bis, §6, 4° Sv.

¹⁰ Zie artikel 22 Wet van 15 juni 1935 op het gebruik der talen in gerechtszaken.

¹¹ Dit is het gevolg van het zogenaamd Salduz-arrest.

van het betrokken transportbedrijf te onderzoeken en een verkeersdeskundige om de tachograafschrift van de vrachtwagens te onderzoeken;

8° *het uitvoeren van nodige of nuttige technische handelingen met het oog op een efficiënte behandeling van het dossier*: dit betreft het invoeren van de hulp van een technicus zoals een slotenmaker om een deur of een kluis te openen, een duiker, een takeldienst... Voorbeeld: een verdachte bekent dat hij de buit van een diefstal heeft verborgen in een garagebox, waarvan hij de sleutel is verloren. De politie vordert een slotenmaker om de kluis te klaren;

9° *het verlenen van dringende materiële en humane bijstand aan het slachtoffer, zoals het reinigen van de plaats van het misdrijf of het herstel van de schade veroorzaakt aan de woning van het slachtoffer, om secundaire victimisering¹² te vermijden*. Dit is eigenlijk een onrechtstreekse gerechtskost die vrij recent werd toegevoegd om de slachtoffers of familieleden van de slachtoffers de pijnlijke gevolgen van het misdrijf te besparen. Voorbeeld: het reinigen van een met bloed besmeurde woning;

10° *het vergoeden van materiële schade ontstaan bij de uitvoering van wettige politieopdrachten*: het gaat hier in hoofdzaak om het vergoeden van schade die werd veroorzaakt door de politie bij de uitvoering van haar wettige taak. Het klassiek voorbeeld is het gebruik van geweld bij een huiszoeking waarbij schade werd toegebracht aan de voordeur of andere materiële goederen in de woning. Het kan echter ook gaan om bijvoorbeeld schade toegebracht aan geparkeerde voertuigen tijdens een politieachtervolging;

11° *het herstellen in hun oorspronkelijke toestand van goederen die door het voorbereiden of plegen van een misdrijf werden beschadigd of in waarde verminderd zijn*: hier kan gedacht worden aan grootschalige opruimacties zoals bijvoorbeeld het opruimen van een plaats waar zich een drugsplantage bevond;

12° *het verwerven van welbepaalde gespecialiseerde materialen of hulpmiddelen waarover de onderzoekers en de organisaties waartoe ze behoren niet beschikken en die onontbeerlijk zijn voor het welslagen van een bepaald onderzoek*. Het gaat hier om nieuwe methodes, technieken en hulpmiddelen die nog niet gekend waren op het ogenblik van het opmaken van deze lijst met doelstellingen, maar die toch nuttig kunnen zijn in de toekomst. Hiervoor is wel de toelating van de minister van Justitie nodig. Bovendien zal ook de betrouwbaarheid van deze nieuwe beschikbare technieken en middelen moeten worden aangetoond. Het bekendste voorbeeld uit het recentere verleden is de "grondradar" die dient om ondergrondse holle ruimten te vinden.

Het opstellen van een limitatieve lijst van gerechtskosten in strafzaken is niet mogelijk aangezien bijna alle kosten hiervoor in aanmerking kunnen komen, als er maar voldaan is aan één of meerdere van de hierboven beschreven doelstellingen.

---

¹² In de criminologie de benaming van het fenomeen dat slachtoffers van een misdrijf door de vaststelling van de feiten, het onderzoek, de eventuele aandacht van de media, de nieuwsgierigheid van burens en kennissen, het ontstaan van roddels, en in het algemeen, door wat er van hen wordt verwacht of wat er nodig is om hen het herstel van hun schade te bieden, wordt ervaren als bijkomende schade (vooral moreel, maar ook extra kosten, verloren tijd, aantasting van hun privacy...) en uiteindelijk soms ook verdachtmakingen en wantrouwen tegen henzelf.

5.1.2. De lijst van kosten die niet als gerechtskosten in strafzaken kunnen worden beschouwd.
In het uitvoeringsbesluit is wel een lijst opgenomen van kosten die NIET als gerechtskosten in strafzaken kunnen worden beschouwd.¹³ Deze kosten zullen met andere woorden niet door FOD Justitie worden betaald en/of worden voorgeschoten. Het gaat om de volgende kosten:

1° *het weghalen van in beslag genomen voertuigen door middel van takelwagens, en de stalling ervan, aan de hiertoe vastgestelde prijs, als dit gebeurt als administratieve maatregel. Het gaat hier om het preventief wegtakelen van hinderlijk geparkeerde voertuigen. Dit is geen gerechtskost;*

2° *de opgraving van lijken die wordt uitgevoerd aan andere dan de plaatselijke tarieven die gelden op de betrokken begraafplaats. Het opgraven van lijken wordt gedaan door gespecialiseerd personeel van het betrokken kerkhof dat werkt volgens een tarief van dat specifieke kerkhof. Afwijkende tarieven kunnen niet in aanmerking komen als gerechtskost in strafzaken;*

3° *het vervoer per taxi van personen, van het gemeenschapscentrum voor minderjarigen te Everberg, Tongeren en Saint-Hubert, waar ze verblijven naar de rechtbank en terug, wanneer de politie niet door het Openbaar Ministerie gevorderd werd, of waarvoor een voertuig van het centrum beschikbaar is, of wanneer de persoon in zulke instelling is geplaatst waarvan het beheer door de bijzondere wet van 6 januari 2014 aan de gemeenschappen werd toevertrouwd. Dit is het gevolg van het feit dat de bevoegdheid over de jeugdinstituten en het jeugdrecht werd overgedragen aan de Gemeenschappen, die voor het vervoer van minderjarigen middelen en budget hebben gekregen van de federale overheid. Slechts in zeer uitzonderlijke gevallen, en mits voldaan is aan een aantal voorwaarden, zal dit nog als een gerechtskost in strafzaken aanvaard worden. Dit zal bijvoorbeeld nog mogelijk zijn als er op het ogenblik dat de minderjarige vervoerd moet worden naar de rechtbank, geen enkel ander geschikt vervoermiddel beschikbaar is;*

4° *logistieke handelingen met procedurestukken en overtuigingsstukken, die niet zijn gevorderd door de magistraat bevoegd in een lopende procedure, of die intern kunnen worden uitgevoerd. Het gaat hier veelal over het vervoer van dossiers of overtuigingsstukken. Als dit vervoer kan gebeuren door een interne medewerker kan er geen sprake zijn van een gerechtskost. Moet men wel beroep doen op een externe partner, dan kan er alleen sprake zijn van een gerechtskost als dit uitdrukkelijk door de bevoegde magistraat werd gevorderd;*

5° *het gebruik van een zaal voor lijkschouwingen, die op basis van artikel 255, 11° van de nieuwe gemeentewet aan wetsdokers ter beschikking wordt gesteld. Kosten en uitgaven die verband houden met de plaatselijke veiligheids- en gezondheidspolitie zijn ten laste van de betrokken gemeente en zullen niet gezien worden als een gerechtskost in strafzaken;*

6° *de prestaties van duikers en hondengeleiders, evenals die van samenstellers van robotfoto's, die een wedde of vergoeding ontvangen vanwege een overheid of een dienst waarvan ze afhangen, en die prestatie in het kader van hun gewone dienst verrichten. Zo zal bijvoorbeeld de prestatie van een duiker die al betaald wordt voor zijn taak door de Civiele Bescherming of de brandweer, niet in aanmerking komen als een gerechtskost in strafzaken;*

7° *het vervoer en het verblijf in België buiten het kader van een strafrechtelijke procedure door magistraten, met inbegrip van de griffiers en toegevoegde griffiers, en de eventueel meereizende politieambtenaren. Dergelijke kosten kunnen met andere woorden enkel in aanmerking komen als een gerechtskost in strafzaken als dit gebeurt in het kader van een strafrechtelijke procedure;*

---

¹³ Zie artikel 35 Gerechtskostenbesluit en artikel 3, §1, 4^e lid Wet Gerechtskosten in Strafzaken.

8° *het verstrekken van het materiaal voor ademtesten.* Deze worden gezien als een werkingskost voor de politie. Het materiaal voor de opsporing van alcohol en drugs in bloed, urine en speeksel zijn wel gerechtskosten in strafzaken;

9° *het ontsmetten van in het kader van een lopend onderzoek te onderzoeken of te manipuleren overtuigingsstukken* als er geen reden is te vrezen dat ze besmet zijn met ziektekiemen of bevuild met schadelijke stoffen. Vanaf het ogenblik dat het personeel risico loopt om besmet te worden met ziektekiemen of gevaar loopt om in aanraking te komen met schadelijke stoffen, zal de ontsmetting van de overtuigingsstukken wel aanvaard worden als een gerechtskost in strafzaken;

10° *het herstel van milieuschade die verband houdt met drugs, precursoren en daarmee verbonden afvalstoffen.* De gedane uitgaven voor het weghalen van deze drugs, precursoren en daarmee verbonden afvalstoffen zijn geen gerechtskosten als dit weghalen niet werd gevorderd door het Openbaar Ministerie. De eventueel nodige sanering van het milieu en andere milieukosten zijn evenmin gerechtskosten in strafzaken;

11° *de vergoeding van de materiële schade geleden door een derde* (een persoon die zelf niet is betrokken bij de strafzaak), die niet is ontstaan bij het rechtmatig optreden van de politiediensten in het kader van een vordering, of die niet wordt beperkt tot de materiële schade aan zijn onroerend goed of de inhoud ervan, zijn kledij en zijn voertuig. Daarnaast worden de eventuele fysieke en morele schade, winstderving en arbeidsongeschiktheid geleden door de derde, in elk geval uitgesloten van deze regeling. Als een politieambtenaar schade veroorzaakt tijdens een niet gewettigde actie, of schade veroorzaakt die niet in verhouding is met zijn gewettigde taak, zullen deze kosten niet gezien worden als gerechtskosten in strafzaken.

Dat zal ook het geval zijn, als de schadelijder geen derde blijkt te zijn, maar bijvoorbeeld de veroordeelde onderdak heeft gegeven, een familielid van de veroordeelde is, die op de hoogte was van diens activiteiten of verblijfplaats en die heeft verzwegen, of iemand die noodzakelijk op de hoogte moet zijn geweest daarvan, maar kennelijk de ogen heeft gesloten voor wat voor eender wie duidelijk moest zijn (bv. de verhuurder van een appartement die zelf woont in het betrokken gebouw, of de verhuurder van een loods die op hetzelfde terrein actief is.)

5.1.3. Kosten die niet langer beschouwd worden als gerechtskosten in strafzaken.

*Daarnaast wordt in het Gerechtskostenbesluit ook uitdrukkelijk gesteld dat een aantal kosten niet langer beschouwd worden als gerechtskosten in strafzaken:*¹⁴

Het gaat hier om kosten die in het verleden werden betaald als zijnde gerechtskosten, maar die bij nader inzien niet voldoen aan de wettelijke voorwaarden om als gerechtskost te kunnen worden beschouwd, of om kosten die eigenlijk moeten worden gezien als werkingskosten.

Het gaat om de volgende:

1° *de kosten van eenvoudige kennisname van informatie over de houder van een bankrekening of van financiële activa*, met inbegrip van:

- de identificatie van de houder, natuurlijke of rechtspersoon, van een bankrekening,
- die van de volmachthouders om die rekening te gebruiken,
- het type rekening,
- de IBAN-code en
- de data van opening of sluiting van de rekening.

---

¹⁴ Zie artikel 36 Gerechtskostenbesluit.

Eenvoudige informatie over bankrekeningen moet door de banken gratis worden verstrekt. In de praktijk is echter de gewoonte ontstaan om meerdere vragen te bundelen om dan toch een betaling te kunnen vragen voor een grote hoeveelheid aan informatie. Dit is niet meer mogelijk: vele malen gratis blijft gratis! Voor meer gedetailleerde informatie mogen de kosten wel aangerekend worden van zodra hiervoor een forfaitair bedrag is afgesproken;

2° de kosten van teraardebestelling van de gedetineerden en van lijken, op de openbare weg of in enigerlei andere plaats gevonden.

3° de kosten van briefwisseling van de politie en van de parketten met personen in het binnenland, die worden vervolgd of die het voorwerp uitmaken van bestuurlijke of autonome afhandeling van hun zaak door de politie of een inspectiedienst. Ook deze kosten werden ten onrechte vergoed in het kader van de gerechtskosten in strafzaken. Dit is niet meer mogelijk omdat ze moeten worden gezien als werkkosten¹⁵.

5.2. Met gerechtskosten in strafzaken gelijkgestelde kosten.

Hier gaat het om een aantal kosten die niet van nature gerechtskosten zijn en/of niet beantwoorden aan de gegeven definitie, maar die toch worden gelijkgesteld met gerechtskosten in strafzaken. Dit betekent dat ook deze kosten door de overheid betaald zullen worden, en eventueel teruggevorderd kunnen worden.

5.2.1. Categorieën van kosten die met gerechtskosten in strafzaken worden gelijkgesteld.¹⁶

De Wet Gerechtskosten in Strafzaken vermeldt vijf categorieën van kosten die met gerechtskosten in strafzaken worden gelijkgesteld, namelijk:

1° de aanstelling van een prestatieverlener in het kader van elke rechtspleging waarin het Openbaar Ministerie ambtshalve optreedt. In burgerlijke zaken kan het Openbaar Ministerie ambtshalve optreden als dit is voorzien in een wet, en als de openbare orde zijn tussenkomst vereist.¹⁷ Dit betekent dat het OM zich mag inmengen in burgerlijke zaken als er gevaar dreigt voor het algemeen belang¹⁸, en als dit uitdrukkelijk is bepaald in een wet.

Een voorbeeld: de wet van 12 januari 1993 betreffende een vorderingsrecht inzake bescherming van het leefmilieu geeft aan het OM een vorderingsrecht om bepaalde handelingen, die schade kunnen betrekken aan het leefmilieu, te staken. Er hoeft niet noodzakelijk sprake te zijn van strafbare feiten; het algemeen belang bestaat uit het beschermen van het leefmilieu. Om dit doel te bereiken kan de bevoegde procureur des Konings een milieudeskundige aanstellen om het eventueel gevaar voor het leefmilieu in kaart te brengen. De kosten voor deze deskundige, die in strikte zin geen gerechtskosten in strafzaken zijn, worden toch gelijkgesteld met gerechtskosten in strafzaken.

Heel wat voorbeelden zijn terug te vinden in het personen- en familierecht waarbij de belangen van bijvoorbeeld "de minderjarige", "de onbekwame" of "de geesteszieke" centraal staan. Ook in het handelsrecht, sociaal recht, ... zijn situaties mogelijk waarbij het algemeen belang van een kwetsbare groep moet worden beschermd. Als het OM in het kader van deze bevoegdheid een prestatieverlener moet aanstellen, dan worden de kosten hiervoor gelijkgesteld met gerechtskosten in strafzaken.

¹⁵ Dit waren de frankeringskosten van de APO's die naar de overtreder worden gestuurd.

¹⁶ Zie artikel 3, §2 Wet Gerechtskosten in Strafzaken.

¹⁷ Zie artikel 138bis, §1 Ger.W.

¹⁸ Het gaat hier om de vrijwaring van de openbare orde in zeer ruime zin die eigenlijk meer de vorm aanneemt van "algemeen belang" en dus ook betrekking heeft op burgerlijke, commerciële, economische, familiale en sociale zaken.

2° de aanstelling van een prestatieverlener in het kader van elke rechtspleging met toepassing van de wet van 17 mei 2006 betreffende *de externe rechtspositie van de veroordeelden* tot een vrijheidsstraf en de aan het slachtoffer toegekende rechten in het raam van de strafuitvoeringsmodaliteiten. Het gaat hier over de zogenaamde strafuitvoeringsrechtbanken die moeten toezien op de uitvoering van de vrijheidsstraffen die werden uitgesproken door de strafrechter.

Deze rechtbanken beslissen onder meer over de strafuitvoeringsmodaliteiten zoals bijvoorbeeld het elektronisch toezicht en de voorwaardelijke invrijheidstelling.¹⁹ Het is de gedetineerde die de modaliteit moet aanvragen, en hij moet daarbij ook voldoen aan een aantal voorwaarden. De strafuitvoeringsrechtbank kan de aanvraag van de gedetineerde weigeren als er tegenindicaties zijn.²⁰ Om te kunnen oordelen of er nu al dan niet tegenindicaties zijn, is het soms noodzakelijk om een deskundige aan te stellen. Als een prestatieverlener wordt aangesteld in dit verband wordt deze kost gezien als een gerechtskost in strafzaken.

Een voorbeeld ter verduidelijking: persoon X werd veroordeeld tot een gevangenisstraf van 3 jaar voor de aanranding van de eerbaarheid van een minderjarig persoon. Nadat hij een 1 jaar van zijn straf heeft uitgezeten in de gevangenis, vraagt X om de voorwaardelijke invrijheidstelling. De strafuitvoeringsrechtbank moet nu nagaan of X voldoet aan de voorwaarden en of er geen tegenindicaties zijn. Zo moet bv. worden nagegaan of er geen risico bestaat dat X opnieuw ernstige strafbare feiten zou plegen. De strafuitvoeringsrechtbank kan een psychologisch onderzoek van X vorderen om dit risico in te schatten. De aanstelling van de psycholoog wordt gezien als een gerechtskost in strafzaken.

3° de aanstelling van een prestatieverlener in het kader van elke rechtspleging met toepassing van de wet van 5 mei 2014 *betreffende de internering*. In het Belgisch rechtssysteem is er geen sprake van een misdrijf als de dader, op het ogenblik van het plegen van de feiten, verkeerde in staat van krankzinnigheid.²¹ Dit heeft tot gevolg dat deze persoon geen "schuld" kan worden toegerekend voor zijn daad, en dat hij dan ook niet strafrechtelijk kan worden vervolgd voor zijn misdrijf. In dergelijk geval zal worden overgegaan tot internering, die geen straf is, maar wel een beveiligingsmaatregel om de maatschappij te beschermen tegen deze geesteszieke.

Een voorbeeld: internering is enkel mogelijk nadat de verdachte een grondig psychiatrisch onderzoek heeft ondergaan, waarbij moet worden nagegaan of hij al dan niet toerekeningsvatbaar is en een gevaar is voor de maatschappij. De aanstelling van de psychiater in deze context wordt gezien als een gerechtskost in strafzaken.

---

¹⁹ Strafvuivvoeringsmodaliteiten vormen de wijze waarop de opgelegde vrijheidsstraf in concreto kan worden uitgevoerd. De modaliteiten zijn: beperkte detentie (de veroordeelde mag op regelmatige wijze de strafinrichting verlaten), elektronisch toezicht (de veroordeelde ondergaat de gevangenisstraf geheel of gedeeltelijk buiten de gevangenis), de voorwaardelijke invrijheidstelling met het oog op verwijdering van het grondgebied of met het oog op overlevering (enkel voor de veroordeelde om het grondgebied te verlaten), de voorwaardelijke invrijheidstelling (de veroordeelde ondergaat gevangenisstraf buiten gevangenis mits naleving van bepaalde voorwaarden).

²⁰ Deze tegenindicaties zijn limitatief vastgelegd in de wet, met name: de afwezigheid van vooruitzichten op sociale reclassering, risico op nieuwe ernstige strafbare feiten, slachtoffergerichte tegenindicaties, opleggen van begeleiding specifiek voor seksuele delinquenten.

²¹ Zie artikel 71 Sw.

4° de aanstelling van een prestatieverlener bij elke rechtspleging die gepaard gaat met rechtsbijstand. Het betreft hier de zogenaamde volledige of gedeeltelijke kosteloosheid van de juridische tweedelijnsbijstand en de rechtsbijstand²².

Juridische tweedelijnsbijstand: het klassiek voorbeeld is het recht op een pro Deo advocaat (of een pro Deo tolk/vertaler) voor burgers die zelf niet beschikken over voldoende bestaansmiddelen om een advocaat (tolk en/of vertaler) te betalen. De vergoedingen voor deze pro Deo's worden in dat geval betaald door de overheid. Het verzoekschrift moet ingediend worden bij het Bureau voor Juridische Bijstand (BJB).

De rechtsbijstand zorgt ervoor dat personen, die niet beschikken over voldoende bestaansmiddelen, een deel van de procedurekosten niet moeten betalen, zoals registratierechten, griffie- en expeditiekosten, kosten van gerechtsdeurwaarders en deskundigen. Ook kan de magistraat toelating geven tot kosteloze tussenkomst van een openbare of ministeriële ambtenaar (bijvoorbeeld een notaris).

Van zodra het gaat om kosten die gepaard gaan met juridische tweedelijnsbijstand en rechtsbijstand, worden deze gelijkgesteld met gerechtskosten in strafzaken, en zullen deze bijgevolg betaald worden door de overheid.

5° de gelijkgestelde uitgaven in het kader van andere gerechtelijke procedures waarvoor bijzondere wetten voorzien in de gelijkstelling van de erdoor veroorzaakte kosten met gerechtskosten in strafzaken. Voorwaarde is wel dat de kosten samenvallen met één van de doelstellingen die we al hebben opgesomd.

Voorbeeld: een persoon, die leeft van een uitkering beperkt tot het bestaansminimum, wordt ervan verdacht medeplichtig te zijn aan een misdrijf. Tijdens de verhoren heeft hij behoefte aan de bijstand van een advocaat. Hij verzoekt om de aanwijzing van een advocaat pro Deo, wat hem wordt toegestaan na de vaststelling van zijn geringe inkomen. De betrokken advocaat wordt betaald uit het apart budget voor rechtsbijstand. Als hij aan de onderzoeksrechter voorstelt een deskundige aan te stellen om een bloedonderzoek van de betrokkene te doen, en die gaat daarop in, dan zijn de kosten van dat onderzoek te beschouwen als gerechtskosten in strafzaken. In dergelijke gevallen moet er dus een dubbel bewijs worden geleverd om deze kosten te kunnen betalen. Het bewijs dat iemand het voordeel van de rechtsbijstand geniet, moet worden geleverd door de voor de toekenning ervan bevoegde dienst. Dit is het Bureau voor Juridische Bijstand (BJB) van de Balie bij de betrokken rechtbank.

5.2.2. Daarnaast worden ook de volgende kosten gelijkgesteld met gerechtskosten in strafzaken:^{23 24}

1° het ereloon van de curator van een faillissement, wanneer in de massa van het faillissement onvoldoende activa overblijven om de geleverde prestaties te vergoeden;

²² Zie KB 18 december 2003 tot vaststelling van de voorwaarden van de volledige of gedeeltelijke kosteloosheid van de juridische tweedelijnsbijstand en de rechtsbijstand.

²³ Zie artikel 42 Gerechtskostenbesluit.

²⁴ Er bestaan ook speciale gevallen die impliciet volgen uit andere wetgeving, zoals bv. art. 801 Ger. W. , wanneer de verliezer van een verzoek tot uitlegging van een vonnis de provisie die hij daartoe bij de griffie moest storten, moet afstaan als vergoeding voor de kosten van het geding. Wanneer hij daarentegen het geding wint, krijgt hij die provisie terug en vallen de kosten ten laste van de staat.

2° het *ereloon* van de *vereffenaar van een vennootschap of een vereniging*, wanneer in het vermogen van die rechtspersoon onvoldoende activa overblijven om de geleverde prestaties te vergoeden;

3° het *ereloon* van de *bewindvoerder van de te beschermen minderjarige of geesteszieke*, die na afloop van zijn taak in het vermogen van de beschermde persoon onvoldoende activa heeft om de geleverde prestaties te vergoeden;

4° het *ereloon* van de *lasthebber ad hoc die optreedt voor een rechtspersoon* waarvan de gewone bestuurders zich in een staat van belangenconflict met die rechtspersoon bevinden, en die in het vermogen van die rechtspersoon onvoldoende activa vindt om de geleverde prestaties te vergoeden;

5° de *vergoeding van getuigen* en van *deskundigen* die een getuigenis komen afleggen²⁵ in strafzaken. Deze verschilt van de verplaatsingsvergoeding die ze ontvangen;

6° de *vergoeding van juryleden* en plaatsvervangende juryleden, die eigenlijk meer van het type van de schadevergoeding is, omdat ze afhangt van het aantal dagen dat het jurylid zittingen van het Hof van Assisen bijwoont en dus niet in staat is zich naar het werk te begeven. Die vergoeding beoogt een integrale schadevergoeding, van zowel de eigen geïnvesteerde tijd, als van het verlies aan rendement door de werkgever.

KORT SAMENGEVAT

Gerechtskosten in strafzaken houden in principe verband met een strafrechtelijke procedure. Niet alle kosten van een strafrechtelijke procedure komen in aanmerking, enkel die kosten die gemaakt worden om één van de wettelijk bepaalde doestellingen te bereiken die zijn opgenomen in artikel 3, §1, 3e lid Wet Gerechtskosten in Strafzaken. Een aantal kosten wordt echter nooit beschouwd als een gerechtskost in strafzaken. Deze worden opgesomd in artikel 35 en 36 van het Gerechtskostenbesluit.

Bij wijze van uitzondering komen ook een aantal kosten in aanmerking die voortvloeien uit een burgerlijke procedure: de zogenaamde “met gerechtskosten in strafzaken gelijkgestelde kosten”. Deze worden uitdrukkelijk opgesomd in artikel 3, §2, van de Wet Gerechtskosten in Strafzaken, en in artikel 42 van het Gerechtskostenbesluit.

Gerechtskosten in strafzaken en met gerechtskosten in strafzaken gelijkgestelde kosten worden betaald door de overheid (FOD Justitie). Deze kosten kunnen in bepaalde gevallen worden teruggevorderd van de veroordeelde, de schuldig verklaarde, de civielrechtelijk aansprakelijke of van de in het ongelijk gestelde burgerlijke partij. Sommige kosten zijn echter altijd ten laste van de staat en kunnen niet worden teruggevorderd.

---

²⁵ Dit is een andere vergoeding dan die, bestemd voor de deskundigen, die tijdens het onderzoek werden gevorderd. Voor deskundigen die tijdens het proces komen getuigen over hun onderzoek, geldt een hoger tarief dan voor de gewone getuigen.

NIEUWE TYPES GERECHTSKOSTEN

Omdat er geen limitatieve lijst van gerechtskosten in strafzaken bestaat, kunnen er altijd nieuwe types worden voorgesteld en aanvaard, mits ze voldoen aan de hiervoor vermelde voorwaarden. Om te kunnen worden betaald als zodanig, moet het nieuwe type uitgaven door de voorsteller of het taxatiebureau worden voorgelegd aan het centraal bureau gerechtskosten, dat de toelating kan geven namens de minister, na diens akkoord te hebben verkregen in geval het gaat om een werkelijk nieuw type van kosten. Het centraal bureau kan ook laten weten dat de betrokken kosten te beschouwen zijn als behorend tot een reeds aanvaard type. In dringende gevallen kan deze vraag per e-mail worden gesteld.

HOOFDSTUK II: DE OPDRACHTGEVER.

1. Wie/wat is een opdrachtgever?

De wet gerechtskosten in strafzaken definieert de opdrachtgever als een met het onderzoek van een strafdossier belaste magistraat, of een bevoegd lid van een politie- of inspectiedienst, belast met het onderzoek van een strafdossier dat naderhand wordt overgenomen door een magistraat, die een opdracht geeft aan een prestatieverlener, waardoor bepaalde gerechtskosten ontstaan.

Zijn dus bevoegd om een prestatieverlener aan te stellen:

- 1° de procureur des Konings en zijn substituten, de federaal procureur en zijn substituten ²⁶;
- 2° de onderzoeksrechter ²⁷;
- 3° een bevoegd lid van een politie- of inspectiedienst;
- 4° de strafrechter die de zaak ten gronde behandelt ²⁸.

In de praktijk komt het er meestal op neer dat de onderzoeksrechter of de procureur des Konings een gerechtsdeskundige vorderen, maar het is dus perfect mogelijk dat ook een lid van de politie- en een inspectiedienst zelf een prestatieverlener aanstelt. In dat laatste geval dient het strafdossier wel te worden overgenomen door een bevoegd magistraat. Het is eveneens mogelijk dat een prestatieverlener wordt gevorderd door de rechter die de zaak ten gronde zal behandelen, als hij dit noodzakelijk acht voor het kunnen beslechten van het strafdossier.

Enkel de voornoemde categorieën kunnen dus ambtshalve een gerechtsdeskundige vorderen. Andere partijen die betrokken zijn in het geding kunnen dit niet, maar ze kunnen het wel vragen aan de onderzoeksrechter, de procureur des Konings of de strafrechter ten gronde.

In geval een prestatieverlener, en meestal gaat het hier dan over een deskundige, wordt gevorderd door de rechter op de zitting zelf, neemt die vordering niet een van de standaardmodellen aan, maar een vonnis dat geldt als zodanig. De eenvoudig te onthouden vuistregel is "Vonnis geldt als vordering".

2. Opgelet: de politie als opdrachtgever.

De politie- (en inspectie)diensten zijn niet zoals de meeste andere opdrachtgevers de uiteindelijke beslissers in de strafzaak, ze zijn eerder te beschouwen als de voorbereiders van

---

²⁶ Zie artikelen 43, 44 en 28ter Sv. Een van hen die het frequentst gerechtskosten genereert, is de zogenaamde politieprocureur, de vertegenwoordiger van de procureur des Konings in de politierechtbank, verantwoordelijk voor de vervolging van het gros van de verkeersinbreuken. In beroep en ook in specifieke gevallen zoals bij voorrecht van rechtsmacht geldt dit ook voor de procureur-generaal en zijn substituten, en de advocaten-generaal. In zaken van sociaal strafrecht is er de arbeidsauditeur en zijn substituten, evenals in beroep, de arbeidsauditeur-generaal en diens substituten. Tot slot is er nog de procureur-generaal bij het Hof van Cassatie. Over de fiscale ambtenaren gedetacheerd bij de parketten is men het nog niet volledig eens, maar ook zij werden al aanvaard behorend tot de bevoegde personen.

²⁷ Zie artikel 56 Sv. dat aan de onderzoeksrechter volheid van bevoegdheid geeft om alle handelingen te stellen om de waarheid te achterhalen.

²⁸ Grondslag hiervoor zie artikel 148 Sv. Dit artikel gaat over de bevoegdheid van de politierechter, maar er wordt algemeen aanvaard dat elke strafrechter die een zaak ten gronde behandelt op eigen initiatief, of op vraag van een partij, een deskundige mag aanstellen. De aanstelling gebeurt hier dan bij wijze van een tussenvonnis.

het opsporingsonderzoek door het parket of het gerechtelijk onderzoek door de onderzoeksrechter.

In die rol komt het vaker voor dat ze genoodzaakt zijn snel en efficiënt actie te ondernemen om de kans op een correcte waarheidsvinding te behouden zonder te veel risico ze te verminderen door daden waarvan ze de gevolgen nog niet voldoende kunnen inschatten tijdens de eerste fase van een onderzoek.

Zo zijn er in de praktijk gewoonten ontstaan, die de politie heeft ontwikkeld met als doel snel en efficiënt te kunnen optreden zonder daarvoor te veel tijd te moeten verliezen met formaliteiten. Twee vaak voorkomende voorbeelden hiervan vormen het “taptolken” en het beroep doen op takel- en sleepdiensten of andere technische prestatieverleners zoals slotenmakers. Doordat de prijzen hiervoor onder grote druk staan (er is vrij veel vraag, minder aanbod en de overheid verstoort de markt door sociaal verantwoorde tarieven op te leggen), daalt het aanbod van prestatieverleners en wordt het in bepaalde professionele sectoren moeilijk of zelfs bijna onmogelijk om de nodige prestatieverlener te vinden, die bereid is het gevraagde werk te doen aan het officiële tarief.

De eerste stap hoort altijd een correct ingevulde vordering te zijn, met een duidelijk omschreven opdracht, correcte gegevens over de zaak en vooral de gewenste modaliteiten van de opdracht. Dat is onverenigbaar met de wet, die haar eisen stelt. Daarom mag een takeldienst in principe geen opdracht aanvaarden zonder schriftelijke vordering, ook niet wanneer de opdrachtgever van de politiedienst uitdrukkelijk een belofte tot rechtzetting van de fout verkrijgt. Dit geldt ook voor de typische haast waarmee sommige zaken worden onderzocht. Deze verkeerde gewoontes zullen moeten verdwijnen en de eraan gebonden traditioneel plaatselijke reglementen achter zich worden gelaten, of minstens worden onderzocht op hun mogelijke negatieve gevolgen.

Daarom is het voortaan absoluut afgeraden dat een prestatieverlener nog enige opdracht aanvaardt zonder schriftelijke vordering daartoe, desnoods achteraf. Voor de prestatieverleners die in een nationaal register zijn opgenomen, is de exacte formulering van de opdracht immers te belangrijk om eraan te beginnen werken zonder te weten of dit wel gebeurt overeenkomstig bepaalde toepasselijke eisen.

Op deze regel is een enkele uitzondering aanvaardbaar in geval van dringende noodzaak een bepaalde technische prestatieverlener onmiddellijk een opdracht te laten uitvoeren, die gelet op haar aard niet meer inhoudt dan een beperkte, eenvoudige handeling die een bepaald probleem meteen oplost. Het werk van een slotenmaker is hiervan een goed voorbeeld. Deze uitzondering mag evenwel niet langer zodanig zijn, dat ze zowat alle wettelijke regels miskent.

De meest ingeroepen reden van de opdrachtgever, tenminste als het de politie is, om geen tijd of kans gehad te hebben de nodige vordering af te werken zodat ze voor de aanvang van de taak kon worden afgegeven aan de prestatieverlener, die pas in het document de formele bevestiging ziet van de mondelinge instructies die hij al uitvoert, is dat ze te haastig moesten vertrekken naar een plaats delict, een plaats van aanhouding of een plaats waar de prestatieverlener zich heen moet begeven. Dit is mogelijk als ze werden verrast door instructies van hun meerderen.

Daarom is de volgende werkwijze bedacht: in dringende gevallen hebben politieambtenaren die wachten op een gevorderde slotenmaker bv. nog wel de tijd om in een model dat ze bewaren in hun laptop, tablet of gsm de ontbrekende gegevens in te vullen en enkele punten aan te kruisen ter informatie van het taxatiebureau. Dit kan dan bij aankomst van de prestatieverlener aan hem/haar worden gemaild. Als het model bovendien alle voorgeschreven gegevens bevat en ook digitaal is ondertekend, is het een geldige vordering die geen schriftelijke bevestiging meer behoeft. Krijgt de prestatieverlener om welke reden dan ook geen echte vordering of een ingevuld model van de opdrachtgever ter plaatse, dan

zal hij achteraf niet kunnen worden betaald wegens het ontbreken van een geldige vordering. Iedereen kan immers naar het taxatiebureau gaan en de betaling vragen van een onbewezen prestatie.

De belangrijkste voorwaarde is gericht op het in stand houden van het systeem dat wordt toegepast: men moet steeds kunnen bepalen wie de opdracht heeft gegeven. In afwachting van de echte vordering moet de betrokken politiedienst de prestatieverlener minstens een e-mail sturen, waarin de opdracht staat beschreven, naast minstens één ondubbelzinnig bruikbare referentie van de zaak en de opdrachtgever. Tot slot moet een dergelijke 'noodvordering' steeds de belofte bevatten dat het voorlopige document zal worden vervangen door het eigenlijke na maximum 7 kalenderdagen.

3. De vordering.

De opdracht die wordt gegeven aan een prestatieverlener kan één of meerdere doelen beogen. Over het algemeen zal een prestatieverlener worden aangesteld met het oog op de zogenaamde waarheidsvinding, maar het toevertrouwen van een opdracht kan ook een andere finaliteit hebben. De mogelijke doelstellingen worden opgesomd in de Wet Gerechtskosten in Strafzaken.

Kort samengevat komt het erop neer dat een magistraat een deskundige zal aanstellen in die gevallen waar hij zelf niet beschikt over de nodige expertise wegens te technisch, te complex, ...²⁹

De magistraat die een prestatieverlener aanstelt, oordeelt vrij en soeverein over de opportuniteit en de noodzakelijkheid van die aanstelling, doch hij dient hierbij wel rekening te houden met een aantal belangrijke aspecten.

3.1. De minimumgegevens die in elke vordering moeten worden opgenomen³⁰.

Vooreerst kan worden verwezen naar het Gerechtskostenbesluit waarin wordt gesteld dat de vordering minstens de volgende gegevens moet te bevatten:

- de unieke code als digitaal paspoort van de vordering;
  - de termijn waarbinnen de opdracht volledig moet zijn uitgevoerd;
  - het voorwerp van de vordering, dat op zich alleen nuttige persoonsgegevens mag bevatten;
  - de handtekening van de opdrachtgever.
- Is er geen unieke code gegeven door bv onbeschikbaarheid van het systeem:
- het uniek nummer van de prestatieverlener als dat een particulier is;
  - het notitienummer van het dossier als dat een relevant gegeven is in het dossier.

3.1.1. Het uniek nummer van de prestatieverlener.

Vanaf het ogenblik dat een prestatieverlener voor het eerst als deskundige is opgetreden voor de gerechtelijke overheid, zal hem een uniek nummer worden toegekend dat is gelinkt aan al zijn persoonlijke gegevens. Bij elke nieuwe opdracht moet de opdrachtgever dit nummer in zijn vordering vermelden. Dit moet toelaten om de prestatieverlener gemakkelijk te identificeren en het verloop van de verdere procedure te vereenvoudigen. In de omgangstaal wordt dit meestal het leveranciersnummer genoemd.

²⁹ Zie artikel 3, §1, 3^e lid van de Wet Gerechtskosten in Strafzaken.

³⁰ Zie artikel 9, 2^e lid Gerechtskostenbesluit en artikel 13, 2^e lid Gerechtskostenbesluit.

Als de prestatieverlener een telecomoperator is, moeten nog een aantal bijkomende gegevens te worden vermeld. Deze zullen verder besproken worden onder hoofdstuk IX.

Dit nummer is ook van belang om tegemoet te komen aan het zogenaamd “only-once-principe” dat zijn grondslag vindt in de Wet van 5 mei 2014 houdende verankering van het principe van de unieke gegevensinzameling in de werking van de diensten en instanties die behoren tot of taken uitvoeren voor de overheid en tot vereenvoudiging en gelijkschakeling van elektronische en papieren formulieren. Zonder hier te diep op in te gaan kan het doel van dit principe worden samengevat als het vermijden dat burgers en ondernemingen steeds opnieuw dezelfde identificatiegegevens moeten meedelen, die eigenlijk al gekend zijn bij de overheid.

3.1.2. Het notitienummer van het strafdossier.

Dit nummer omvat twee beginletters die het betrokken arrondissement aanduiden, een aantal nummers waarvan een deel de aanduiding vormt van de betrokken materie van het strafrecht, en de weergave van het jaar waarin het dossier werd geopend. De parketten die al werken met de MACH-applicatie mogen ook het systeemnummer daarvan gebruiken. De vermelding van het notitienummer (of systeemnummer) is absoluut noodzakelijk om het betrokken strafdossier eenvoudig en snel te identificeren.

3.1.3. Het voorwerp van de vordering (wat is de opdracht?)

Het voorwerp van de vordering omvat in hoofdzaak de door de prestatieverlener uit te voeren opdracht(en). De opdrachtgever moet de uit te voeren opdracht(en) in zijn vordering duidelijk en nauwkeurig omschrijven en de draagwijdte ervan vastleggen, zodat de prestatieverlener precies weet wat van hem wordt verwacht ³¹.

Het kan in bepaalde gevallen wenselijk zijn om de opdracht heel specifiek te gaan omschrijven. Voorbeeld: bij het aanstellen van een verkeersdeskundige naar aanleiding van een verkeersongeval, kan de opdrachtgever vragen om vaststellingen en opmetingen ter plaatse uit te voeren. Dit is vrij algemeen omschreven, en het kan dan nuttig zijn om dit verder toe te lichten (bijvoorbeeld kijken naar de staat van de reminrichting, de verlichting, de richtingaanwijzers, of van de weg, de verkeerslichten en –borden...).

Indien noodzakelijk, kan de opdrachtgever naast het eigenlijke voorwerp, ook welbepaalde instructies en/of modaliteiten opnemen. Om bij het voorbeeld van de verkeersdeskundige te blijven, is het essentieel dat ook de plaats waarnaar hij zich dient te begeven en eventueel het tijdstip waarop duidelijk worden vermeld.

Als de prestatie in het weekend of in de loop van de nacht moet worden uitgevoerd, moet dit eveneens meegedeeld te worden. Dit is uiteraard niet altijd vooraf geweten, en kan op een later tijdstip toegevoegd worden.

Het komt echter niet aan de opdrachtgever toe om in zijn vordering (en ook niet bij de latere goedkeuring) te bepalen of de uitvoering van de opdracht al dan niet dringend is. Enkel de gevallen waarvoor in een tariefverhoging is voorzien wegens “dringendheid” zullen aanleiding geven tot die verhoging. Een voorbeeld hiervan vinden we terug in het KB van 22 december 2016 tot vaststelling van het tarief voor prestaties van vertalers en tolken in strafzaken op vordering van de gerechtelijke overheden. Hier wordt duidelijk gesteld dat een tariefverhoging voor vertalers van toepassing is ingeval van urgentie, en dat er sprake is van urgentie als de opdracht tegen de afgesproken datum meer dan 2100 woorden of meer dan 210 regels per werkdag omvat. Een ander voorbeeld is terug te vinden in de tarievenlijst voor het dringend opstellen van een genetisch profiel van een persoon. Het vermelden van de term “dringend” op de vordering heeft geen enkele tarifaire waarde en is een louter functionele aanduiding.

---

³¹ Zie artikel 5, 1^e lid Wet Gerechtskosten in Strafzaken.

Tot slot moet de opdrachtgever bij zijn omschrijving er ook op toe te zien dat er geen sprake is van een delegatie/overdracht van zijn rechtsmacht³². Dit betekent dat aan de prestatieverlener geen enkele juridische appreciatie mag worden overgelaten, en dat de vordering zelf geen enkele vraag mag omvatten dat antwoord zou bieden op een juridische vraagstelling.

3.1.4. De unieke code als digitaal paspoort van de vordering.

Dit is een unieke code die automatisch wordt gegenereerd bij het opmaken van de vordering in de hiertoe ontworpen applicatie. Deze code bestaat uit een aantal cijfers en een barcode die gescand kan worden. Op basis van deze code is het vervolgens zeer eenvoudig om alle relevante gegevens van het betrokken strafdossier terug te vinden. Dit is enkel vereist als de vordering via digitale weg naar de prestatieverlener wordt verstuurd³³ (het project-GEKO), wat de regel zal worden binnen een zo kort mogelijke termijn.

3.1.5. De termijn waarbinnen de opdracht volledig moet zijn uitgevoerd.³⁴

De opdrachtgever moet in de vordering een termijn bepalen binnen dewelke de prestatieverlener zijn opdracht moet vervullen, en desgewenst een verslag moet indienen. Het is wenselijk om deze termijn te bepalen in samenspraak met de prestatieverlener, maar dit is uiteraard niet steeds mogelijk, bijvoorbeeld wanneer de zogenaamde redelijke termijn dreigt overschreden te worden of wanneer er sprake is van hoogdringendheid.

Slagen de opdrachtgever en de prestatieverlener er niet in om tot een akkoord te komen, dan kan de opdrachtgever zelf een termijn opleggen. In elk geval moet de bepaalde termijn redelijk en in overeenstemming zijn met de uit te voeren opdracht. Het spreekt voor zich dat dit verschillend kan zijn naargelang de aard van de uit te voeren prestatie. Wanneer bijvoorbeeld een tolk wordt gevorderd zal het tijdstip waarop hij zijn opdracht moet uitvoeren, vastliggen en kan de opdracht sterk variëren in de tijd die ze kost. Gaat het bijvoorbeeld om een psychologische analyse van een persoon, dan zal de prestatieverlener uiteraard een zekere tijd nodig hebben om zijn opdracht naar behoren uit te voeren.

Als de prestatieverlener vaststelt dat hij de overeengekomen termijn niet kan naleven, kan hij de opdrachtgever verzoeken om uitstel, op voorwaarde dat hij dit kan motiveren en hij het tijdig vraagt. De opdrachtgever kan zelf bepalen in welke mate de motivering aanvaardbaar is, en of het gevraagde uitstel ook mogelijk is in het licht van de tijdige behandeling van het strafdossier. Ook kan de opdrachtgever bepaalde voorwaarden koppelen aan het uitstel, de opdracht aanpassen, of gewoon beslissen om geen uitstel te verlenen en een andere prestatieverlener aanstellen om de opdracht uit te voeren. Het is met andere woorden de opdrachtgever die moet uitmaken of een uitstel al dan niet kan worden toegestaan.

Een prestatieverlener die zijn opdracht niet tijdig heeft uitgevoerd kan geconfronteerd worden met een vermindering van zijn ereloon of vergoeding, dat in verhouding moet zijn met het aantal dagen vertraging dat hij heeft opgelopen. Deze vermindering is ook mogelijk in het geval dat de opdrachtgever uitstel heeft verleend aan de prestatieverlener.

Als de opdrachtgever vaststelt dat de overschrijding van de termijn te groot is, of als hij meent dat de prestatieverlener geen aanvaardbare verklaring heeft gegeven voor zijn laattijdigheid of de prestatieverlener veel te laat of helemaal niet heeft laten weten dat hij zijn opdracht niet

---

³² Zie artikel 11 Ger.W.

³³ Vaak wordt hier een foutieve terminologie gebruikt. De term “elektronisch”, die algemeen wordt gebruikt in de wetgeving, is niet correct en achterhaald omdat “elektronisch” de tegenpool is van “mechanisch” of “manueel”. De correcte term is “digitaal” omdat dit de tegenpool is van “analoog”. Niet de manier van totstandkoming van de transmissie is essentieel, maar wel de vorm van de informatie.

³⁴ Zie artikel 5, 1^e lid Wet Gerechtskosten in Strafzaken en artikel 33 Gerechtskostenbesluit.

tijdig kan uitvoeren, dan kan de opdrachtgever zelf bij het bevoegde taxatiebureau een voorstel doen om het bedrag te verminderen. Hij is hiertoe niet verplicht. Het taxatiebureau is op zijn beurt niet verplicht om op het voorstel van de opdrachtgever in te gaan. Bovendien kan het taxatiebureau op eigen initiatief het bedrag verminderen zonder dat de opdrachtgever dit heeft voorgesteld.

Hoeveel de vermindering mag bedragen, is niet vastgelegd. Dit betekent dat de opdrachtgever en/of het taxatiebureau de vermindering zelf mag bepalen. Eventueel kan dit in samenspraak met de prestatieverlener, die desgevallend zijn akkoord kan geven met een voorgestelde vermindering. Zijn akkoord is echter niet vereist.

In elk geval moet de vermindering in verhouding zijn met de opgelopen vertraging, en moet ze redelijk zijn. De vermindering wordt uitgedrukt in een percentage van de in de kostenstaat gevraagde som, en niet in een geldbedrag, bv. een vermindering met 50%.

Een voorbeeld:

De onderzoeksrechter vordert op 1 juni een psychiater met als opdracht het uitvoeren van een psychiatrisch onderzoek waarvoor het tariefbesluit in een bedrag voorziet van 100 euro. In zijn vordering heeft de onderzoeksrechter aangegeven dat de psychiater zijn verslag uiterlijk op 15 augustus moet indienen. De psychiater kan zijn verslag niet tijdig afkrijgen, en hij neemt ook geen contact op met de onderzoeksrechter met verzoek tot uitstel. Uiteindelijk dient de psychiater zijn verslag in op 30 augustus.

De onderzoeksrechter kan het bedrag van 100 euro verminderen aangezien het verslag hem niet tijdig werd bezorgd. Stel dat de onderzoeksrechter van mening is dat een vermindering is aangewezen, en dat hij het taxatiebureau voorstelt om het bedrag te verminderen met 20%.

Het taxatiebureau kan het voorstel van de onderzoeksrechter aanvaarden, en de kostenstaat van de psychiater begroten op 80 euro. Het kan ook oordelen dat de vermindering niet in verhouding is met de opgelopen vertraging, en een hogere, een minder hoge, of zelfs geen vermindering toepassen.

Het akkoord van de prestatieverlener is hiertoe niet nodig, maar als hij zich niet kan vinden in het uiteindelijke bedrag, kan hij hiertegen beroep aantekenen bij de directeur-generaal van de Rechterlijke Organisatie van FOD Justitie. Dit administratief beroep komt uitvoerig aan bod in hoofdstuk VIII van dit kwaliteitshandboek.

Let wel:

De vermindering van het ereloon of de vergoeding is enkel van toepassing op het tarief dat is bepaald voor het uitvoeren van de eigenlijke opdracht. Eventuele bijkomende kosten, zoals bijvoorbeeld de materiaal- en de verplaatsingskosten, kunnen niet worden verminderd omdat de prestatieverlener zijn opdracht te laat heeft uitgevoerd.

3.2. Toelating aan de prestatieverlener om zich te laten vervangen en/of te laten bijstaan door een derde.

3.2.1. Delegatie

In principe is het uiteraard de bedoeling dat de prestatieverlener die door de opdrachtgever werd gevorderd zelf de gevraagde opdracht uitvoert. In bepaalde gevallen zal die opdracht inderdaad persoonlijk door de gevorderde prestatieverlener moeten worden uitgevoerd, in andere gevallen is het mogelijk dat de opdracht door een derde met dezelfde kwalificaties wordt uitgevoerd. Dit is in grote mate afhankelijk van de aard van de uit te voeren prestatie. In dit verband kunnen de prestatieverleners ingedeeld worden in drie groepen:

- a) Prestatieverleners die een technische handeling uitvoeren, waarvoor een bepaalde opleiding en ervaring is vereist, die evenwel niet van dien aard is dat delegatie van de opdracht ongewenst is. We denken hier bijvoorbeeld aan een slotenmaker, een takeldienst, een duiker...;
- b) Verleners van prestaties als vertaler en tolk, ingeschreven in het nationaal register dat een kwaliteitscontrole garandeert;
- c) Deskundigen met een heel persoonlijke kennis en ervaring, welke niet toelaat aan onderlinge uitwisseling en delegatie te doen zoals bijvoorbeeld een professor die gespecialiseerd is in het opsporen van tropische ziekten, een gerenommeerd psychiater, ...

Als de opdracht bestaat uit een minder persoonlijke, meestal technische prestatie, kan de opdracht over het algemeen zonder enig probleem gedelegeerd worden aan een collega. Voor de kwaliteit van de uit te voeren opdracht maakt het geen enkel verschil uit of slotenmaker A dan wel slotenmaker B een deur of een kluis opent. Meestal gaat het hier om prestatieverleners die niet zijn opgenomen in het nationaal register voor gerechtsdeskundigen of het nationaal register voor beëdigd vertalers, tolken en vertalers-tolken. Bovendien hebben deze prestatieverleners ook geen directe link met het strafdossier.

Anders is het, wanneer de opdracht zodanig specifiek is dat delegatie niet of quasi onmogelijk is. Het komt toe aan de opdrachtgever een prestatieverlener te kiezen die, volgens hem, het best in aanmerking komt om de gevraagde opdracht uit te voeren. Hij kan hierbij rekening houden met bijvoorbeeld een zekere reputatie, die een deskundige heeft op het vlak van zijn specialiteit, met het feit dat de gevorderde prestatieverlener eenvoudigweg de enige is die vertrouwd is met een bepaalde nieuwe technologie, of met de persoonlijke eigenschappen van de prestatieverlener die in de specifieke omstandigheden van belang zijn.

De groep van vertalers/tolken vormt een tussengroep. Men zou kunnen aannemen dat delegatie mogelijk is aangezien zij beschikken over dezelfde kwalificaties. In realiteit kan de persoonlijkheid van de prestatieverlener wel degelijk van belang zijn, en dit geldt in het bijzonder voor de tolken, die persoonlijk in contact komen met de betrokken personen. Zo kan de opdrachtgever bij het aanstellen van een tolk rekening houden met persoonlijke eigenschappen van de betrokken persoon, zoals de positie die hij inneemt in het strafdossier (getuige, verdachte, slachtoffer), het geslacht, de aard van het misdrijf, ...

De opdrachtgever kan in de vordering aangeven in hoeverre de prestatieverlener zijn opdracht mag delegeren aan een derde. In de praktijk zal het meestal gaan om een prestatieverlener die een technische handeling moet uitvoeren. Als hij (de opdrachtgever) dit toelaat moet dit uitdrukkelijk in de vordering worden opgenomen. Is het niet in de vordering opgenomen, dan mag worden aangenomen dat delegatie niet is toegestaan.

Als de prestatieverlener zijn opdracht toch toevertrouwt aan een collega zonder dat de opdrachtgever hiervoor zijn toelating heeft gegeven, dan mag de opdrachtgever zelf bepalen of hij het resultaat ervan aanvaardt, of kan hij de vergoeding waarop de prestatieverlener recht heeft, verminderen.

In uitzonderlijke gevallen is het mogelijk om de prestatieverlener te vervangen. Ter illustratie volgend voorbeeld:
 De procureur des Konings stelt psycholoog A aan om een psychologische analyse te maken van een zeer jong kind dat mogelijks het slachtoffer is geworden van seksueel misbruik. De opdrachtgever kiest heel specifiek voor psycholoog A omdat hij gekend is voor zijn bijzondere omgang met jonge kinderen in het kader van seksueel misbruik. De psycholoog aanvaardt de opdracht, maar tijdens de uitvoering ervan wordt hij ernstig ziek, waardoor hij zijn opdracht

niet kan afwerken. In dit geval kan de procureur des Konings psycholoog A laten vervangen door een andere psycholoog. Psycholoog A mag echter niet zelf een collega-psycholoog kiezen om zijn opdracht verder uit te voeren, wel zal hij de procureur des Konings moeten melden dat hij omwille van ziekte zijn opdracht niet verder kan uitvoeren.

Het komt met andere woorden toe aan de procureur des Konings (de opdrachtgever) om een andere psycholoog aan te stellen ter vervanging van psycholoog A.

In de praktijk zal de opdrachtgever een prestatieverlener meestal vervangen als er sprake is van een overmachtssituatie, zoals ziekte, overlijden, persoonlijke redenen waardoor de prestatieverlener niet in de mogelijkheid is om zijn opdracht verder uit te voeren, ... Maar ook als er sprake is van laattijdige uitvoering, kan de opdrachtgever beslissen om de oorspronkelijk aangestelde prestatieverlener te vervangen.

3.2.2. Bijstand van helpers.³⁵

De volgende vraag die men zich kan stellen is de mate waarin de gevorderde prestatieverlener zich mag laten bijstaan door een derde. Het Gerechtskostenbesluit bepaalt dat een prestatieverlener slechts beroep mag doen op een derde om hem te helpen met het uitvoeren van een deel van het werk, als de opdrachtgever hiervoor zijn akkoord heeft gegeven. Doet een prestatieverlener beroep op de hulp van een derde, dan draagt hij hiervoor alle verantwoordelijkheid. Ook moet de prestatieverlener zelf die derde vergoeden voor zijn bijdrage.

Een voorbeeld:

In een moordzaak met een verdachte die zich extreem gedroeg bij de feiten, wil de onderzoeksrechter een gedetailleerde analyse van diens persoonlijkheid om te begrijpen hoe het zo ver is kunnen komen. Hij weet dat er sprake kan zijn van een verborgen motief, maar evengoed van een psychopatische persoonlijkheid. De gevolgen van de conclusie zijn groot en daarom wil hij zeker zijn van de omvang van het onderzoek, dat diepgaand moet zijn. Hij vraagt een bekend gerechtspsychiater of hij de opdracht aanvaardt, en hij zegt dat hij geen aanstelling van een college van deskundigen wil om een eenduidig verslag te krijgen van iemand die niet twijfelt. De psychiater had net gedacht te vragen of er geen college kon worden aangesteld, om het vele werk dat te verwachten was, te verdelen, evenals de verantwoordelijkheid voor de uiteindelijke beslissing. Daarom vraagt de psychiater nu of hij een psycholoog, waarmee hij vaker samenwerkt, mag vragen hem te helpen waar hij kan en mag (de psycholoog is geen arts en mag dus geen delen van het onderzoek overnemen, die medische handelingen inhouden, ook niet onder de verantwoordelijkheid van de arts). De psychiater stelt voor het afnemen van de diverse psychologische tests en vragenlijsten voor rekening van de psycholoog te laten en zelf de rest te doen, maar hij vraagt ook tijd voor overleg tussen de beiden om hun bevindingen af te toetsen en besluiten te formuleren. Zo kunnen er zich meerdere opties voordoen, die al dan niet door de opdrachtgever zelf worden gekozen.

1. De meest logische optie is dat de psychiater wordt aangesteld als deskundige, en dat hij zich voor bepaalde opgesomde deeltaken mag laten assisteren of vervangen door een psycholoog die al dan niet door de opdrachtgever met zijn naam wordt aangesteld als helper onder de leiding en verantwoordelijkheid van de psychiater.
2. Het kan ook gebeuren dat de aangestelde psychiater zelf zijn helper mag kiezen en hem opdrachten geven zonder dat de opdrachtgever zijn keuze moet goedkeuren.
3. Hij kan ook alleen de psychiater aanstellen en helemaal niets zeggen over een mogelijke helper.

In het eerste geval zijn er twee mogelijkheden:

1a. De psychiater is verantwoordelijk voor het geheel en de psycholoog is gewoon zijn helper. Dan stelt de psychiater als enige een kostenstaat op, waar de beloning van de helper

³⁵ Zie artikel 32, 5^e lid Gerechtskostenbesluit.

een van de kosten is. Van zijn ereloon moet hij dan zelf het loon van de helper, dat ze overeenkwamen, betalen. Valt de opdracht evenwel onder een forfaitair tarief, dan is het niet de overheid, maar de psychiater die de psycholoog moet betalen.

1b. Hier wordt de hulp van een psycholoog genoemd als toegelaten, al dan niet met de naam van deze helper erbij vermeld. De psychiater kan zelf de helper kiezen, maar is er verantwoordelijk voor. Ze kunnen evenwel afspreken of alleen de psychiater een kostenstaat zal maken zoals bedoeld in het vorige geval, of elk apart een kostenstaat zal maken en indienen. Hier is de situatie vervelend voor het taxatiebureau omdat het dit kan aanvaarden met als gevolg dat de psycholoog medeverantwoordelijk wordt voor wat hij heeft gedaan in de plaats van de psychiater. Het kan dit ook weigeren omdat de vordering op dit punt onduidelijk is en van de opdrachtgever klaarheid te doen vragen.

In het tweede geval zijn de psychiater en de psycholoog met name genoemd in de vordering. Met uitzondering van een andersluidende overeenkomst tussen beiden, zijn ze samen verantwoordelijk voor het geheel en dienen ze elk een kostenstaat in voor hun prestaties. In die zin vormen ze een soort college van deskundigen van verschillende types.

3.3. De vorderingsmodellen.

Om aan de hierboven vernoemde voorwaarden te kunnen voldoen voorziet het Gerechtskostenbesluit erin dat de minister van Justitie het model van de vordering vastlegt ³⁶.

Het MB van 25 februari 2020 tot bepaling van het model van de vordering en van de kostenstaat te gebruiken bij de uitvoering van opdrachten van de gerechtelijke overheid voert het model van de vordering in. Dit betreft een algemeen model waarin de minimum op te nemen gegevens zijn vastgelegd, en waarbij de mogelijkheid wordt geboden om verdere elementen op te nemen.

De prestatieverlener is **verplicht** om minstens gebruik te maken van dit algemeen model dat voldoet aan de minimumvoorwaarden.

Er werden voor de diverse beroepsgroepen afzonderlijke vorderingen opgesteld, die niet in het voornoemd MB zijn opgenomen, maar die als bijlage aan dit kwaliteitshandboek ter beschikking worden gesteld. Ze voldoen wel aan de minimumvereisten en mogen dus worden gebruikt.

Het wordt sterk aanbevolen ze te gebruiken omdat ze het tariefbesluit vertalen, zodat de prestatieverlener goed begrijpt wat van hem wordt verwacht, en het taxatiebureau eenvoudig het verband kan leggen tussen de geleverde prestatie en het toe te passen tarief.

Concreet werden diverse modellen opgemaakt voor één of meerdere groepen van prestatieverleners, waarbij een zekere uniformiteit wordt nagestreefd. Dit moet de opdrachtgever toelaten om sneller, gericht en correcter zijn vordering op te stellen. Het nut van deze standaardisering is dan ook voor de hand liggend, namelijk:

- het gebruik van een uniform document ongeacht het gerechtelijk arrondissement wat moet leiden tot een uniforme toepassing van de nieuwe regelgeving;
- het verminderen van het aantal fouten;
- het verminderen van te vaag omschreven opdrachten;

³⁶ Zie artikel 9, 4^e lid Gerechtskostenbesluit.

- het verminderen van de werklast: de opdrachtgever zal kunnen kiezen uit een menu van te leveren prestaties, en zal dus niet langer elke prestatie afzonderlijk moeten omschrijven;
- de algemene vereenvoudiging van de werkprocessen, ook voor de medewerkers van het centraal bureau, het taxatiebureau en het vereffeningsbureau, die later de gemaakte gerechtskosten moeten controleren.

De modellen omvatten de volgende elementen:

3.3.1. De referenties van de opdrachtgever.

Hier moet de opdrachtgever zo volledig mogelijk de gegevens invullen om het strafdossier in kwestie te kunnen identificeren. Zoals reeds gezegd, moet minstens het notitie- en/of het systeemnummer worden vermeld³⁷. Ook de gegevens van de opdrachtgever zelf moeten duidelijk worden meegedeeld (bijvoorbeeld de afdelingsprocureur van Dendermonde vordert...).

3.3.2. De datum van de vordering.

Uiteraard moet de vordering gedateerd zijn. Als de schriftelijke vordering werd voorafgegaan door een mondelinge vraag, moet ook deze datum vernoemd worden. Dit kan naderhand van belang zijn om na te gaan of de prestatieverlener zijn opdracht tijdig heeft uitgevoerd. En in geval van discussie zal die datum ook bepalend zijn om uit te maken of de opgegeven termijn al dan niet redelijk was.

3.3.3. De gegevens van de prestatieverlener.

De opdrachtgever geeft in zijn vordering duidelijk weer welke prestatieverlener hij wenst aan te stellen (naam, voornaam, statuut en adres). Hier moet in elk geval het uniek nummer van de prestatieverlener worden vermeld³⁸. Ook moet de opdrachtgever expliciet aangeven in welke mate de prestatieverlener de opdracht persoonlijk moet uitvoeren, en/of hij zich mag laten bijstaan door een derde³⁹.

3.3.4. De uit te voeren opdracht(en)⁴⁰

Elke vordering tot aanstelling van een prestatieverlener geeft een reeks mogelijke en uitdrukkelijk door het betrokken tariefbesluit vermelde opdrachten, die de opdrachtgever kan aanvinken. Hij moet zelf bepalen welke opdrachten noodzakelijk zijn om het strafdossier met kennis van zaken te kunnen beoordelen. Er kunnen meerdere opties aangevinkt worden.

De opdrachtgever kan bij een aangevinkte opdracht ook een meer nauwkeurige omschrijving formuleren als hij dit nodig vindt. In elk geval moet de opdrachtgever ervoor zorgen dat de opdracht voldoende duidelijk is voor de prestatieverlener. Vindt hij hiervoor tussen de voorgestelde mogelijkheden niet het gewenste type opdracht, dan heeft hij steeds nog de mogelijkheid zelf de opdracht nader te omschrijven in een apart vakje.

Van de opdrachtgever wordt wel verwacht dat hij bij het bepalen van de diverse opdrachten een zekere kosten-batenanalyse voor ogen houdt om onnodige kosten te vermijden. De vermelding van een precieze opdracht moet toelaten gericht te werken, zonder systematisch te vragen om een volledig en algemeen onderzoek, dat meestal duurder zal zijn.

---

³⁷ Zie supra punt 3.1.2.

³⁸ Zie supra punt 3.1.1.

³⁹ Zie supra punt 3.2.

⁴⁰ Zie supra punt 3.1.3.

3.3.5. De tarieven van de prestaties.

Bij elke gevraagde opdracht wordt verwezen naar het tarief dat van toepassing is op het ogenblik van de inwerkingtreding van het ministerieel besluit van 25 februari 2020, waarbij de modelformulieren worden ingevoerd.

Als een tarief in de loop van de jaren wijzigt, of als het tarief wordt aangepast aan de verplichte jaarlijkse indexering, wordt van de betrokken partijen verwacht dat zij zelf ook een zekere inspanning leveren om up-to-date te blijven. Het is niet de bedoeling om bij elke wijziging, of bij elke indexering, het modelformulier aan te passen.

De vermelding van de toepasselijke tarieven in de vordering heeft een dubbele finaliteit, namelijk:

- a) de opdrachtgever bewust te maken van de kosten die gepaard gaan met de gevraagde prestatie om een goede en gerechtvaardigde keuze te kunnen maken;
- b) de kennisgeving van de vastgelegde tarieven aan de prestatieverlener, zodat hij weet welk bedrag aangerekend mag worden voor een welbepaalde prestatie. Het feit dat hij kennis heeft genomen van de tarievenlijst in strafzaken betekent dat hij bij aanvaarding van de opdracht ook enkel recht zal hebben op het vastgelegde tarief. Het gemeenrecht is hier niet van toepassing, en er zal ook niet onderhandeld worden over de vergoeding voor een omschreven prestatie.

3.3.6 Eventuele bijkomende opdrachten.

De mogelijke opdrachten die zijn opgegeven bij elk type vordering zijn gebaseerd op deze, die zijn opgenomen in de tarievenlijst gerechtskosten in strafzaken. De opdrachtgever (niet de prestatieverlener zelf!) beschikt echter over de mogelijkheid om zelf bijkomende opdrachten te formuleren wanneer hij dit nodig vindt. Het is immers mogelijk dat bepaalde opties niet voorzien zijn, bijvoorbeeld omdat nieuwe technologieën of betere technieken op het ogenblik waarop de modellen werden gepubliceerd nog niet gekend waren. Ook in dat geval wordt van de opdrachtgever verwacht dat hij rekening zal houden met de kosten-baten die hiermee gepaard gaan.

3.3.7. De termijn waarbinnen de opdracht moet worden uitgevoerd.

De termijn waarbinnen de prestatieverlener zijn opdracht moet hebben uitgevoerd, moet duidelijk in de vordering opgenomen worden. Dit is noodzakelijk om na te gaan of de prestatieverlener zijn opdracht tijdig heeft uitgevoerd. Als blijkt dat de prestatieverlener zijn opdracht niet tijdig heeft uitgevoerd, kan dit aanleiding geven tot een vermindering van het ereloon of de vergoeding. Dit werd al uitvoerig besproken⁴¹.

3.3.8. Uitvoering van de opdracht in het weekend, een officiële feestdag of nacht.

Prestaties die uitgevoerd moeten worden op een zaterdag, zondag, feestdag of tijdens de nacht kunnen desgevallend recht geven op een tariefverhoging. Het is de opdrachtgever die zal aangeven in welke mate dit kan en/of mag. Dit moet wel zeer beperkt worden toegepast, dus enkel in die gevallen waar het echt niet anders kan. Het is aangewezen dat de opdrachtgever dit voorafgaandelijk vermeldt in zijn vordering. Dit is uiteraard niet altijd mogelijk. In dat geval moet de opdrachtgever nadien bevestigen dat dit noodzakelijk was.

3.3.9. De handtekening van de opdrachtgever.

Dit behoeft geen verdere uitleg.

---

⁴¹ Zie supra punt 3.1.5.

3.3.10. De unieke code van de vordering⁴².

Als de vordering digitaal wordt verstuurd naar de prestatieverlener moet ze verplicht deze unieke code vermelden.

In elk geval dient de opdrachtgever minstens verplicht gebruik te maken van het vorderingsmodel zoals voorzien in het MB van 25 februari 2020.

4. De keuze van de opdrachtgever.

Daar waar in het verleden (en soms ook nog vandaag ten onrechte) gebruik werd (wordt) gemaakt van officieuze lijsten van prestatieverleners, moet de vorderende magistraat een prestatieverlener kiezen die is opgenomen in het nationaal registers van gerechtsdeskundigen of het nationaal register van vertalers/tolken⁴³. Om geregistreerd te kunnen worden in deze registers wordt de kandidaat-prestatieverlener gescreend op diverse punten zoals moraliteit, beroepsbekwaamheid, juridische kennis en deontologie. Dit is noodzakelijk om de kwaliteit van de uitgevoerde opdracht te waarborgen.

Het belang van kennisoverdracht bij generatiewissels van deskundigen

Gelet op het beperkt aantal beschikbare deskundigen met bepaalde specialisaties, is het goed om ook op lange termijn te denken en te beseffen dat een deskundige slechts door ervaring met moeilijke situaties, en dat bovenop zijn studies, wordt gevormd. Het uitsluitend beroep blijven doen op bekende deskundigen met een lange staat van verdiensten, is op lange termijn slecht voor de groep van prestatieverleners van een bepaald type, omdat het nieuwkomers geen kans biedt zich ook verder te ontwikkelen en ervaringen op te doen. Door het stilaan wegvallen van een generatie, kunnen er dan plots tekorten ontstaan. Daarom verdient het de voorkeur bij het geven van opdrachten die niet behoren tot de moeilijkste, ook aan jongere elementen te denken. Het geven van een opdracht aan meerdere deskundigen, waaronder ook jonge nieuwkomers, heeft bewezen geen garanties te bieden: de kostprijs ligt hoger, maar de jongere moet zich vaak beperken tot de taken van ondergeschikt belang, ofwel moet hij al het werk doen, maar zet de ervaren en bekende deskundige er zijn naam onder, zodat hij met de eer gaat lopen en de jongere niet uit diens schaduw geraak.

Dit zal voor een deel eigen zijn aan de wereld van de deskundigen, maar het hoeft niet te worden aangemoedigd en men staat er best even bij stil dat er zoals in elk (intellectueel) beroep niet mag worden vergeten te zorgen voor de nodige kennisoverdracht aan de volgende generatie.

Daarnaast is het van groot belang dat de opdrachtgever bij de keuze van de prestatieverlener die zijn opdracht zal mogen uitvoeren, elke indruk van partijdigheid moet vermijden.

Op de prestatieverlener rust dan weer de deontologische plicht, van zodra hij de indruk heeft of krijgt, of weet dat hij (terecht of onterecht) de indruk geeft of kan geven niet neutraal en objectief zijn advies te geven of zijn taak te vervullen, of zich in een toestand van belangenvermenging of -conflict te bevinden, daar onmiddellijk aangifte van te doen bij de opdrachtgever en de opdracht te weigeren of stop te zetten.

In uitzonderlijke gevallen is het wel mogelijk om een prestatieverlener te vorderen die niet is opgenomen in één van de voornoemde registers, dit omwille van zijn bijzondere kennis of kunde of omwille van zijn onmiddellijke beschikbaarheid wanneer er sprake is van

---

⁴² Zie supra punt 3.1.4.

⁴³ Zie artikel 2, 2° Wet Gerechtskosten in Strafzaken en artikel 555/6 Ger.W. Belangrijke informatie: de wet van 5 mei 2019 heeft bijna alle oorspronkelijke bepalingen van de wet van 10 april 2014 en de artikelen 991 ter en volgende Ger.W. opgeheven en verplaatst naar een nieuw boek V van het Ger. W.

spoedeisendheid⁴⁴. Het kan hier dan gaan om een deskundige die beschikt over specifieke kennis van bijvoorbeeld nieuwe technologieën, een deskundige die niet gewoonlijk optreedt voor de gerechtelijke overheid maar die toch wordt gevorderd bij gebrek aan wel geregistreerde beschikbare personen, ...

Aangezien deze prestatieverleners niet werden gescreend zoals hun collega's die werden geregistreerd in één van de voornoemde registers, is het wenselijk dat de opdrachtgever zich ervan vergewist dat de prestatieverlener in kwestie voldoet aan dezelfde voorwaarden. Of anders gezegd, in de mate van het mogelijke nagaat of ze beschikken over de vereiste moraliteit, beroepsbekwaamheid, juridische kennis en deontologie. Het gaat hier om een uitzonderingsbepaling, die restrictief moet worden geïnterpreteerd. Dit wil zeggen dat de aanstelling van een prestatieverlener die niet is geregistreerd geen aanleiding mag zijn voor een regelmatige aanstelling. Is het de bedoeling om in de toekomst wel regelmatig op te treden voor de gerechtelijke overheid, dan moet de prestatieverlener zich laten registreren.

5. De (goed)keuring van de prestatie.⁴⁵

5.1. Evaluatie van de prestatie door de opdrachtgever.

Nadat de prestatieverlener zijn opdracht heeft volbracht en zijn verslag heeft bezorgd aan de opdrachtgever (als dit is vereist), moet de opdrachtgever het resultaat van de prestatie evalueren. De opdrachtgever kan de prestatie of het resultaat ervan goedkeuren, afkeuren, of van oordeel zijn dat er redenen bestaan om de voorziene vergoeding te verminderen.

Zoals reeds eerder werd besproken, kan de vertraging van de uitvoering van de opdracht aanleiding geven tot een vermindering van het ereloon of de vergoeding.⁴⁶ Niet alleen de vertraging, maar ook de slechte uitvoering van de opdracht kan een reden zijn voor de opdrachtgever om het taxatiebureau te vragen het ereloon of de vergoeding te verminderen.⁴⁷ De regels en voorwaarden zijn in grote lijnen vergelijkbaar met deze die besproken werden bij de overschrijding van de termijn.

Als de opdrachtgever vaststelt dat de prestatieverlener zijn opdracht onvolledig en/of gewoonweg slecht heeft uitgevoerd, kan hij bij het bevoegd taxatiebureau een voorstel doen om het vastgelegd ereloon of vergoeding te verminderen met een bepaald percentage. Dit voorstel moet door de opdrachtgever worden gemotiveerd, of anders gezegd: de opdrachtgever zal duidelijk moeten vermelden in welke mate de geleverde prestatie niet in verhouding is met de gevraagde prestatie. De opdrachtgever is niet verplicht om een vermindering voor te stellen bij het taxatiebureau, en het bevoegde taxatiebureau is op zijn beurt niet verplicht om op het voorstel van de opdrachtgever in te gaan. Het taxatiebureau kan ook op eigen initiatief het bedrag verminderen. Aangezien een medewerker van een taxatiebureau niet kan inschatten of het resultaat van de geleverde prestatie voldoet aan datgene wat de opdrachtgever heeft gevraagd, zal een beslissing tot vermindering, genomen door het taxatiebureau, veeleer betrekking hebben op de zaken die daar moeten worden gecontroleerd en waarvan wordt vastgesteld dat ze niet correct zijn.

---

⁴⁴ Zie artikel 2, 2° Wet Gerechtskosten in Strafzaken, en artikel 555/15 Ger.W. waarin uitdrukkelijk de volgende gevallen worden voorzien: in spoedeisende gevallen; wanneer geen gerechtsdeskundige met de vereiste deskundigheid en specialisatie beschikbaar is of wanneer er geen beëdigd vertaler, tolk of vertaler-tolk beschikbaar is voor de betrokken taal; wanneer het nationaal register, gelet op de specifieke aard van het geschil, geen gerechtsdeskundige bevat die beschikt over de vereiste deskundigheid en specialisatie of wanneer het nationaal register, gelet op de zeldzaamheid van de taal, geen beëdigd vertaler, tolk of vertaler-tolk bevat die beschikt over de vereiste kennis van de betrokken taal; wanneer het gaat om een coördinerende deskundige wiens exclusieve opdracht beoogd is in artikel 964 Ger.W.

⁴⁵ Zie artikel 10 Gerechtskostenbesluit en artikel 14, 1^e lid Gerechtskostenbesluit.

⁴⁶ Zie supra punt 3.1.5.

⁴⁷ Zie artikel 5, 2^e lid Wet Gerechtskosten in Strafzaken.

Tot slot zijn er ook tekortkomingen mogelijk, die zo erg en duidelijk zijn, dat ze door eender wie kunnen worden vastgesteld, zoals het uit handen geven van het geheel van de opdracht aan een derde die niet de veronderstelde competenties heeft en een eindproduct afgeeft, in zijn eigen naam of in die van de aangestelde deskundige, dat ver ondermaats is en amateurisme uitstraalt (voorbeeld: de geformuleerde opdracht gewoon parafraseren en illustreren met eenvoudig op het internet vindbare commentaar en afbeeldingen, zonder eigen wetenschappelijke inbreng, zelf afgewogen oordeel of onderbouwde conclusie, wat vaak ook betekent dat de gevraagde expertise onbruikbaar en waardeloos is, of geen meerwaarde biedt aan het onderzoek).

Hoeveel de vermindering mag bedragen is ook hier niet vastgelegd, maar het spreekt voor zich dat de vermindering in verhouding moet zijn met de slechte en/of onvolledige uitvoering van de opdracht door de prestatieverlener, en dat ze in elk geval redelijk moet zijn.

Enkele voorbeelden

Voorbeeld 1:

In het kader van een gerechtelijk onderzoek vordert de onderzoeksrechter een patholoog om een aantal beenderen van wat twee verschillende skeletten zouden zijn, te onderzoeken op de mogelijkheid van een gewelddadige dood. De lijkschouwer voert de opdracht uit, maar vergist zich bij de opstelling van zijn verslag. Daarin heeft hij het over de onderzochte beenderen, maar wijst een ervan toe aan skelet 1, terwijl achteraf een bijgeroepen entomoloog zegt dat het been toebehoorde aan skelet 2. Dit zet het hele resultaat van het onderzoek van de patholoog op zijn kop, want net dit been vertoont sporen van geweld, die op geen enkel ander been zijn terug te vinden. De onderzoeksrechter stelt vast dat de prestatieverlener een ernstige fout maakte, die men niet zou verwachten van een specialist. Hij heeft al zijn conclusies en hypothesen gebaseerd op deze foute veronderstelling. Hij heeft bijna het hele werk van de opdrachtgever op de helling gezet en had de zaak kunnen doen mislukken. De opdrachtgever is *not amused* Hij kan dan het taxatiebureau voorstellen om hiervoor geen ereloon of vergoeding toe te kennen aangezien het resultaat van de prestatie geen enkele meerwaarde biedt voor het strafonderzoek in kwestie.

Het taxatiebureau kan het voorstel van de onderzoeksrechter om geen bedrag uit te betalen aanvaarden, maar het is hiertoe niet verplicht en kan bijvoorbeeld een verminderd bedrag toekennen.

Ook hier kan het taxatiebureau overleggen met de prestatieverlener, maar het akkoord van de prestatieverlener is niet nodig. Als de prestatieverlener niet akkoord gaat met de beslissing van het taxatiebureau, kan hij gebruik maken van de beroepsprocedure.⁴⁸

Uiteraard kan de onderzoeksrechter de lijkschouwer opnieuw vorderen om alsnog de autopsie op persoon X uit te voeren en, bij correcte uitvoering, hiervoor het normale bedrag wel goedkeuren.

Voorbeeld 2:

De onderzoeksrechter vraagt de prestatieverlener om een genetische analyse uit te voeren die bestaat uit volgende elementen:

---

⁴⁸ Zie hoofdstuk VIII.

- een beschrijvend onderzoek van een overtuigingsstuk waarvoor een bedrag is voorzien van 50 euro;
- het uitvoeren van een voorafgaandelijke test om bloed en sperma op te sporen op het overtuigingsstuk waarvoor een bedrag is voorzien van 100 euro;
- het opstellen van een DNA-profiel van de vermoedelijke dader, en dit vergelijken met de aangetroffen bloed- en spermasporen op het overtuigingsstuk waarvoor een bedrag is voorzien van 200 euro.⁴⁹

De prestatieverlener voert de opdracht slechts gedeeltelijk uit: hij heeft weliswaar het beschrijvend onderzoek en de voorafgaandelijke testen uitgevoerd, maar hij heeft nagelaten om het DNA-profiel op te stellen en dit te vergelijken met de aangetroffen sporen. Hij neemt contact op met de opdrachtgever en laat hem weten dat hij de DNA-analyse niet kan uitvoeren omdat zijn installatie het heeft begeven.

De onderzoeksrechter heeft niet bijzonder veel baat bij de uitvoering van de opdracht, maar hij houdt wel rekening met het feit dat de opdracht al gedeeltelijk werd uitgevoerd, en dat de prestatieverlener zijn opdracht niet verder kan uitvoeren door overmacht. Hij stelt het taxatiebureau voor om het ereloon te taxeren op 150 euro, namelijk de vergoeding die is bepaald voor de beschrijving en de voorafgaandelijke testen.

Het taxatiebureau kan op het voorstel van de onderzoeksrechter ingaan, maar kan ook zelf een ander bedrag bepalen. Ook kan het taxatiebureau overleg plegen met de prestatieverlener, en als de prestatieverlener niet akkoord is kan hij hiertegen beroep aantekenen.

Uit deze voorbeelden blijkt dat de opdrachtgever een afweging moet maken om te bepalen in welke mate de prestatieverlener zijn opdracht goed en/of voldoende heeft uitgevoerd. Redelijkheid is hier het sleutelwoord.

Er wordt ook nog eens verwezen naar het feit dat de opdrachtgever bij zijn goedkeuring niet kan aangeven dat de opdracht dringend moest worden uitgevoerd. Alleen de gevallen waar in een tariefverhoging is voorzien voor dringende uitvoering, kunnen in aanmerking komen voor die verhoging.⁵⁰

BUITENGEWONE KOSTEN (artikel 34 Gerechtskostenbesluit)

In zeer uitzonderlijke gevallen is het mogelijk om een prestatieverlener meer te betalen dan wat het officieel tarief bepaalt. Uiteraard moet het gebruik hiervan worden beperkt, aangezien dit een enorme impact kan hebben op het beschikbaar budget. Daarom kan zo'n buitengewone uitgave enkel als de procureur-generaal, de federaal procureur of de bevoegde voorzitter van het hof van beroep hiervoor voorafgaandelijk zijn toestemming heeft gegeven. Dit betekent dan ook dat de vorderende magistraat hierover niet zelf kan beslissen.

---

⁴⁹ De opgegeven bedragen zijn niet de werkelijk voorziene bedragen, maar worden louter gebruikt als voorbeeld.

⁵⁰ Zie supra punt 3.1.3.

Meestal zal een buitengewoon tarief worden toegekend als de gevraagde deskundigheid zeldzaam is, of pas verworven wordt na lange studies of jaren ervaring, of enkel kan worden aangeleerd in het buitenland.

Er moet evenwel heel omzichtig worden omgesprongen met de bewering van een deskundige, dat hij (bijna) de enige is, die in staat is de gewenste onderzoeken te doen. Dit moet worden geverifieerd, omdat het niet de bedoeling is dat iemand voor bepaalde onderzoeken een (bijna-) monopolie verkrijgt, en daar handig gebruik van maakt om speciaal voor hem een hoger tarief te eisen. In beginsel moet een tariefverhoging worden verantwoord door uitzonderlijke omstandigheden (zeer complexe zaak, veel studie-uren, verplaatsingen naar het buitenland, investering in nieuwe apparatuur nodig...). Als een deskundige beweert, dat hij de enige is, die in aanmerking komt, dan moet er worden aangetoond dat hij effectief over de kennis beschikt om een noodzakelijk handeling te verrichten, en in zulk geval mag hij de opdracht zeker niet delegeren.

Ook een verdoken gebruik ervan en andere vormen van bevoordeling van sommige, en vaak steeds dezelfde kandidaten, druisen in tegen de wet. Prestatieverleners horen op basis van hun competenties, hun beschikbaarheid en gelijke kansen te worden aangeduid.

Wat te allen prijze moet worden vermeden, is het bevoordelen van, het afhangen van en het vertrouwen in personen, die al hebben bewezen ongeschikt te zijn door hun kennelijk ontoereikende bekwaamheid, oppervlakkigheid, gebrek aan nauwkeurigheid (in het bijzonder bij vertalers en tolken), of hun gewoonte veel tekst te produceren met weinig inhoud (vooral als de vergoeding afhangt van het aantal bladzijden).

Magistraten wordt aangeraden hun evaluatie te sturen naar het Nationaal Register, in het bijzonder wanneer er onvoldoende kwaliteit wordt geleverd, bv. een tolk Albanees-Nederlands heeft onvoldoende kennis van het Nederlands om de getolkte tekst over te brengen.

5.2. De goedkeuringsfiche.

In tegenstelling tot het model van de vordering en de kostenstaat werd in het MB van 25 februari 2020 tot bepaling van het model van de vordering en van de kostenstaat te gebruiken bij de uitvoering van opdrachten van de gerechtelijke overheid, nog geen model van goedkeuring opgenomen aangezien hiervoor geen wettelijke basis bestaat. Dit zal wel het geval zijn van zodra het project -GEKO de digitale procedure oplegt.

Dit verandert echter niets aan de vereiste voor de opdrachtgever om de prestatie goed te keuren, of in geval hij niet zo tevreden is, zijn opmerkingen te formuleren. De goed- of afkeuring door de opdrachtgever is immers een wettelijke verplichting, alleen zijn er geen specifiek wettelijke vormvereisten bepaald.

De wijze waarop de goedkeuring moet gebeuren zal in de praktijk afhankelijk zijn van het type van prestatie.

Als het gaat om technische prestaties waarbij geen verslag moet worden opgemaakt door de aangestelde prestatieverlener, wordt in de meeste gevallen aanvaard dat de goedkeuring van de opdrachtgever wordt vermeld op de vordering zelf (bijvoorbeeld voor de tolken), of op de kostenstaat die de prestatieverlener heeft bezorgd aan de opdrachtgever met het oog op de goedkeuring van de prestatie (bijvoorbeeld voor takel- en stallingsbedrijven). Hierbij dient wel te worden opgemerkt dat in dit laatste geval de goedkeuring van de opdrachtgever enkel betrekking heeft op de goedkeuring van de prestatie, en niet op de begroting van de kostenstaat (dit is de uitsluitende bevoegdheid van het taxatiebureau).

Bestaat de prestatie uit het inleveren van een verslag of een schriftelijke vertaling, dan is het wenselijk dat de goedkeuring van de opdrachtgever gebeurt op een afzonderlijk document. In het bijzonder zal dit noodzakelijk zijn wanneer de opdrachtgever niet helemaal tevreden is met het resultaat, en opmerkingen wil formuleren die kunnen leiden tot een vermindering van het te betalen bedrag.

Het centraal bureau gerechtskosten heeft een model van een goedkeuringsfiche opgesteld die als bijlage aan dit kwaliteitshandboek is gevoegd.

Deze fiche omvat de volgende gegevens:

1° de referenties van het strafdossier: de opdrachtgever moet zo volledig mogelijk de gegevens invullen die de identificatie van het strafdossier mogelijk maakt. Het is wenselijk om het notitie- of systeemnummer te vermelden, alsook de datum waarop de prestatieverlener werd gevorderd;

2° de gegevens van de vorderende instantie: bijvoorbeeld Jan Muys, procureur des Konings te Leuven, sectie politierechtbank;

3° het referentienummer van het verslag;

4° het referentienummer van de vordering en een korte omschrijving van de geleverde prestatie (bijvoorbeeld klinisch onderzoek met aderpunctie);

5° de essentiële gegevens van de prestatieverlener waaronder naam, voornaam, adres, statuut, het uniek nummer en/of het ondernemingsnummer;

6° de beoordeling van het resultaat van de prestatie, waarbij de opdrachtgever zijn oordeel geeft door middel van het aankruisen van één van de vermelde opties, die een volledige, een gedeeltelijke of een voorwaardelijke goedkeuring inhouden;

7° een voorstel tot vermindering van het voorziene tarief als de opdrachtgever niet, of niet helemaal tevreden is met de geleverde prestatie⁵¹. De vermindering wordt uitgedrukt in een percentage (bijvoorbeeld een vermindering van de vergoeding of het ereloon met 10%), en de opdrachtgever zal ook de redenen moeten vermelden waarom het tarief verminderd zou moeten worden.

8° de datum waarop de opdrachtgever zijn goedkeuring geeft en de handtekening van de opdrachtgever;

---

⁵¹ Dit werd eerder uitvoerig besproken.

9° het volgnummer dat de unieke code vormt, die automatisch wordt toegekend als de vordering digitaal gebeurde.

De goedkeuring krijgt een unieke code die dezelfde moet zijn als de unieke code van het digitaal paspoort van de vordering.⁵² Zo zal de goedkeuringsfiche bij het project-GEKO eruitzien.

In afwachting hiervan kan de opdrachtgever niet verplicht worden om gebruik te maken van deze goedkeuringsfiche, maar met het oog op een uniforme werkwijze strekt dit tot aanbeveling. Opteert de opdrachtgever om toch geen gebruik hiervan te maken, dan moet de goed- of afkeuring van de prestatie wel de essentiële elementen bevatten die het mogelijk moet maken om de opdrachtgever, de prestatieverlener, de uit te voeren opdracht, en het strafdossier te identificeren. Daarnaast moet ook duidelijk blijken in welke mate de opdrachtgever tevreden is over het resultaat, en indien hij niet tevreden is moet hij dit motiveren en eventueel een vermindering van het bedrag voorstellen. Uiteraard is de handtekening (fysiek of digitaal) van de opdrachtgever altijd vereist.

Over dit onderwerp kan ook nog verwezen worden naar de toegevoegde FAQ waar een aantal specifieke vragen hieromtrent worden beantwoord.

HOOFDSTUK III: DE PRESTATIEVERLENER.

1. Wie/wat is een prestatieverlener?⁵³

De prestatieverlener is de persoon die zich aanbiedt om taken te verrichten voor de gerechtelijke overheid. Zo kan een eenvoudige omschrijving van het onderwerp van dit hoofdstuk klinken.

Deze zin bevat alle belangrijke elementen waaraan we de prestatieverlener kunnen herkennen. Het gaat om iemand die zich vrijwillig aanbiedt bij de gerechtelijke overheid, en het meest waarschijnlijke is dat hij/zij dit doet op de griffie van de rechtbank van eerste aanleg bevoegd voor zijn/haar verblijfplaats. Vroeger zou men hebben doorverwezen naar het parket,

---

⁵² Zie supra punt 3.1.4.

⁵³ Artikel 2, 2° Wet Gerechtskosten omschrijft een prestatieverlener als een natuurlijke persoon of rechtspersoon, met inbegrip van de deskundige bedoeld in de bepaling onder 3° en de vertaler of tolk bedoeld in de bepaling onder 4°, die door de opdrachtgever wordt gevorderd voor een opdracht bedoeld in artikel 3, § 1, derde lid. Als prestatieverlener wordt ook beschouwd de persoon die omwille van zijn bijzondere kennis of kunde of omwille van zijn onmiddellijke beschikbaarheid uitzonderlijk wordt gevorderd en niet voldoet aan de voorwaarden voor opname in het nationaal register voor gerechtsdeskundigen of het nationaal register voor beëdigd vertalers, tolken en vertalers-tolken; 3° deskundige : persoon die is opgenomen in het nationaal register voor gerechtsdeskundigen bedoeld in de artikelen 991ter tot 991undecies van het Gerechtelijk Wetboek (thans zijn dit de artikelen 555/5 tot 555/16 Ger.W.), en die door de opdrachtgever persoonlijk wordt gevorderd voor een opdracht bedoeld in artikel 3, § 1, derde lid; 4° vertaler of tolk : beëdigd vertaler of tolk die is opgenomen in het nationaal register voor beëdigd vertalers, tolken en vertalers-tolken bedoeld in de artikelen 20 tot 27 van de wet van 10 april 2014 tot wijziging van verschillende bepalingen met het oog op de oprichting van een nationaal register voor gerechtsdeskundigen en tot oprichting van een nationaal register voor beëdigd vertalers, tolken en vertalers-tolken (thans zijn dit de artikelen 555/5 tot 555/16 Ger.W.), en die door de opdrachtgever wordt gevorderd voor een opdracht bedoeld in artikel 3, § 1, derde lid;

om daar te worden ingeschreven als kandidaat voor het uitvoeren van taken voor een opdrachtgever die lid is van de Rechterlijke Macht, of daardoor is afgevaardigd.

1.1. Inschrijving in het nationaal register.

1.1.1. Principe.

De huidige regeling centraliseert de vorige lijsten van de verschillende ressorten in één nationaal register: in principe moet elke deskundige of vertaler/tolk zich inschrijven in het nationaal register voor deskundigen, (beëdigde) vertalers en tolken⁵⁴. Dit kan online gebeuren, en informatie over het nationaal register voor beide groepen (toelatingsvoorwaarden, erkenning, formaliteiten...) kan worden verkregen via de website <https://justitie.belgium.be/nl>. Via deze website kan men zich ook inschrijven.

Deze nationale registers worden nu geregeld in een nieuw boek dat recentelijk werd toegevoegd aan het Gerechtelijk Wetboek⁵⁵.

Het is de minister van Justitie (of zijn gemachtigde) die bevoegd is voor de opname van de deskundigen en de vertalers/tolken, nadat de aanvaardingscommissie hiertoe zijn advies heeft uitgebracht. Deze commissie zal nagaan of de kandidaat-prestatieverlener voldoet aan de voorwaarden over de moraliteit, de beroepsbekwaamheid en de juridische kennis. Daarnaast houdt zij ook toezicht op de naleving van de deontologische code en op de kwaliteit van de uitgevoerde prestaties.

Om geregistreerd te kunnen worden in één van voornoemde registers moet de kandidaat-prestatieverlener voldoen aan een aantal voorwaarden⁵⁶:

1° enkel natuurlijke personen die onderdaan zijn van een EU-lidstaat of er wettelijk verblijven kunnen worden geregistreerd;

2° de kandidaat moet beschikken over een onberispelijke moraliteit. Zo zullen bepaalde veroordelingen ertoe leiden dat registratie in het nationaal register niet mogelijk is;

3° beëdigde vertalers/tolken moeten minstens 21 jaar oud zijn;

4° de kandidaat moet beschikken over voldoende beroepsbekwaamheid en juridische kennis⁵⁷, en moet hiervoor de nodige bewijzen leveren. Het aantonen van de beroepsbekwaamheid zal doorgaans bestaan uit een diploma dat werd behaald in het vakgebied waarvoor men als prestatieverlener wil optreden, en het aantonen van een aantal jaren relevante ervaring. Wat betreft de juridische kennis moet de kandidaat-prestatieverlener een verplichte opleiding volgen waarvoor dan – op voorwaarde dat men voor de proef slaagt – een getuigschrift wordt afgeleverd. Sommige categorieën van prestatieverleners zijn hiervan vrijgesteld⁵⁸ (bijvoorbeeld wanneer zij worden tewerkgesteld door een instelling waarvoor een

---

⁵⁴ Zie artikel 555/6 Ger.W.

⁵⁵ Zie artikelen 555/6 tot 555/16 Ger.W. Voorheen werd dit geregeld in de Wet van 10 april 2014 tot wijziging van verschillende bepalingen met het oog op de oprichting van een nationaal register voor gerechtsdeskundigen en tot oprichting van een nationaal register voor beëdigd vertalers, tolken en vertalers-tolken; en de artikelen 991ter tot 991undecies Ger.W. groot gedeelte van deze wet en de artikelen 991ter tot 991 undecies Ger.W. werden echter opgeheven door de Wet van 5 mei 2019, en vervangen door een nieuw boek in het Ger.W. (met name de artikelen 555/6 tot 555/16 Ger.W.)

⁵⁶ Zie artikel 555/8 Ger.W.

⁵⁷ Zie KB van 30 maart 2018 betreffende de juridische opleiding zoals bedoeld in artikel 25 van de Wet van 10 april 2014 en in artikel 991octies, 2° Ger.W. en de nieuw ingevoegde artikelen in het Ger.W. (555/9 tot 555/16 Ger.W.)

⁵⁸ Zie artikel 555/8, 2° lid Ger.W.

accreditatiecertificaat werd afgegeven, of voor gerechtsdeskundigen en vertalers/tolken die tewerkgesteld zijn bij FOD Justitie);

Eens geregistreerd in het nationaal register moeten de prestatieverleners een aantal verplichtingen nakomen waaronder minstens de volgende⁵⁹:

1° zijn persoonlijke gegevens in het register up-to-date houden zodat hij voor de gebruikers van het nationaal register vlot bereikbaar is en men op de hoogte is van de recentste informatie over die prestatieverlener (adres, e-mail en andere sleutelgegevens, waarvan de inhoud is beschermd, en door de betrokkene steeds mag worden ingezien en eventueel verbeterd);

2° een aan zijn beroep aangepaste deontologie naleven bij de uitvoering van de opdrachten⁶⁰;

3° zich blijven bijscholen om de meest actuele kennis te vergaren over de onderwerpen die een rol spelen bij de uitoefening van zijn beroep, voor hem of haarzelf, evenals voor de onderwerpen van de te vertalen of tolken teksten;

4° Zich ter beschikking houden van de potentiële opdrachtgevers.

Na de registratie wordt aan elke prestatieverlener een uniek identificatienummer toegekend⁶¹. De deskundige moet dit nummer opnemen in zijn verslag, gevolgd door zijn handtekening, naam en titel. Als het gaat om een vertaler moet hij op elke vertaling de volgende vermelding aanbrengen: "Voor eensluidende vertaling ne varietur van het ... naar het... Gedaan te ..., op ...". Hij vermeldt eveneens zijn identificatienummer, gevolgd door zijn handtekening, naam, titel en zijn officiële stempel.

De opname in het nationaal register geldt voor een periode van 6 jaar. Deze periode kan daarna worden verlengd met telkens 6 jaar, op voorwaarde dat de prestatieverlener voor het verstrijken van die 6 jaar de verlenging heeft aangevraagd.

De inschrijving in het nationaal register leidt er automatisch toe dat de prestatieverlener wordt geacht de regelgeving te kennen, te aanvaarden en zo mogelijk, de opdrachten van de gerechtelijke overheid stipt uit te voeren.

Van zodra wordt vastgesteld dat de prestatieverlener niet langer voldoet aan de gestelde voorwaarden, zijn verplichtingen niet nakomt en/of zijn prestatie niet naar behoren uitvoert, kan de minister van Justitie (of zijn gemachtigde) deze prestatieverlener schorsen, of zijn naam tijdelijk of zelfs definitief schrappen uit het nationaal register. Ook hier zal de aanvaardingscommissie de nodige gegevens verzamelen en desgevallend een advies uitbrengen. Vermits de naam van de prestatieverlener moet zijn opgenomen in het nationaal register om zijn beroep te mogen uitoefenen, heeft de schorsing of de schrapping van zijn naam uit het register als sanctie een grote impactmogelijkheid. Deskundigen en vertalers/tolken moeten steeds goed beseffen dat ze kunnen worden aangesproken op hun gedrag en de wijze waarop ze hun taken uitvoeren, en dat er sancties kunnen worden

---

⁵⁹ Zie artikel 555/9 Ger.W.

⁶⁰ Zie KB. van 18 april 2017 tot vaststelling van de deontologische code van de beëdigd vertalers, tolken en vertalers-tolken aangesteld in toepassing van de Wet van 10 april 2014 tot wijziging van verschillende bepalingen met het oog op de oprichting van een nationaal register voor gerechtsdeskundigen en tot oprichting van een nationaal register voor beëdigd vertalers, token en vertalers-tolken; en het KB van 25 april 2017 tot vaststelling van de deontologische code van de gerechtsdeskundigen in toepassing van artikel 991quater, 7° Ger.W.; en de nieuw ingevoegde artikelen in het Ger.W. (555/6 tot 555/16 Ger.W.). Dit aspect wordt ook verder toegelicht in punt 6 van dit hoofdstuk.

⁶¹ Dit kan ook gaan om een anoniem nummer als het noodzakelijk blijkt om de identiteit van de prestatieverlener af te schermen om veiligheidsredenen. Is dit het geval moeten uiteraard geen persoonlijke gegevens vermeld worden op het verslag of de vertaling.

uitgesproken als iemand de regels over de deontologie schendt. De opdrachtgever, de burgerlijke partij of het slachtoffer, en andere aanwezige prestatieverleners behorende tot dezelfde beroepsgroep als de betrokken prestatieverlener kunnen op elke toegelaten manier aangifte doen van het feit, of althans hun mening dat de betrokkene niet of niet langer voldoet aan de voorwaarden om te kunnen optreden in de zaak. Die aangifte gebeurt bij de Aanvaardingscommissie, de dienst bevoegd voor de nationale registers bij het DGRO, en uiteraard ook bij het parket als er sprake is van een misdrijf.

Een zaak waarover alle gerechtsdeskundigen en beëdigd vertalers en/of tolken worden verondersteld akkoord te gaan, is de verplichte toepassing van het tarief van de gerechtskosten in strafzaken. In hun kostenstaten mogen ze geen ander tarief dan dat aanrekenen voor hun prestaties, ongeacht de specifieke omstandigheden waarin die zijn verricht. Als ze menen dat ze bovenop het tarief recht hebben op een wettelijk bepaald supplement, dan moeten ze dit bewijzen. Ze mogen in geen geval bewust een fout tarief aanrekenen, om welke reden ook.

1.1.2. Uitzondering⁶²:

In een aantal gevallen kan een prestatieverlener worden aangesteld die niet is geregistreerd in het nationaal register voor gerechtsdeskundigen en voor beëdigd vertalers en/of tolken. Dergelijke prestatieverleners moeten zich laten inschrijven bij het parket bevoegd voor hun verblijfplaats. Op hen is de regelgeving over de nationale registers niet van toepassing, en dat heeft enkele gevolgen die hier vermeldenswaard zijn.

Zo zullen zij vooral worden aangezocht door de gerechtelijke overheid van hun eigen arrondissement (voor gerechtsdeurwaarders is dit de officiële regel, daar zij zich in principe moeten beperken tot werk in hun (voormalig) klein gerechtelijk arrondissement (één van de 27 oude))⁶³. Maar om redenen van snelle beschikbaarheid en zuinigheid, zal men ook voor een beroep op technische prestatieverleners de voorkeur geven aan kandidaten uit het eigen oude arrondissement.

1.2. Categorieën prestatieverleners.

Zoals uit voorgaande blijkt, bestaan er drie verschillende groepen of families van prestatieverleners. De regelgeving is op allen van toepassing, behalve als voor bepaalde regels er uitdrukkelijk wordt gezegd dat ze uitsluitend zijn bestemd voor één of meer beroepsgroepen of -families.

1.2.1 De deskundigen

Dit zijn personen die hun grote ervaring en specialisatie in een bepaald onderwerp ter beschikking van de gerechtelijke overheid willen stellen. Ze genieten een goede reputatie en zijn bekend als experts in hun materies. Zij krijgen vaak de intellectuele opdrachten, waar ruime tijd wordt besteed aan het onderzoeken van de betrokken zaak of het slachtoffer. Daarom worden ze persoonlijk gevorderd door de opdrachtgevers, die uitdrukkelijk die ene

---

⁶² Zie artikel 2, 2° Wet Gerechtskosten in Strafzaken, en artikel 555/15 Ger.W. waarin uitdrukkelijk de volgende gevallen worden voorzien: in spoedeisende gevallen; wanneer geen gerechtsdeskundige met de vereiste deskundigheid en specialisatie beschikbaar is of wanneer er geen beëdigd vertaler en/of tolk beschikbaar is voor de betrokken taal; wanneer het nationaal register geen gerechtsdeskundige bevat die beschikt over de vereiste deskundigheid en specialisatie of wanneer het nationaal register, gelet op de zeldzaamheid van de taal, geen beëdigd vertaler en/of tolk bevat die beschikt over de vereiste kennis van de betrokken taal; wanneer het gaat om een coördinerende deskundige wiens exclusieve opdracht beoogd is in artikel 964 Ger.W.

⁶³ Waar er elders in het kwaliteitshandboek nog sprake is van het gerechtelijk arrondissement, wordt daarmee het nieuwe, grote arrondissement bedoeld, waarvan er slechts 12 meer zijn, en die meestal samenvallen met de provincie.

expert vertrouwen voor een bepaalde zaak, en niet willen dat hun opdracht eigenlijk door een andere persoon wordt uitgevoerd.

Dit brengt ons naar een vrij vaak voorkomend probleem: nogal wat opdrachten van experts zijn complex en tijdrovend, en ze kunnen eveneens duur uitvallen. Delegatie is dan de oplossing die wordt voorgesteld, en soms gebeurt ze als een vanzelfsprekendheid, die niet moet worden aanvaard door de opdrachtgever.

Het moet duidelijk zijn dat delegatie niet aanvaardbaar is voor taken die alleen de deskundige zelf mag uitvoeren, voor de essentie van de opdracht, of voor het formuleren van de conclusies of antwoorden gevraagd door de opdrachtgever. Delegatie van bijkomende taken, ondersteuning of zaken die net de specialiteit van de aangezochte helper vormen, is wel aanvaardbaar, doch op voorwaarde dat dit vooraf is gevraagd en goedgekeurd door de opdrachtgever. Inbreuken op deze regels kunnen ertoe leiden dat de opdracht niet als juist uitgevoerd wordt beschouwd, wat kan betekenen dat de prestatieverlener niet of minder zal worden betaald. Bovendien is het in principe de aangestelde prestatieverlener, die de ene kostenstaat zal opstellen voor de uitvoering van de opdracht, door hemzelf volgens het officiële tarief, en ook voor de aan een helper gedelegeerde taken, volgens hetgeen werd overeengekomen tussen beiden, of als er niets werd overeengekomen, volgens het officiële tarief.

1.2.2. De vertalers en de tolken.

Er zijn veel overeenkomsten tussen de groep van de deskundigen en die van de vertalers en de tolken.

Het zijn allebei intellectuele prestaties, er zijn bepaalde hogere studies voor nodig, dezelfde rechten en plichten gelden voor beide groepen, er zijn van veel van de betrokken beroepen officiële beroepsorganisaties als gesprekspartners, en er bestaat voor beide groepen een nationaal register.

Het grote verschil zit in de tijdsbesteding en de aard van de prestatie: hier is die onmiddellijk en meteen afgewerkt in het geval van de tolken, en op, afhankelijk van de wens van de opdrachtgever, soms korte en soms langere termijn voor de vertalers (maar voor deze laatste ook steeds onder de vorm van een onmiddellijk resultaat van de prestatie).

Over de wederzijdse belangen van de gerechtelijke overheid en de door haar aangestelde vertalers en tolken, is in 2017 een eerste kwaliteitshandboek uitgebracht, dat nog steeds kan worden teruggevonden op de website van de FOD Justitie en dat nog grotendeels onveranderd van toepassing blijft.

Hier dient te worden vermeld dat ook voor de personen die al een bepaalde periode gebruik maken van het nationaal register, en bijgevolg kunnen worden gestraft voor hun tekortkomingen en kunnen worden aangesteld voor opdrachten afkomstig uit het gehele (nieuwe) arrondissement en zelfs daarbuiten, er meer vrije concurrentie moet kunnen spelen en er een eerlijkere verdeling van de opdrachten mogelijk moet worden. Er is echter vastgesteld dat er nog veel werk aan de winkel is om te komen tot de verwachte herinrichting van vraag en aanbod. Als noodzakelijke eerste stap is het verdwijnen van de lokale namenlijstjes die geen reden van bestaan meer hebben en integendeel verantwoordelijk zijn voor het ontstaan van of de voortzetting van vriendjespolitiek die ertoe leidt dat op sommige plaatsen steeds dezelfde mensen worden opgeroepen voor dringende opdrachten aan voorkeurstarief, dat hen een buitensporige vergoeding oplevert, terwijl anderen (misschien in staat tot betere kwaliteit) geen kans krijgen in de vaak gesloten wereld van de politie.

Nu reeds is het de bedoeling dat bij het zoeken naar een prestatieverlener, er in het nationaal register moet worden gekeken (de toegang daartoe zal binnenkort worden veralgemeend tot alle lokale politiediensten), en dat de niet langer geldige namenlijstjes worden weggegooid zonder te worden vervangen door gelijkaardige applicaties, die het bevoordelen van bepaalde personen of het uitsluiten zonder de nodige procedure van ongewenste personen verder mogelijk maken.

1.2.3. De technische prestatieverleners

De meest verscheiden groep van prestatieverleners wordt gevormd door alle andere prestatieverleners, buiten de leden van de twee voorgaande groepen. Hun activiteit is heel uiteenlopend en gaat van weinig tot zeer gespecialiseerd.

Het zijn bijna allemaal zelfstandigen die alleen werken, maar er zijn ook betekenisvolle aantallen vaklui die behoren tot bepaalde veelgevraagde groepen, zoals de slotenmakers, de begrafenisondernemers, de takel- en stallingsbedrijven...

De meesten vormen geen aaneengesloten belangengroep, ze zijn soms elkaars concurrenten, en er zijn in elke groep betrouwbare en minder betrouwbare individuen. Hier vindt men ook selfmade men, die zich een bepaalde kennis of een talent eigen hebben gemaakt en daar geen officieel getuigschrift van hebben.

Het bijzondere aan de leden van deze groep is, dat hun opdracht vaak een eenmalige, kortstondige handeling inhoudt, die vrij duur wordt betaald omdat ogenblikkelijke hulp de eigenlijke dienst is, die wordt gevraagd.

Hieruit volgt dat er in deze groep ook een vrij groot aantal bedrijven wordt gevonden, die een werknemer aanstellen om een aan het bedrijf toevertrouwde opdracht af te handelen. Tegelijk komt ook delegatie hier vaker voor, én is ze in principe aanvaardbaar, zelfs zonder uitdrukkelijk aangewezen of aanvaarde helper.

Wat hun tarieven betreft, valt te noteren dat ze mogelijk niet meer zullen worden herzien en vastgelegd na onderhandelingen over vraag en aanbod, maar dat er in een eerste fase een overheidsopdracht zou worden uitgeschreven, waarvan de meerdere winnaars elk een deel van het grondgebied of de markt zouden toegewezen krijgen.

1.2.4. Wanneer is er geen sprake van "prestatieverlener".

De prestatieverlener kan ook omgekeerd worden omschreven, door te zeggen wat hij niet is of mag zijn.

Deze benadering is interessant wanneer het op een bepaald ogenblik niet mogelijk is iemand te vinden voor de dringende uitvoering van een opdracht, die slechts kan worden uitgevoerd door weinig deskundigen, tolken of vaklui met een zeldzaam talent. De oplossing ligt dan soms verborgen bij onbekende personen die zich aandienen, bij toeval of zelfs gewenst. Vroeger al werden ze "occasionele tolken" of andere specialisten genoemd, en ook nu nog kan de gerechtelijke overheid beroep doen op hen, als daartoe noodzaak is.

Natuurlijk mag iemands situatie zo niet veranderen in een contradictie, door in de praktijk wél op een regelmatige basis het beroep van gerechtsdeskundige, -vertaler of -tolk uit te oefenen op vraag van de plaatselijke gerechtelijke overheid (of politie), die de beschikbaarheid van de betrokkene kent en waardeert, en hem daarom graag vordert. Dit gaat te ver en mag geen gewoonte worden. In principe moet die occasionele prestatieverlener telkens, voor of na het leveren van een prestatie, worden gevraagd of hij/zij niet wenst te worden ingeschreven in het nationaal register (of voor technici: de namenlijst bij het parket of de griffie, bevoegd voor het opstellen van de vordering).

Wordt een kostenstaat van een occasioneel helper in betaling gesteld, dan moet daarvan melding worden gemaakt. Zijn leveranciersgegevens zijn immers per definitie niet bekend. Ze zullen slechts voor een eenmalige betaling worden aangemaakt en kunnen worden gebruikt.

1.3. Slachtoffers en burgerlijke partijen.

In bepaalde gevallen kunnen ook slachtoffers en/of burgerlijke partijen recht hebben op een vergoeding die ten laste valt van de gerechtskosten in strafzaken of de daarmee gelijkgestelde kosten. In deze gevallen worden deze slachtoffers en de burgerlijke partijen gelijkgesteld met een prestatieverlener⁶⁴.

2. Tarieven en andere rechten en plichten.

De nieuwe wet en het nieuwe besluit over de gerechtskosten in strafzaken zijn bewust zo opgesteld, dat ze betrekking hebben op uitsluitend de verwerking van de gemaakte kosten door nieuwe diensten met nieuwe bevoegdheden en volgens nieuwe procedures.

Die betrokken nieuwe diensten worden verderop beschreven, evenals hun bevoegdheden en de door hen te volgen procedures. De daartoe bestemde hoofdstukken zijn immers geschreven vanuit zowel het standpunt van de prestatieverlener, als dat van de opdrachtgever of het taxatiebureau. Daar waar de regelgeving in de officiële teksten al deze informatie heeft samengevat in enkele sterk gecondenseerde bepalingen, zal hier een meer analytische benadering worden gevolgd.

Over tarieven zal in dit kwaliteitshandboek niets specifiek worden teruggevonden. Zoals hoger gezegd, maken die nu al deel uit, of zullen ze dat op middellange termijn, van aparte tariefbesluiten. Daarin worden telkens alle specifieke regels met betrekking tot dat tarief uiteengezet. Hier komen ze niet aan bod, tenzij zijdelings om een beeld te vervolledigen. Het voordeel van de kwaliteitshandboeken die horen bij tariefbesluiten is dat ze alle aspecten van dat besluit belichten vanuit de hoek van de prestatieverlener, die van de opdrachtgever en die van het taxatiebureau.

3. De kostenstaat⁶⁵.

3.1. De kostenstaat is geen factuur.

Volgens de rechtsleer en nog steeds de meerderheid binnen de rechtspraak, worden de rechtsverhoudingen tussen de burger en de staat/overheid in principe NIET beheerst door het burgerlijk recht en met name het contractenrecht, dat een zo grote rol speelt in de rechtsverhouding tussen burgers onderling. Het contractenrecht gaat echter uit van een gelijkheid tussen de partijen, zowel bij het sluiten van een contract als bij een conflict erover, voor de rechter. Een dergelijke gelijkheid kan de overheid zich evenwel niet veroorloven,

---

⁶⁴ Voorbeeld: de familieleden van het slachtoffer van een moord hebben als benadeelden (dus zelfs als ze geen burgerlijke partij zijn) recht op de reiniging van de plaats waar het slachtoffer veel bloed heeft verloren, waarmee zij de confrontatie psychologisch niet zouden kunnen verwerken. Zij kunnen deze reiniging aanvragen bij de het parket of de onderzoeksrechter, en daarvoor maken ze, na de uitvoering van het werk door een gespecialiseerde firma, een kostenstaat op alsof ze een prestatieverlener waren.

⁶⁵ Zie artikel 2, 5° Wet Gerechtskosten in Strafzaken waar de kostenstaat wordt gedefinieerd als een document, dat indien mogelijk digitaal door de prestatieverlener wordt opgesteld en gedateerd, met aanduiding van het bedrag verschuldigd voor de uitvoering van zijn opdracht met inbegrip van de hiertoe eventueel gemaakte kosten en verplaatsingsvergoedingen, evenals het tarief dat als grondslag dient voor de kostenstaat en de berekening ervan, de opgave van zijn hoedanigheid, zijn prestatieverlenergegevens, de identiteit van de opdrachtgever en het notitienummer van de zaak.

omdat ze dan permanent moet werken met een zwaard van Damocles boven het hoofd, in de vorm van de bedreiging door eender welke burgerlijke rechter in het ongelijk gesteld te kunnen worden en hoge vergoedingen en dwangsommen te moeten betalen, dit alles met het extra risico op een sneeuwbaaleffect en uiteindelijk het in gevaar komen van de continuïteit van de openbare dienst.

Specifiek op het terrein van de gerechtskosten, zou dit leiden tot een sterk groeiend tekort op de begroting voor deze uitgavenpost, wat het hele systeem op de helling zou zetten en leiden tot een virtueel faillissement, met alle gevolgen vandiën voor de lopende strafrechtelijke onderzoeken die zouden stilvallen.

Om die redenen is het op korte en middellange termijn niet haalbaar om ook de overheid te laten instappen in het gemeen recht. Dit betekent dat de rechtsverhouding tussen de burger en de staat onderworpen blijft aan het bestuursrecht en andere specifiek reglementaire bepalingen. De verhouding tussen de gerechtelijke overheid en de prestatieverleners is dus niet evenwichtig en niet tussen gelijke partners. Het is een eenzijdig systeem waarbij de overheid een behoefte uitdrukt, en er onmiddellijk zelf bij zegt welke regels men moet aanvaarden, zonder discussie, om toe te treden tot de groep van prestatieverleners (de vergoeding voor de geleverde prestaties en voor de gemaakte kosten ligt vast en is lager dan de marktprijs, maar vaak krijgt een goede prestatieverlener voldoende opdrachten in ruil voor zijn inschikkelijkheid).

Dit bijzondere rechtskader kent zijn eigen terminologie, waarin een factuur de naam "kostenstaat" krijgt, om duidelijk te maken dat het niet gaat om een instrument uit de wereld van het contractenrecht. De leverancier van diensten wordt de prestatieverlener.

De klant is de overheid zelf. Schadebedingen en verwijlinteressen bestaan niet in deze verhouding, waar de staat op voorhand moet kunnen inschatten wat de kostprijs zal zijn voor haar aankopen, maar ook voor haar fouten.

3.2. Verplichte vermeldingen op de kostenstaat.

Nadat de prestatieverlener zijn opdracht heeft uitgevoerd moet hij zijn kostenstaat opstellen en, bij voorkeur op digitale wijze, bezorgen aan het bevoegde taxatiebureau⁶⁶.

De kostenstaat moet voldoen aan een aantal minimumvereisten:

1° in eerste instantie moet de kostenstaat correct, volledig en goed leesbaar zijn. Is dit niet het geval dan wordt de kostenstaat beschouwd als onontvankelijk, en zal ze terug naar de prestatieverlener worden gezonden die dan de nodige aanvullingen, verbeteringen of aanpassingen moet aanbrenge⁶⁷. Als het gaat om een aantal kleine fouten of vergetelheden kan het taxatiebureau eventueel zelf de nodige verbeteringen en/of aanpassingen doorvoeren, maar ze is hiertoe niet verplicht. Ze oordeelt hierover volledig soeverein;

De vraag die men zich hierbij kan stellen is de mate waarin een medewerker van een taxatiebureau eigenhandig correcties mag aanbrenge⁶⁷, zonder daarvoor noodzakelijk een creditnota op te stellen.

Als het gaat om fouten die geen betrekking hebben op cijfergegevens, dan mogen eventuele kleine aanpassingen worden uitgevoerd (voorbeeld wanneer er een fout is geslopen in de persoons- of referentiegegevens). De prestatieverlener moet hiervan op de hoogte worden gebracht.

⁶⁶ Zie ook hoofdstuk IV Procedure, punt 1.3 waar dit uitvoeriger aan bod komt.

⁶⁷ Zie artikel 37, 1° lid Gerechtskostenbesluit.

Gaat het echter om fouten in de cijfergegevens (foutief tarief, rekenfouten, het aanrekenen van supplementen die niet gerechtvaardigd zijn), dan mag de medewerker van het taxatiebureau in geen geval zelf verbeteringen aanbrengen, ook niet wanneer hij/zij hiervoor de toelating zou krijgen van de prestatieverlener. In dergelijke gevallen dient steeds een creditnota te worden opgemaakt. Dit is immers een wettelijke verplichting.

Wat met afrondingen na de komma die niet correct zijn?

Vanuit pragmatisch standpunt is het te duur om voor 1 cent een creditnota op te stellen. Mits overleg met de prestatieverlener mag de medewerker van het taxatiebureau foutieve afrondingen zelf corrigeren. Wel moet de prestatieverlener gewezen worden op de juiste manier van afronden. Als hij steeds weigert van dit te doen, dan beslist het taxatiebureau over de juiste afronding.

2° de kostenstaat moet steeds de eedformule vermelden: “Ik bevestig op mijn eer dat deze verklaring oprecht en volledig is”. Een fysieke handtekening is niet meer nodig, de loutere voorgedrukte vermelding impliceert dat de prestatieverlener zich hiermee akkoord verklaart⁶⁸;

3° de kostenstaat moet altijd de volgende gegevens vermelden⁶⁹:

- de handelingen en de artikelen van het tarief of van de schaal die van toepassing zijn;
- de referentie van de kostenstaat;
- desgevallend, de datum van de verplaatsingen.

Daarnaast is het ook noodzakelijk om de unieke code te vermelden, dit om een snelle en efficiënte identificatie van de zaak mogelijk te maken. Is er geen unieke code aanwezig, dan moet men de datum van de vordering en de opdrachtgever, het type van misdaad of wanbedrijf, en desgevallend de naam van de verdachten opnemen.⁷⁰

Gaat het om een prestatieverlener dat voor een eerste maal werd aangesteld, dan moet hij ook zijn KBO-nummer en rekeningnummer vermelden⁷¹. Als de prestatieverlener al gekend is bij het taxatiebureau moet hij niet steeds opnieuw zijn rekeningnummer vermelden. Dit zou immers in strijd zijn met het al vernoemde “only-once-principe”. Het KBO-nummer dient wel steeds opnieuw te worden vermeld.

3.3. Modellen van kostenstaten.

Om aan de hierboven vernoemde voorwaarden te kunnen voldoen voorziet de Wet Gerechtskosten in Strafzaken erin dat de minister van Justitie het model van de kostenstaat vastlegt⁷².

Het MB van 25 februari 2020 tot bepaling van het model van de vordering en van de kostenstaat te gebruiken bij de uitvoering van opdrachten van de gerechtelijke overheid voert het model van de kostenstaat in. Dit betreft een algemeen model waarin de minimum op te nemen gegevens zijn vastgelegd, en waarbij de mogelijkheid wordt geboden om verdere elementen op te nemen.

De prestatieverlener is **verplicht** om minstens gebruik te maken van dit algemeen model dat voldoet aan de minimumvoorwaarden.

Er werden voor de diverse beroepsgroepen afzonderlijke kostenstaten opgesteld, die niet in het voornoemd MB zijn opgenomen, maar die als bijlage aan dit kwaliteitshandboek ter

⁶⁸ Zie artikel 37, 2^e lid Gerechtskostenbesluit.

⁶⁹ Zie artikel 38, 2^e lid Gerechtskostenbesluit.

⁷⁰ Zie artikel 38, 1^e lid Gerechtskostenbesluit.

⁷¹ Zie artikel 38, 3^e lid Gerechtskostenbesluit.

⁷² Zie artikel 4, §2, 4^e lid Wet Gerechtskosten in Strafzaken.

beschikking worden gesteld. Ze voldoen wel aan de minimumvereisten en mogen dus worden gebruikt.

Deze modellen omvatten de volgende elementen:

3.3.1. De gegevens van de prestatieverlener.

Hier moet de prestatieverlener zijn persoonlijke gegevens invullen zoals zijn naam, voornaam, adres, statuut, ... In elk geval moet hij zijn KBO-nummer vermelden of, als het gaat om een toevallige prestatieverlener, zijn rijksregisternummer. Zijn bankrekeningnummer moet hij enkel opgeven als dit nog niet eerder is gebeurd, of als het nummer is gewijzigd.

3.3.2. De gegevens van de opdrachtgever en het notitienummer van de zaak.

Dit is zoals reeds gezegd van belang om het strafdossier eenvoudig en snel te kunnen identificeren. Ook de datum waarop de opdrachtgever zijn vordering heeft verstuurd is relevante informatie.

3.3.3. De gegevens omtrent de uitgevoerde opdracht.

Het is ook wenselijk om een korte omschrijving te geven van de uitgevoerde prestatie, en indien van toepassing, ook de vermelding van waar en wanneer het onderzoek heeft plaatsgevonden, de naam van de onderzochte persoon, de datum waarop het verslag werd neergelegd of de prestatie werd uitgevoerd, ...

3.3.4. Het aantal uitgevoerde opdrachten – de eenheidsprijs.

Dit is een zeer belangrijk onderdeel waarbij de prestatieverlener specifiek omschrijft welke opdracht hij heeft uitgevoerd, met vermelding van de eenheidsprijs die is voorzien in de officiële tarievenlijst. Voor een prestatie die niet is voorzien in een officiële tarievenlijst geldt de vergoeding die is voorzien in de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen inzake verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering. In dat geval moet de prestatieverlener het nummer van de nomenclatuur vermelden. Is er sprake van een opdracht dat werd uitgevoerd tussen 20.00 uur en 8.00 uur, in het weekend of op een officiële feestdag, moet dit uitdrukkelijk op de kostenstaat vermeld worden.

3.3.5. De eventuele bijkomende kosten.

Als er een vergoeding is voorzien voor bijkomende kosten zoals verplaatsingskosten, kosten voor het typen van het verslag, het maken van foto's en fotokopieën... moet de prestatieverlener deze kosten afzonderlijk opgeven, met vermelding van de officiële eenheidsprijs en het aantal.

3.3.6. De totaalprijs.

Het gaat om het berekende totaal, inclusief de eventuele bijkomende kosten en BTW, en dit volgens het officiële tarief dat van toepassing was op de dag van de uitgevoerde prestatie. De details van de berekening moeten voorkomen om de kostenstaat.

3.3.7. De handtekening van de prestatieverlener.

Deze hoeft niet meer handmatig te zijn aangebracht. Wel moet er op de kostenstaat het volgende vermeld worden:

“Ik bevestig op mijn eer dat deze verklaring oprecht en volledig is”. Deze verklaring mag voorgedrukt zijn.

4. Uurtarief versus forfaitair tarief.

Zonder hier in te gaan op de diverse tarieven, tariefsystemen en bedragen van tarieven die gelden op het vlak van de gerechtskosten in strafzaken, is het nuttig te wijzen op het bestaan

van twee sterk verschillende manieren om de door de FOD Justitie verschuldigde vergoeding van een prestatieverlener te berekenen, aan de hand van een officieel tarief.

Het oudere systeem is het uurtarief, waarbij iemand zijn volledige vergoeding, of toch minstens de werkuren, berekent op basis van het aantal eraan bestede uren (de kosten worden dan vaak in reële cijfers geteld). Veel deskundigen werken (nog) met dit systeem. Het is duidelijk dat dit grote nadelen vertoont voor met name de overheid. Ze heeft immers nauwelijks zicht op het door de deskundige werkelijk aantal gewerkte uren. Het gebeurt al te vaak dat bij de telling van die werkuren er flink overdreven en afgerond wordt. Zeker bij intellectueel werk is controle of zelfs maar een oordeel over het aantal werkuren uiterst moeilijk.

Daarom evolueren de meeste tarieven stilaan naar een forfaitaire vorm. Daarbij wordt voor het geheel van de prestatie een eenheidsprijs gerekend, met inbegrip van het geschatte gemiddelde aan kosten. Het voordeel is dat de vergoeding veel voorspelbaarder is, dat er minder controle nodig is op details zoals kleine kosten, dat individuele pogingen tot fraude veel minder eenvoudig te verbergen zijn, en dat de overheid bij onderhandelingen over de hoogte van het forfait niet alleen bedragen kan opleggen, maar tevens allerhande bijkomende voorwaarden, kortingen en supplementen, en eventuele prijsverhogingen onder controle kan houden.

Het is meestal heel duidelijk of een tarief is gebaseerd op een forfait of op het aantal werkuren. Toch kan er soms worden getwijfeld of zelfs even goed worden gepleit voor het ene dan voor het andere. Dan moet er worden geanalyseerd wat de prestatieverlener precies doet.

Een goed voorbeeld is hier het “taptolken”. Welk tarief mag door de zogenaamde taptolken worden gehanteerd?

In het kwaliteitshandboek tolken/vertalers wordt over de “taptolken” het volgende gezegd: *“Als er wordt gevraagd hele telefoongesprekken integraal te vertalen, dan is het vertaaltarief van toepassing. Als er echter slechts wordt gevraagd telefoongesprekken gedeeltelijk om te zetten naar geschreven taal, dan is het tolktarief van toepassing.”*

Het tarief dat moet worden toegepast is met andere woorden afhankelijk van de prestatie die door de opdrachtgever wordt gevraagd.

- Met synopsis: als de opdrachtgever vraagt om een samenvatting van de inhoud van een mondeling gesprek op papier te zetten, dan geldt het gewone tolktarief. Hier is geen verhoging van het tarief voorzien (dus het tarief mag niet verhoogd worden met 20%).

Voorbeeld: de opdrachtgever heeft gevraagd om de inhoud van een mondeling gesprek in de Duitse taal in grote lijnen om te zetten naar het Nederlands en hiervan een schriftelijke samenvatting te maken. In dat geval mag de prestatieverlener 49,99 euro (eventueel nog te indexeren) aanrekenen voor een uur werk. Een verhoging van 20% is niet mogelijk. Stel dat hij voor zijn opdracht 1,5 uur heeft gepresteerd, mag hij een kostenstaat indienen van 74,99 euro.

- Het volledig uitschrijven van de tapaudio: als de opdrachtgever vraagt om het mondelinge gesprek integraal te vertalen naar een geschreven tekst, dan is het vertaaltarief van toepassing. Om het tarief te bepalen moet gekeken worden naar de tarieven die zijn voorzien in het KB van 22/12/2016 tot vaststelling van het tarief voor prestaties van vertalers en tolken in strafzaken op vordering van de gerechtelijke overheden voor het “VERTALEN” (dus per regel of per woord zoals voorzien in de artikelen 1 en 2 van het KB). Voor dergelijke vertaling wordt wel een verhoging voorzien van 20%.

Voorbeeld: de opdrachtgever heeft gevraagd om de inhoud van een mondeling gesprek in de Duitse taal integraal te vertalen naar een geschreven tekst in het Nederlands. In dat geval mag de prestatieverlener 0,081 euro (eventueel nog te indexeren) aanrekenen per woord.

Heeft hij bv een tekst geschreven van 1000 woorden, dan mag hij dus 81 euro aanrekenen, dat vervolgens verhoogd mag worden met 20%. Hij mag dan een kostenstaat indienen voor 97,20 euro.

Let wel: het is perfect mogelijk dat er sprake is van een tussenvorm, of anders gesteld, het is mogelijk dat een prestatie deels bestaat uit een tolkopdracht, en deels uit een vertaalopdracht. In dergelijke gevallen moet het tarief op een ad hoc manier worden bepaald (dus deels tolktarief, deels vertaaltarief).

Het is belangrijk deze realiteit te zien en er rekening mee te houden. Men moet zich steeds een beeld kunnen vormen van het eigenlijke werk van de deskundigen.

5. Deontologie – eed.

De deontologie van de deskundigen is geregeld in het KB van 25 april 2017 tot vaststelling van de deontologische code van de gerechtsdeskundigen in toepassing van artikel 991 quater, 7° van het Gerechtelijk Wetboek, terwijl die van de vertalers en de tolken is vervat in het KB van 18 april 2017 tot vaststelling van de deontologische code van de beëdigd vertalers, tolken en vertalers-tolken aangesteld in toepassing van de Wet van 10 april 2014 tot wijziging van verschillende bepalingen met het oog op de oprichting van een nationaal register voor gerechtsdeskundigen en tot oprichting van een nationaal register voor beëdigd vertalers, tolken en vertalers-tolken.

Beide besluiten geven een formeel kader aan een reeks “klassieke” plichten die bestaan in allerlei beroepsgroepen, en meer specifiek in geval zij in contact komen met de gerechtelijke wereld.

5.1. Deontologie voor vertalers-tolken.

Wanneer kan een vertaler/tolk een opdracht weigeren zonder daar negatieve gevolgen van te moeten dragen? Hoe zit dat voor deskundigen?

In het algemeen betekent het zich laten registreren als vertaler of tolk die voor de gerechtelijke overheid wenst te werken, dat men steeds ter beschikking is om opdrachten uit te voeren. Toch is weigeren niet meer strafbaar, en is het aanvaardbaar in de gevallen die afdoende worden gemotiveerd. Bovendien is bestraffing niet het doel, maar alleen het uiterste middel om iemand waarop niet kan worden gerekend zonder dat daar een goede reden voor is, te ontmoedigen dit gedrag nog te stellen.

Uiteraard zijn de gebruikelijke afdoende redenen ook hier geldig, bv. ziekte, vooraf gemelde vakantie, verblijf in het buitenland, een andere opdracht al hebben aanvaard, zich in een geval van belangenvermenging bevinden, een specifiek voorbehoud gemaakt bij de registratie als medewerker van het gerecht... Die redenen moeten, net als ingeroepen overmacht, worden bewezen. Delicater is het inroepen van een eerder aanvaarde privé-opdracht, die nog niet is gestart, maar die meer kan opbrengen: in zulke gevallen zal de betrokken magistraat oordelen.

In geval een ingeroepen reden de betrokken magistraat niet overtuigend voorkomt, mag hij beslissen of hij de vertaler/tolk vrijstelt van de opdracht of niet. Hij mag laten noteren dat hij zich verzet, maar kan worden verplicht de opdracht uit te voeren als hij niet verkeert in een van de gevallen van onverenigbaarheid, conflict of vermenging van belangen (zie ook verder: de cumulatie).

Gerechtsdeskundigen mogen opdrachten weigeren, zonder voorbehoud en zonder ervoor uitleg te moeten geven. Zij worden geacht vaak grote opdrachten te krijgen, waarbij uitgebreide studies en vergelijkingen nodig zijn om te komen tot een soms lijvig verslag.

Voor de concrete invulling van de specifieke deontologische rechten en plichten van de vertalers en de tolken wordt verwezen naar het op hen van toepassing zijnde kwaliteitshandboek.

5.2. Deontologie voor gerechtsdeskundigen.

Deze is parallel aan de deontologie voor vertalers en tolken, maar uiteraard aangepast aan de specifieke situaties die kunnen optreden bij het uitvoeren van een opdracht als deskundige met diverse materialen en voorwerpen.

Er wordt verwezen naar het KB van 25 april 2017 voor de specifieke bepalingen. Het is hier echter vooral van belang te weten dat de zaken die deel uitmaken van de deontologie van de ene groep, weerspiegeld worden in die van de andere groep.

5.3. De eed.

Vroeger werden de deskundigen en de vertalers en tolken gevraagd een eed af te leggen en in het verslag een formule op te nemen (schriftelijk). De formule hiervan is bij wet vastgelegd en staat in het Gerechtelijk Wetboek.

Omdat er bij de oprichting van de nationale registers ook een verplichte eed is opgenomen in de wet, ontstond er twijfel over de geldingsduur van een eerder afgelegde eed. Toch is het gehuldigde principe hier nog steeds dat een eed, eenmaal hij is afgelegd, geldig blijft voor alle latere opdrachten⁷³.

CUMULATIE VAN OPDRACHTEN VOOR DE GERECHTELIJKE OVERHEDEN EN ANDERE KLANTEN

Dit punt verdient bijzondere aandacht: de onafhankelijkheid van de tolk kan immers in het gedrang komen als hij naast zijn opdrachten voor de gerechtelijke overheden ook opdrachten aanvaardt van privaatrechtelijke aard.

Nemen we het voorbeeld van de deskundigen (vooral artsen en verkeersdeskundigen) die gewend zijn nu eens op te treden voor de verzekeringsmaatschappij van de veroorzaker van de schade (die eventueel in de plaats is getreden van het RIZIV (of omgekeerd), en dan weer voor die van het slachtoffer. In het hier besproken kader van gerechtskosten in strafzaken, zal de verzekeraar van het slachtoffer vaak het RIZIV zijn, en die van de veroorzaker van de fysieke schade zijn privé-verzekeraar bij wie hij een verzekering voor burgerlijke aansprakelijkheid heeft afgesloten. Die kan, in afwachting van het onderzoek door de controlearts, zelf al een deskundige laten aanstellen om zijn eis tot schadevergoeding kracht te laten bijzetten. Op dat moment zou het onaanvaardbaar zijn dat diezelfde deskundige plots ook door de verzekering van de veroorzaker van de schade wordt aangesteld. Dan ontstaat er zeker belangenvermenging en rust er op de deskundige voortaan een vermoeden dat geen van zijn meningen nog zal worden beschouwd als objectief. Dan moet er worden gezocht naar een andere deskundige. Uiteraard mag de deskundige ervoor kiezen niet exclusief te werken voor het ene of het andere kamp. Het is echter niet aanvaardbaar een opdracht van een veroorzaker van de schade te aanvaarden als die een toestand van tegenstrijdige belangen of van belangenvermenging zou kunnen doen ontstaan met een al gestarte opdracht in het belang van een slachtoffer. Omgekeerd is het evenmin aanvaardbaar aan de gerechtelijke overheid die een opdracht wenst te geven, niet van zodra men dit beseft mee te delen dat men al een opdracht uitvoert voor een private klant, die zulk een toestand zou kunnen doen ontstaan.

Uiteraard mag de tolk ervoor kiezen niet exclusief te werken voor het ene of het andere type opdrachtgever. Het is echter niet aanvaardbaar een opdracht van een privéklant te aanvaarden als die een toestand van tegenstrijdige belangen of van belangenvermenging zou kunnen doen ontstaan. Omgekeerd is het evenmin aanvaardbaar aan de gerechtelijke overheid die een opdracht wenst te geven, niet van zodra men dit beseft mee te delen dat men reeds een opdracht uitvoert voor een private klant, die zulk een toestand zou kunnen doen ontstaan. Als de gerechtelijke overheid geen graten ziet in de combinatie van beiden, maar de vertaler/tolk wel, dan heeft deze laatste de keuze te bewijzen dat hij voor de duur van de gerechtelijke opdracht zijn privé-opdracht niet kan schorsen, of van de gerechtelijke overheid een vordering te vragen waarin duidelijk staat dat die opdracht mag worden gecombineerd met de andere lopende opdrachten.

Delicater en het vaakst voorkomend zullen echter de conflicten zijn, die zich kunnen voordoen over de vraag welke taak bij voorrang moet worden behandeld, als de vertaler/tolk al begonnen is aan een opdracht van een private klant (omgekeerd is het duidelijk dat de reeds aangevangen gerechtelijke opdracht voorrang moet krijgen). Als de vertaler/tolk de gerechtelijke opdracht wenst te weigeren omwille van de al aanvaarde private opdracht, dan moet hij op een overtuigende manier aantonen dat het bij voorrang uitvoeren van de gerechtelijke opdracht redelijkerwijze zou resulteren in een wanprestatie voor de private opdrachtgever (bv. wegens een strikte tijdsbepaling in het contract) of in een financieel verlies groter dan wat de gerechtelijke opdracht hem kan opbrengen. Slaagt hij hier niet in, dan kan de gerechtelijke overheid hem toch vorderen en is een weigering niet aanvaardbaar. In dat geval kan hij worden verplicht de opdracht uit te voeren, en kan er bij weigering een sanctie worden opgelegd door het nationaal register (een schorsing bv.).

HOOFDSTUK IV: DE PROCEDURE, VAN OUD NAAR NIEUW

1. De nieuwe procedure.

In dit hoofdstuk wordt de verwerking van de gerechtskosten bekeken vanuit het oogpunt van de chronologische opeenvolging van de verschillende stappen.

1.1. De opdrachtgever kiest een prestatieverlener en stelt een vordering op.⁷⁴

Als een magistraat (of politie- of inspectiedienst) in het kader van een strafrechtelijk onderzoek nood heeft aan specifieke informatie waarvoor hijzelf niet over de nodige kennis of kunde beschikt, kan hij beroep doen op een deskundige of een andere prestatieverlener. Hiertoe moet de opdrachtgever zijn vordering opstellen en bezorgen aan de prestatieverlener die hem het meest geschikt lijkt om de opdracht uit te voeren. In deze vordering moet hij de opdracht nauwkeurig omschrijven, de draagwijdte ervan vastleggen en een termijn bepalen waarbinnen de prestatieverlener zijn opdracht moet uitvoeren. Hij zal hiervoor gebruik moeten maken van een standaardmodel dat ter beschikking wordt gesteld. Daarnaast moet in de vordering een aantal gegevens verplicht worden opgenomen, en moet de opdrachtgever in principe een prestatieverlener kiezen uit het nationaal register voor gerechtsdeskundigen en/of tolken, vertalers, vertalers-tolken. Tot slot moet de opdrachtgever aangeven in welke mate de prestatieverlener zich mag laten vervangen en/of laten bijstaan.

1.2. Het versturen van de opdracht naar de prestatieverlener.

1.2.1. Als standaardprocedure geldt vanaf nu een digitale procedure.⁷⁵

De opdrachtgever moet zich met behulp van zijn e-ID kaart identificeren, de vordering opstellen, en vervolgens de vordering per e-mail doorsturen naar het gekende e-mailadres van de prestatieverlener. Het gaat hierbij om het e-mailadres dat de prestatieverlener heeft opgegeven bij zijn registratie in het nationaal register voor gerechtsdeskundigen of het nationaal register voor tolken, vertalers, vertalers-tolken. Als het gaat om een prestatieverlener die niet geregistreerd moet zijn in één van deze registers, zoals bijvoorbeeld een takdienst, moet deze prestatieverlener zijn e-mailadres laten registreren bij een taxatiebureau of bij het centraal bureau gerechtskosten. Elke wijziging van het e-mailadres moet onverwijld worden meegedeeld zodat de nodige aanpassingen kunnen worden gedaan in de betrokken databanken.

Van zodra de prestatieverlener de vordering per e-mail heeft ontvangen, moet hij de opdrachtgever – eveneens per e-mail – de ontvangst ervan bevestigen. Deze ontvangstbevestiging is van belang omdat op die manier de opdrachtgever ook daadwerkelijk weet dat de prestatieverlener de vordering heeft ontvangen, en de gevraagde opdracht zal uitvoeren.

Stel dat de prestatieverlener de vordering niet heeft ontvangen (bijvoorbeeld omwille van problemen met zijn internetverbinding of apparatuur, afwezigheid, ziekte), dan kan de opdrachtgever trachten de prestatieverlener door middel van een ander communicatiemiddel te contacteren en hem de vordering, op de aloude manier, bezorgen. Het is mogelijk dat de prestatieverlener ook zo niet bereikbaar is, of hij de opdrachtgever laat weten dat hij de gevraagde opdracht niet kan uitvoeren. In deze gevallen kan de opdrachtgever een andere prestatieverlener aanstellen en de eerder gevorderde prestatieverlener ontheffen van zijn taak.

---

⁷⁴ Zie supra in hoofdstuk II waar dit uitvoerig aan bod is gekomen.

⁷⁵ Zie artikel 5, 1^e lid Wet Gerechtskosten in Strafzaken en artikel 9 Gerechtskostenbesluit.

1.2.2. Bij wijze van uitzondering kan van de digitale procedure worden afgeweken.⁷⁶

Er zijn situaties denkbaar waarbij het volgen van de digitale procedure niet mogelijk is. Digitale systemen zijn vatbaar voor technische defecten zoals het niet werken van een applicatie of apparatuur, problemen met de internetverbinding, ... Ook andere vormen van overmacht zijn mogelijk. Hierbij kan worden gedacht aan de noodzaak om op een andere plaats te werken dan de normale werkplaats, waar men dan niet beschikt over de nodige infrastructuur, of prestatieverleners (meestal oudere) die nog niet werken met digitale technologieën. Een ander voorbeeld werd al gegeven, met name het geval waarbij de prestatieverlener de ontvangst van de digitale vordering niet heeft bevestigd.

Het is dus noodzakelijk om ook te voorzien in een procedure die enkel nog in extreme gevallen verloopt op papier, en waarbij gebruik wordt gemaakt van andere (klassieke) communicatiemiddelen. Let wel: we verkiezen een einde te stellen aan het gebruik van de gewone brief per post of per fax omdat deze zijn voorbijgestreefd. Ook in dit geval moet de prestatieverlener de opdrachtgever de ontvangst van de vordering melden. Een andere mogelijkheid is het vorderen per telefoon/GSM. Is dit het geval, dan moet de opdrachtgever de schriftelijke vordering binnen 48 uren aan de prestatieverlener bezorgen. Deze laatste moet de ontvangst ervan bevestigen.

Het is echter niet de bedoeling dat deze alternatieve wijzen om de vordering op haar bestemming te krijgen, de gewoonte worden. Ze zijn alleen toegelaten in de volgende gevallen:

- Er is nog geen digitale manier van verzending beschikbaar voor de opdrachtgever en de instelling waarvan hij deel uitmaakt;
- De digitale verzendingsmethode is tijdelijk buiten gebruik;
- De apparatuur waarmee de opdrachtgever zijn vordering opstelt en verstuurt, is defect;
- De opdrachtgever weet of verneemt van de prestatieverlener dat diens apparatuur om vorderingen mee te ontvangen defect is of dat diens internetverbinding buiten gebruik is;
- De opdrachtgever kreeg een foutmelding na gepoogd te hebben zijn vordering digitaal te versturen;
- De digitale werkwijze is te tijdrovend of omslachtig voor de opdrachtgever in de gegeven omstandigheden.

CONCLUSIE

De digitale procedure is de standaardprocedure die in principe steeds gevolgd moet worden. Enkel in gevallen van overmacht kan van deze standaardprocedure worden afgeweken...

MAAR in de praktijk zal deze digitale procedure bij de start slechts in een 20% van het aantal vorderingen toepasbaar zijn. Dit aantal zal stijgen, telkens er een nieuwe groep van opdrachtgevers zal worden aangesloten op MaCH.

---

⁷⁶ Zie artikel 5, 1^e lid Wet Gerechtskosten in Strafzaken en artikel 13 Gerechtskostenbesluit.

1.2.3. Bijzondere werkwijzen.

1° Een eerste groep waarvoor een afwijkende werkwijze geldt, vormen de tolken. In zeer veel gevallen zal de prestatie van de tolk quasi onmiddellijk moeten worden uitgevoerd waardoor het vorderen op basis van de digitale procedure te omslachtig zou zijn. In de praktijk zal een tolk dan ook doorgaans telefonisch gecontacteerd worden. De opdrachtgever is ook verplicht om een tolk op te roepen die zich zo dicht mogelijk bij de te leveren prestatie bevindt⁷⁷.

Voorbeeld: een man wordt verdacht te hebben deelgenomen aan een gewapende overval en wordt door de politie meegenomen voor verhoor. De man is van Italiaanse afkomst en spreekt en/of begrijpt geen Nederlands. Er zal dus een tolk gevorderd moeten worden. Aangezien dit snel moet gebeuren is het opportuun om een tolk Nederlands/Italiaans op te bellen die is geregistreerd in het register en zich snel kan begeven naar het politiekantoor waar de verdachte wordt vastgehouden.

Omdat dit de allang gebruikelijke manier is, waarop de vordering van tolken gebeurt, en de praktijk uitwijst dat er ernstige nadelen aan zijn verbonden, is het niet de bedoeling dat deze methode systematisch wordt behouden als vanzelfsprekende standaardwijze van verzending van de opdracht. Wanneer ze wordt gevolgd uit noodzaak, wat meestal moet worden begrepen als dringendheid, dan is het wettelijk gezien toch verplicht dat de opdrachtgever een schriftelijke vordering bezorgt aan de tolk of een andere prestatieverlener wiens hulp dringend noodzakelijk is. Dan stuurt de opdrachtgever zo snel mogelijk en steeds binnen 48 uren de nodige vordering na de prestatieverlener telefonisch te hebben opgeroepen via de standaardtemplate die is uitgewerkt.

2° Een tweede groep bestaat uit de telecomoperatoren waarvoor in een zeer specifieke procedure is voorzien, die volledig afwijkt van de hier besproken procedure. Zij voeren voornamelijk reeksen van opdrachten uit, waarvan de aard altijd dezelfde is – namelijk het opsporen en af luisteren van allerlei vormen van telecommunicatie. Om deze reden is het aangewezen om een andere werkwijze toe te staan. Deze specifieke procedure wordt in een afzonderlijk hoofdstuk ⁷⁸ verder toegelicht.

3° De derde groep zijn de aanvragen om herstel van de schade ontstaan bij de uitoefening van een legitieme opdracht door de politie, waarbij een derde, de eigenaar van een gebouw of een voertuig, schade lijdt doordat bij de vervolging van een persoon die wordt verdacht van het plegen van een misdrijf, de politie is verplicht geweld te gebruiken. Zie hiervoor het apart kader in hoofdstuk V – Centraal bureau punt 2.3.

1.3. De prestatieverlener heeft zijn opdracht uitgevoerd.

Nadat de prestatieverlener zijn opdracht heeft uitgevoerd, moet hij twee acties ondernemen voordat kan worden overgegaan tot betaling.

1.3.1. Het bezorgen van het resultaat (verslag) aan de opdrachtgever, die de prestatie zal evalueren.⁷⁹

In eerste instantie zal de prestatieverlener het resultaat van zijn opdracht moeten voorleggen aan de opdrachtgever. Als de opdracht bestaat uit het neerleggen van een verslag geldt ook hier het principe van de digitale werkwijze. Enkel als er sprake is van overmacht, mag het verslag worden verstuurd via de klassieke communicatiemiddelen (in de praktijk dus per brief

---

⁷⁷ Zie artikel 4, 4^e lid KB 22 december 2016 tot vaststelling van het tarief voor prestaties van vertalers en tolken in strafzaken op vordering van de gerechtelijke overheden.

⁷⁸ Zie hoofdstuk IX.

⁷⁹ Zie artikelen 10 en 14 van het Gerechtskostenbesluit. Zie ook hoofdstuk II punt 4 waar de goedkeuring van de opdrachtgever wordt toegelicht.

via de post of per fax). In dit geval moet het verslag binnen 48 uren na de opgegeven termijn de opdrachtgever bereiken.

De opdrachtgever zal vervolgens het resultaat van de prestatie evalueren. Is de opdrachtgever tevreden met het resultaat, dan zal hij de prestatie goedkeuren.

Als de opdrachtgever niet helemaal tevreden is kan hij de prestatieverlener meedelen op welk punt hij tekort is geschoten, en hem vragen om de opdracht nauwkeuriger uit te voeren. De opdrachtgever moet oordelen in welke mate dit mogelijk en/of opportuun is.⁸⁰ Hij is hiertoe dus niet verplicht. Blijft hij ontevreden met het resultaat, dan kan hij zijn opmerkingen hierover noteren op de goedkeuringsfiche, en eventueel een vermindering van het ereloon of vergoeding voorstellen.

Nadat de opdrachtgever de prestatie (desgevallend het verslag) heeft geëvalueerd en zijn goedkeuringsfiche heeft opgemaakt, stuurt hij deze goedkeuringsfiche door naar de prestatieverlener (ook hier bij voorkeur digitaal, enkel als dit niet mogelijk is per post of fax).

1.3.2. Het opmaken van de kostenstaat en doorsturen ervan naar het taxatiebureau.⁸¹

Van zodra de prestatieverlener zijn opdracht heeft uitgevoerd of minstens van zodra hij de goedkeuring ervan heeft ontvangen, moet hij zijn kostenstaat opmaken op basis van de hiervoor vastgestelde officiële tarieven. Hij zal hiervoor verplicht gebruik moeten maken van het standaardmodel dat werd ingevoerd bij het MB van 25 februari 2020⁸². Er worden eveneens modellen ter beschikking gesteld per beroepscategorie zoals hiervoor al beschreven.

Vervolgens moet de prestatieverlener zijn kostenstaat doorsturen naar het taxatiebureau in het arrondissement van de bevoegde rechtbank. Naast de kostenstaat moet de prestatieverlener ook een kopie van het volledige verslag (als dat werd gevraagd als resultaat van zijn opdracht) toevoegen⁸³ (tenzij één van de 5 uitzonderingen⁸⁴ van toepassing is), de ontvangen goedkeuring, en de originele vordering⁸⁵. Hij verstuurt dit in principe langs digitale weg, enkel als dit niet mogelijk is mag hij dit aan het taxatiebureau bezorgen bij gewone brief.

---

⁸⁰ Zo kan de opdrachtgever nagaan of er bijvoorbeeld nog voldoende ruimte is om de prestatieverlener bijkomende tijd te geven zijn opdracht nauwkeuriger uit te voeren.

⁸¹Zie artikel 6, §1, 1^e lid Wet Gerechtskosten in Strafzaken, artikelen 11, 1^e lid en 15, 1^e lid Gerechtskostenbesluit, en hoofdstuk III.

⁸² Zie artikel 4, §2, 4^e lid Wet Gerechtskosten in Strafzaken en hoofdstuk III

⁸⁴ Het gaat om de 5 gevallen waarin dit verboden is om de privacy en de persoonlijke gegevens van de betrokkene te beschermen:

- 1) Het verzenden van persoonlijke medische gegevens via niet-gecrypteerde e-mail is niet toegelaten door de GDPR
- 2) Het verzenden van vertrouwelijke of geheime informatie, in her kader van de wet op de veiligheidsclassificatie; (zie verder onderaan de volgende bladzijde)
- 3) Het verzenden van transcripties van telefoontap als de vordering dit vermeldt;
- 4) Het verzenden van zeer omvangrijke vertalingen waarvan de grootte van het pdf-bestand belet dat het de bestemming bereikt; (vervolg op volgende pagina)
- 5) Als de onderzoeksrechter of de substituut uitdrukkelijk op de vordering vermeldt dat het verzenden niet mag gebeuren. Dit is niets nieuws, want vroeger was dit ook het geval. Dat betekende toen ook al dat andere personeelsleden van de griffie of het secretariaat geen toegang kregen tot de inhoud. Hierover werd dan een akkoord gesloten tussen de onderzoeksrechters en het bevoegde overlegorgaan met de Colleges.

⁸⁵ Zie artikel 38, 4^e lid Gerechtskostenbesluit. Een kopie van de vordering is niet voldoende.

De prestatieverlener moet wel rekening houden met de termijn waarbinnen hij zijn kostenstaat moet indienen, namelijk binnen 6 maanden na de uitvoering van de prestatie of de indiening van het verslag. Wordt de kostenstaat te laat ingediend, dan zal de kostenstaat niet meer in aanmerking komen, en zal er bijgevolg ook geen uitbetaling kunnen gebeuren.

Het is dan ook van groot belang dat de opdrachtgever zijn goedkeuring tijdig bezorgt aan de prestatieverlener opdat die in staat zou zijn tijdig zijn kostenstaat in te dienen en te worden betaald voor zijn prestatie. Stelt de prestatieverlener vast dat hij te lang moet wachten op de goedkeuring, dan doet hij er goed aan om contact op te nemen met het bevoegde taxatiebureau, dat op zijn beurt de opdrachtgever hieraan zal herinneren, en dit verder zal opvolgen. Als de prestatieverlener ook dan niet in het bezit komt van de goedkeuring en de termijn van 6 maanden dreigt te worden overschreden, moet de prestatieverlener minstens zijn kostenstaat, de originele vordering en een kopie van zijn volledige verslag bezorgen aan het bevoegde taxatiebureau voordat de termijn van 6 maanden is verstreken. Hij vermeldt dan dat hij tot op die datum geen goedkeuring heeft mogen ontvangen van de opdrachtgever. In dat geval zal de ingediende kostenstaat alsnog behandeld worden, en zal het taxatiebureau de opdrachtgever blijven herinneren aan zijn plicht om de goedkeuring te bezorgen.

Voor tolken geldt ook hier een afwijkende regeling. Zij dienen slechts eenmaal per maand een kostenstaat in met de standaardtemplate die volledig werd ingevuld en ondertekend. De goedkeuring van de opdrachtgever mag op de vordering worden vermeld.

Voor de telecomoperatoren is er eveneens in een afwijkende regeling voorzien, die wordt besproken in een afzonderlijk hoofdstuk van deel 2.

1.4. Het taxatiebureau⁸⁶ ontvangt de kostenstaat en begroot het bedrag.

Na de ontvangst van de kostenstaat moet het taxatiebureau op basis van die kostenstaat en de unieke code die is vermeld op de vordering, de gegevens invoeren in de hiertoe ter beschikking staande boekhoudapplicatie (CGAB).

Het taxatiebureau moet dan nagaan of het dossier volledig is, en dus beschikt over de volgende documenten:

- de kostenstaat inclusief eventuele bewijsstukken;
- de goedkeuring van de opdrachtgever;
- een kopie van het volledige verslag (of resultaat van de opdracht);
- de originele vordering.

Stelt het taxatiebureau vast dat het dossier onvolledig is, dan zal het de betrokken persoon/instantie hierover aanspreken om de ontbrekende stukken en/of bewijzen toe te voegen aan het dossier.

Vanaf het ogenblik dat het taxatiebureau beschikt over alle noodzakelijke documenten kan de eigenlijke controle plaatsvinden, die samengevat de volgende taken omvat:

- 1) Is de opdracht correct en tijdig uitgevoerd? Heeft de opdrachtgever zijn goedkeuring gegeven of heeft hij opmerkingen geformuleerd die aanleiding kunnen geven tot een vermindering van het ereloon of de vergoeding?
- 2) Is de kostenstaat correct? Heeft de prestatieverlener de juiste tarieven in rekening gebracht? Zijn de bijkomende kosten die worden vermeld, zoals verplaatsingskosten, typkosten... terecht, en kan de prestatieverlener deze kosten ook staven aan de hand van objectieve stukken? Is de kostenstaat ontvankelijk?

---

⁸⁶ Zie artikel 4, §3 Wet Gerechtskosten in Strafzaken, artikel 11 en 15 Gerechtskostenbesluit en hoofdstuk VI waar de taken en bevoegdheden van het taxatiebureau uitvoering aan bod komen.

Als het taxatiebureau vaststelt dat het dossier volledig is, de opdracht correct en tijdig werd uitgevoerd, en de kostenstaat alle correcte gegevens en cijfers bevat, dan zal het taxatiebureau de kostenstaat begroten of “taxeren”, en vervolgens doorsturen naar het vereffeningsbureau waar bijkomende controles uitgevoerd moeten worden.

Wordt echter vastgesteld dat de opdracht laattijdig en/of slecht werd uitgevoerd, of als blijkt dat het gefactureerde bedrag in de kostenstaat niet in overeenstemming is met de tariefbesluiten, of als er sprake kan zijn van elk ander vermoeden van onregelmatigheden, dan kan de medewerker van het taxatiebureau de nodige correcties vragen aan de prestatieverlener, of hem in kennis stellen van de weigering of vermindering van de ingediende kostenstaat. Hij kan hierover onderhandelen met de prestatieverlener om tot een akkoord te komen. Gaat de prestatieverlener niet akkoord met het oordeel van het taxatiebureau, dan kan hij eventueel een tegenvoorstel formuleren.

Hier dient een belangrijk element te worden vermeld: bij vaststelling van fouten of ontbrekende elementen op een kostenstaat, is het voortaan niet meer aanvaardbaar dat het betrokken personeelslid dat de ontdekking deed en de prestatieverlener aanspreekt hierover, het initiatief neemt om zelf, met of zonder instemming van de betrokkene, de kostenstaat te verbeteren. Ook dit is een praktijk die is ontstaan uit de wens snel en efficiënt te kunnen werken. Nu alle communicatie echter digitaal verloopt, of dat althans mogelijk en de bedoeling is, vervalt het excuus dat wordt ingeroepen voor de praktijk van het zelf aanpassen van een kostenstaat.

Zijn er dus correcties aan te brengen, dan moet er inderdaad contact worden opgenomen met de prestatieverlener en moet hem worden gevraagd welke zijn verantwoordings is voor de fouten. Geraken beide partijen het daarover eens, dan nog moet de correctie verlopen als volgt: het taxatiebureau geeft toelichting bij hetgeen het vraagt aan de prestatieverlener, die zijn ingediende kostenstaat annuleert met behulp van een creditnota, die verklaart dat hij de foute kostenstaat na verificatie niet meer geldig beschouwt en hem “intrekt” met die creditnota. Om de zaak af te ronden, wordt er vervolgens een nieuwe kostenstaat ingediend, waarvan de gegevens worden geregistreerd alsof het een echte nieuwe kostenstaat betrof⁸⁷.

Uiteindelijk zal het taxatiebureau op basis van alle argumenten en tegenargumenten de kostenstaat begroten en een beslissing nemen over het uit te betalen bedrag. In het geval dat het taxatiebureau beslist om niet het door de prestatieverlener gevraagde bedrag toe te kennen, moet het voldoende motiveren waarom een afwijkend bedrag wordt getaxeerd. Het taxatiebureau moet deze beslissing schriftelijk bezorgen aan de prestatieverlener (bij voorkeur digitaal).

Als de prestatieverlener zich hierin alsnog niet kan vinden, kan hij beroep aantekenen bij de directeur-generaal van het DGRO – FOD Justitie⁸⁸. Hierbij moet wel worden opgemerkt dat het beroep dat openstaat bij de directeur-generaal van het Directoraat-generaal Rechterlijke Organisatie enkel betrekking kan hebben op beslissingen van het taxatiebureau in zoverre het gaat om het toegepaste tarief, de berekening van de vergoeding en haar eventuele supplementen.

---

⁸⁷ Zie supra pagina 43 waar al uitleg werd gegeven over de mogelijke rechtzetting van fouten in de kostenstaat.

⁸⁸ Zie artikel 6, §3 Wet Gerechtskosten in Strafzaken, de artikelen 25 tot 27 Gerechtskostenbesluit en hoofdstuk IX waar het administratief beroep wordt uitgelegd. Enkel beslissingen die verband houden met: a) het toegepaste tarief, b) de berekening van de vergoeding en eventuele supplementen, en d) die waarover het noodzakelijk is zich uit te spreken om het geheel van de met het beroep uitgedrukte onvrede met de manier waarop de regels zijn toegepast door het taxatiebureau kunnen aangevochten worden bij de directeur-generaal van het DGRO. Voor beslissingen die worden betwist omwille van andere redenen kan enkel beroep worden ingesteld bij de Raad van State.

Heeft de beslissing van het taxatiebureau geen betrekking op geldelijke disputen, de interpretatie van de regels hierover of wat daarvan de oorzaak of het gevolg kan zijn, dan kan enkel beroep worden aangetekend bij de Raad van State.

Het is van groot belang dat het taxatiebureau in zijn beslissing uitdrukkelijk vermeldt dat de prestatieverlener beroep kan aantekenen tegen de bestreden beslissing van het taxatiebureau. Dit impliceert dat het taxatiebureau duidelijke informatie geeft over de eventuele beroepsmogelijkheden, de instanties bij wie het beroep moet worden ingesteld inclusief de vormen en termijnen. Het belang van deze vermelding is erin gelegen dat de termijn waarbinnen het beroep moet worden ingediend geen aanvang neemt als deze informatie omtrent de beroepsprocedure niet is meegedeeld aan de prestatieverlener.⁸⁹

Voorbeeld ingeval het gaat om een beroep dat ingesteld kan worden bij de directeur-generaal van het Directoraat-generaal Rechterlijke Organisatie:

“Tegen deze beslissing kan u bij de directeur-generaal van het Directoraat-generaal Rechterlijke Organisatie bij de FOD Justitie beroep aantekenen.

Daartoe dient men binnen dertig dagen vanaf de ontvangst van de beslissing van het taxatiebureau een gemotiveerd verzoekschrift in dat is gedateerd en ondertekend, met vermelding van naam en adres van zowel verzoeker als verweerder, de redenen voor het beroep, de feiten en gronden waarop het beroep steunt en alle stukken die ter staving worden aangevoerd. Daarnaast moet het verzoekschrift ook een kopie van de bestreden beslissing van het taxatiebureau bevatten.

Dit verzoekschrift wordt bij voorkeur elektronisch verzonden naar DGROJ.Secretariaat@just.fgov.be. Is dit niet mogelijk, dan mag het verzoekschrift per post (aangetekend of gewone post) worden verzonden naar FOD Justitie, Directoraat-generaal Rechterlijke Organisatie, Dhr. Directeur-generaal, Waterloolaan 115, 1000 Brussel. “

Voorbeeld ingeval het gaat om een beroep dat ingesteld kan worden bij de Raad van State:

“Tegen deze beslissing kan u bij de Raad van State in beroep gaan om ze nietig te doen verklaren wegens het niet nakomen van de voorgeschreven vormen, machtsoverschrijding, machtsafwending of misbruik van macht.

Daartoe dient u binnen zestig dagen vanaf deze betekening een verzoekschrift in dat is gedateerd en ondertekend, met vermelding van naam en adres van zowel verzoeker als verweerder, de redenen voor het beroep, de feiten en gronden waarop het beroep steunt en een inventaris van alle stukken die ter staving worden aangevoerd. Daarnaast moet het verzoekschrift ook een kopie van de bestreden beslissing van de minister van Justitie bevatten.

Dit verzoekschrift dient per post aangetekend te worden verzonden naar de griffie van de Raad van State, Wetenschapsstraat 33 te 1040 BRUSSEL. Het kan ook worden ingediend volgens de elektronische procedure (zie daarvoor de rubriek “e-procedure” op de website van de Raad van State, www.raadvanstate.be).

---

⁸⁹ Zie artikel 2, 4° van de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur waarin het volgende wordt gesteld:

Met het oog op een duidelijke en objectieve voorlichting van het publiek over het optreden van de federale administratieve overheden, vermeldt elk document waarmee een beslissing of een administratieve handeling met individuele strekking uitgaande van een federale administratieve overheid ter kennis wordt gebracht van een bestuurde, de eventuele beroepsmogelijkheden, de instanties bij wie het beroep moet worden ingesteld en de geldende vormen en termijnen; bij ontstentenis neemt de verjaringstermijn voor het indienen van het beroep geen aanvang.

Het ingestelde beroep schorst de uitvoering van de beslissing van het taxatiebureau, behalve dan voor het gedeelte dat niet door de prestatieverlener wordt betwist. Dit betekent dat het gedeelte waarover geen betwisting bestaat, en, in zoverre dit wordt bevestigd door de directeur-generaal, kan worden behandeld door het vereffeningsbureau, dat dit gedeelte kan laten uitbetalen. Enkel het betwiste gedeelte zal het voorwerp uitmaken van het beroep.

Als de prestatieverlener beroep heeft ingesteld, en de beroepsinstantie oordeelt dat de prestatieverlener gelijk heeft, en dat het bedrag dat door het taxatiebureau werd begroot niet correct en/of niet redelijk is, zal de directeur-generaal van het DGRO de prestatieverlener laten weten dat zijn beroep is aanvaard. Tegelijkertijd zal de directeur-generaal ook het betrokken taxatiebureau inlichten.

Is de beroepsinstantie van mening dat de prestatieverlener ongelijk heeft, en dat de begroting, die werd uitgevoerd door het taxatiebureau correct en redelijk is, dan wordt zijn beroep geweigerd. De prestatieverlener wordt hiervan op de hoogte gebracht, en ook het taxatiebureau zal worden ingelicht over de weigering van het beroep.

Als de prestatieverlener niet akkoord gaat met de beslissing van de directeur-generaal van het DGRO, dan kan hij nog beroep indienen bij de Raad van State.

Stelt de Raad van State de prestatieverlener opnieuw in het ongelijk, dan is de taxatie definitief en zullen geen verdere stappen ondernomen moeten worden aangezien het niet betwiste gedeelte van de kostenstaat al werd uitbetaald.

1.5. De begrote kostenstaat wordt doorgestuurd naar het vereffeningsbureau⁹⁰.

Van zodra de taxatie definitief is moet het taxatiebureau het dossier doorsturen naar het vereffeningsbureau. Hier worden de laatste controles doorgevoerd.

Meer bepaald worden de volgende elementen nagegaan:

1° is hetgeen dat door de opdrachtgever werd gevraagd, het resultaat van de opdracht, en de gegevens die zijn vermeld op de kostenstaat in overeenstemming met elkaar?

2° komen de gegevens die zijn vermeld op de kostenstaat overeen met de gegevens die werden ingegeven in de boekhoudapplicatie?

3° heeft de kostenstaat wel degelijk betrekking op een gerechtskost in strafzaken of met een gerechtskost in strafzaken gelijkgestelde kost?

4° is er nog geen betaling gebeurd voor deze prestatie?

5° zijn er eventueel elementen waarmee rekening moet worden gehouden bij de effectieve betaling van het bedrag?

Als het antwoord op deze vragen correct is, en alle voorwaarden dus zijn vervuld, zal het vereffeningsbureau groen licht geven om over te gaan tot de betaling van het bedrag.

Stelt het vereffeningsbureau onregelmatigheden vast, dan zal een medewerker van dat vereffeningsbureau de kostenstaat terugsturen naar het taxatiebureau waar de nodige correcties zullen worden aangebracht of, als dat nodig is, worden gevraagd aan de prestatieverlener. Het taxatiebureau zal de prestatieverlener op de hoogte brengen van de aanpassingen.

---

⁹⁰ Zie artikel 4, §4 Wet Gerechtskosten in strafzaken, artikel 12 en 16 Gerechtskostenbesluit en hoofdstuk VII waar de taken van het vereffeningsbureau worden toegelicht.

Gaat de prestatieverlener niet akkoord met deze nieuwe begroting, dan kan hij opnieuw onderhandelen en, als er geen akkoord wordt bereikt, beroep instellen bij de directeur-generaal van het DGRO.

Als het gaat om kleine correcties die verband houden met een louter foutieve registratie in de boekhoudapplicatie, en niet aan de kostenstaat zelf, dan kunnen deze correcties in het vereffeningsbureau worden doorgevoerd.

Als wordt vastgesteld dat de prestatie waarop de kostenstaat betrekking heeft, al werd betaald, zal er uiteraard geen betaling meer volgen. In het geval dat er sprake is van bijzondere modaliteiten bij de betaling⁹¹, zal het vereffeningsbureau hiermee rekening houden op het ogenblik van de uitbetaling.

2. Schematische voorstelling van de nieuwe procedure.

<P:\RO\Kwaliteitshandboeken\schema to be.docx>

3. Belangrijkste verschillen met de vroegere procedure.

3.1. De opdrachtgever moet zich niet meer bezighouden met de financiële kant van de zaak.

Hij moet enkel de prestatie goedkeuren of zijn opmerkingen formuleren die een weigering of vermindering van het ereloon rechtvaardigen. Vroeger gebeurde de taxatie door de opdrachtgever. Vanaf nu wordt de afhandeling van de kostenstaten gedaan door enerzijds het taxatiebureau dat instaat voor de controle en de begroting van de kostenstaten, en anderzijds het vereffeningsbureau dat bevoegd is voor een aantal bijkomende controles en de betaling.

3.2. Er wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen dringende en niet-dringende gerechtskosten.

Voor de invoering van de nieuwe regelgeving werd er een onderscheid gemaakt tussen dringende en niet-dringende kosten. De dringende kosten, die voornamelijk betrekking hadden op de technische experts (bv. takeldienst, slotenmaker,...) en de vertalers/tolken, werden behandeld op de griffie of het parketsecretariaat van de bevoegde rechtbank. De niet-dringende kosten, dit zijn de kosten gemaakt door deskundigen die gewoonlijk zijn opgenomen in het register van gerechtsdeskundigen (vb. wetsdokter, psychiater, labo,...), werden verwerkt door de centrale dienst gerechtskosten. De betaling van de zogenaamde dringende kosten gebeurde doorgaans vrij snel, terwijl de betaling van de niet-dringende kosten zeer lang op zich kon laten wachten.

Dit verschil in behandeling is niet rechtvaardig en heeft ook vaak aanleiding gegeven tot misverstanden bij de betrokken partijen. In de huidige regelgeving wordt dit verschil afgeschaft en is het uitgangspunt dat ongeacht de beroepscategorie elke betaling moet kunnen gebeuren binnen een redelijke termijn.

3.3. De oprichting van een tweeledige structuur en het centraal bureau gerechtskosten.

We hebben al verwezen naar de Wet van 22 mei 2003 in verband met de organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de Federale Staat, waarin uitdrukkelijk wordt voorzien in de strikte scheiding tussen de behoefte, de levering, de controle- en betaalfunctie. Om

---

⁹¹ Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer er sprake is van een zogenaamd derdenbeslag. Het gaat dan om een geval waarbij een schuldeiser van de prestatieverlener rechtstreeks betaald zal worden met een gedeelte van het ereloon of vergoeding waarop de prestatieverlener eigenlijk recht heeft mits er voldaan is aan een aantal voorwaarden over derdenbeslag. Een ander voorbeeld is een internationale betaling waarvoor afwijkende regels van toepassing zijn.

hieraan tegemoet te komen worden twee afzonderlijke bureaus opgericht die elk hun eigen taken en bevoegdheden hebben: het taxatiebureau controleert en begroot, het vereffeningsbureau staat in voor een aantal bijkomende controles en de betaling.

Het centraal bureau gerechtskosten is niet helemaal nieuw, maar zijn opdrachten en bevoegdheden worden ruimer dan deze van de centrale dienst gerechtskosten in het verleden. Het centraal bureau gerechtskosten gaat een leidende rol spelen als het gaat over de interpretatie en de toepassing van de regelgeving. Het geeft richtlijnen over de behandeling van de gerechtskosten, de toepassing van de regelgeving en de tarieven aan de arrondissementele bureaus die ze verplicht moeten naleven. Daarnaast zal het centraal bureau ook toezicht houden op de werking van de arrondissementele bureaus, juridisch-technische bijstand verlenen aan alle betrokken actoren, en kan het zelfs bestuurlijke maatregelen opleggen.

3.4. De afschaffing van de Commissie voor de gerechtskosten in strafzaken.

In de plaats komt er een nieuw georganiseerd administratief beroep dat kan worden ingesteld bij de directeur-generaal van het DGRO – FOD Justitie. Om de beroepen, die indertijd nog ontvankelijk werden ingesteld bij deze Commissie, tegen beslissingen van de toen bevoegde diensten, eindelijk te kunnen afsluiten met een beslissing van een nieuwe bevoegde overheid, werd aan de nieuwe Wet Gerechtskosten een overgangsbepaling (art. 17/1) toegevoegd door de wet van 31 juli 2020 houdende dringende diverse bepalingen inzake justitie. Daardoor zal de directeur-generaal van het DGRO zich over deze beroepen, en die, ingediend toen de Commissie al niet meer bestond, uitspreken.

3.5. De invoering van een digitale procedure.

Vanaf nu zal de digitale procedure gelden als de verplicht te volgen standaardprocedure. Enkel in gevallen van overmacht of in gevallen waar de digitale werkwijze onmogelijk kan worden gevolgd, mag worden gebruik gemaakt van de klassieke communicatiemiddelen.

3.6. De opdrachtgever mag niet autonoom bepalen of er redenen zijn voor tariefverhogingen.⁹²

De opdrachtgever kan – in tegenstelling tot vroeger – niet aangeven dat de opdracht van de prestatieverlener dringend moet worden uitgevoerd met een tariefverhoging of toelage als gevolg. Enkel de tariefverhogingen die zijn voorzien bij wet of uitvoeringsbesluit komen in aanmerking. Bij wijze van uitzondering kunnen buitengewone kosten worden aanvaard, maar dit kan alleen mits voorafgaande toestemming van de procureur-generaal, de federaal procureur of de bevoegde eerste voorzitter van het hof van beroep.

3.7. Het verplicht gebruik van de standaardmodellen – vordering en kostenstaat.⁹³

Het MB van 25 februari 2020 tot bepaling van het model van de vordering en van de kostenstaat te gebruiken bij de uitvoering van opdrachten van de gerechtelijke overheid voert het model van de vordering en het model van de kostenstaat in. Zoals reeds eerder vermeld betreft dit algemene modellen waarin de minimum op te nemen gegevens zijn vastgelegd, en die verplicht gebruikt moeten worden door de betrokken partij (opdrachtgever – vordering; prestatieverlener – kostenstaat).

Daarnaast werden voor de diverse beroepsgroepen ook vorderingsmodellen en modellen van kostenstaten, alsook een goedkeuringsfiche opgesteld en toegevoegd als bijlage.

---

⁹² Zie artikel 34 Gerechtskostenbesluit en hoofdstuk II punt 5.1.

⁹³ Dit werd reeds uitvoering besproken in hoofdstuk II punt 3.3, hoofdstuk II punt 5.2 en hoofdstuk III punt 3.3.

HOOFDSTUK V: HET CENTRAAL BUREAU GERECHTSKOSTEN.⁹⁴

Dit is de nieuwe benaming van de dienst gerechtskosten bij het DGRO van de FOD Justitie, die naar aanleiding van de wetswijziging grondig wordt hervormd en een groot deel van zijn vroegere bevoegdheden inruilt voor nieuwe, weliswaar van mindere kwantiteit, en daardoor een deel van zijn personeel verliest aan de nieuw opgerichte arrondissementele bureaus gerechtskosten.

1. Bevoegdheden die verdwijnen.

1.1. De verwerking van de kostenstaten voor de zogeheten “niet-dringende” kosten.

Het verwerken van de zogenaamde “niet-dringende” kosten is een volledig achterhaalde notie die er al van bij de oorsprong foutief van uit ging dat de kostenstaten van deskundigen minder dringend moesten worden betaald. Dit onderscheid verdwijnt volledig. Alle kostenstaten gaan nu naar het taxatiebureau van het arrondissement waaronder de opdrachtgever valt, behalve dan deze van de telecomoperatoren en de tolken waarvoor een andere procedure is voorzien.⁹⁵ Concreet betekent dit dat alle kostenstaten, ongeacht de aard van de prestatieverlener, op dezelfde wijze zullen worden behandeld.

1.2. De controle achteraf van de door de griffies gedane uitgaven voor “dringende kosten”.

Dit hangt samen met de afschaffing van het verschil tussen de “dringende” en “niet-dringende kosten”. Vanaf nu zal de controle van alle kostenstaten (met uitzondering van deze van de telecomoperatoren) gebeuren door het bevoegde taxatiebureau, in de persoon van een andere dan de voor de controle vooraf bevoegde persoon.

1.3. Het opheffen van de verjaring van kostenstaten.

Onder de oude regelgeving was de kostenstaat onderhevig aan een verjaringstermijn. Dit had tot gevolg dat – eens die termijn was verstreken – de kostenstaat niet meer werd uitbetaald. De dienst gerechtskosten bij het DGRO van de FOD Justitie had de mogelijkheid om de verjaring van de kostenstaat op te heffen en ze alsnog te betalen. Dit gebeurde weliswaar niet zo frequent, en de laatste jaren werd dit alleen nog gedaan voor wie dit binnen een redelijke termijn vroeg, zich in een precaire (en bewezen) sociale of financiële situatie bevond, en daar weinig of geen schuld aan had. Bovendien mocht dit slechts éénmaal worden toegekend.

---

⁹⁴ Zie artikel 4, §1 Wet Gerechtskosten in Strafzaken waarbij de opdracht van het centraal bureau gerechtskosten als volgt wordt omschreven:

1° uitwerking, opvolging en evaluatie van de regelgeving inzake gerechtskosten in strafzaken, met inbegrip van de onderhandelingen over tariefbesluiten voor specifieke beroepsgroepen;

2° het geven van richtlijnen namens de minister van Justitie met het oog op de éénvormige toepassing en interpretatie van de regelgeving door de arrondissementele bureaus gerechtskosten;

3° de betaling van de gerechtskosten die voortkomen uit de opdrachten uitgevoerd door de telecomoperatoren in het kader van het afluisteren van communicatie;

4° het toezicht op de werking van de arrondissementele bureaus gerechtskosten;

5° eventuele andere door de Koning toegewezen taken.

In artikel 6 Gerechtskostenbesluit wordt dit verder uitgewerkt als volgt:

Het centraal bureau is bevoegd voor het geven van juridisch-technische bijstand en het opleggen van de gepaste bestuurlijke maatregelen.

⁹⁵ Zie infra hoofdstuk VI, punt 1: taxatiebureau – territoriale bevoegdheid.

De notie van verjaring van de kostenstaten is in de nieuwe regelgeving weggefallen, maar praktisch is ze alleen haar naam verloren. De nieuwe regelgeving bepaalt nu dat een kostenstaat ingediend moet worden binnen zes maanden nadat de prestatieverlener zijn opdracht heeft uitgevoerd. Wordt de kostenstaat laattijdig ingediend, dan is ze onontvankelijk en zal hij niet meer behandeld worden⁹⁶.

1.4. De toelating van de minister voor uitgaven boven de 3000 euro (waarde volgens de index in mei 2019).

In het verleden was de toelating van de minister vereist voor de uitbetaling van bedragen die de 3000 euro overschrijden. Deze toelating is niet langer vereist.

1.5. Het aanvullen van de bankrekeningen van de griffies.

Aangezien onder de oude regelgeving de zogenaamde “dringende kosten” werden behandeld en uitbetaald door de plaatselijke griffies, was het taak van de dienst gerechtskosten om de bankrekeningen van deze griffies aan te vullen als deze leeg dreigden te geraken. Gezien de huidige hervorming – waardoor de betalingen niet meer gedaan worden op de griffies – verdwijnt nu ook de plicht van het centraal bureau om deze bankrekeningen aan te vullen.

2. Huidige bevoegdheden.

De nieuwe naam van deze dienst is een verwijzing naar de opgerichte arrondissementele bureaus, die in de plaats komen van de vele soms kleine diensten binnen de bestaande griffies en parketsecretariaten, die zich bezighielden met de verwerking van de gerechtskosten, in opdracht van een magistraat van het betrokken arrondissement. Dit is de centraliserende kracht binnen de hervorming.

Daarnaast is er een even grote kracht, die deconcentreert vanuit het centraal bureau naar het niveau van de arrondissementele bureaus, die zo het zwaartepunt lijken te gaan vormen. Doch dit is het letterlijke zwaartepunt, waar het grootste aantal zaken en personeelsleden zich zullen bevinden. Het feitelijke zwaartepunt zal zich binnen het centraal bureau blijven bevinden. Immers, daar zal de verdere regelgeving worden ontwikkeld, becommentarieerd en omgezet in praktische richtlijnen.

2.1. Het opmaken van uitvoeringsbesluiten ter uitvoering van de Wet Gerechtskosten in Strafzaken⁹⁷.

Zoals reeds gezegd is de (nieuwe) Wet Gerechtskosten in Strafzaken een kaderwet waarbij aan de Koning de bevoegdheid wordt gegeven om bepaalde zaken te regelen ter uitvoering van deze wet. Er werd al verwezen naar het KB van 15 december 2019 waar de nadere uitwerking van de nieuwe organisatie en de nieuwe procedures wordt vastgelegd. Daarnaast werd ook verwezen naar de al bestaande KB's waar de tarieven voor gerechtsdeurwaarders en de vertalers/tolken zijn bepaald. Ook voor de andere beroepscategorieën zullen in de komende tijd gelijkaardige tariefbesluiten worden opgesteld. Het centraal bureau zal blijven instaan voor de tariefbesluiten, dit gaat dus over het volledige wetgevende parcours, vanaf de onderhandelingen met de betrokken beroepsverenigingen, over de opstelling van het koninklijk besluit en zijn weg langs adviezen en goedkeuringen, tot en met zijn publicatie en toepassing op het terrein.

---

⁹⁶ Zie artikelen 40 en 41 Gerechtskostenbesluit.

⁹⁷ Zie artikel 4, §1, 1° Wet Gerechtskosten.

2.2. De betaling van de gerechtskosten die voortkomen uit de opdrachten uitgevoerd door de telecomoperatoren⁹⁸.

Het centraal bureau is niet langer bevoegd voor het controleren en het uitbetalen van de kostenstaten van prestatieverleners, behalve als het gaat om de kostenstaten van telecomoperatoren waarbij de controle gebeurt door het NTSU, en het centraal bureau het groen licht moet geven voor de uitbetaling. Dit wordt verder besproken in hoofdstuk IX.

2.3. De behandeling van dossiers in verband met de vergoeding van schade die is ontstaan bij het rechtmatig optreden van de politie op vordering van de gerechtelijke overheid.

Hier gaat het om een bijzonder type van gerechtskosten, met name het door de rechtspraak van het Hof van Cassatie in 2010 erkende recht van de schadelijder om te worden vergoed voor de materiële schade, toegebracht bij een legitieme actie van de politie, in opdracht van een bevoegd persoon. Meestal gaat het concreet om het herstellen van een ingebeukte deur na een huiszoeking op het adres van een niet-betrokken persoon. Dit recht wordt nu bevestigd door de wet⁹⁹, maar aangezien het uit respect voor de rechtspraak al jaren wordt toegepast, is de nu op schrift gestelde procedure eigenlijk niet nieuw. Omdat de behandeling van dergelijke aanvragen van schadelijders altijd heeft plaatsgevonden op de centrale dienst gerechtskosten, is ervoor geopteerd dit zo te houden in het belang van een vlotte afwikkeling, met eventueel aangepaste details in de procedure omdat het hier niet gaat om procesrecht, maar de naleving van het fundamenteel recht op ongestoorde huisvrede.

DE VERGOEDING VAN SCHADE, ONTSTAAN BIJ HET OPTREDEN VAN DE POLITIE OP VORDERING VAN DE GERECHTELIJKE OVERHEID.

Welke schade?

1. schade ontstaan tijdens een politieactie op verzoek van de onderzoeksrechter (of het parket, bij heterdaad), waarover geen twijfel meer bestaat dat de FOD Justitie objectief aansprakelijk is;
2. schade toegebracht aan het onroerend goed, de kledij of het voertuig van de schadelijder, die zelf niets te maken heeft met de strafzaak;
3. schade ten nadele van meestal de eigenaar-verhuurder van een woning, die desnoods wordt opgespoord door de politie.

Formaliteiten.

De politiedienst of het parket die instond voor de uitvoering van de huiszoeking (of...) bezorgt zo snel mogelijk aan de schadelijder een toelichting bij deze procedure, een in te vullen formulier met informatie voor de samenstelling van een dossier, samen met een kopie van het bevel tot huiszoeking en van een proces-verbaal over het verloop van de huiszoeking, waarin beschreven is hoe de schade is ontstaan. Ook worden enkele duidelijke foto's van de schade bijgevoegd.

De schadelijder bezorgt het ingevulde formulier terug, samen met één tot drie bestekken voor herstelling van de schade, afkomstig van erkende aannemers, en als de herstelling intussen al is gebeurd, de voor voldaan door de hersteller ondertekende factuur en enkele duidelijke foto's van de herstelling.

⁹⁸ Zie artikel 4, §1, 3° Wet Gerechtskosten in Strafzaken.

⁹⁹ Zie artikel 3, §1, 3° lid, 10° Wet Gerechtskosten in Strafzaken.

Beslissing.

Het centraal bureau gerechtskosten onderzoekt de stukken, gaat na of de schadelijder geen betrokken partij is in de strafzaak, of de voorgestelde of al betaalde herstellingen overeenkomstig de marktprijs zijn en zich beperken tot de rechtstreekse schade, en of de hersteller volledig werd vergoed.

Als beide partijen het eens zijn over het bedrag van de schadevergoeding, stelt het centraal bureau gerechtskosten een kwitantie op ter ondertekening van de schadelijder, ter afsluiting van elk verder geschil. Zijn ze het niet eens, dan kunnen er onderhandelingen volgen. Komt het niet tot een akkoord, dan krijgt de schadelijder alvast het bedrag betaald, waarover geen geschil bestaat. Voor het overige rest hem enkel de indiening van zijn eis voor de gewone rechter en volgens de gewone procedures.

2.4. Het geven van richtlijnen aan - en het toezicht op de werking van de arrondissementele bureaus¹⁰⁰.

Het centraal bureau is ook de hoogste bestuurlijke helpdesk voor vragen over gerechtskosten afkomstig van eender welke belanghebbende aan overheidszijde, aan prestatieverlenerszijde, en aan publiekszijde.

Als een bepaald antwoord relevant wordt bevonden voor meerdere diensten, dan wordt het gecommuniceerd aan de belanghebbenden. Op nog hoger niveau komt er regelmatig overleg met de arrondissementele bureaus, waarvan de verantwoordelijke financieel deskundigen werden opgeleid bij het centraal bureau.

Het is ook hetzelfde centraal bureau dat aan de arrondissementele bureaus bindende instructies geeft over de toepassing van de wet, de besluiten en omzendbrieven, en uiteindelijk de eigen beslissingen en richtlijnen van algemene aard. Dit is met als doel ook in de praktijk werk te maken van reële gelijkheid voor de wet, in behandeling van vorderingen en vragen, van kostenstaten en betalingen, van interpretatie van de regelgeving, van klantvriendelijkheid en verantwoordelijkheid, en van werkwijzen en methodes om de gestelde doelen te bereiken. In dit verband zal binnen een redelijke termijn ook een ministeriële omzendbrief volgen waarin deze bindende instructies worden opgenomen en toegelicht.

Als het centraal bureau kennis krijgt van het niet naleven van deze richtlijnen, van het onvoldoende klantvriendelijk behandelen van de prestatieverleners, van gebrek aan medewerking met het centraal bureau, of van het niet ingrijpen bij problemen, kan het ter plaatse gaan om te controleren en vast te stellen, met inbegrip van inzage in de documenten en archieven, en indien nodig en mits motivering, het nemen van elke noodzakelijk of nuttig geachte bestuurlijke maatregel of kennisgeving aan het parket van eventuele inbreuken.

Dankzij de positieve ervaringen die tot nu toe al zijn opgedaan met de opleiding van de verantwoordelijke financieel deskundigen voor de vereffeningsbureaus voor ogen, is er een basis gelegd voor de verdere communicatie en samenwerking met en tussen de bureaus.

In deze materie en in de gewenste omstandigheden, is het de bedoeling niets van onduidelijkheid over te laten en ondubbelzinnig te zeggen dat er een einde komt aan de op sommige plaatsen hardnekkige gewoonte van het nemen van louter plaatselijke initiatieven, het interpreteren van de regels op een manier waarbij soms tegen de evidente wil van de wetgever werd in gegaan, en het creëren van eigen regels, vaak om bepaalde praktische zaken te regelen, maar boven of buiten de wettige regels om.

---

¹⁰⁰ Zie artikel 4, §1, 2° en 4° Wet Gerechtskosten en artikel 6 Gerechtskostenbesluit.

Voorstellen om een nuttig of noodzakelijk initiatief te nemen kunnen uiteraard altijd worden gedaan, maar het behoort aan het centraal bureau en eventueel ook de hiërarchie en de minister zelf om ze goed te keuren en overal op gelijke wijze te nemen.

Op deze plaats is het nuttig erop te wijzen dat de arrondissementele bureaus effectieve rechtsgelijkheid moeten waarborgen bij de toepassing van de regelgeving over de gerechtskosten in strafzaken. Gelijkheid voor de wet volstaat hier niet langer omdat een ongelijke behandeling niet meer onvermijdelijk is, maar ook leidt tot ongelijke behandeling en financieel nadeel voor de ene prestatieverlener ten opzichte van de andere, wat eigenlijk neerkomt op een vorm van concurrentievervalsing. Het is voor een taxatiebureau onmogelijk te verantwoorden naar de klant toe dat hij op plaats a behandeld mag worden op de ene manier, en op plaats b op een andere manier, alleen maar omdat a niet op de hoogte is van de betere oplossing die b heeft gevonden voor een probleem, of omdat b ervan overtuigd is gelijk te hebben en a fout is.

Gelijke behandeling moet voortaan ook inhouden dat de algemene houding tegenover prestatieverleners er in beginsel een is van klantvriendelijkheid, welwillendheid, vertrouwen in hun goede trouw, en begrip voor menselijke fouten. Dat betekent vanzelfsprekend niet dat als er op iemand een verdenking rust van poging tot fraude of misleiding van het taxatiebureau door het aanbieden van foutief opgestelde kostenstaten of door het opeisen van supplementen waarop men geen recht heeft, men moet blijven vertrouwen hebben in de betrokkene. Net zoals klantvriendelijkheid niet betekent dat men vriendelijk moet blijven voor wie kennelijk volkomen ongelijk heeft en voor wie zichzelf bezondigt aan onbeleefdheid.

OPMERKING

De arrondissementele bureaus mogen het centraal bureau gerechtskosten vragen stellen met betrekking tot de interpretatie van de wetgeving, de te volgen procedure, de toepasselijke tarieven en het toepassingsgebied. Er moet echter wel worden opgemerkt dat er enkel in algemene bewoordingen vragen gesteld kunnen worden, en dat het centraal bureau ook in algemene bewoordingen zal antwoorden. Concreet betekent dit dat de vragen in geen geval enige link mogen hebben met een persoonlijk dossier waarbij de betrokken prestatieverlener identificeerbaar is. Dit is van zeer groot belang voor het geval dat de betrokken prestatieverlener beroep zou aantekenen bij de directeur-generaal van het DGRO. Meer bepaald moet worden vermeden dat de beslissing in beroep vernietigd zou worden door de Raad van State wegens schending van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur – en in het bijzonder dan wegens de schending van onpartijdigheid (meer uitleg hierover is te vinden in het bijgevoegde lexicon).

2.5. Het behandelen van de administratieve beroepen¹⁰¹.

Alvorens over te gaan naar de tweede belangrijke nieuwe dienst, moet hier nog worden vermeld dat de alvast naar verwachting kwantitatief belangrijkste taak van het centraal bureau gerechtskosten zal bestaan uit het voorbereiden en coördineren van de bestuursrechtelijke beroepen tegen voor de prestatieverlener negatieve beslissingen van het taxatiebureau. Dit beroep bij de directeur-generaal van het DGRO bij de FOD Justitie wordt volledig besproken in een verder hoofdstuk.

2.6. De behandeling van de kostenstaten, afkomstig van de leveranciers op de luchthaven van Zaventem die te maken hebben met de verplichting om in bepaalde omstandigheden aangehouden of gevangenen te voorzien van maaltijden.

MAALTIJDEN VAN AANGEHOUDEN OF GEVANGEN PERSONEN TIJDENS HET WACHTEN OP HUN UITLEVERING AAN BUITENLANDSE OVERHEDEN OF HET VERTREK VAN HUN VLUCHT, EN OMGEKEERD, TIJDENS HET WACHTEN OP HUN UITLEVERING AAN DE BEVOEGDE BELGISCHE OVERHEDEN, EN OOK TIJDENS HET WACHTEN NA HUN AANHOUDING, OP HUN ONDERVRAGING DOOR DE ONDERZOEKSRECHTER

Deze lange titel is de opsomming van gevallen, waarin een aangehouden of een in staat van gevangenschap verkerende persoon een soms lange tijd moet wachten, in het gezelschap van zijn bewakers van de politie op:

- het moment waarop ze aan boord kunnen gaan van het vliegtuig dat hen naar het land waaraan ze worden uitgeleverd, zal brengen, of naar het land waar ze hun gevangenisstraf verder zullen uitzitten;
- het moment waarop ze, na aankomst op de luchthaven, vanuit het land dat hen heeft uitgeleverd aan ons land, worden in ontvangst genomen door de politiedienst die hen zal brengen naar de rechter of de gevangenis waar ze zullen worden ondervraagd of verder opgesloten;
- het moment waarop ze, na te zijn aangehouden, wachten om te worden ondervraagd door de onderzoeksrechter of de parketmagistraat belast met hun vervolging, of met het oog op hun verdere aanhouding, voor de onderzoeksrechter.

Dit wachten kan lang duren, en daarom hebben de betrokkenen recht op drie maaltijden en drank per dag. Die vallen onder de gerechtskosten in strafzaken. De prestatieverleners zijn vaak het lokaal OCMW, dat gewend is maaltijden te verstrekken, en broodjeszaken en dergelijke, die met de lokale politie zijn overeengekomen de nodige maaltijden te verstrekken aan een sociaal tarief. Die prestatieverleners stellen hun kostenstaat op en bezorgen hem aan de politiedienst die de maaltijden bestelde. Die keurt de kostenstaat goed en stuurt hem naar het bevoegde taxatiebureau. Daar worden de gewone controles gedaan en het vereffeningsbureau zorgt voor de betaling van de leveranciers van de maaltijden. (Dit is de gewone werkwijze).

---

¹⁰¹ Zie artikel 6, §3 Wet Gerechtskosten in Strafbzaken waar wordt gesteld dat beroep kan worden aangetekend bij de directeur-generaal van het DGRO bij de FOD Justitie of zijn "gedelegeerde". Delegeren van zijn gehele bevoegdheid of een deel ervan en voor een al dan niet bepaalde duur kan de DG steeds besluiten te doen.

Die (normale) werkwijze is niet haalbaar gebleken voor de politiediensten van Brussel en Zaventem omdat zij het gros van de gevallen hebben en dagelijks zulke kostenstaten te behandelen zouden hebben.

Met de belangrijkste leverancier op de luchthaven van Zaventem is een overeenkomst gesloten met de FOD Justitie. Zij sturen hun kostenstaten gegroepeerd per maand op naar het centraal bureau gerechtskosten, dat ze door het diensthoofd laten taxeren en door de Cel Vereffeningen van het centraal bureau laat vereffenen omwille van de uitzonderlijke omstandigheden. Deze werkwijze is niet vatbaar voor uitbreiding.

Wachten de betrokkene aangehouden of gevangen personen evenwel op een ondervraging door de politie, dan vallen de maaltijkosten niet ten laste van het budget voor de gerechtskosten in strafzaken, maar dat van de politie zelf.

2.7. De behandeling van de zogenaamde internationale rogatoire commissies.

Deze verouderde term, die nu beter rogatoire opdracht wordt genoemd, valt onder de vormen van internationale rechtshulp in strafzaken. Het komt neer op het uitvoeren van een opdracht door een Belgisch team van een of meer politieofficieren en meestal een of meer magistraten, soms ook vergezeld van een specialist van de politie of een deskundige, en eventueel ook van een eigen tolk. Het spreekt voor zich dat als een team de opdracht krijgt om in het buitenland een verdachte te gaan ondervragen, bewijsmateriaal in te zamelen of een strafrechtelijk dossier te gaan bespreken met het oog op samenwerking bij het opsporen, vervolgen of aanhouden van de daders van strafbare feiten, ons land hiervoor betaalt. Omgekeerd is het de regel dat wanneer een buitenlands team hier eenzelfde soort opdracht komt uitvoeren, hun land daarvoor betaalt. In bijzondere gevallen kan daarvan worden afgeweken, bv. als het een zaak betreft die in meerdere landen wordt behandeld (zoals gevallen van georganiseerde mensensmokkel), en er is overeengekomen dat elk land de kosten betaalt die werden gemaakt ten behoeve van of omwille van de verdachten die daar zullen worden berecht. Ook verdragen kunnen voorzien in afwijkingen op de regel.

Van nationale rogatoire opdrachten wordt hier niet gesproken, omdat die term geen betekenis meer heeft, die een aparte vermelding verdient binnen het kader van de gerechtskosten. Het betreft opdrachten, die in ons land worden uitgevoerd door teams van de politie met of zonder een magistraat, en eventueel een politiespecialist, deskundige of tolk, in een ander arrondissement dan dat van het onderzoek. De oprichting van het federaal parket heeft de grenzen van de arrondissementen opengebroken en nu zijn de formaliteiten grotendeels afgeschaft. De nationale rogatoire opdrachten kunnen kosten met zich meebrengen, die vallen onder de gerechtskosten in strafzaken, de werkingskosten van de politie of van de gerechtelijke overheden.

De organisatie van een internationale rogatoire opdracht is een zaak tussen de betrokken politiedienst en het betrokken parket, de onderzoeksrechter (als er een is) en de dienst internationale samenwerking in strafzaken van het Directoraat-generaal Wetgeving bij de FOD Justitie, die in overleg de reis boeken, hotelkamers reserveren, instaan voor de praktische aspecten ter plaatse en het berekenen van de kosten die zullen worden aangerekend na de uitvoering van de opdracht. Vaak lopen die kosten aardig op en is voorafgaande toestemming vereist van het Parket-Generaal. Het is niet gebruikelijk de concrete kosten, zoals ze zijn geschat en later worden aangerekend door de betrokken diensten, in vraag te stellen. Deze vorm van het genereren van gerechtskosten in strafzaken is immers geregeld door internationale verdragen, en verschillende omzendbrieven van de ministers van Justitie en

van Buitenlandse Zaken regelen de bedragen die mogen worden besteed aan reis, verblijf, plaatselijke kosten voor vervoer en telecommunicatie, voor bijstand van prestatieverleners, en voor kleine persoonlijke kosten zoals maaltijden. De controle hierop, net als de goedkeuring van de voorafgaande inschatting van de kosten, gebeurt door de voornoemde dienst internationale samenwerking in strafzaken.

De kostenstaten die aldus door de uitvoerders van de opdracht worden gestuurd aan de bevoegde politieke of gerechtelijke overheid, worden daar getaxeerd. Daarna worden ze toegestuurd aan het centraal bureau gerechtskosten, dat instaat voor de verdere verificatie en voor de betaling. Die betaling kan in één geheel gebeuren, waarna de ontvangende dienst zorgt voor de eventuele verdere verrekening, of in onderdelen aan de verschillende bevoegde diensten. In geval er samenwerking is geweest met meegereisde deskundigen of tolken, kunnen die eveneens een aparte kostenstaat indienen, of worden hun kosten en erelonen verrekend door de betrokken dienst die de globale kostenstaat opstelt.

Was er samenwerking met plaatselijke prestatieverleners, dan volgt het centraal bureau gerechtskosten de bijzondere procedure voor betalingen in het buitenland. Daarbij kunnen na afspraak daartoe, de plaatselijke tarieven worden toegepast. Ook deze prestatieverleners moeten in CGAB een leveranciersnummer krijgen.

Bij deze organisatie kunnen bovendien ook internationale organisaties voor politieke en gerechtelijke samenwerking een rol spelen (bv. Interpol, Europol, het Europees Justitieel Netwerk, Eurojust) en de afrekening van de kosten, met inbegrip van mogelijke voorschotten, de procedure bemoeilijken. In die gevallen wordt er best contact opgenomen met de magistraat die betrokken zal zijn bij de organisatie en die de specifieke overeenkomsten ter zake zal kennen.

2.8. De behandeling van de dossiers van een prestatieverlener waarbij sprake is van een derdenbeslag op de inkomsten van die prestatieverlener.

Als de beslagrechter uitvoerend beslag laat leggen op de inkomsten van een schuldenaar, nog voor hij ze heeft ontvangen van zijn werkgever, klant, opdrachtgever of verstrekker van een andere vorm van vergoeding, dan laat hij de fiscus of de andere schuldeisers op de hoogte brengen van dat beslag. De fiscus die hier voorrechten heeft, zal op zijn beurt nagaan wie bij de laatste belastingaangifte lonen of vergoedingen heeft betaald aan de betrokkene. Er wordt aan deze instanties een formulier gestuurd, dat binnen een maand na ontvangst moet worden teruggestuurd naar de fiscus, met een verklaring dat de betrokken instantie nog steeds, of niet langer schuldenaar is van inkomsten van de betrokkene. Is dat het geval, dan verbindt de instantie zich ertoe die inkomsten niet langer aan hem te betalen, maar aan de fiscus of de andere schuldeisers. Die laatsten beschikken niet over de handige hulpmiddelen van de fiscus, en moeten hun eisen indienen bij de beslagrechter. Die kan dan bevel geven om de betrokken schuldenaars om hun betalingen aan hen te doen, zo lang als nodig, tot de schuld is vereffend. Een derdenbeslag stopt slechts nadat de betalende overheden in kennis zijn gesteld van de opheffing van het derdenbeslag. In het kader van de gerechtskosten in strafzaken ontvangt het centraal bureau vooralsnog de kennisgevingen van de fiscus.

In tegenstelling tot eerdere communicatie, waarbij werd gesteld dat de verwerking van dergelijk derdenbeslagen zal gebeuren door het bevoegde vereffeningsbureau, werd nu besloten dat deze dossiers toch verder behandeld zullen worden door het centraal bureau gerechtskosten, dit om een aantal pragmatische redenen.

Het centraal bureau gerechtskosten zal de notificaties van nieuwe derdenbeslagen dus blijven ontvangen, ze inbrengen in het CGAB zodat er niet meer normaal aan de prestatieverlener kan worden betaald en de uiteindelijke vereffenaars weten dat ze gesplitst moeten betalen. In geval de schuldeisers samen, meestal de fiscus, het volledige of zo'n groot mogelijk deel van

het inkomen van de betrokkene opeist waardoor dat die dreigt onvermogen te worden, proberen ze menselijk te blijven en te handelen zodat de betrokkene het nodige minimuminkomen blijft ontvangen om het hoofd boven water te houden en dus voldoende heeft om van te leven. Er wordt eerst contact opgenomen met de fiscus om een akkoord voor te stellen. Weigert die daarop in te gaan, dan kan het centraal bureau beslissen hoeveel aan wie wordt betaald of hoeveel van de schuld niet onmiddellijk, maar met uitstel zal worden betaald.

Hoewel de wet het strikt genomen toelaat, zou een volledig beslag op de inkomsten ertoe kunnen leiden dat de beslagene bijkomende schulden moet maken om zijn eerdere schulden af te betalen. Bovendien is er reeds te vaak vastgesteld dat de vicieuze cirkel van schulden het gezin van de beslagen prestatieverlener doet uiteenvallen, zeker als de gezinswoning moet worden verkocht. Hoewel de wet een volledig beslag niet verbiedt, is het niet het doel ervan om een persoon die veel schulden te betalen heeft, financieel te wurgen.

De vergoedingen verdiend in het kader van opdrachten voor de gerechtelijke overheid, worden door de wet immers niet als beroepsinkomsten beschouwd en bijgevolg niet beschermd tegen volledig beslag, zoals wel het geval is met lonen. Die bescherming willen we ook bieden aan de prestatieverleners, via de hier beschreven praktische regeling, die steunt op de fundamentele rechten zoals het recht op een minimuminkomen en het mensenrecht op een waardig leven en bescherming van het gezinsleven.

LET WEL: het centraal bureau gerechtskosten zal enkel de dossiers van prestatieverleners die zelf onder het stelsel van derdenbeslag vallen behandelen. Er kan ook sprake zijn van een derdenbeslag die geen betrekking heeft op de prestatieverlener zelf, maar ook in aanmerking kan komen als een met een gerechtscost in strafzaken gelijkgestelde kost. In deze gevallen blijft de gewone procedure van toepassing waarbij het bevoegde taxatie- en vereffeningsbureau bevoegd zijn.

Als iemand zijn schulden niet betaalt, kan de rechter de inbeslagname van een deel van of, op het wettelijk minimum na, al zijn goederen en geld bevelen. Dat kan in dringende gevallen gepaard gaan met het onmiddellijk meenemen daarvan door de gerechtsdeurwaarder die daartoe de opdracht heeft gekregen. Dit optreden zelf van de gerechtsdeurwaarder valt niet per se onder de gerechtskosten in strafzaken, maar uiteraard wel als er sprake is van een verdenking dat de onbetaalde schulden niet wijzen op gewone financiële problemen, maar op het frauduleus faillissement van een handelszaak, een bedrijf of een vennootschap. Fraude is een misdrijf, en daarom zal er een strafdossier worden geopend. Een curator zal worden aangesteld door de rechter van de ondernemingsrechtbank. Die onderzoekt de schulden en wat er rest aan activa om de schuldeisers te vergoeden. De curator is een gespecialiseerd advocaat, die recht heeft op een vergoeding voor zijn werk. Hij heeft daarbij voorrang op de schuldeisers, en als er geen activa meer zijn om hem te vergoeden, dan wordt zijn vergoeding uitbetaald door het plaatselijk bevoegde vereffeningsbureau alsof het een gerechtscost in strafzaken was. Het is echter een daarmee gelijkgestelde kost (zie artikel 42 Gerechtscostenbesluit en Hoofdstuk I, punt 4.2.2). Daarmee zijn de gewone, privaatrechtelijke aspecten van het faillissement afgehandeld.

Wanneer de (onderzoeks)rechter, het parket of de curator echter elementen vinden, die wijzen op een misdrijf, dan starten ze een strafdossier, dat voorrang krijgt op de voornoemde privaatrechtelijke zaak. Is er een misdrijf gepleegd door de gefailleerde partij, dan kan ze worden veroordeeld tot een straf, zowel als het gaat om een natuurlijk persoon als om een rechtspersoon. Die straf vormt meteen het bewijs van de fout die ook privaatrechtelijk kan leiden tot een veroordeling met bijzondere gevolgen. Die vallen evenwel buiten dit bestek. Wat van belang is hier, is dat naast goederen en geld, ook beslag kan worden gelegd op de inkomsten van de betrokkene. Omdat die niet de kans zou krijgen die inkomsten te verbergen

om zich onvermogen te maken en zo te ontsnappen aan zijn schuldeisers, kunnen de inkomsten reeds in beslag worden genomen bij de schuldenaar ervan, zoals de werkgever, de huurder, degene die een lening terugbetaalt aan de gefailleerde, enz... Daarnaast komen ook uitgeleende sommen, ter beschikking gestelde goederen zoals voertuigen, machines, landbouw- en industrie-installaties in aanmerking voor beslag en openbare verkoop door een gerechtsdeurwaarder of een notaris. Ook zij hebben recht op een vergoeding, en is daarvoor onvoldoende geld over, dan mogen ook zij hun kosten recupereren als gelijkgesteld met gerechtskosten.

Hiermee is zowat alles uitgelegd, dat verband houdt met beslag en invloed heeft op de afrekening van de gerechtskosten.

2.9. De behandeling van de kostenstaten van tolken die geen verblijfsadres hebben in België.

Alle kostenstaten van buitenlandse tolken die geen verblijfsadres hebben in België zullen behandeld worden door het centraal bureau te Brussel, behalve dan als het gaat om Duitstalige tolken, die hun kostenstaat moeten indienen bij het taxatiebureau te Eupen.

2.10. De behandeling van de kostenstaten afkomstig van het ministerie van Defensie.

Het ministerie van Defensie stuurt zijn gerechtskosten naar de centrale dienst gerechtskosten in Brussel (Waterloolaan 80, 1000 Brussel). Deze dienst zal instaan voor de taxatie en de uiteindelijke betaling ervan. De centrale dienst moet de originele facturen krijgen.

Daar waar vroeger de gerechtskosten behandeld werden door de plaatselijke griffies en parketsecretariaten, die beiden vordering verspreiden en kostenstaten ontvingen, maar waar de verdere verwerking (controle en betaling) gebeurde door eenzelfde persoon bij de griffie, zal de verwerking van de gerechtskosten nu gebeuren door twee afzonderlijke entiteiten. Meer bepaald wordt op elke hoofdzetel van de rechtbank van eerste aanleg een arrondissementeel bureau gerechtskosten opgericht dat bestaat uit enerzijds een taxatiebureau, en anderzijds een vereffeningsbureau. Het taxatiebureau zal deel uitmaken van de Rechterlijke Orde, het vereffeningsbureau behoort tot de administratie FOD Justitie. Deze splitsing is noodzakelijk omdat de Wet van 22 mei 2003 houdende organisatie van de begroting en van de comptabiliteit van de federale Staat bepaalt dat er een duidelijke scheiding moet zijn tussen de controle en de betaling van kosten. Daarom zal aan elk van deze bureaus een aantal specifieke taken en bevoegdheden worden toegewezen die tegemoetkomen aan deze vereiste, en zullen ze elk hun taken uitvoeren. Om een uniforme en gelijke behandeling te garanderen, zullen deze bureaus opereren onder het toezicht en het gezag van het centraal bureau gerechtskosten, zoals hiervoor besproken.

Concreet betekent dit dat in elk gerechtelijk arrondissement een taxatie- en vereffeningsbureau geïnstalleerd wordt. In principe zal dit samenvallen met de hoofdplaats binnen elk gerechtelijk arrondissement. In België is het aantal gerechtelijke arrondissementen in 2014 teruggebracht van 27 naar 12 zijnde: Antwerpen, Limburg, Henegouwen, Brussel, Leuven, Waals-Brabant, Oost-Vlaanderen, West-Vlaanderen, Eupen, Namen, Luik en Luxemburg. De arrondissementele bureaus worden geïnstalleerd in Antwerpen, Hasselt, Bergen, Brussel, Leuven, Nijvel, Gent, Brugge, Namen, Luik en Aarlen. In Eupen wordt enkel voorzien in een taxatiebureau – het vereffeningsbureau zal in Luik gevestigd zijn.

In de volgende hoofdstukken zullen de organisatie, werking, bevoegdheden en samenstelling van deze bureaus aan bod komen.

HOOFDSTUK VI: HET TAXATIEBUREAU.¹⁰²

Nadat de prestatieverlener zijn opdracht heeft uitgevoerd en desgevallend zijn verslag heeft bezorgd aan de opdrachtgever, moet hij zijn kostenstaat opmaken en bezorgen aan het bevoegde taxatiebureau.¹⁰³

1. Territoriale bevoegdheid.

De eerste vraag die men zich dan kan stellen is bij welk taxatiebureau de prestatieverlener zijn kostenstaat moet indienen.

1.1. In principe moet de prestatieverlener zijn kostenstaat indienen bij het taxatiebureau van het arrondissement van de bevoegde rechtbank, of met andere woorden: het taxatiebureau bij de rechtbank waarvan de opdrachtgever afhangt, en NIET de woon- en/of vestigingsplaats van de prestatieverlener.

Een voorbeeld:

De procureur des Konings te Dendermonde heeft het NICC, dat gelegen is in Brussel, de opdracht gegeven om een ballistisch onderzoek uit te voeren op hulzen die zijn aangetroffen op een plaats delict. Het NICC voert de opdracht uit en maakt zijn kostenstaat op. Deze kostenstaat moet ingediend worden bij het taxatiebureau dat bevoegd is voor de rechtbank waarvan de opdrachtgever afhangt. In dit geval zal dat het taxatiebureau van Gent zijn.

Als de prestatieverlener zijn kostenstaat zou indienen bij het taxatiebureau bevoegd voor de rechtbank van zijn vestigingsplaats – in dit geval het taxatiebureau te Brussel – zal zijn kostenstaat niet ontvankelijk zijn. Uiteraard wordt van het taxatiebureau te Brussel verwacht dat het de prestatieverlener hierop wijst, zodat hij zijn kostenstaat alsnog kan indienen bij het juiste taxatiebureau te Gent. Dit moet wel snel gebeuren aangezien de termijn waarover de prestatieverlener beschikt om zijn kostenstaat in te dienen beperkt is tot 6 maanden na de uitvoering van zijn opdracht.

Ter informatie wordt hier een lijst gegeven van de bevoegde taxatiebureaus:

De rechtbank waarvan de opdrachtgever afhangt Arrondissement Afdeling	Bevoegd taxatiebureau
ARRONDISSEMENT WEST-VLAANDEREN - Afdeling Brugge - Afdeling Veurne - Afdeling Kortrijk - Afdeling Ieper	Brugge
ARRONDISSEMENT OOST-VLAANDEREN - Afdeling Gent - Afdeling Oudenaarde - Afdeling Dendermonde	Gent
ARRONDISSEMENT ANTWERPEN - Afdeling Antwerpen	Antwerpen

¹⁰² Zie artikel 4, §2 en §3 Wet Gerechtskosten in Strafzaken, artikel 7 Gerechtskostenbesluit.

¹⁰³ Zie supra hoofdstuk III (prestatieverlener) en hoofdstuk IV (procedure).

- Afdeling Turnhout - Afdeling Mechelen	
ARRONDISSEMENT LIMBURG - Afdeling Hasselt - Afdeling Tongeren	Hasselt
ARRONDISSEMENT BRUSSEL - Afdeling Brussel Franstalig - Afdeling Brussel Nederlandstalig - Afdeling Halle-Vilvoorde	Brussel NL of FR
ARRONDISSEMENT LEUVEN - Afdeling Leuven	Leuven
ARRONDISSEMENT WAALS-BRABANT - Afdeling Nijvel	Nijvel
ARRONDISSEMENT EUPEN - Afdeling Eupen	Eupen
ARRONDISSEMENT LUIK - Afdeling Luik - Afdeling Hoei - Afdeling Verviers	Luik
ARRONDISSEMENT Namen - Afdeling Namen - Afdeling Dinant	Namen
ARRONDISSEMENT LUXEMBURG - Afdeling Aarlen - Afdeling Neufchâteau - Afdeling Marche-en-Famenne	Aarlen
ARRONDISSEMENT HENEGOUWEN - Afdeling Bergen - Afdeling Charleroi - Afdeling Doornik	Bergen

1.2. Op dit principe zijn er wel drie belangrijke uitzonderingen:

1.2.1. de telecomoperatoren: voor deze categorie van prestatieverleners is een bijzondere procedure voorzien.¹⁰⁴ De afwijkende procedure wordt besproken in hoofdstuk II van deel 2 van dit kwaliteitshandboek.

De telecomoperator stelt maandelijks een kostenstaat op die hij vervolgens moet indienen bij het NTSU/CTIF, die instaat voor de verificatie.¹⁰⁵ In tegenstelling tot de andere prestatieverleners mogen deze kostenstaten niet worden ingediend bij een taxatiebureau.

1.2.2. de tolken: ook voor de tolken is er in een uitzondering voorzien als het gaat om het indienen van de kostenstaten.¹⁰⁶ Meer bepaald mogen tolken slechts maandelijks een kostenstaat indienen; en in tegenstelling tot de andere prestatieverleners moeten tolken hun

¹⁰⁴ Zie artikel 7, 1^e lid Wet Gerechtskosten in Strafzaken en de artikelen 18 t/m 24 Gerechtskostenbesluit.

¹⁰⁵ Zie artikel 21 en 22 Gerechtskostenbesluit.

¹⁰⁶ Zie artikel 4, § 2, 3^e lid Wet Gerechtskosten in Strafzaken, artikel 7, 1^e lid Wet Gerechtskosten in Strafzaken, artikel 39, 3^e lid Gerechtskostenbesluit en artikel 40 Gerechtskostenbesluit.

kostenstaat indienen bij het taxatiebureau van het arrondissement van hun verblijfplaats, woonplaats of vestigingsplaats.

Concreet zal een tolk die binnen een welbepaalde maand diverse prestaties heeft uitgevoerd, na afloop van die maand slechts één kostenstaat indienen, bestaande uit een prestatiefiche waarop alle prestaties in chronologische volgorde worden genoteerd, de originele vorderingen en de goedkeuring van elk van de geleverde prestaties. Als goedkeuring geldt de vordering, waarop de opdrachtgever de wacht- en prestatietijd noteert en tegenteekent. Deze mogelijkheid wordt in eerste instantie enkel voorzien voor tolken, maar kan in een later stadium verder worden uitgebreid naar andere beroepsgroepen.

Tolken die veel opdrachten krijgen en het onpraktisch vinden dat ze moeten wachten tot het einde van de maand om hun kostenstaten te mogen opstellen, mogen een weg volgen, die afwijkt maar tot hetzelfde resultaat leidt, met name een wekelijkse prestatiefiche opstellen en die samen met de andere wekelijkse staten en fiches voor die maand, gebundeld indienen per maand. Om economische redenen kan het zelfs worden toegestaan dat tolken, na een door de deskundige van het taxatiebureau aanvaarde gemotiveerde aanvraag, wekelijks een bundel kostenstaten in chronologische volgorde en vergezeld van de nodige originele vorderingen, indienen.

Hierbij dient echter wel één kanttekening te worden gemaakt, met name wanneer het gaat om een tolk die geen verblijfsadres heeft in België. Om pragmatische redenen werd geopteerd voor de volgende oplossing:

- Als het gaat om een Duitse tolk moet deze zijn kostenstaat indienen bij het taxatiebureau van Eupen; in dat geval moeten ze een kostenstaat opstellen voor het taxatiebureau dat territoriaal bevoegd is voor de vestigingsplaats van hun beroepsactiviteit, een Belgisch btw-nummer vermelden en Belgische btw aanrekenen.

- Alle andere buitenlandse tolken zonder verblijfsadres in België sturen hun kostenstaat door naar het centraal bureau te Brussel; in dat geval moeten ze dezelfde regels volgen.

Als de tolk niet zelf vermeldt in welk arrondissement hij zijn opdracht heeft gekregen, gebeurt dit in de beide voornoemde bureaus en worden ze doorgestuurd naar de bevoegde dienst. In geval van hoogdringendheid kan het centraal bureau eveneens zorgen voor de controle en de betaling, alsof dit zou zijn gebeurd in het bevoegde taxatiebureau. Deze demarche moet een uitzondering blijven en kan niet dienen om achterstand bij een taxatiebureau weg te werken. Het is alleen toegelaten om bv. na een lange tijd dat de kostenstaat verloren was, hem niet nogmaals te moeten doorsturen met extra tijdverlies tot gevolg.

Buitenlandse tolken die in België wonen en werken, volgende gewone regeling. Omgekeerd moeten buitenlandse tolken die in België noch een verblijfplaats, noch een vestigingsplaats voor hun activiteit hebben, mogen hier ook werken op voorwaarde dat ze in hun land de nodige erkenning hebben om daar te mogen tolken. Het voldoen aan de voorwaarden in zijn thuisland is naar Europese normen gelijkwaardig aan het voldoen aan de normen die hier gelden. Het kan niet worden verboden dit te doen, mits het te organiseren valt. Immers, een tolk moet steeds ter beschikking staan om ter plaatse te gaan voor een opdracht, en dan mag hij niet te veraf wonen. De kostenstaat die ze hiervoor opstellen, mag een buitenlands btw-nummer dragen en betaalbaar zijn in een eventuele vreemde munt.

1.2.3. De gerechtsdeurwaarders dienen trimestriële kostenstaten in bij het taxatiebureau waarvan het dossier afhangt.

2. Materiële bevoegdheid.¹⁰⁷

De taken en bevoegdheden van het taxatiebureau zijn al uitvoerig aan bod gekomen in hoofdstuk IV punt 1.4 waar de nieuwe procedure werd besproken. De inhoud ervan kan hier integraal worden overgenomen.

Kort samengevat bestaat de opdracht van het taxatiebureau uit:

1° de ontvangst, registratie en verificatie van de kostenstaten.

Van zodra het taxatiebureau de **kostenstaat** van de prestatieverlener heeft **ontvangen**, **moet** het die **registreren** in de boekhoudapplicatie CGAB, zodat men zeker is dat er van de kostenstaat een officieel spoor overblijft. Bij de registratie wordt ook geverifieerd of de kostenstaat de nodige gegevens bevat en correct is. Om een oud misverstand uit de weg te ruimen, wordt hierbij duidelijk gezegd dat die registratie niets te maken heeft met een mogelijke goedkeuring van de betrokken kostenstaat.

Only-once-principe

Dit principe houdt in dat, van zodra de overheid beschikt over de gegevens van een burger, hij deze niet meer opnieuw mag vragen. Het taxatiebureau verzamelt de gegevens van de prestatieverlener om deze gegevens te vergelijken met de ontvangen kostenstaten.

De eerste keer dat de prestatieverlener zich aandient bij een taxatiebureau moeten volgende gegevens meegedeeld worden:

- Naam, voornaam, of de volledige benaming en de maatschappelijke vorm van rechtspersonen, het adres, het KBO-nummer of bij gebrek hieraan het btw-nummer voor rechtspersonen en het rijksregisternummer voor natuurlijke personen;
- het e-mailadres van de prestatieverlener;
- het rekeningnummer;
- als eventuele betrokkenheid bij een misdrijf een relevant gegeven is, het pv- of dossiernummer.

Na deze eerste registratie bij het taxatiebureau zal aan de prestatieverlener een leveranciersnummer worden toegekend dat correspondeert met het gekende nummer in de boekhoudapplicatie CGAB.

Bij alle volgende contacten met het taxatiebureau volstaat het dat de prestatieverlener het leveranciersnummer en enige gegevens of een persoonlijke referentie dat toelaat de prestatieverlener te identificeren vermeldt.

Let wel: de prestatieverlener moet wel zelf elke wijziging meedelen aan het taxatiebureau (bijvoorbeeld adreswijziging, nieuw bankrekeningnummer...).

2° de voorlegging van de “kostenstaten” aan de opdrachtgever met het oog op de goedkeuring van de geleverde prestatie is een ongelukkige formulering in de wet, die daardoor in botsing komt met de voornoemde wet van 2003. Daarom moet hier “resultaten van de opdracht” (waar nodig “verslagen”) worden gelezen;

Omdat die laatste wet in dit kader enkel een specifieke betekenis heeft voor wat betreft de noodzakelijke scheiding van de rollen van respectievelijk de besteller, de ontvanger (en keurder) en de betaler, heeft ze op dit punt voorrang op de wet gerechtskosten in strafzaken en moet deze bijgevolg worden toegepast met eerbied voor de verplichte rollenscheiding. Dit

¹⁰⁷ Zie artikel 4, §3 Wet Gerechtskosten in Strafzaken en artikel 7 Gerechtskostenbesluit.

betekent dat de opdrachtgever enkel de uitgevoerde opdracht keurt en zich niet uitspreekt over de kostenstaat, die hij niet moet ontvangen;¹⁰⁸

3° de taxatie of begroting van de kostenstaten;

4° het doorzenden van de kostenstaten aan het vereffeningsbureau;

5° het eventueel gevolg geven aan de beslissing die de directeur-generaal van het DGRO heeft genomen in het kader van een beroep.

Het taxatiebureau mag de kostenstaat enkel doorsturen naar het vereffeningsbureau van zodra het heeft vastgesteld dat er voldaan is aan alle formele en materiële voorwaarden.

Dit houdt in dat de volgende elementen minstens worden gecontroleerd:

- Zijn de bedragen juist berekend?
- Zijn alle gegevens geregistreerd in de boekhoudapplicatie (CGAB)?
- Bevatten alle documenten de vereiste handtekeningen?
- Heeft de prestatieverlener zijn opdracht uitgevoerd binnen de voorziene termijn?
- Heeft de opdrachtgever het resultaat van de prestatie goedgekeurd en/of zijn opmerkingen geformuleerd?
- Werden de juiste tarieven gebruikt?
- Zijn alle bewijsstukken toegevoegd? (bijvoorbeeld: als er verplaatsingskosten worden aangerekend moet de prestatieverlener de reële afstand kunnen aantonen door gebruik te maken van een routeplanner, GPS-systeem,...);
- Zijn eventuele fouten rechtgezet?
- Als er aanpassingen nodig zouden zijn, werd de prestatieverlener hiervan in kennis gesteld om eventueel tot een akkoord te komen?

Als blijkt dat het dossier volledig en correct is, dan moet het taxatiebureau het bedrag begroten, en vervolgens het dossier bezorgen aan het vereffeningsbureau.

Hierop is echter wel een uitzondering voorzien, met name wanneer de betrokken prestatieverlener valt onder derdenbeslag. Zoals eerder vermeld zullen dossiers waarin sprake is van een derdenbeslag voorlopig verder behandeld worden door het centraal bureau. Nadat het centraal bureau kennis heeft genomen van het derdenbeslag zal het de nodige gegevens inbrengen in het CGAB waardoor alle taxatiebureaus op de hoogte zijn van het derdenbeslag. Stelt het taxatiebureau, na haar taak te hebben vervuld, vast dat de betrokken prestatieverlener het voorwerp uitmaakt van een derdenbeslag, dan zal het taxatiebureau het dossier bezorgen moeten bezorgen aan het centraal bureau dat zal instaan voor verdere afhandeling en vereffening.¹⁰⁹

Is het dossier niet volledig en correct, dan moeten de nodige correcties worden doorgevoerd, en moet de prestatieverlener hiervan op de hoogte worden gebracht. Als deze laatste niet akkoord gaat, kan hij beroep aantekenen bij de directeur-generaal van het DGRO¹¹⁰.

¹⁰⁸ Hoewel dit zo in de wet is opgenomen, wordt het in het KB op een licht verschillende manier verwoord, die beter overeenstemt met de eigenlijke bedoeling hiervan. Het conflict tussen de wetten wordt opgelost met toepassing van het adagium dat de specifieke wet (mag) afwijken van de algemene wet.

¹⁰⁹ Zie hoofdstuk V punt 2.9

¹¹⁰ Zie hoofdstuk VIII: het beroep.

3. Samenstelling en positie

Elk taxatiebureau staat onder de hiërarchische leiding van een griffier.¹¹¹

Deze griffier wordt aangeduid door de hoofdgriffier die bevoegd is voor het arrondissement¹¹², en hij/zij zal fungeren als formeel diensthoofd van het taxatiebureau. Naar gelang van de rol die de betrokken griffier zichzelf wenst toe te bedelen, zal de rol van de deskundige groter of kleiner zijn, of spreken ze een taakverdeling af.

Heeft de hoofdgriffier geen alternatief, dan kan hij ook zichzelf aanduiden als verantwoordelijk griffier voor het taxatiebureau. Hij/zij moet wel beseffen dat dit niet in overeenstemming is met de letter van de wet van 2003. Dit gebeurt best slechts tijdelijk omdat de combinatie met zijn taken als hoofdgriffier snel voor problemen kan zorgen. In zijn geval, zal de hoofdgriffier verantwoordelijk worden gehouden voor ontstane achterstand in de betalingen, klachten en fouten die aan het licht komen met betrekking tot zijn beslissingen en zijn leidinggevende rol, als die ertoe leidt dat het personeel niet of minder efficiënt zou werken, dat er meer klachten worden ontvangen of dat hijzelf zijn andere taken minder goed uitvoert. Hij of zij moet er in het bijzonder op letten op geen enkele manier beslissingen te nemen, die hem/haar overeenkomstig de wet van 2003 zijn verboden als deel van de andere rollen dan zijn officieel bepaalde rol van controleur. Dit betekent dat hij niet bevoegd is op te treden, noch als besteller, ook niet voor een magistraat, noch als betaler. Deze voorzichtigheid is niet vereist als er een griffier voltijds wordt aangewezen als verantwoordelijke voor een taxatiebureau.

Voor de uitoefening van zijn taak zal het diensthoofd-griffier worden bijgestaan door één financieel deskundige (niveau B), en één of meer assistenten (niveau C) waarvan het aantal in overeenstemming is met het bevolkingsaantal van het gerechtelijk arrondissement en de theoretisch te verwachten werklast.¹¹³

Alle medewerkers van het taxatiebureau zullen hiervoor opgeleid worden door de FOD Justitie, op een aangepaste manier voor elk type van hen.

Het is de bedoeling dat het formeel diensthoofd zich beperkt tot de taken die statutair zijn voorbehouden aan zijn functie (personeelszaken, verloven, tucht, organisatie en goedkeuring van bepaalde verzoeken). Bovendien is het diensthoofd de brugfiguur tussen het bureau en de magistraten in de gevallen waar een geschil tussen beide partijen niet kan worden opgelost op een voor allebei aanvaardbare wijze en met name wanneer een conflict zou bestaan over de interpretatie van elkaars bevoegdheid en er een oplossing moet worden gevonden, die het algemeen belang vooropstelt.

De effectieve leiding over de dienst en de medewerkers, vooral wat de behandeling van de kostenstaten betreft, de contacten met het centraal bureau gerechtskosten, de rapportage van de werkzaamheden en de praktische taken van het bureau, zouden in handen van de financieel deskundige, die daartoe specifiek is opgeleid, moeten blijven. Bij afwezigheid van de financieel deskundige, kan hij zijn bevoegdheden voor die tijd overdragen aan een van zijn medewerkers. De griffier mag echter niet in zijn plaats treden. Bij afwezigheid van de griffier, zorgt de hoofdgriffier voor een vervanger.

---

¹¹¹ Zie artikel 4, §3, 2^e lid Wet Gerechtskosten in Strafzaken en artikel 7 Gerechtskostenbesluit.

¹¹² De hoofdgriffier kan deze taak dus ook op zich nemen.

¹¹³ In eerste instantie wordt 1 assistent voorzien voor de taxatiebureaus van Aarlen, Nijvel en Eupen; 2 assistenten voor het taxatiebureau van Namen; 3 assistenten voor het taxatiebureau van Leuven; 4 assistenten voor het taxatiebureau van Hasselt, 6 assistenten voor de taxatiebureaus van Luik, Brugge en Brussel (NL); 8 assistenten voor de taxatiebureaus van Gent, en Bergen (en Charleroi); en 9 assistenten voor de taxatiebureaus van Antwerpen en Brussel (F). Deze aantallen kunnen nog worden gewijzigd als dit nodig zou blijken.

Het plaatselijk bureau en zijn leiding beschikken in geen geval over autonomie ten opzichte van het centraal bureau en kunnen geen eigen initiatieven nemen op het vlak van organisatie en werkmethodes omdat dit de uniformiteit schade zou kunnen toebrengen. Voorstellen op dit vlak zijn welkom, maar moeten worden besproken en goedgekeurd door het centraal bureau en zijn hiërarchische meerderen volgens afspraken die daarover worden gemaakt binnen het DGRO.

De leden van de magistratuur worden beleefd verzocht de zelfstandigheid van de taxatie- en de vereffeningsbureaus in het licht van de voornoemde wet van 2003 op de overheidscomptabiliteit, die ook van toepassing is op de rechterlijke macht, niet te betwijfelen en er alle steun en medewerking aan te schenken, die ze nodig zullen hebben om in het belang van elkeen de gerechtskosten en hun budget gezond te maken en te houden.

Het personeel dat is toegewezen aan de beide bureaus kan in geen geval daaruit worden weggehaald om (al was het een tijdelijke maatregel) hulp te bieden of een tekort aan personeel op andere plaatsen te compenseren, en dit los van de eigen voorkeur van dat personeel. De betrokkenen zijn immers aangeworven of overgestapt met als specifieke bestemming de arrondissementele bureaus gerechtskosten (taxatie- of vereffeningsbureaus). Ze kunnen niet worden gedwongen naar andere gerechtelijke of administratieve diensten te gaan. Ze kunnen wel vrijwillig vragen om naar andere diensten te gaan, doch dit kan alleen mits ze onmiddellijk worden vervangen. Elk personeelslid van de beide bureaus moet vooraf of tijdens de eerste weken na indiensttreding een specifieke opleiding hebben gekregen over de gerechtskosten in strafzaken, hun regelgeving en praktische verwerking, de bijhorende applicaties en na te leven uniforme richtlijnen.

De personeelsleden van de beide bureaus ontvangen geen instructies van leden van de magistratuur en het griffiepersoneel¹¹⁴, die de onafhankelijkheid van deze “eilanden van bestuursrecht” binnen de gerechtelijke wereld respecteren en vrijwaren. Ze doen dit om de wet van 2003 over de overheidsboekhouding niet te schenden, aangezien deze de strikte scheiding oplegt tussen bestellende, ontvangende en betalende diensten en verantwoordelijken.

Het past hier ook te vermelden dat de wettelijk opgelegde scheiding tussen de diensten niet alleen formele instructies betreft, maar eveneens elke vorm van informeel gezag. Eventuele gevallen worden door het betrokken personeel gemeld, naar keuze, aan de eigen verantwoordelijken of het centraal bureau gerechtskosten, of aan beiden.

De griffier die het taxatiebureau formeel leidt, geeft instructies, die de organisatie van het bureau en de positie van de personeelsleden raken, slechts met instemming van het centraal bureau gerechtskosten. Hij overlegt elke instructie, individueel of collectief, met de financieel verantwoordelijke deskundige. Komen ze niet tot een akkoord, dan heeft de leidinggevende ambtenaar van het centraal bureau gerechtskosten het laatste woord, na ruggenspraak met zijn oversten. Klachten over plaatselijk gegeven instructies kunnen steeds bij hem worden gemeld, en hij zal ze onderzoeken en desgevallend bijsturen met eigen instructies, die voortgaan op plaatselijke instructies.

De ontwikkelcyclus en in het bijzonder de formulering van de doelstellingen en de evaluatie van de betrokken personeelsleden gebeurt in samenspraak met de leidinggevende ambtenaar van het centraal bureau gerechtskosten, die zelf initiatieven kan nemen en voorstellen kan doen, die zijn mening geeft over het functioneren van de plaatselijke financieel deskundigen, en die akkoord moet gaan met de voorgestelde eindvermelding voor wat deze deskundigen

---

¹¹⁴ Behalve algemeen geldende instructies voor alle in het betrokken gerechtsgedebouw werkende personeelsleden, afkomstig van de magistraat-gebouwbeheerder bijvoorbeeld. Het gaat hier dus over richtlijnen zonder invloed op de behandeling van de dossiers.

betreft. Voor wat het overig personeel betreft, moet de financieel deskundige dan op zijn beurt akkoord gaan met de eindvermelding.

De leidinggevende griffier van zijn kant, blijft deel uitmaken van de griffie van de betrokken rechtbank, waaruit hij is afgevaardigd. Hij kan er steeds terugkeren op eigen verzoek mits hij onmiddellijk wordt vervangen door de hoofdgriffier. Naast zijn rol als formeel verantwoordelijke voor een taxatiebureau (dagelijks bestuur, conflictbeheer, verloven- en afwezigheidsbeheer, validatie van de beslissingen van de financieel deskundige, klachtenbeheer, tuchtzaken); dit alles met kennisgeving aan, en waar nodig met akkoord van de leidinggevende ambtenaar van het centraal bureau gerechtskosten.

In geval deze laatste kennis krijgt van, of wordt aangesproken door een personeelslid over een probleem dat de goede werking van het taxatiebureau in het gedrang brengt of kan brengen, kan hij op eigen initiatief optreden, door het opvragen van informatie, van een verslag door iemand die hij aanduidt, door het geven van individuele of collectieve instructies, door ter plaatse te gaan en er te spreken met het personeel, of door het opleggen van of verzoeken om gepaste bestuurlijke maatregelen. Hij brengt daarvan verslag uit bij zijn oversten.

Zowel de leidinggevende griffier als, op diens verzoek of op eigen initiatief, de leidinggevende ambtenaar van het centraal bureau, zijn bevoegd om alleen of samen te bemiddelen bij conflicten tussen de gerechtelijke en de politieke overheden waarvan ze afhangen, of bij interne conflicten binnen die overheden.

Bij conflict tussen het centraal bureau gerechtskosten en de griffier, probeert de hoofdgriffier te bemiddelen, en als dat mislukt, dan wordt de griffier gehoord door de directeur-generaal van de Rechterlijke Organisatie, die beslist.

HOOFDSTUK VII: HET VEREFFENINGSBUREAU.¹¹⁵

Van zodra het taxatiebureau de ingediende kostenstaat heeft begroot, moet het het dossier doorsturen naar het vereffening bureau, waar een aantal bijkomende controles wordt uitgevoerd voordat er effectief overgegaan kan worden tot uitbetaling van het bedrag.

1. Territoriale bevoegdheid.

Deze valt samen met de territoriale bevoegdheid van het taxatiebureau.¹¹⁶

Bijvoorbeeld: een onderzoeksrechter uit het gerechtelijk arrondissement West-Vlaanderen, afdeling Kortrijk, heeft een labo uit Gent gevorderd om een toxicologisch onderzoek uit te voeren op een bloed- en urinestaal. Het labo heeft zijn opdracht uitgevoerd en zijn verslag bezorgd aan de onderzoeksrechter. Tegelijkertijd heeft het labo zijn kostenstaat opgemaakt en ingediend bij het bevoegde taxatiebureau – in dit geval het taxatiebureau te Brugge. Nadat het taxatiebureau zijn taak heeft beëindigd en de kostenstaat heeft begroot, zal het het dossier moeten doorsturen naar het vereffening bureau te Brugge.

¹¹⁵ Zie artikel 4, §2 en §4 Wet Gerechtskosten in Strafzaken en artikel 8 Gerechtskostenbesluit.

¹¹⁶ Zie hoofdstuk VI punt 1.

2. Materiële bevoegdheid.¹¹⁷

Dit is wellicht de bouwsteen van het nieuwe gebouw van de gerechtskostenbureaus, die het minst bekend is, en waarvan de rol geheel nieuw is. Het is evenwel mogelijk op een eenvoudige wijze uit te leggen wat dit bureau zal bijdragen aan een modern beheer.

Reeds begin deze eeuw hebben de Europese instellingen aan de lidstaten opgelegd een regelgeving in te voeren, die de nodige garanties bevat voor een financieel transparant en veilig bestuur van bedrijven, instellingen en overheden, met het oog op het vermijden van bepaalde risico's door het inbouwen van een aantal beveiligingen tegen misbruik en fouten van de bestuursorganen en andere verantwoordelijken. Dit resulteerde in België in de wet van 2003, die hier al meermaals is aangehaald. Ze heeft als hoofdprincipe dat de functies met betrekking tot, en de verantwoordelijkheid voor drie belangrijke taken gescheiden en onafhankelijk van elkaar horen te blijven om de deur naar financieel ongezond beleid gesloten te houden. Het betreft de functies van bestelling, van ontvangst en van betaling van aankopen en andere vormen van verwerving en uitgaven. Wie de noodzaak van een bestelling bepleit heeft, hoort de controle van hetgeen wordt ontvangen en die over de betaling ervan over te laten aan anderen, die onafhankelijk zijn van hem.

Het duurde echter nog vele jaren voor de realiteit doordrong dat deze regelgeving en haar motivering ook van toepassing zijn op de overheidsinstellingen, en niet in het minst op de rechterlijke macht. Het idee van onafhankelijke controle op het financieel beleid van de instelling bij uitstek, die op haar autonomie staat, was nieuw en had tijd nodig om te worden aanvaard. Dat verklaart dat er wat betreft de gerechtskosten liefst 16 jaar zijn verstreken, voor de betrokken principes ook zijn doorgetrokken naar de wereld van Justitie.

Het heeft als gevolg dat er een scheiding van de drie functies en verantwoordelijkheden dient te gebeuren, binnenin de gerechtelijke diensten. Dat is de aanleiding en de verplichting achter de huidige hervorming.

De verantwoordelijkheid voor de controle is zo terechtgekomen bij de taxatiebureaus, die over de betaling bij de vereffeningsbureaus, terwijl die over de bestellingen bij de magistraten blijft. De vereffeningsbureaus vormen dus de laatste schakel in de ketting van de verwerking van de gerechtskosten in strafzaken.

Vooraleer over te gaan tot de definitieve goedkeuring en de opdracht aan de financiële diensten van de FOD Justitie tot het betalen van de kostenstaten, moet het vereffeningsbureau nog een finale controle doen op de volgende punten:

- Stemt de geleverde prestatie overeen met hetgeen de opdrachtgever heeft besteld?
- Stemt de te betalen som overeen met de bestelling en met het geleverde?
- Kloppen de betalingsgegevens die in de kostenstaat zijn opgenomen?
- Zijn alle gegevens die in de boekhoudapplicatie (CGAB) worden vermeld correct?
- Is er niet al eerder betaald voor de geleverde bestelling?
- Zijn er bijzondere modaliteiten waarmee rekening gehouden moet worden? Bijvoorbeeld afwijkende regels die van toepassing zijn bij internationale betalingen?

---

¹¹⁷ Zie artikel 4, §4 Wet Gerechtskosten in Strafzaken en artikel 8 Gerechtskostenbesluit.

BIJZONDERE MODALITEITEN

Derdenbeslag

Zoals eerder aangegeven zullen de dossiers waarbij sprake is van derdenbeslag op de erelonen of vergoedingen van prestatieverleners behandeld worden door de medewerkers van het centraal bureau. Nadat het centraal bureau kennis heeft genomen van het derdenbeslag zal het de nodige gegevens inbrengen in het CGAB waardoor alle bureaus op de hoogte zijn van het derdenbeslag. Na taxatie door het taxatiebureau gebeurt de verdere afhandeling door het centraal bureau, en dus niet door het vereffeningsbureau.¹¹⁸

Dubbele betaling

Alvorens het vereffeningsbureau het licht op groen zet om over te gaan tot uitbetaling van een kostenstaat, moet het verifiëren of de prestatie in kwestie niet reeds werd betaald aan de betrokken prestatieverlener of, indien dit het geval zou zijn, aan een derde-schuldeiser van de prestatieverlener in het kader van een derdenbeslag, of aan een ander eventueel gerechtigd persoon of instelling (bijvoorbeeld: een arts die als zelfstandige werkt in een ziekenhuis en een bloedproef heeft uitgevoerd, en waarbij zowel de arts als het ziekenhuis een kostenstaat hebben ingediend).

Als blijkt dat er al een betaling is gebeurd voor de bewuste prestatie, dan zal de medewerker van het vereffeningsbureau de (tweede) betaling van het bedrag weigeren, en vervolgens de prestatieverlener alsook het taxatiebureau hiervan op de hoogte brengen.

Ondanks het uitvoeren van de vereiste controles is het niet ondenkbaar dat de medewerker van een vereffeningsbureau op een later ogenblik alsnog vaststelt dat een welbepaalde prestatie tweemaal werd betaald. In dat geval zal het bedrag dat te veel werd betaald worden teruggevorderd en zal een interne creditnota worden opgemaakt. Uiteraard wordt van elke prestatieverlener verwacht dat hij, van zodra hij vaststelt dat een bepaalde prestatie tweemaal werd uitbetaald, het bevoegde vereffeningsbureau hiervan op de hoogte brengt.

Betaling aan een buitenlandse prestatieverlener (internationale betaling)

De buitenlandse betalingen zijn aan bepaalde reglementeringen en verplichtingen onderworpen. De meest courante binnen de FOD Justitie zijn; betalingen aan particulieren in het buitenland, intracommunautaire en internationale transacties.

Betalingen aan particulieren kunnen door de verantwoordelijke dienst gebeuren maar met uitzonderingen op het niveau van de belastingfiches (belastingcode 00). Intracommunautaire transacties (binnen EU) dienen op een specifieke manier ingegeven te worden, afhankelijk van de situatie; met of zonder BTW, levering diensten, levering goederen.... Na ingave in CGAB wordt het dossier overgemaakt aan het hoofdbestuur te Brussel dat zal overgaan tot betaling. Internationale transacties zijn deze met landen die niet tot de EU behoren. Deze dienen steeds in Euro opgemaakt te worden en worden betaald door de verantwoordelijke dienst.

Na de gedetailleerde controle ten gronde door het taxatiebureau, is dit dus de laatste controle voor er wordt betaald, die gericht is op het vermijden van fouten en ernstige vergissingen. Elke fout of vergissing die nog aan het licht komt tijdens deze controle kan aanleiding geven tot de niet-betaling van de kostenstaat. Zo kan bij deze allerlaatste controle bijvoorbeeld nog vastgesteld worden dat de ingediende kostenstaat niet valt binnen het toepassingsgebied, en dus niet beschouwd kan worden als een gerechtskost in strafzaken.

---

¹¹⁸ Zie hoofdstuk V punt 2.9 en hoofdstuk VI punt 2 pagina 74 (kader).

Voorbeeld:

Het taxatiebureau heeft een kostenstaat goedgekeurd voor een prestatie die werd uitgevoerd door een duiker, die door een onderzoeksrechter werd gevorderd om te zoeken naar eventuele wapens in de Dender. Deze prestatie wordt in principe beschouwd als een gerechtskost in strafzaken. Uit de controle die het vereffeningsbureau heeft doorgevoerd is echter gebleken dat de duiker in kwestie tewerkgesteld is als duiker bij de brandweer, en hiervoor ook wordt betaald door de brandweer. Artikel 31 van het gerechtskostenbesluit geeft een lijst van kosten die NIET in aanmerking komen als gerechtskost in strafzaken. In deze lijst wordt uitdrukkelijk vermeld dat de prestatie van een duiker die een wedde of vergoeding ontvangt van een overheid of dienst, en die prestatie in het kader van zijn gewone dienst verricht, niet in aanmerking komt als een gerechtskost in strafzaken. Bijgevolg dient deze prestatie niet vergoed te worden door de overheid, en zal het vereffeningsbureau geen groen licht geven om dit bedrag uit te betalen.

Als de controle van het vereffeningsbureau positief is, kan worden overgegaan tot de effectieve betaling. Worden fouten en/of onregelmatigheden vastgesteld, dan moet de zaak terugkeren naar het taxatiebureau om de nodige verbeteringen of aanpassingen door te voeren. De prestatieverlener moet door het taxatiebureau hiervan worden ingelicht, en kan, als hij niet akkoord gaat, beroep indienen bij de directeur-generaal van het DGRO¹¹⁹.

Kleine fouten die geen weerslag hebben op het uit te betalen bedrag kunnen onmiddellijk in het vereffeningsbureau worden verbeterd.

3. Samenstelling en positie

Hiervoor is minder personeel vereist dan in de taxatiebureaus: de vereffeningsbureaus zullen allemaal worden bemand door slechts één persoon, die hiervoor specifiek een brede opleiding heeft gekregen bij de centrale dienst gerechtskosten. Hij/zij blijft behoren tot het personeel van de FOD Justitie, met het statuut van de rechterlijke orde. Hij/zij hangt af van het diensthoofd van de centrale vereffeningdienst, die de hiërarchische chef is van de financieel deskundigen van de vereffeningsbureaus. De inhoudelijke instructies, met in de eerste plaats die, gericht op de eenvormigheid van de werkwijze van deze bureaus, komen ook hier van een centrale dienst, de centrale vereffeningdienst.

De deskundigen blijven behoren tot het personeel van de FOD Justitie, in het bijzonder tot de stafdirectie begroting en beheerscontrole. Het is het diensthoofd van de centrale dienst vereffeningen die de officiële hiërarchische overste is van het personeel van de vereffeningsbureaus. Er bestaat dus een grote gelijkenis met de organisatie van de taxatiebureaus. Ook hier is het doel een feitelijke dagelijkse leiding te hebben, die beschikt over een beslissingsbevoegdheid voor de financieel deskundigen, die daartoe speciaal zijn opgeleid bij de centrale dienst gerechtskosten.

Het vereffeningsbureau is eveneens autonoom ten opzichte van de gerechtelijke diensten én van het taxatiebureau. Dit blijkt uit het feit dat de beslissing tot effectieve betaling toebehoort aan dit bureau alleen.

Het kan betalen ondanks een gedeeltelijke weigering door het taxatiebureau en het kan weigeren te betalen en de betrokken kostenstaat terugsturen naar het taxatiebureau voor een nieuwe beoordeling, wanneer het vindt dat er niet is voldaan aan de voorwaarden.

Het kan, indien dit opportuun lijkt, de vermindering van de kostenstaat, voorgesteld door het taxatiebureau, groter of kleiner maken, helemaal laten vallen, net als volledig betalen.

---

¹¹⁹ Zie hoofdstuk VIII: het beroep.

Naast deze kerntaak, moet het vereffeningsbureau zich bezighouden met rapportage en in de toekomst is het de bedoeling ook in te staan voor de hier besproken “driepuntscontrole” op andere types van betalingen.

Wat de positie van het vereffeningsbureau betreft, wordt erop gedrukt dat dit bureau volledig onafhankelijk is van de rechterlijke macht. Het is te beschouwen als een lokale antenne van de centrale directie Budgetbeheer bij de FOD Justitie, die daar is geplaatst om toezicht te houden op de betaling van de gerechtskosten in strafzaken via de lokale bureaus gerechtskosten. Het vereffeningsbureau staat onder de leiding van zijn eigen financieel deskundige, die op zijn beurt afhangt van de functionele leiding van de leidinggevende ambtenaar van het centraal bureau gerechtskosten. Voor de hiërarchische rol staat de directeur van de betrokken stafdienst bij de FOD Justitie in. In alle betrokken materies geldt, mutatis mutandis wat is gezegd bij de taxatiebureaus.

Belangrijk!

Beide arrondissementele bureaus, het centraal bureau, de griffie en het parket moeten vlot samenwerken op het vlak van gerechtskosten. De communicatie moet altijd zonder uitstel verlopen, liefst langs digitale weg om een bewijs te hebben, of in de dringendste gevallen, mondeling.

HOOFDSTUK VIII: HET BEROEP

BEHANDELING VAN BEROEPEN INGESTELD TEGEN ONGUNSTIGE BESLISSINGEN OP GELDELIJK VLAKE VAN DE TAXATIEBUREAUS

1. Toepasselijk recht.

1.1. Wettelijke basis.

Artikel 6, §3 en §4 van de Wet van 23 maart 2019 betreffende de gerechtskosten in strafzaken en gelijkgestelde kosten en tot invoeging van een artikel 648 in het Wetboek van Strafvordering zeggen het volgende:

§3. Als de prestatieverlener niet akkoord gaat met de weigering of de verbetering van zijn kostenstaat, of met een andere beslissing van het taxatiebureau in zoverre het gaat om het toegepaste tarief, de berekening van de vergoeding en haar eventuele supplementen, kan hij binnen dertig dagen tegen deze beslissing in beroep gaan met een gemotiveerd verzoekschrift gericht aan de directeur-generaal van het Directoraat-generaal Rechterlijke Organisatie bij de Federale Overheidsdienst Justitie of zijn gedelegeerde. Die neemt een gemotiveerde beslissing binnen twee maanden na ontvangst van het verzoekschrift, na de prestatieverlener te hebben gehoord. Het beroep schorst de tenuitvoerlegging van de beslissing van het taxatiebureau. Het gedeelte van het betrokken bedrag van de vergoeding dat niet wordt betwist, wordt evenwel betaald. Het beroep wordt onmiddellijk afgewezen als er sprake is van het herhaald betwisten van beslissingen met de vaststelling dat er in verband met dezelfde kostenstaat al een uitspraak is geweest. Beslissingen van de directeur-generaal of zijn gedelegeerde zijn alleen vatbaar voor het gewone bestuursrechtelijk vernietigingsberoep bij de Raad van State. Dit geldt eveneens voor beslissingen van het taxatiebureau, die worden betwist omwille van andere redenen.

§4. De Koning regelt deze procedure, de kennisgeving van de beslissingen en hun gevolgen. De details van deze procedure zijn uitgewerkt in de artikelen 25 tot 27 van het Gerechtskostenbesluit:

Art. 25. Bij het beroep, ingesteld overeenkomstig de artikelen 11, zesde lid, 12, tweede lid, 15, zesde lid en 16, tweede lid bedoelde gevallen, moet een kopie van de bestreden beslissing worden gevoegd.

Art. 26. De gevolgde procedure is schriftelijk, maar na een gemotiveerde aanvraag kan de mondelinge uitoefening van het hoorrecht worden toegelaten.

Art. 27. De directeur-generaal stuurt zijn beslissing aan de partijen.

Aard van het toepasselijk recht.

Samengevat is de beroepsprocedure die wordt ingesteld door de nieuwe wet op de gerechtskosten een gewone bestuursrechtelijke beroepsprocedure, beperkt tot beslissingen van de taxatiebureaus die negatief zijn op het vlak van de betaling van de kostenstaten van prestatieverleners.

Ze dient om die beslissingen te betwisten en de geweigerde, gewijzigde of verminderde kostenstaten te laten her-beoordelen.

Omdat de procedure “van gewoon bestuursrecht” is (omdat de behandeling van de kostenstaten onder het bestuursrecht valt), zijn niet alleen de wettelijke bepalingen van toepassing, maar ook de algemene rechtsbeginselen en de regels van het bestuursrecht die van openbare orde zijn en die steeds van toepassing zijn, zonder dat dit wordt bevestigd in de regelgeving.

1.2. Mogelijke hypotheses.

Dit georganiseerd administratief beroep kan worden ingesteld door:

- alle types van prestatieverleners, ingeschreven in een nationaal register of niet;
- de begunstigen van met die van prestatieverleners door een specifieke regelgeving gelijkgestelde rechten;
- de schadelijders die worden gelijkgesteld met begunstigen van de gelijkstelling van hun rechten met die van prestatieverleners door een specifieke regelgeving of door de rechtspraak.

Tegen de volgende beslissingen van de taxatiebureaus tot:

- weigering;
- verbetering/vermindering;
- beperking;
- de afwezigheid van een beslissing binnen de wettelijke termijn, als de Raad van State in een arrest heeft bevestigd dat de gevraagde beslissing reeds had moeten zijn genomen en dat het niet nemen van een beslissing moet worden beschouwd als een weigering.

De te volgen procedure is in alle gevallen grosso modo dezelfde.

1.3. Behandelingstermijn.

Het beroep moet in principe volledig behandeld zijn binnen 2 maanden na de ontvangst van de aanvraag.

De termijn begint echter pas te lopen van zodra alle stukken om het beroep ontvankelijk te maken, zijn ontvangen. Hij kan worden geschorst wanneer aan de betrokkene(n) bijkomende informatie of punten worden gevraagd, nodig voor het nemen van de beslissing.

Tijdens de behandeling van het beroep, vanaf de ontvangst ervan door de directeur-generaal, die daarvan het taxatiebureau onmiddellijk op de hoogte laat brengen, tot de ontvangst van de beslissing over zijn beroep door de prestatieverlener, is de beslissing van het taxatiebureau geschorst en heeft ze geen uitwerking. Ze kan daarna definitief ophouden te bestaan, of herleven, naar gelang van de beslissing van de directeur-generaal.

Een belangrijk gevolg van deze schorsing is dat in elk geval het onbetwiste deel van de betrokken kostenstaat wel wordt betaald aan de prestatieverlener. Bij het bekend worden van het beroep tegen zijn beslissing, zal het taxatiebureau toch het gedeelte van het bedrag op de kostenstaat, waarover geen betwisting mogelijk is, goedkeuren en het vereffeningsbureau de opdracht geven het te betalen. De finale beslissing daarover komt evenwel alleen het vereffeningsbureau toe. Een voor de hand liggend voorbeeld is de betaling van het forfaitair ereloon waarop een deskundige in elk geval recht heeft, maar niet van de toeslagen waarop hij aanspraak maakt, en die door het taxatiebureau niet worden aanvaard.

Hier moet overigens nog een belangrijke waarschuwing worden gegeven: het negeren van het verbod de scheidingslijnen te overschrijden tussen de van elkaar te scheiden rollen bij de toepassing van de boekhoudwetgeving, is een aanwijzing van misbruik, aangezien er geen wettige reden te bedenken is die het betreden van de andere terreinen wettigt.

1.4. Behoorlijk bestuur.

Bij de behandeling van elk dossier moeten, naast de principes van de toepasselijke regelgeving, ook de beginselen van behoorlijk bestuur worden gerespecteerd. Dit betekent dat de betrokkene recht heeft op inzage van zijn dossier en om gehoord te worden¹²⁰. De mogelijkheid deze rechten uit te oefenen, staan vermeld in de ontvangstmelding van het verzoekschrift.

Na een voorafgaand schriftelijk verzoek daartoe kan het dossier zowel ter plaatse worden ingekeken als in afschrift worden bezorgd aan de betrokkene. Het hoorrecht kan schriftelijk of mondeling worden uitgeoefend. Dit laatste moet wel uitdrukkelijk en gemotiveerd gevraagd worden.

Wanneer de eindbeslissing zou steunen op informatie waarvan de betrokkene niet op de hoogte is, bijvoorbeeld omdat ze werd verkregen nadat hij zijn dossier kon inkijken of nadat hij werd gehoord, dan moet hij in staat worden gesteld om er zijn opmerkingen over te geven. In de meeste gevallen moet hij dan ook een kopie van de betrokken stukken krijgen, tenzij dit in het belang van de openbare veiligheid niet mogelijk zou zijn.

In het bestuursrecht is het niet verplicht om op alle argumenten van de appellant te antwoorden. Dit moet echter wel gebeuren wanneer die argumenten relevant en van belang zijn. De motiveringsplicht is van groot belang: een negatieve beslissing moet altijd afdoende en correct gemotiveerd zijn, zowel materieel (de feiten) als formeel (de rechtsgronden).

Een aparte vermelding wordt verdiend voor de gevallen, waar er sprake is van onverenigbaarheid, belangenvermenging, strijdigheid van belangen, de mogelijk negatieve indruk die is ontstaan over het gedrag en de standpunten van de directeur-generaal, en de indruk dat hij in de onmogelijkheid zou verkeren om een objectieve en neutrale beslissing te nemen over een beroep dat bij hem werd ingesteld in een zaak waarover hij daarvoor al

---

¹²⁰ Zie Wet van 11 april 1994 betreffende openbaarheid van bestuur (artikelen 4 tot 12 – passieve openbaarheid).

uitspraken heeft gedaan of advies gegeven aan een betrokken partij of zijn persoonlijke mening heeft kenbaar gemaakt in de wetenschap dat die van doorslaggevend belang kan zijn. Het moet duidelijk zijn, dat van zodra de directeur-generaal beseft of verneemt dat hij zich in één van de voornoemde situaties bevindt, of daarvan een vermoeden is ontstaan en geruchten beginnen de ronde te doen, hij zich vrijwillig en meteen uit de zaak moet terugtrekken en de beslissing erover moet overdragen aan iemand met dezelfde graad, aangewezen door de voorzitter van de FOD Justitie.

2. Behandeling van het beroep.

2.1. *Onderzoek van de ontvankelijkheid.*¹²¹

Bij ontvangst van een verzoekschrift moet worden onderzocht of het ontvankelijk is. Daarbij moet het volgende worden nagegaan:

1° Is het beroep verstuurd binnen 30 dagen na kennisname van de bestreden beslissing? Deze termijn begint te lopen de dag volgend op deze waarop de appellant de bestreden beslissing heeft ontvangen van het taxatiebureau. Hierbij moet worden opgemerkt dat het hier gaat om kalenderdagen (en dus geen werkdagen).

Wanneer de laatste dag van een termijn valt op een zaterdag, zondag, of wettelijke feestdag, wordt deze laatste dag NIET verschoven naar de eerstvolgende werkdag.¹²²

Voorbeeld:

Het taxatiebureau te Brugge heeft op donderdag 8 augustus 2019 het bedrag begroot waarop psychiater X recht heeft. Aangezien psychiater X zijn prestatie niet tijdig heeft uitgevoerd, werd door het taxatiebureau een vermindering van het ereloon of vergoeding van 15% in rekening gebracht. Deze beslissing werd op 8 augustus 2019 per e-mail bezorgd aan psychiater X. Psychiater X is van mening dat dergelijke vermindering niet redelijk is, en wil beroep aantekenen bij de directeur-generaal van het DGRO tegen deze beslissing. Hij beschikt hiervoor over een termijn van 30 dagen, dat begint te lopen op vrijdag 9 augustus 2019. Dit betekent dat psychiater X uiterlijk op zaterdag 7 september 2019 zijn verzoekschrift moet indienen. Deze datum moet traceerbaar zijn (poststempel of datum e-mail). Het louter feit dat de laatste dag op een zaterdag valt verandert niets aan deze datum (zaterdag 7 september 2019 wordt dus niet verschoven naar maandag 9 september 2019).

2° Is er een kopie van de bestreden beslissing meegestuurd, en zoniet, is ze identificeerbaar met behulp van elementen van het dossier, zodat het mogelijk is er gemakkelijk een kopie van te krijgen?

In vergelijking met de klassieke beroepsprocedures moet het beroep inzake gerechtskosten daarentegen niet met een aangetekende brief worden verstuurd. Een mail volstaat, net als elk middel dat toelaat zijn verzenddatum na te gaan.

Bij deze procedure zijn er ook twee bijzondere gronden van niet-ontvankelijkheid:

---

¹²¹ Als blijkt dat een verzoekschrift onontvankelijk is, moet de beroepsinstantie zich niet meer uitspreken over de grond van de zaak.

¹²² Artikelen 53 Ger.W. en 88 Procedurereglement Raad van State, waarin wordt bepaald dat een vervalldag dat plaatsvindt op een zaterdag, zondag of wettelijke feestdag verschoven wordt naar de eerstvolgende werkdag, zijn NIET van toepassing: R.v.St., N.V. Heima, nr. 50.635, 24 november 1994: "de stelling dat de vervalldag wordt verplaatst op de eerstvolgende werkdag vindt geen steun in het ARAB noch in de bepalingen van het Ger.W., vermits die enkel gelden voor proceshandelingen en niet voor een administratieve beroepsprocedure; een dergelijk verplaatsing is evenmin een algemeen rechtsbeginsel..."

1° Het beroep mag alleen betrekking hebben op beslissingen van het taxatiebureau, die negatief zijn voor de prestatieverlener, maar uitsluitend op geldelijk vlak. Het moet dus gaan om het toegepaste tarief, de berekening van de vergoedingen, de toepassing van supplementen, of nog, het ogenblik van betaling, het delen van het bedrag onder meerdere betrokkenen... Gaat het over een andere vraag, dan is het beroep onontvankelijk en wordt de betrokken appelland daarvan op de hoogte gesteld. In zulk geval is alleen een direct vernietigingsberoep bij de Raad van State mogelijk.

2° Het beroep mag evenmin eerder genomen beslissingen van hetzelfde taxatiebureau over dezelfde kostenstaat in vraag stellen of miskennen. Het betreft hier een concreet geval van wat in de gewone rechtbanken "tergend en roekeloos geding" wordt genoemd, en neerkomt op het koppig blijven betwisten van iets wat voor derden allang duidelijk en afgesloten is.¹²³

Als het beroep ontvankelijk is:

moet een ontvangstbevestiging worden verstuurd aan de betrokkene. Tegelijk moet, als het dossier van de betrokkene niet volledig is, aan de betrokkene of aan de overheid die, op dat moment het best in staat lijkt de vereiste informatie te leveren, de ontbrekende informatie worden opgevraagd.

Als het beroep onontvankelijk is:

kan onmiddellijk een brief aan de betrokkene worden gezonden, waarin wordt gemotiveerd waarom dit het geval is. Deze melding kan ook worden uitgesteld en worden verwerkt in een uitvoerigere beslissing.

Klantvriendelijkheid als norm: In de verhouding tussen het gerecht als opdrachtgever en de prestatieverlener als leverancier is de overheid eigenlijk zelf de klant. Omdat het een bijzondere klant is, die vele malen sterker is dan de leverancier van goederen en diensten, is het evenwicht tussen beide partijen zoek en wordt het bij voorkeur tot op een bepaalde hoogte hersteld door een vrijwillige versterking van de leverancier en diens rechten.

Zo krijgt de leverancier de laatste jaren meer en meer rechten, en hun afdwingbaarheid erbij. Dit is ongetwijfeld een gevolg van de steeds mondiger wordende burger, die vastbesloten is zich niet meer onrechtvaardig te laten behandelen. De balans tussen de overheid en de leverancier is meer en meer aan het overhellen naar de rechten van de zwakste partij.

Zo heeft het tot voor kort nog louter commerciële begrip van klantvriendelijkheid zijn intrede gedaan in de traditioneel kille en gevoelloze wereld van de overheidsbestellingen. De leverancier beseft beter en beter dat ook hij rechten heeft en dat de eigenlijke "klant" die de overheid is, niet meer zo vanzelfsprekend mag rekenen op respect voor haar soms autoritaire en eigenzinnige houding.

Het concept van klantvriendelijkheid ligt een beetje moeilijk bij de overheid, en met name de onderdelen ervan, die het recht hebben om, indien nodig, hun aanspraken kracht bij te zetten met de dreiging van geweld, straffen en dwang. Het is nog niet ingeburgerd, veel leden van de rechterlijke macht vinden het een ongewoon, soms zelfs een ongepast of misplaatst gebrek

---

¹²³ Dit is het enige bruikbare middel om zich als bestuurlijke overheid te verdedigen tegen de betwisting van alle genomen beslissingen tegen de houding van die rechters van de gewone hoven en rechtbanken, die van oordeel zijn dat beslissingen van een bestuurlijke overheid geen gezag van gewijsde kennen, of anders gezegd: de "gewone" rechters erkennen de uitspraken van de bestuurlijke rechters niet als volledig gelijkwaardig en dat is kennelijk omdat de uitspraak niet afkomstig is van een rechter die is opgeleid en gegroeid met respect voor de tradities van de "klassieke" gerechtshoeven, maar wordt gezien als een exponent van de uitvoerende macht, die een ad hoc-rechtstak toepast, waar er niet is voorzien in evenveel garanties tegen misbruiken.

aan respect voor hun korps. Toch hebben veel leden van “de zetel” zich neergelegd bij het onvermijdelijke.

Omdat klantvriendelijkheid een begrip is, dat meer of minder ruim wordt ingevuld van land tot land, is het vooralsnog een vaag en algemeen iets, dat niet is te vangen in echte rechtsregels. Ook in deontologische rechten en plichten is het vrij moeilijk te kaderen. Binnen het kader van dit kwaliteitshandboek zal klantvriendelijkheid worden bekeken als een morele plicht, een vorm van elementair respect vanwege de overheid die op dit terrein bij uitstek het goede voorbeeld moet geven.

Het wordt beter op voorhand duidelijk gemaakt, dat de klant of de tegenpartij altijd gelijk geven en bij de minste klacht compensatie aanbieden, niet realistisch is. Beide partijen moeten zich rekenschap geven dat de “anderen” ook mensen zijn, die fouten maken en daarvoor niet gestigmatiseerd willen worden. Een demystificatie van de rechters en hun denkwereld zou echter een ver van slecht idee zijn.

Het essentieelste aspect van de klantvriendelijkheid zoals ze hier wordt bedoeld, is het besef dat de betaling van hun kostenstaten voor veel prestatieverleners hun (enige) broodwinning is, waarvan ze moeten leven en, ook als de betaling ervan te laat komt, waarop ze als zelfstandigen sociale bijdragen en BTW moeten betalen op vaste tijdstippen, waardoor ze soms in plotse ernstige geldnood komen.

Het aantal gevallen waarin het centraal bureau gerechtskosten door de FOD Financiën wordt aangesproken als schuldenaar van voor derdenbeslag vatbare geldsommen, is niet gering en vertoont een groeiende tendens. Het zou ons departement en de rechterlijke macht sieren, mocht het maximum worden gedaan om dergelijke menselijke drama's te voorkomen door steeds zorgvuldig te handelen en de tijd niet uit het oog te verliezen.

Klantvriendelijkheid is daarentegen niet het onderhandelen over de deadline om die zodanig te manipuleren, dat hij zonder noodzaak vroeger dan normaal wordt gelegd opdat de leverancier de overheid zou kunnen bedriegen door onverschuldigde bedragen te eisen. Het vooraf ondertekenen van nog oningevulde documenten is uiteraard ook ongeoorloofde dienstverlening, evenals het schrijven van attesten die onwaarheden bevatten om de klant te misleiden, zijn evenzovele voorbeelden van “vriendendiensten” door en voor magistraten, die terecht strafbaar zijn.

Klantvriendelijkheid zou voor de magistratuur vanzelfsprekend moeten zijn, net zoals correcte bejegening zonder vooroordelen, en zonder onderscheid tussen de verschillende groepen van klanten.

2.2. Samenstelling van het dossier.

Bij ontvangst van het dossier van het taxatiebureau moet worden nagegaan of dit volledig is en, of de stukken die het bevat voldoende actueel zijn. Zoniet moet bijkomende informatie worden opgevraagd aan de overheid die ze kan geven.

Wanneer beroep is ingesteld tegen het uitblijven van een beslissing door het taxatiebureau, zal het dossier per definitie onvolledig zijn en zal het onderzoek moeten worden gestart op het punt waar het taxatiebureau was gekomen. In geval het taxatiebureau niets kon ondernemen omdat het de goedkeuring van de prestatie door de opdrachtgever afwachtte, kan het aangewezen zijn de zaak terug naar het taxatiebureau te verwijzen omdat een behandeling ten gronde in beroep niet sneller zou gaan en de betrokkene zo zijn mogelijkheid van beroep om oneigenlijke redenen zou verliezen.

Als bepaalde informatie achterhaald, onduidelijk of onvolledig is, zodat ze niet volstaat om een goed beeld te krijgen van de zaak, dan moet bijkomende en actuele informatie worden opgevraagd (eventueel ook aan de betrokkene zelf). Technische informatie kan nuttig zijn bij technische prestaties door slotenmakers of herstellende, bijvoorbeeld, of deskundigen die zich uitdrukken in een voor buitenstaanders onbegrijpelijk jargon.

2.3. Onderzoek ten gronde.

Net zoals een beroep ingesteld tegen een strafrechtelijk vonnis, heeft het beroep in het kader van de Wet op de Gerechtskosten de volledige evocatie van de zaak tot gevolg. Indien nodig kan het volledige onderzoek dat het taxatiebureau heeft uitgevoerd, worden overgedaan. Eventuele procedurefouten gemaakt door het taxatiebureau zullen bijna altijd vanzelf opgelost worden door het opnieuw behandelen van het dossier.

De beslissing van het taxatiebureau is noch bindend, noch beperkend ten opzichte van de nieuwe behandeling. Het is mogelijk dat een kostenstaat, die door het taxatiebureau ontvankelijk was bevonden en ten gronde werd behandeld, alsnog onontvankelijk wordt verklaard. Het is ook mogelijk dat, als het taxatiebureau de kostenstaat heeft afgewezen om de verkeerde reden, hij opnieuw wordt afgewezen om een andere reden.

Pas wanneer alle nodige informatie om de zaak te kunnen beoordelen, is verzameld en wanneer de betrokkene de kans heeft gehad zijn argumenten toe te lichten, kan er begonnen worden met het opstellen van een beslissing. De vragen die moeten gesteld worden, zijn:

- Heeft de prestatieverlener een goede reputatie of is hij gekend voor misbruik of een onredelijke houding? Stelt hij vaak problemen?
- Wat vraagt hij precies en is het aanvaardbaar?
- Heeft hij recht op de toeslagen die hij vraagt, of, zijn de redenen die hij aanhaalt om toeslagen te verkrijgen, sluitend en waar?
- Enz...

Als de zaak ingewikkeld is, verdient het aanbeveling vooraf een korte interne nota te maken met een samenvatting van de elementen.

In sommige gevallen is het mogelijk langdurig te discussiëren, vooral over de juiste interpretatie van een term of een uitdrukking. Als dit niet toelaat om tot een goede beslissing te komen, is het mogelijk te onderhandelen met de appelland.

Een goed voorbeeld daarvan is de situatie waar het duidelijk is dat de betrokkene te veel vraagt, maar het moeilijk is in te schatten hoeveel hij teveel vraagt, of de situatie waar de betrokkene het slachtoffer is van een misverstand. Mits het op een afdoende manier te kunnen motiveren, kan de beslissing uiteenlopen van de volledige betaling van het gevraagde bedrag tot de volledige weigering van de betaling.

Op het ogenblik dat het dossier volledig is, dat alles voldoende duidelijk is en het mogelijk is een goede motivering op te stellen, blijft er nog één formaliteit te voldoen: aan de appelland de gelegenheid geven zijn fundamenteel recht uit te oefenen van te worden gehoord.

Sinds lang heeft de rechtspraak zich ontwikkeld rond dit principe, dat is geëvolueerd van een formele zitting tot een praktisch middel gegeven aan de betrokkene om zich uit te spreken over zijn beroep, en vooral over de elementen van het dossier, waarvan hij nog geen kennis had toen hij zijn beroep formuleerde.

Over zijn argumenten in het algemeen, zal hij zich al hebben uitgesproken in de motieven van zijn beroep. In principe heeft hij steeds het recht zich te laten horen, hetzij op de traditionele, mondelinge manier, hetzij schriftelijk. De bestuurlijke overheid heeft evenwel het recht, om

redenen van efficiëntie en tijd, de voorkeur te geven aan het schriftelijk horen van de appellant. Daarom moet hij ervan worden verwittigd dat het dossier volledig is, dat de directeur-generaal eventueel van plan is argumenten te gebruiken die zijn gebaseerd op documenten of feiten die nog onbekend waren voor de appellant, of dat de appellant zijn rechten kan laten gelden als hij denkt nog betekenisvolle elementen te kunnen toevoegen. Als hij daarenboven dit mondeling wenst te doen, zal hij verplicht zijn te motiveren waarom hij dat wenst. Alleen als hij een geloofwaardige reden heeft gegeven, zal hij moeten worden uitgenodigd om zich te laten horen, en met dat doel mag hij zijn argumenten op een bepaalde datum en uur komen uiteenzetten. Tijdens dit onderhoud kan de bestuurlijke overheid vragen stellen, of zich ertoe beperken te luisteren en nota te nemen. Ze is niet verplicht te antwoorden op alle vragen. De appellant kan zich laten vergezellen van een raadsman, doch dit is geenszins verplicht. Hij kan zich evenwel niet laten vertegenwoordigen omdat hij wordt geacht persoonlijk te worden gehoord.

2.4. Beslissing.

De beslissing over het beroep kan eenduidig gunstig zijn, voorwaardelijk of beperkt gunstig, of ongunstig.

De Wet Gerechtskosten in Strafzaken duidt de directeur-generaal van het DGRO aan als bevoegde overheid om de beslissing te nemen. Dit type dossier blijft dus altijd bij de bestuurlijke overheid. De directeur-generaal kan zijn bevoegdheid delegeren aan één van zijn medewerkers, hetzij voor een bepaalde tijd, hetzij voor bepaalde beslissingen, hetzij volledig.

Voorbeeld:

De prestatieverlener heeft in zijn kostenstaat een bedrag van 100 euro opgegeven voor de uitvoering van een psychologische analyse van een persoon die verdacht wordt van zedendelicten. Voor dergelijke prestatie wordt in het tarievenbesluit inderdaad een vergoeding van 100 euro voorzien¹²⁴. De opdrachtgever heeft in zijn goedkeuringsfiche aangegeven dat de prestatie laattijdig en deels onvolledig werd uitgevoerd, en stelt daarom een vermindering van 20% voor aan het taxatiebureau. Het taxatiebureau volgt het voorstel van de opdrachtgever, en begroot de kostenstaat op 80 euro. De prestatieverlener is hiermee niet akkoord, en tekent beroep aan bij de directeur-generaal van het DGRO.

Volgende hypothesen zijn mogelijk:

2.4.1. De beslissing van de directeur-generaal is eenduidig gunstig voor de appellant: het beroep wordt "ingewilligd".

De directeur-generaal bevestigt dat de appellant gelijk heeft, en bijgevolg recht heeft op het bedrag dat hij heeft opgegeven in kostenstaat. In het voorbeeld zou dit betekenen dat de directeur-generaal van oordeel is dat de vermindering wegens laattijdigheid en/of onvolledigheid niet gerechtvaardigd is, en dat het voorziene bedrag van 100 euro moet worden toegekend. De beslissing van de directeur-generaal komt in de plaats van de oorspronkelijke begroting van het taxatiebureau, en zal dus gelden als de uiteindelijke taxatie. Hierna moet het vereffeningsbureau uiteraard zijn controles uitvoeren alvorens kan worden overgegaan tot betaling van het bedrag (of het deel dat nog niet werd uitbetaald).

2.4.2 De beslissing van de directeur-generaal is gunstig mits voldaan wordt aan een bepaalde voorwaarden: het beroep wordt "ingewilligd mits..."

De directeur-generaal kan oordelen dat de toekenning van het volledige bedrag wel kan worden toegekend aan de appellant, op voorwaarde dat hij een vollediger en gedetailleerder verslag opmaakt binnen een welbepaalde termijn. Voldoet hij aan de voorwaarde, dan wordt hem alsnog het volledige bedrag toegekend (dus 100 euro). Voldoet hij niet, dan zal zijn

¹²⁴ Dit betreft slechts een hypothetisch bedrag.

vergoeding verminderd worden met het percentage dat de directeur-generaal in zijn beslissing heeft vermeld (dit kan de oorspronkelijke 20% zijn, maar ook een ander percentage). Ook hier komt de beslissing van de directeur-generaal in de plaats van de oorspronkelijke begroting van het taxatiebureau. Daarna volgt nog de controle door het vereffeningsbureau.

2.4.3. De beslissing van de directeur-generaal is deels gunstig: het beroep wordt “gedeeltelijk ingewilligd”.

In deze hypothese stelt de directeur-generaal de appellant gedeeltelijk in het gelijk. Zo kan hij de mening zijn toegedaan dat de laattijdigheid en/of de onvolledigheid inderdaad aanleiding geeft tot een vermindering van de vergoeding, maar dat een vermindering van 20% niet gerechtvaardigd is, en dat bv. een vermindering van 10% rechtvaardiger overkomt. Om terug te komen op het voorbeeld zal de directeur-generaal in zijn beslissing dan het bedrag begroten op 90 euro. De beslissing van de directeur-generaal komt in de plaats van de oorspronkelijke begroting van het taxatiebureau met als gevolg dat die 90 euro zal gelden als het getaxeerde bedrag. Vervolgens zal het vereffeningsbureau zijn controles doorvoeren.

2.4.4. De beslissing van de directeur-generaal is ongunstig voor de appellant: “het beroep wordt verworpen”.

In dit geval zal de directeur-generaal de visie van het taxatiebureau bijtreden, en oordelen dat een vermindering van ten minste 20% op zijn plaats is.

Het is zelfs mogelijk dat de directeur-generaal in graad van beroep oordeelt dat een nog grotere vermindering dan die 20% is aangewezen (bijvoorbeeld 25%). Opnieuw komt de beslissing van de directeur-generaal in de plaats van de beslissing van het taxatiebureau, en zal dus gezien moeten worden als de uiteindelijke taxatie. Het vereffeningsbureau zal vervolgens de bijkomende controles uitvoeren.

Van zodra de directeur-generaal een beslissing heeft genomen, zal hij de appellant in kennis stellen van zijn beslissing, met vermelding van de redenen waarom hij deze beslissing heeft genomen (de zogenaamde motivering). Tevens zal hij een kopie van de beslissing bezorgen aan het bevoegde taxatiebureau opdat deze op de hoogte zou zijn van het gevolg dat aan het beroep is gegeven.

Als de beslissing negatief is (verwerping, gedeeltelijke inwilliging, voorwaardelijke inwilliging), moet de motivering worden uitgewerkt om te beantwoorden aan de voorwaarden van de Wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen, dit om te vermijden dat onderdelen ervan zouden worden betwist door de Raad van State.

Tegen een negatieve beslissing van de directeur-generaal van het DGRO staat beroep open bij de Raad van State¹²⁵, of met andere woorden, als de prestatieverlener niet akkoord gaat met de beslissing van de directeur-generaal kan hij gebruik maken van de mogelijkheid om een annulatieberoep in te dienen bij de Raad van State. Deze mogelijkheid moet uitdrukkelijk in de beslissing worden vermeld.

2.5. Eventuele verdere procedure na vernietiging van de beslissing van de directeur-generaal door de Raad van State.

Als de prestatieverlener zich niet kan vinden in de beslissing van de directeur-generaal, kan hij een annulatieberoep instellen bij de Raad van State. Hierbij moet wel worden verduidelijkt dat een annulatieberoep bij de Raad van State geen volledig nieuwe behandeling van de zaak zal inhouden. Meer bepaald zal de Raad van State uitsluitend uitspraak doen over mogelijke schending van wet, miskennis van fundamentele of op straf van nietigheid voorgeschreven procedureregels, machtsmisbruik of machtsafwendings. Concreet betekent dit dat de Raad van State zich niet meer zal buigen en/of uitspreken over de feiten zelf.

---

¹²⁵ Zie artikel 6, §3 Wet Gerechtskosten in Strafzaken.

De Raad van State kan het beroep van de prestatieverlener verwerpen. In dat geval wordt de prestatieverlener in het ongelijk gesteld, blijft de beslissing van de directeur-generaal overeind, en zullen geen verdere acties ondernomen moeten worden.

Is de Raad van State van oordeel dat de beslissing van de directeur-generaal op één of ander punt een schending inhoudt, dan zal de beslissing van de directeur-generaal worden vernietigd.

Dit heeft tot gevolg dat de directeur-generaal een nieuwe beslissing moet nemen waarbij rekening moet worden gehouden met de argumenten van de Raad van State die hebben geleid tot de nietigverklaring. Dit betekent niet noodzakelijk dat de directeur-generaal een voor de prestatieverlener gunstige beslissing moet nemen. Het is perfect mogelijk dat de directeur-generaal opnieuw een negatieve beslissing neemt waarbij de fouten die door de Raad van State werden aangehaald worden weggewerkt.

Ter verduidelijking een voorbeeld:

De Raad van State heeft de beslissing van de directeur-generaal vernietigd omdat de prestatieverlener niet werd gehoord tijdens de lopende beroepsprocedure bij de directeur-generaal. De directeur-generaal moet dan een nieuwe beslissing nemen, die perfect dezelfde kan zijn als zijn eerdere beslissing, maar waarbij de beslissing wordt genomen nadat de prestatieverlener wel werd gehoord.

De nieuwe beslissing van de directeur-generaal kan de zaak doen eindigen, of ze kan opnieuw aangevochten worden bij de Raad van State door de prestatieverlener.

2.6. Overgangsrecht voor beroepen waarover geen uitspraak kwam of die niet meer konden worden behandeld.

Het nogal plots stopzetten van de activiteiten van de Commissie Gerechtskosten in 2016 en de verdwijning van dit vroegere beroepsorgaan bij het verval van de mandaten van de leden ervan, leidde ertoe dat er voor een (gelukkig heel beperkt) aantal mensen nooit een uitspraak is gekomen in het beroep dat ze geldig hadden ingediend bij de Commissie tegen voor hen nadelige beslissingen van de toen bevoegde griffie of de centrale dienst gerechtskosten.

Het ging bij die beroepen in de eindfase bijna alleen nog over het bedrag van de vergoeding waarop iemand recht had. Dat is meteen de reden van de beperking van de nieuwe beroepsprocedure tot dergelijke betwistingen.

Verder waren er na de stopzetting van de activiteit van de Commissie ook mensen, die geldig beroep indienden tegen een beslissing van een van de voornoemde diensten, maar die te horen kregen dat hun beroep niet kon worden behandeld.

Beide groepen werden door de Raad van State beschouwd als slachtoffers van een ongelijke behandeling. Een bijzondere overgangsregeling drong zich daarom op. Die wordt hier toegelicht¹²⁶:

1° Hangende beroepen.

Beroepen die nog door de Commissie in behandeling werden genomen, door het bevestigen van hun ontvangst, het vragen van inlichtingen of het toewijzen van het dossier aan een lid ter behandeling, kunnen geen uitspraak meer krijgen binnen een redelijke termijn.

---

¹²⁶ Deze regeling, die eerst niet uitdrukkelijk zo in de wet stond, en die juridische improvisatie was, is met de wet van 31 juli 2020 houdende diverse dringende bepalingen inzake justitie rechtgezet. Die heft in de Wet Gerechtskosten een artikel 17/1 ingevoegd met de hier vermelde inhoud.

Er rest de nu bevoegd geworden directeur-generaal van het DGRO geen andere mogelijkheid dan, in deze volgorde:

- te controleren of de hangende zaak samenhangt met een andere zaak waarover de Commissie al uitspraak deed, en desgevallend het gezag van gewijsde van die eerdere beslissing te respecteren en ermee rekening te houden in de beslissing die nu moet worden genomen ter afsluiting van het hangend beroep;
- te controleren of er met de betrokkene sedert het instellen van het beroep nog conflicten zijn geweest, die zouden wijzen op problemen van blijvende aard, die het vertrouwen in de betrokkene zodanig zouden schaden, dat ze verdere samenwerking ernstig in de weg staan;
- als geen van de twee voorgaande gevallen zich voordoet, is de directeur-generaal binnen het wettelijk kader vrij te beslissen, doch in zijn conclusie is hij gebonden door de overschrijding van de redelijke termijn, die hem dwingt een akkoord te sluiten met de betrokkene, en als dit niet mogelijk blijkt, hem een gunstige beslissing te gunnen.

2° Onbehandelde beroepen.

Enkele beroepen werden nog ingediend toen de Commissie de facto al niet meer bestond. Er kon niets meer worden gedaan dan de betrokkene mee te delen dat zijn beroep weliswaar ontvankelijk was, maar niet kon worden behandeld bij gebrek aan een werkend beroepsorgaan. Sommige van die beroepen werden ingediend per e-mail, maar werden op dezelfde manier bevroren. Omdat ook deze betrokkenen recht hebben op een uitspraak, wordt hen eenzelfde behandeling gegeven, als die hierboven beschreven voor de hangende beroepen.

Ook hier worden de algemene regels van het bestuursrecht gevolgd:

- controleren of de betrokkene kan bewijzen effectief een beroep te hebben ingesteld in de periode van september 2016 tot december 2019. Is dat het geval, dan is het beroep ontvankelijk;
- het beroep juridisch behandelen alsof het een nieuw beroep is, onder de nieuwe regels van de wet, mits het verstrijken van de redelijke termijn zijn rol te laten spelen. Als onderhandelen geen resultaat oplevert, en er bestaat geen kennelijk risico, dan kan de directeur-generaal de betrokkene alleen gelijk geven.

HOOFDSTUK IX: DE TERUGVORDERING VAN BETAALDE GERECHTSKOSTEN

In principe moeten, zeker wanneer we ons op strafrechtelijk terrein bevinden, de kosten die moesten worden voorgesloten door de overheid om het opsporen van de dader mogelijk te maken, worden teruggevorderd van de veroordeelde personen in de rechtszaak tegen de verdachten.

Dat is (of lijkt tenminste) vanzelfsprekend: of het nu de gerechtelijke overheden waren, of de burgerlijke partijen, die door hun klacht de strafzaak op gang hebben gebracht en een waarborg hebben moeten betalen om de nodige onderzoeken te financieren zolang het

onderzoek niet was overgenomen door het parket of de onderzoeksrechter, uiteindelijk zijn er kosten gemaakt op initiatief van de gerechtelijke overheid of het slachtoffer, de schadelijder, de burgerlijke partij om het onderzoek lopende te houden. Dankzij de veroordeling van de vervolgte partij kan de burgerlijke partij dan schadevergoeding vorderen van de veroordeelde.

In de praktijk zijn er hierbij wel enkele voorbeholden. Zo worden bepaalde kosten gemaakt in het belang van de veroordeelde (hij heeft bv. recht op een tolk om zijn proces te kunnen volgen en zich verstaanbaar te maken, een vertaler om buitenlandse documenten begrijpelijk te maken voor een van de betrokken partijen, of alle, en desnoods ook een deskundige). Men is geneigd zeker van die kosten te denken dat ze bij uitstek moeten worden teruggevorderd, doch dit is niet het geval. Dat komt doordat bepaalde zaken, vaak op aansturen van de rechtspraak van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens te Straatsburg, worden beschouwd als fundamentele rechten, die garanties moeten vormen voor een eerlijk proces. De redenen waarom een tolk toegewezen krijgen een fundamenteel recht is, staan hiervoor beschreven. Er volgt daaruit dat tolkenkosten in het belang van een verdachte nooit op hem worden teruggevorderd nadat hij is veroordeeld.

Daarnaast zijn er nog een aantal andere gerechtskosten die nooit worden teruggevorderd. Ook deze andere types hebben gemeen dat de gedane kosten een basisrecht vormen voor de betrokken partijen. Het gaat over de vergoedingen voor de juryleden van een Hof van Assisen en allerhande reis- en verblijfskosten van magistraten en politieambtenaren, die een rol spelen bij strafzaken, die internationale samenwerking vereisen.

Een tweede vereiste is dat er sprake is van een strafrechtelijke veroordeling, schuldig verklaarde of burgerrechtelijk aansprakelijke partij of in het ongelijk gestelde burgerlijke partij.¹²⁷ Bijgevolg komen ook in aanmerking: veroordelingen met uitstel, met probatie-uitstel, tot een werkstraf, tot probatie als autonome straf, tot elektronisch huisarrest, tot een geldboete al dan niet in combinatie met een andere straf, de opschorting van veroordeling en een eenvoudige schuldigverklaring. Een onmiddellijke inning of minnelijke schikking komen in principe niet in aanmerking (alhoewel bij een minnelijke schikking het vaak voorkomt dat de betaling van de kosten net een voorwaarde is).

Ook de kosten van het organiseren van strafbemiddeling worden niet teruggevorderd omdat dit een ontradend effect zou hebben op de kandidaten, die weten dat ze al bevoorrecht zijn dit te mogen proberen, en bij mislukking ook nog zouden moeten opdraaien voor de kosten. Het kan niet de bedoeling zijn de drempel te verhogen van een middel da erop is gericht een akkoord tussen dader en slachtoffer te bereiken, waarbij het slachtoffer genoegdoening krijgt (verontschuldiging, gehoord worden, schadevergoeding...) en de dader ontsnapt aan een veroordeling, een strafblad, veel kosten en een smet op zijn verdere leven.

Zijn de kosten terugvorderbaar, dan is er de keuze of dit verdeeld wordt tussen de veroordeelden, als er meerdere zijn, of de solidaire veroordeling waarbij elke veroordeelde kan worden aangesproken voor het geheel. Het is uiteraard ook mogelijk alleen de kosten terug te vorderen van wie ze zal of kennelijk kan betalen, of dat belooft, en daarbij ook het deel van de onvermogene veroordeelden aan te rekenen op de anderen. Idem voor veroordelingen die deels bij verstek zijn uitgesproken. Anderzijds kan de betaling van de kosten (en vaak ook de schadevergoedingen) een voorwaarde zijn voor de toekenning van de voorwaardelijke invrijheidstelling bij veroordeelden die een gevangenisstraf uitzitten.

De terugvordering gebeurt niet door de gerechtelijke overheid. Haar rol beperkt zich tot de correcte toewijzing van de terugbetaling van welk deel van het terugvorderbare gedeelte door welke veroordeelde als er meerdere in de zaak zijn betrokken. Bij de opstelling van het vonnis

---

¹²⁷ Zie artikel 3, §1, 1^e lid Wet Gerechtskosten in Strafszaken.

of arrest moet bijzondere aandacht worden besteed aan de correcte afrekening en de verdeling ervan over de veroordeelden.

Aangezien deze kosten opgenomen moeten worden in het vonnis of arrest, is het noodzakelijk dat de betrokken magistraat (in de praktijk de betrokken griffier) kennis heeft van de uiteindelijk betaalde kosten. Voor de inwerkingtreding van de nieuwe regelgeving was dit geen probleem omdat destijds de kostenstaten werden begroot door de betrokken opdrachtgever. Sinds de inwerkingtreding van de nieuwe regelgeving wordt deze begroting niet langer gedaan door de opdrachtgever, maar komt deze bevoegdheid toe aan de taxatiebureaus.

De vraag die men zich hier nu kan stellen is de wijze waarop de begrote en betaalde kostenstaten ter kennis worden gebracht van de opdrachtgever (meestal griffier).

Op dit ogenblik zijn er verschillende praktijken gangbaar voor wat betreft het doorsturen van begrote kostenstaten naar de opdrachtgevers. Zo zijn er taxatiebureaus die de begrote kostenstaten afzonderlijk bezorgen aan de opdrachtgever via digitale weg. Het is echter pas vanaf het ogenblik waarop het vereffeningsbureau groen licht heeft gegeven dat het bedrag dat effectief betaald zal worden gekend is. Het is immers mogelijk dat het vereffeningsbureau, na begroting van het taxatiebureau, nog onregelmatigheden vaststelt die een betaling in de weg staan.

Om deze reden wordt momenteel geopteerd voor de volgende werkwijze: het vereffeningsbureau (of het centraal bureau ingeval het gaat om een prestatieverlener onder derdenbeslag) zal, nadat het groen licht heeft gegeven voor de betaling van een kostenstaat die werd getaxeerd door het taxatiebureau, de kostenstaat digitaal versturen naar de opdrachtgever. In dit kader zal aan elke rechtbank gevraagd worden om 1 e-mailadres voor te stellen. Dit betreft een tijdelijke pragmatische oplossing in afwachting van een automatische rapportering. Dergelijke automatische rapportering is nog niet voorzien, maar met het oog op het definiëren hiervan werd inmiddels een werkgroep opgericht. Van zodra voor deze problematiek een definitieve oplossing is gevonden zal dit aan de betrokkenen worden gecommuniceerd.

Na een veroordeling waarin er sprake is van de betaling van de kosten of een deel ervan, gaat het over de gerechtskosten in strafzaken, en ook over de bijzondere vergoeding te betalen aan het fonds voor de slachtoffers van opzettelijke geweldmisdrijven (te betalen door alle veroordeelden, ook al is dat niet wegens zulke misdrijven), en de in 1993 ingevoerde "algemene vergoeding voor de diverse kosten veroorzaakt door het voeren van een strafvervolgning en een proces" (dit is een soort gespreide forfaitaire vergoeding voor administratiekosten). Beide bedragen zijn vastgelegd door de wet.

Alle veroordelingsvonnissen die in aanmerking komen, worden door de griffier bezorgd aan het lokaal bevoegd parket, dat ze doorstuurt aan de FOD Financiën, die bevoegd is voor de terugvordering van de kosten (net als van de geldboetes).

DEEL 2: SECTORALE BENADERING

HOOFDSTUK I: INLEIDING

Waar het eerste deel van dit kwaliteitshandboek de materie van de gerechtskosten in strafzaken benaderde vanuit een theoretische hoek, of anders gezegd, zoals een juridische analyse wordt gemaakt van de structuur en inhoud, de procedure en het doel van de onderdelen van de nieuwe regelgeving, en waarvoor de lezer juridisch onderlegd moet zijn, volgt hierna een deel waarin de materie wordt benaderd vanuit de invalshoek van de verschillende groepen van prestatieverleners.

In het eerste deel vertrokken we vanaf de gemeenschappelijke, algemene regels. De werkelijke gewoonlijk toegepaste regels. Daarop werden de uitzonderingen beschreven, die soms niet veel voorkomen, maar soms ook in de praktijk de overhand halen. Hier gaan we op die manier de regelgeving benaderen vanuit het standpunt van de soms grote groepen van prestatieverleners, die onder een soms zeer gelijkende regelgeving moeten werken in opdracht van de gerechtelijke overheden, maar evengoed heel verschillende werkwijzen moeten hanteren, ondanks dat ze eigenlijk zeer verwant zijn aan elkaar.

Het samenstellen van die groepen is daarom gebeurd op basis van de hoeveelheid gelijknissen, de graad van onderlinge samenwerking binnen deze groepen en de gelijklopende belangen die ze hebben. Ze worden hier behandeld in de volgorde van hun gewicht in de jaarlijkse uitgaven voor gerechtskosten in strafzaken. De eigenlijke basistarieven worden jaarlijks geïndexeerd en blijven dus niet lang geldig. Ze worden hier dan ook niet vermeld, op specifieke gevallen na.

Hoofdstuk II: Ontegenzeglijk de groep waaraan het meeste budget wordt besteed (wat toch overeenstemt met zo'n 25% ervan) zijn de telecombedrijven, die worden betaald voor de faciliteiten die ze bieden aan de politiediensten om telecommunicatieapparatuur op te sporen en de ermee gevoerde gesprekken te kunnen opnemen en af luisteren. Deze groep had vroeger al een eigen, aparte bespreking in het kwaliteitshandboek, en het is die korte tekst die nu naar de plaats na dit overzicht is verhuisd.

Hoofdstuk III: Daarna volgen de vertalers en de tolken. In 2017 verscheen er voor hen een eerste kwaliteitshandboek naar aanleiding van het feit dat ze met het tariefbesluit van 22/12/16 eigen regels kregen die toen de bedoeling hadden de hele werkwijze met (beëdigde) vertalers en tolken te actualiseren en om in te grijpen in een aantal verschijnselen van misbruik die onrustwekkende vormen hadden aangenomen. Na 4 jaar toepassing van dat tarief, zijn er fouten aan het licht gekomen in het boek, en die werden soms niet ten aanzien van alle belanghebbenden verbeterd, maar uitsluitend van de vraagsteller. Zo zijn er van de juiste regels en oplossingen mensen die veel meer weten dan anderen, die trachten zelfstandig hun problemen op te lossen. Het moment is goed om de fouten die zijn blijven staan, de lacunes die open zijn gebleven en de verkeerde keuzes die toen zijn gemaakt, hier alvast recht te zetten. Daarom wordt het aparte handboek van hen hier samengevat gecorrigeerd. Dit zal nog geen volwaardige vervanger zijn van het vollediger blijvende handboek uit 2017. Die

vervanger zal er komen wanneer het tariefbesluit van 2016 zal zijn geëvalueerd, eventueel bijgeschaafd en aangepast aan nieuwe keuzes.

Hoofdstuk IV: Zo komen we vervolgens bij de derde groep in volgorde van de uitgaven: die van de gerechtsdeurwaarders alleen. Hun gewicht is niet zo groot dankzij dure en omvangrijke studies, maar wel van de zeer grote aantallen akten die ze moeten gaan betekenen aan procespartijen, debiteuren, enz., door dagvaardingen van partijen die voor de rechter worden gedaagd en, minder bekend, door nog allerlei “kleinere” taken die hen kunnen worden opgelegd, doch niet steeds met een monopoliepositie (we kunnen hier bv. denken aan het laten overschrijven van een vonnis van de beslagrechter om ter plaatse een inventaris te gaan maken van alle goederen die geblokkeerd worden, of door een hypotheek of tweede hypotheek te doen leggen op een onroerend goed. Het bijzondere is dat de gerechtsdeurwaarders een eigen tariefbesluit hebben gekregen in 2015, en dat een vrij groot deel van hen dit tarief verwierp omwille van de slechte financiële voorwaarden, en dan maar openlijk verklaarde dat tarief niet meer te zullen toepassen. Dit tariefbesluit bevat bovendien niets over de voornoemde “kleinere” taken.

Hoofdstuk V: De volgende groep is samengesteld uit de laboratoria die allerhande onderzoeken doen op:

- stalen van bloed en urine, op zoek naar het gebruik van alcohol en drugs in het verkeer;
- stalen van bruikbaar genetisch materiaal op zoek naar personen van wie het genetisch profiel sterk lijkt of hetzelfde is dan dat van verdachten of bloedvlekken;
- stalen van bloed, urine en andere lichaamscellen, op zoek naar genomen drugs;
- stalen van mogelijk giftige stoffen, aangetroffen in, op of bij een slachtoffer (in tegenstelling tot de drie eerste soorten onderzoek, bestaat hiervoor nog geen eigen tariefbesluit, maar dat zou er zijn tegen eind dit jaar 2020.);
- worden hier ook bijgevoegd, de stalen die worden genomen voor andere of nieuwe onderzoeken.

Deze groepen hebben nog zeer uiteenlopende tarieven.

Hoofdstuk VI: De volgende in de rij, die soms van plaats verwisselt met de vorige, is die van alle artsen en de andere deskundigen met wie ze gebruikelijk samenwerken; Het gaat dan zowel om:

- artsen die levende personen onderzoeken op de ernst van hun letsels, hun kans op herstel, hun recht op een uitkering, enz., als onderzoeken gevoerd door psychiaters naar de geest of de persoonlijkheid van de verdachte. Het tarief voor hun onderzoeken is nog steeds opgenomen het oude, vaak ten onrechte opgeheven genoemde MB van 21/11/80 dat een aantal onderling verwante beroepen een stel gemeenschappelijke regels gaf. Verder bestaat deze groep uit andere speciaal opgeleide artsen en niet-artsen, die de gevorderde artsen bij hun taak helpen of bijstaan door een deel van het werk van hen over te nemen: men denke hier vooral aan de vaak voorkomende samenwerking tussen psychiaters en psychologen. Ten slotte zijn er ook de artsen die beroep doen sterker gespecialiseerde collega's, op andere deskundigen die hun visie op een zaak kunnen verruimen, enz.
- anatomo-pathologen, die autopsies uitvoeren, en die evenmin beschikken over een eigen tarief.

Hoofdstuk VII: Nog een plaats verderop komen er terug laboratoria, ditmaal die waar onderzoek wordt gedaan van voorwerpen op vingerafdrukken, op vervalsingen, op zoek naar voor verdere analyse beschikbare stoffen, vezels, haren, foto's, documenten enz., hierin ook begrepen het onderzoek naar het gebruik van brandversnellers, evenals de laboratoria ingericht voor andere dan fysicochemische analyse, zoals bv. ballistiek, sterkte, oorzakelijke verbanden zoals bv. bij verkeersongevallen, enz... Hiervoor bestaat er meestal een tarief, dat zich bevindt in de achterhaalde bepalingen van het KB van 1950, en daardoor zelf ook, vooral financieel ontoereikend is geworden.

Hoofdstuk VIII: Een verder op volume of kosten gebaseerde rangschikking is maar moeilijk nog vol te houden van zodra we komen bij de “kleine” ambachtelijke, manuele, onmiddellijk uitvoerbare, en meestal technische prestaties. Daarom worden die samen genomen als groep, bestaande uit een groot aantal vaklui, die moeten leven van ander werk (als werknemer of zelfstandige voor het groot publiek (handelaar, klusjesdienst, depannagedienst, slotenmaker, ...) of die door de aard van hun beroep altijd privéklanten hebben zoals begrafenisondernemers, duikers, hondengeleiders, enz... Meestal hebben ze een weliswaar verouderd en ontoereikend tarief in het KB van 1950.

Hoofdstuk IX: Dan is het noodzakelijk een plaats te reserveren voor alle nieuwe types van deskundigheid, die nog niet ruim zijn verspreid, maar waaraan we, bij enkele minimale indicaties van kansen op succes, graag een kans geven als strijdmiddel tegen een bepaalde soort criminaliteit. Tevens is er een plaats nodig voor technieken die wel bekend zijn, maar zelden worden gekozen en waarvoor er geen specifiek tarief bestaat. Voor de betrokken technici of specialisten is er een residuair tarief, onderverdeeld in drie niveaus, toe te passen naar gelang van de graad van de opleiding en hun eventuele academische carrière.

Hoofdstukken X en XI: Aan het einde komen er nog de vreemde eenden in de bijt; een groep bestaande uit de getuigen en de juryleden, die een bescheiden vergoeding ontvangen voor het vervullen van hun burgerplicht, en tot slot nog de personen die, wanneer er onvoldoende geld is teruggevonden in het budget of het vermogen dat ze tijdelijk moesten beheren op bevel van een rechter, en ze recht hebben op een vergoeding voor hun werk. Het kan hier gaan om advocaten, notarissen, voorlopig bewindvoerders, curatoren, vereffenaars en mandatarissen ad hoc, allen aangesteld om de taak over te nemen van iemand, die is overleden, weggevallen, verdwenen, of die hulp of bijstand nodig heeft of die dat op basis van een wet van openbare orde automatisch krijgt. De laatste groep veroorzaakt trouwens geen gerechtskosten in strafzaken, maar kosten die ermee worden gelijkgesteld.

HOOFDSTUK II: DE TELECOMOPERATOREN¹²⁸

Voor de betaling van de kosten, ontstaan door de opdrachten, gegeven aan de telecomoperatoren, is een specifiek systeem van afrekening in het leven geroepen. Die opdrachten komen neer op de opsporing van meestal gsm's aan de hand van hun signalen, opgevangen door masten van die telecombedrijven, en tot afluistering van de communicatie tussen een verdachte en een andere persoon, door toezicht op de lijn van de verdachte.

In dit geval is er slechts een klein aantal prestatieverleners (de alom bekende telecombedrijven), en de gegeven opdrachten, de ontvangen resultaten en de daarbij horende kostenstaten zijn zeer talrijk, gelijkend en samen heel duur, terwijl ze bovendien moeilijk verifieerbaar zijn doordat ze betrekking hebben op andere zaken dan de gebruikelijke bij gerechtskosten in strafzaken (hoewel dit type van kosten intussen is uitgegroeid tot de die, waarvoor de meeste uitgaven worden gedaan voor gerechtskosten in strafzaken).

Omdat deze kostenstaten met hun aparte inhoud en vorm niet eenvoudig en snel kunnen worden verwerkt door de normaal daartoe bevoegde diensten (taxatie- en vereffeningbureau), wordt deze taak toevertrouwd aan de binnen de federale politie opgerichte gespecialiseerde dienst voor telecomzaken, die de gebruikte technieken, het

---

¹²⁸ Zie artikel 4, §1, 3° Wet Gerechtskosten en de artikelen 18 tot 24 Gerechtskostenbesluit.

jargon en de toepasselijke rechtsregels goed kent, het NTSU/CTIF¹²⁹, dat alle stukken afkomstig van de telecomoperatoren verzamelt en nakijkt op een aangepaste maar tegelijk ook gelijkaardige manier als die van de taxatiebureaus.

Meer dan dat mag deze dienst niet doen als betrokken partij. De eerdergenoemde wet van 2003 op de overheidscomptabiliteit verzet zich tegen de vermenging van de rollen van opdrachtgever, controleur en betaler. De geverifieerde en goedgekeurde kostenstaten worden door deze dienst doorgestuurd naar het centraal bureau gerechtskosten, dat een laatste controle doet, en de ontvangen kostenstaten telkens in grote schijven van een hele reeks per telecombedrijf in betaling zet. Hiertoe stellen de telecomoperatoren maandelijks een samenvattende kostenstaat op waarin minstens volgende elementen worden vermeld:

- het notitienummer van het dossier;
- de unieke code van de vordering;
- de unieke code van de vraag;
- het doel van vraag;
- het aantal gefactureerde eenheden waarop de vraag betrekking heeft;
- het eenheidstarief voor die vraag;
- het totaalbedrag voor de betreffende vraag.

Daarnaast stelt het centraal bureau elk jaar een overzicht op van het verbruik van budget voor gerechtskosten door telecombedrijven. Voorts stelt het ook de individuele koninklijke besluiten op, die het jaarlijks budget voor telecom verdelen over de betrokken bedrijven. Ze worden evenwel niet bekendgemaakt.

Omwille van de heel specifieke en afwijkende regels die van toepassing zijn op deze materie, wordt er hier niet verder op ingegaan.

Dit sluit echter de mogelijkheid niet uit dat een andere dienst wordt geconfronteerd met de kostenstaat van een klein telecombedrijf dat een opdracht heeft gekregen met betrekking tot één van zijn klanten. Zulke individuele kostenstaten worden behandeld als gewone exemplaren. Alleen de grootste telecomoperatoren vallen onder het bijzondere systeem (Proximus, Orange, Base en Telenet). Zie verder hierover het tariefbesluit van 8/11/16.

HOOFDSTUK III: DE VERTALERS EN TOLKEN¹³⁰

Volgende onderdelen zijn niet overgenomen uit het specifiek voor deze groep gemaakte kwaliteitshandboek uit 2017. Ze zijn nieuw opgesteld met de huidige situatie voor ogen. Dit maakt het kwaliteitshandboek van 2017 voor vertalers en tolken niet waardeloos. Het gaat wel voor op dat handboek omdat bij tegenspraak tussen beiden, de recentste tekst de juiste is.

Hoewel het tariefbesluit van 22/12/16 wordt geëvalueerd op het ogenblik dat deze tekst wordt geschreven en er voorstellen zijn om grote veranderingen te doen aan het bestaande systeem, beperkt deze toelichting zich tot de bestaande regelgeving in september 2020. Komt de geplande hervorming er, en zelfs al is dat op korte termijn, dan zal deze tekst

¹²⁹ dienst "National Technical & Tactical Support Unit - Central Technical Interception Facility"

¹³⁰ Zie artikel 4, §1, 3° Wet Gerechtskosten en de artikelen 18 tot 24 Gerechtskostenbesluit.

worden aangepast. Net zoals losbladige boekwerken regelmatig worden geactualiseerd, zullen pagina's van dit kwaliteitshandboek zo snel mogelijk worden aangepast om correct te blijven en dit werk betrouwbaar te houden.

1. Gemeenschappelijke regels, deels gelijkende regels en vergelijking

Om vlot opzoeken mogelijk te maken, worden in deze paragraaf de zaken met belang voor vertalers *cursief* gedrukt, voor tolken onderlijnd en voor beiden, zowel cursief als onderlijnd weergegeven.

Vertalers en tolken zijn vaak een en dezelfde persoon, die de beide specialisaties van hun studie hebben gevolgd of die dankzij hun ervaring de beide kunnen. Vertalen is een geschreven tekst omzetten in een geschreven tekst in een andere taal. Tolken doen hetzelfde, maar mondeling en in principe onmiddellijk om een gesprek tussen personen die elkaars taal niet begrijpen, mogelijk te maken.

Ook doventolken die voor doven en slechthorenden optreden en gesproken taal in gebaren omzetten en omgekeerd, zijn tolken, net zoals wie geschreven taal omzet in blindenschrift (braille) is vertaler. Wie in een politiekantoor naar onderschepte telecommunicatie in een vreemde taal luistert en die onmiddellijk omzet in gesproken taal (dit heet taptolken), die is tolk, of beter gezegd, die neemt de rol van tolk aan. Het omgekeerde geldt voor wie luistert en nota neemt, om die nota's nadien om te zetten in een geschreven tekst, die is vertaler of neemt deze rol aan.

De taal van waaruit wordt vertaald, is de brontaal, die waarnaar er wordt vertaald of getolkt, is de doeltaal.

De wijze waarop de vergoeding van de vertalers en de tolken wordt berekend, is geheel verschillend, dus hun tarief ook. Dat wordt verklaard door de even sterk verschillende organisatie van hun werk en leven. De vertaler hoeft theoretisch zijn woonst niet te verlaten en hij werkt waar en wanneer hij wil, zolang hij maar bereikbaar is en zijn deadlines haalt. De tolk gaat van opdracht naar opdracht, soms op ver van elkaar gelegen plaatsen, en hij kan lange uren werken en grote afstanden afleggen. Vandaar dat het tariefbesluit van 22/12/16 alleen bij de tolken de verplaatsingsvergoeding vermeldt, doch dit is een achterhaald verschil en bijgevolg een ongelijkheid als de vertaler die de noodzaak en de werkelijkheid van een verplaatsing bewijst.

De verplaatsingsvergoeding is voor vertalers en tolken dezelfde als die van de meeste andere prestatieverleners. Ze bedraagt nu 0,5555 euro per kilometer die werkelijk is afgelegd. Die afstand mag worden bewezen aan de hand van een van de algemeen bekende routeplanners op internet of een gps, ingesteld op de snelste route tenzij er wordt aangetoond met waarschuwingen die terug te vinden zijn op internet, dat er sprake was van file of werken, die het nemen van een tweede-keuzeroute noodzakelijk hebben gemaakt. Fictieve afstanden worden niet aanvaard, zo kan men niet beweren op een dag waarbij de ene opdracht gevolgd werd door de andere, met tussenin voldoende verplaatsingstijd, dat na elke opdracht de betrokkene terug naar huis reed om van daaruit te vertrekken naar de volgende bestemming (tenzij er een lange tijd te overbruggen is of er een middagpauze bij is, én dat wordt aangetoond).

Zowel vertalers als tolken moeten, om te kunnen optreden op verzoek van de gerechtelijke overheden, daarvoor beëdigd zijn en erkend zijn (of zoals velen op dit moment, ingeschreven zijn in het Nationaal Register voor deskundigen, vertalers en tolken en waar de erkenningsprocedure lopende is). Ze moeten hun talenkennis, ervaring, juridische kennis, bijscholing, betrouwbaarheid en naleving van de deontologische code die speciaal voor hen

is opgesteld in een KB van 2017, bewijzen of laten onderzoeken. Voor meer informatie hierover kan contact worden genomen met de dienst van het Nationaal Register.

Magistraten of politiediensten die een vertaler of een tolk willen vorderen, moeten het Nationaal Register raadplegen en een persoon kiezen die zich zo dicht mogelijk bevindt. Lukt dat niet, dan mag er steeds verder worden gezocht tot er een vertaler of tolk wordt gevonden die beschikbaar is. Desnoods mag er ook worden gezocht buiten het arrondissement. In het ergste geval, uitsluitend wanneer er dringend een vertaler of tolk nodig is en er is geen beschikbare te vinden, terwijl de opdracht niet kan worden uitgesteld, dan kan er nog beroep worden gedaan op een niet-erkende, occasionele tolk, die zich ertoe engageert dit slechts eenmalig te doen, en dan voor een occasionele prestatie moet worden geregistreerd in CGAB. Dit gebeurt nogal eens met zeer zeldzame of hier onbekende talen en er zijn sprekers van die talen die om die reden “toevallig aanwezig zijn”.

Het vorderen van vertalers en tolken kan uitsluitend schriftelijk gebeuren, met behulp van het standaardformulier dat daarvoor is ontworpen en gepubliceerd in de bijlage bij het MB van 25/2/20, of het specifiek voor het vorderen van een vertaler of een tolk gemaakt model, dat ter beschikking staat op de website van de FOD Justitie, onder het trefwoord “gerechtskosten”. Dit nieuws werd ruim bekendgemaakt en men moet niet lang zoeken om de modellen mét uitleg te vinden. Bij vertalers is dit doorgaans niet echt moeilijk. Het is soms wel een goede hulp om wat documentatie mee te sturen in zeer specifieke gevallen. Voor een tolk is het veel vaker een goede maar ook noodzakelijke hulp vooraf, in de vordering of mondeling voor de start van de opdracht nog even te worden gebriefd over de zaak, vooral als het om een zeldzaam of technisch onderwerp gaat.

Dat ook tolken uitsluitend schriftelijk kunnen worden gevorderd, is vaak wel moeilijk voor politiediensten, die soms midden in de nacht, ter plaatse, onmiddellijk een tolk nodig hebben voor een Salduz-verhoor. Vroeger werd aanvaard, of werd de tolk gedwongen te aanvaarden dat hij slechts mondeling was gevorderd voor hij moest beginnen aan een opdracht, en zijn schriftelijke vordering pas later, na veel aandringen, en soms nooit ontving. Dit is eigenlijk niet verantwoord, want als de tolk geen bewijs heeft, kan hij niet worden betaald. Daarom zouden tolken beter weigeren hun opdracht aan te vatten, wetende dat nu elke persoon bevoegd om te vorderen gewoon een model in hun e-mail moeten bewaren en er de enkele minimumgegevens maar moeten op invullen, om het dan naar de tolk te mailen met zijn smartphone of tablet.

De vordering moet volledig, leesbaar en duidelijk worden ingevuld door de opdrachtgever. Ze krijgt van het systeem een volgnummer, dat later, bij het operationeel worden van de GEKO-applicatie, evolueert tot een unieke identificatiecode. Voor een vertaler is het van groot belang duidelijk te zijn over het gewenste moment van indiening van de vertaling. De vertaler moet de gegeven termijn kunnen naleven, al kan hij bij latere onmogelijkheid om tijdig klaar te zijn, proberen te onderhandelen over uitstel. Ook een nieuwe termijn moet duidelijk worden toegevoegd aan of op de vordering. Voor een tolk komt dit veel minder voor, maar hij kan wel het probleem krijgen dat er een zeer dringende vordering binnenkomt, terwijl hij op het gevraagde uur net elders bezig zal zijn met een eerder ontvangen opdracht. Ook hij mag eerst proberen te onderhandelen.

Het is zinloos dat de opdrachtgever zelf het woord “DRINGEND” opneemt in de vordering, omdat dit zonder gevolg blijft. Of een vertaalwerk dringend was, kan alleen worden afgeleid uit de tijd die de vertaler eraan heeft gewerkt. Het basistarief wordt verhoogd als dat bewijst dat het werk dringend was. Bij die berekening wordt de dag van de vordering (ontvangst van de opdracht) niet meegeteld, en de dag van de gewenste indiening van de vertaling, wel meegeteld in het aantal daartoe gekregen dagen. Te vroeg indienen verkort de termijn niet, dus dit is zinloos als middel om tot hogere verdiensten te komen. De termijn moet voor de “helpers van Justitie” worden berekend in kalenderdagen, en niet zoals voor werknemers, in

werkdagen, omdat de zelfstandigen worden geacht zelf hun vakantie en rustdagen te plannen, maar ook bereid zijn daarvoor te werken in de late uren, 's nachts, op zaterdag, zondag en feestdagen. Heeft de vertaler zich daartoe genoodzaakt gevoeld, en bewijst hij dat, en de opdrachtgever bevestigt bij de goedkeuring van de prestatie dat dit inderdaad nodig was om de vertaling tijdig klaar te hebben, dan krijgt de vertaler op zaterdag (dit is vanaf vrijdag om 22u tot zondag om 6u) 50% extra vergoeding voor zijn prestatie (niet voor de verplaatsingsvergoeding als die er ook is). Voor vertaalwerk op zon- en feestdagen (dit is van zaterdag om 22u tot maandag om 6u) is de verhoging 100% (een verdubbeling dus). Voor avond- en nachtwerk, vanaf 22u tot 6u, geldt eveneens een verhoging van 100%. Als, zoals in al deze gevallen, de opdrachtgever bij de goedkeuring van het resultaat van de opdracht vermeldt dat het avond- en weekendwerk nodig was, dan heeft de vertaler recht op de verhoging van het tarief. Ten slotte moet er nog worden vermeld dat opdrachten die zijn gestart overdag maar omwille van de noodzaak doorlopen tot middernacht bv. deels (van de start tot 22u) moeten worden gerekend aan gewoon tarief, en vanaf 22u tot de dag daarop om 8u, de toeslag van 100% krijgen. Dit is een van de praktische redenen om de kostenstaat pas op te stellen na ontvangst van de goedkeuring.

Bij de tolken speelt de dringendheid geen rol omdat de meerderheid van de opdrachten die ze krijgen, wel in een zekere mate dringend zijn. Opnieuw heeft het opnemen van de term "dringend" in de vordering geen gevolgen voor het tarief.

2. Specifiek voor vertalers

2.1. Dringende vertalingen

Bij de vertaalopdrachten is de dringendheid, zoals gezegd, een objectieve vaststelling achteraf, die recht geeft op een toeslag mits er voldaan is aan de voorwaarden.

Dringend zijn de vertalingen die de vertaler, gelet op de hem toegemeten tijd, hebben gedwongen tot avond-, nacht- of weekendwerk waarbij hij in totaal meer dan 2100 woorden per dag waarop hij eraan werkte moest vertalen. Gaat het om een taal geschreven in logogrammen, meestal "karakters" geheten, waaruit of waarnaar er wordt vertaald, dan gaat het om meer dan 210 regels. Dit is vervelend voor talen waar men de karakters ook nog niet in horizontale regels schrijft. Dan mogen de verticale kolommen worden geteld. Omwille van de vlotte controleerbaarheid verdient het sterk aanbeveling de vertalingen te mailen in wordformaat, waarin de woordentelling automatisch gebeurt. Wie gewend is alleen in pdf-formaat teksten te versturen, en dit doet voor de veiligheid, kan datzelfde doel bereiken door in word het document "alleen lezen" te maken.

2.1.2. Andere toeslagen

Naast de gevallen van dringendheid en die van onverwacht nacht- en weekendwerk waartoe ook een vertaler kan worden gedwongen, zijn er nog gevallen waarin vertalers een bonus kunnen krijgen. Zij kunnen echter niet twee of meer van die gevallen waaraan ze voldoen, invoeren voor een extra bonus op hetzelfde werk. Dus nachtwerk tijdens het weekend geeft geen recht op een bonus voor beide. Dringend werk binnen het weekend is per definitie al dringend, dus ook hier geen dubbele bonus. De andere gevallen die, mits de opdrachtgever bij de goedkeuring verklaart dat ze van toepassing waren, een bonus of een malus kunnen opbrengen, zijn:

1° het vertalen van een handgeschreven tekst: 20% extra;

2° het vertalen van formulieren en dergelijke documenten in meerdere exemplaren en met telkens terugkomende rubrieken: alleen de volledige vertaling van het eerste exemplaar, van de volgende alleen de ingevulde en van elkaar verschillende gegevens mogen worden aangerekend; of meer algemeen gezegd: het vertalen van teksten waarvan de vertaler zelf

al eerder een vertaling heeft gemaakt en bewaard: idem, voor de hergebruikte delen tegenover de nieuw vertaalde delen;
3° het vertalen als variant van het taptolken, waarbij de vertaler mondelinge tekst omzet in een geschreven synopsis: 20% extra.

2.1.3. De procedure met betrekking tot hun vergoeding

In strafzaken en gelijkgestelde zaken is de procedure van controle en betaling zoals die voor de meeste deskundigen.

- Na ontvangst van de vordering, voert de vertaler de opdracht uit, waarbij hij ervoor zorgt daarmee klaar te zijn tegen het einde van de hem toegemeten tijd. Hij kan, voor hij te laat is, wel een verlenging vragen aan de opdrachtgever.
- Als hij klaar is, mailt hij de vertaling naar de opdrachtgever, die ze controleert (dit is minimaal het nakijken of de vertaling is wat hij had gevraagd, of ze tijdig was, en of ze op het eerste zicht beantwoordt aan de kwaliteit die hij mocht verwachten; het is echter niét het eindoordeel dat pas na volledige lectuur kan worden gegeven). In het geval van een vertaling is dat uiteraard fictie en telt het derde punt niet mee in de praktijk.
- De vertaler stuurt ook een kopie per mail naar het taxatiebureau van het arrondissement waar de opdrachtgever zijn functie uitoefent. Dit is noodzakelijk om het aantal vertaalde woorden of regels te kunnen controleren. Tegen dit sturen van mogelijk stukken die nog onder het geheim van het onderzoek vallen, bestaat in principe geen juridisch bezwaar. Weigeren dit te doen, is slechts in 5 gevallen toegelaten (zie p. x).
- Vervolgens stuurt de opdrachtgever zijn goedkeuring, al dan niet met opmerkingen, naar de vertaler. Hij vermeldt ook of het een pro deozaak betreft.
- Op dat moment kan de vertaler pas zijn kostenstaat opstellen. Daarvoor gebruikt hij ofwel het basismodel zoals gepubliceerd in bijlage van het MB van 25/2/20, ofwel het gedetailleerder specifiek model voor vertalers, beschikbaar op de website van de FOD Justitie.
- Hij stuurt de kostenstaat naar het taxatiebureau, samen met de bewijzen van alles wat hij vraagt en meetelt, en met de goedkeuring en de originele vordering
- Het taxatiebureau verifieert de kostenstaat en bij de vaststelling van fouten, neemt het contact met de vertaler om correcties voor te stellen.
- Komt het tot een akkoord, dan past de vertaler de kostenstaat aan met eventueel een creditnota en een nieuwe kostenstaat als de correctie het gevraagde bedrag vermindert. Dan stuurt het taxatiebureau alles, met inbegrip van de taxatie van de geleverde prestatie, aan het vereffeningsbureau, dat nog een laatste controle doet om fouten te voorkomen, en dan opdracht geeft de kostenstaat te betalen.
- Komt het niet tot een akkoord, dan neemt het taxatiebureau een gemotiveerde beslissing tot vermindering en vraagt het vereffeningsbureau het onbetwiste deel van de vergoeding te betalen. De vertaler kan tegen die beslissing in beroep gaan bij de directeur-generaal van het DGRO (zie p. y)

3. Specifiek voor tolken

De wet voorziet in een volledig apart systeem van vordering, opmaak en controle van de kostenstaten voor de tolken. Dit is gekozen als proef voor eventuele latere uitbreiding naar andere groepen met een vergelijkbaar karakter. De reden voor deze afwijking is dat tolken veel kleine en grotere opdrachten afwisselend en soms in een grote hoeveelheid per dag krijgen. Toepassing van het gewone systeem zou hen een pak extra administratie geven.

3.1. Het vorderen van een tolk

Omdat het vaak niet eenvoudig is een beschikbare tolk te vinden, zeker voor minder voorkomende taalcombinaties en op drukke uren, liefst nog binnen een niet te grote afstand, is er om de zoektocht te vergemakkelijken voor de opdrachtgevers, een app ontwikkeld waarmee ze snel kunnen zien welke tolken op een gegeven moment beschikbaar zijn.

Het schriftelijk vooraf vorderen dat een noodzaak is, kan problemen stellen met de politie (zie hoger).

Wanneer de tolk al dan niet schriftelijk is gevorderd, gaat hij aan de slag of moet hij wachten tot het zijn beurt is. Hoewel ook de wachttijd wordt betaald, is dit een laag bedrag dat zeker de al wachtend verloren tijd niet compenseert omdat er vaak zo lang moet worden gewacht, dat de tolk nog een extra opdracht zou hebben kunnen doen op die tijd, ware hij niet geblokkeerd geweest.

In veel rechtbanken is het nog steeds en volkomen ten onrechte, dat alle partijen die in de voor- of namiddag aan bod moeten komen, samen op hetzelfde uur worden opgeroepen, waarna ze aan de beurt komen in de volgorde van ouderdom van hun advocaten. Dat kan tot gevolg hebben dat tolken moeten wachten van 9 tot 12u en al die tijd beschikbaar moeten blijven en evengoed plots naar huis worden gestuurd als een partij afwezig blijkt te zijn.

Zittingsgriffiers moeten zich bewust zijn van het loonverlies dat ze zo veroorzaken, en dat ze helemaal niet verplicht zijn tradities voort te zetten als die inefficiënt zijn en niet verplicht zijn. Het is een bijzonder irritante zaak, als griffiers en hun personeel menen te volstaan met "het is altijd zo geweest" als antwoord op de vraag waarom ze niet zoals op andere plaatsen, enig initiatief nemen tot modernisering. Dit is een achterhaalde mentaliteit en een oud excuus om niets te ondernemen.

Hier ligt een belangrijke rol voor de griffier die het taxatiebureau leidt: die is immers het best geplaatst om over zulke oorzaken van inefficiëntie de hoofdgriffier aan te spreken, die op zijn beurt de betrokken griffiers die een rem zijn op de efficiëntie en de vooruitgang, kan dwingen tot medewerking, desnoods met gebruikmaking van de prestatiedoelstellingen die ze krijgen met het oog op hun evaluatie.

Niets is demotiverender voor het uitvoerend personeel dan te moeten wachten op het pensioen van hun overste, die alle modernisering tegenhoudt. Zulke mensen zijn ongeschikt voor hun functie en hebben een negatief rendement. Van competente hoofdgriffiers mag worden verwacht dat ze openstaan voor vernieuwing, net zoals van alle personeelsleden mag worden verwacht dat ze zich bewust zijn van de menselijke kant van hun werk en de tenslotte door het gerecht zelf gevraagde externe helpers, want dat zijn de prestatieverleners, die zich in deze tijd niet langer wensen te laten de deur wijzen met foute, ondoordachte of onbeleefde en klantvriendelijke antwoorden op hun vragen.

Dit geldt evenzeer voor redelijke wensen van tolken, die het volste recht hebben zoveel mogelijk opdrachten te krijgen per dag en die in de beste omstandigheden te kunnen uitvoeren. Het getuigt alleen van misprijzen of onverschilligheid voor de gevolgen van hun daden, als het gerechtelijk personeel zich autoritair opstelt en niet ingaat op vragen, die mogelijke, maar "tot nu toe nooit gedane dingen" betreffen. Ook een soms absurde benadering van regels kan zeer storend zijn ("het is voor iedereen gelijk" is geen excuus wanneer het niet gaat om mensen in een verschillende context).

Nog een punt waar naast de griffiers, ook de parketsecretarissen en -magistraten, en ook de opdrachtgevers bij de politie rekening mee moeten houden, is dat ze bij de toewijzing van

tolkopdrachten (en vertaalopdrachten trouwens ook) geen voorkeur horen te krijgen voor deze of gene vertaler of tolk “omdat ze hem goed kennen en hem vertrouwen”. Opdrachten voor de overheid moeten objectief worden toegewezen, en als er een vast tarief voor bestaat, zijn ze in principe gelijk. Dan kan het niet dat ze steeds dezelfde gaan kiezen voor bv. het goed verdienende taptolken. Wie daar minder ervaring mee heeft, moet de kans krijgen die op te doen om klaar te staan op de dag dat er een generatie verdwijnt. Het is evenmin aanvaardbaar om het taptolken steeds in de late uren of in het weekend te plannen, want zo zijn het steeds dezelfde tolken, die de taken krijgen, die meer opbrengen. Door omwille van het comfort tolken steeds 50 of 100% + 20% meer te betalen, wordt er heel veel geld verspild.

1.3.2 De vergoeding van tolken berekenen

Nadat hij zijn opdracht heeft vervuld, moet de tolk van de griffier die daarvoor ter beschikking moet blijven tot dit is gebeurd, op zijn prestatieblad (zoniet op de vordering) de vermelding krijgen van het begin- en einduur van zijn opdracht, en de goedkeuring van de prestatie, zijn naam en titel, de datum en zijn handtekening (dit mag met een stempel) aanbrengen.

Zo kan de tolk door dit systeem onmiddellijk zijn kostenstaat opstellen. Daarvoor gebruikt hij een model dat speciaal en alleen voor tolken is ontworpen, en dat niet telkens voor één prestatie, maar voor een hele reeks daarvan in tabelvorm. Hij mag ook zijn persoonlijk model daarvoor ontwerpen, zolang dat maar vlot herkenbaar is, en alle voorgeschreven gegevens bevat.

De tolk rekent zowel zijn wachttijd als zijn prestatietijd per minuut. De prestatietijd is de tijd die de tolk besteedt aan het tolken zelf, met inbegrip van die waar hij zich installeert en voorbereidt, en die waar hij zijn spullen opbergt. Dit is dus objectief vast te stellen. Het is anders met de wachttijd. Sommigen willen dat de wachttijd al loopt van zodra ze het gerechtsgebouw betreden, of zelfs het huis verlaten. Dit zou echter onbetaalbaar zijn. In de huidige context is de term duidelijk genoeg: het is de tijd die de tolk al wachtend doorbrengt op de plaats die wordt aangewezen als de wachtplaats voor de zittingzaal waar hij aanwezig moet zijn om zijn tolkprestatie te leveren. Dit kan zowel voor zijn eerste prestatie die dag zijn, als tussen twee prestaties door. De wachttijd loopt zolang de tolk in de nabijheid van de ingang van de zittingzaal wacht en hij op elk ogenblik kan worden geroepen. De wachttijd wordt geschorst als de tolk die weet dat hij nog zeker een bepaalde tijd moet wachten, naar buiten gaat telefoneren, een boodschap doet, een brief gaat posten, en indien mogelijk als hij een andere opdracht aanvaardt die hij in de tussentijd kan uitvoeren.

Omwille van de al bij al vrij lage vergoeding van de tolken, is het bij hen een sport geworden de grens van het toelaatbare af te tasten en met allerlei constructies te proberen extra toeslagen binnen te halen. Ook hier zijn er enkele basisregels van het recht, die al te gemakkelijk worden vergeten. De eerste daarvan is het nochtans uiterst eenvoudige “actori incumbit probatio” ofwel “wie wat vraagt, moet het bewijzen (dat hij er recht op heeft)”. Wat een prestatieverlener ook vraagt, het is hijzelf die dan moet bewijzen dat hij er werkelijk recht op heeft. En soms schrijft de wet ook voor op welke manier het bewijs moet worden geleverd, bv. met een door een objectieve bron ondertekend attest, met documentatie, commentaar, analyses, precedenten uit de rechtspraak...

De tolk moet dus van alle vermeldingen op zijn prestatieblad kunnen aantonen dat ze correct zijn. Dit gaat over alles wat hij vraagt, vooral van de bedragen aan wachtvergoedingen, de prestatietijd en de eventuele toeslagen.

Voor de tolken zijn er eerst en vooral toeslagen wanneer ze moeten optreden tijdens de nachturen, weekends en feestdagen. Wat bijzonder is aan hun regeling voor de bij hen heel

vaak voorkomende noodzaak om dag en nacht en tijdens het weekend beschikbaar te zijn, is dat ze in tegenstelling tot andere prestatieverleners pas onder de nachturen vallen van 22 tot 6u. Nachtwerk levert een bonus op van, net als zondag- en feestdagwerk., 100% en zaterdagwerk een van 50%. Het cumuleren van deze bonussen is niet toegelaten.

Verder is er een soort promotietoeslag van 65% voor het gebruik van tolkenkoffers door twee tolken samen. Dit zijn koffers met geluidsapparatuur, die er kan voor zorgen dat de tolk op fluistertoon kan tolken voor zijn klanten (tot 8 tegelijk) die soms te ver van hem af zitten. Dit blijkt in tijden van leven met de dreiging van een pandemie een heel goede preventieve maatregel. Dit promotieregime zal worden uitgebreid naar andere methodes, bv. het gebruik van de GSM via bluetooth-verbinding.

Ook is er een vergoeding als compensatie voor het afzeggen van een tolkbeurt door de opdrachtgever die daarmee te laat komt om de tolk nog te verwittigen dat het onnodig is naar de plaats van afspraak te komen.

Interessanter is de vraag hoe er moet worden omgegaan met de regel van het eerste gegarandeerde uur prestatietijd, die in het tariefbesluit is ingeschreven als een soort bestaansminimum voor tolken, die toch minstens recht hebben op een uur betaald te worden alsof ze een vol uur getolkt zouden hebben. De regel geldt alleen voor wie met zijn eerste prestatie in de voor- of namiddag, als de prestatietijd en de wachttijd samen geen vol uur bedragen, toch een vol uur prestatietijd mag aanrekenen. Dat kan twee keren per dag gebeuren.

Het wordt echter ingewikkeld als een zich één van vele mogelijke scenario's voordoet, waarbij deze regelingen met elkaar of met andere botsen. De kwestie is buitengewoon storend als we terugdenken aan de blijvende discussie over de eerste prestatie die wordt beschouwd als een gegarandeerd uur prestatietijd, vrijwel onmiddellijk wordt gevolgd door een volgende prestatie, die nog begint voor het einde van dat gegarandeerd vol uur. Hoe men het ook draait, geen enkele interpretatie is bevredigend omdat ze steeds wel leiden tot ongewenste situaties waarbij een prestatie tot verlies kan leiden, of de garantie de zaken er slechter op maakt dan bedoeld. Omdat vrijwel iedereen het erover eens is dat deze regel moet worden afgeschaft, is er geen beter alternatief bekend. Ten einde raad is er dan maar voorlopig beslist de tolk de keuze te laten voor de voor hem meest voordelige interpretatie.

1.3.3. Meervoudige kostenstaten indienen op één plaats

Omdat tolken vaak een lange reeks tolkopdrachten hebben per week, en het, om de mailbox van het taxatiebureau niet te overbelasten, is er besloten dat de tolken niet een kostenstaat per tolkbeurt moeten opstellen (ze leveren immers een onmiddellijke, niet-tastbare prestatie), maar al hun prestaties maandelijks moeten bundelen in een prestatieblad, dat de essentiële gegevens per tolkbeurt op één lijn zet en dat telkens bij wijze van goedkeuring onmiddellijk laten aftekenen. Die bladen moeten dan samen met de vorderingen worden ingediend bij één taxatiebureau, met name dat, wat bevoegd is voor de woon- verblijf- of vestgingsplaats (die welke hij heeft opgegeven bij zijn inschrijving in het Nationaal Register) van de tolk, en dit ongeacht de plaats van vordering en van uitvoering van de opdracht. Deze methode moet leiden tot minder administratie en een betere opvolging van de aangegeven prestaties. Het is eigenlijk een officiële test van een alternatief systeem met het oog op een mogelijke uitbreiding naar andere geschikte categorieën.

Vrijwel onzichtbaar, verborgen achter de verdwenen verjaring van kostenstaten die is vervangen door de plicht ze binnen te sturen ten laatste zes maanden na de voltooiing van de opdracht, zit de plicht de kostenstaten uit voorzorg, om te kunnen genieten van de korte behandelingstermijn, om de administratie niet te vaak meer te confronteren met fouten uit

het verleden, en zeker ook om een einde te maken aan het fiscaal spelletje van het pas binnenbrengen van kostenstaten nadat dit al te laat is of op het laatste nippertje, zegt de wet nu objectief dat kostenstaten van meer dan zes maanden oud niet meer in behandeling worden genomen.

1.3.4. Verdere afhandeling

Na controle van de prestatiebladen van de tolken, zowel naar de vorm als naar de inhoud, en volgens dezelfde principes als de kostenstaten van vertalers, worden de prestaties vermeld op de lijst getaxeerd, stuk per stuk, en het geheel wordt doorgestuurd naar het vereffeningsbureau. Daar wordt gehandeld zoals bij de vertalers.

Tot slot is het belangrijk niet te vergeten dat het recht op een tolk om zijn proces te kunnen volgen, en zich te kunnen verdedigen, wordt beschouwd als een fundamenteel recht dat niet mag worden ontmoedigd om het in te roepen. Daarom zijn tolkenkosten in principe niet en nooit terugvorderbaar op de veroordeelde.

1.3.5. Buitenlandse tolken en tolken in het buitenland

Het gebeurt soms dat een ploeg van de politie, al dan niet samen met een of meerdere magistraten naar het buitenland gaan voor de uitvoering van een internationale rogatoire opdracht, bv. wanneer in een moordzaak de belangrijkste verdachte is gevlucht, de grens over en al snel in Polen. Daar pleegt hij een nieuw misdrijf, dat natuurlijk eerst daar wordt vervolgd, waarna er kan worden bekeken of hij naar hier zal mogen worden overgeleverd. Zo lang kunnen de Belgische onderzoekers echter niet wachten omdat er bewijsmateriaal zou kunnen verloren gaan. De Polen gaan ermee akkoord dat de Belgische onderzoeksploeg de verdachte komen ondervragen, maar ze eisen daarbij wel de permanente aanwezigheid van een Poolse tolk, die het Belgisch rechtssysteem goed kent. Dus doen ze beroep op de tolk die hen wordt aanbevolen. Op het einde van de missie eist de tolk dat hij onmiddellijk wordt betaald omdat de Belgen vertrekken en hij bang is zijn geld nooit te zien. De financieel verantwoordelijke van de Belgische ploeg belt rond en verneemt van het bevoegde taxatiebureau dat voorschotten niet kunnen worden gegeven en dat de Poolse tolk niet meer mag vragen dan het lagere tarief uit België. De aanwezige magistraten van het federaal parket vinden de zaak beschamend en beginnen ook rond te bellen. Alles komt terecht op het centraal bureau gerechtskosten, dat door alle betrokkenen onder druk wordt gezet onder het motto "respecteer de wet maar wees pragmatisch". Na dagen van quasi diplomatiek overleg komt de oplossing uit de bus: de Poolse tolk krijgt een voorschot van de helft van zijn vergoeding betaald met de kredietkaart die de delegatieleider heeft meegekregen voor nooduitgaven. Omdat het werk is gedaan door een Poolse tolk in Polen, was bovendien het Pools recht van toepassing en heeft de tolk recht op het tarief dat hij gewend is te krijgen. Bij een volgende missie naar Polen bestelt de delegatie naïefweg een in Polen wonende Belgische tolk. Die reageert op dezelfde wijze, maar vangt bot omdat hij wordt geacht het systeem te kennen. Hij krijgt slechts het Belgisch tarief omdat hij wordt gelijkgesteld met de tolken die zoals meer gebruikelijk is, in België worden gevorderd en die met de delegatie meereizen.

In dit verhaal ontbreken nog twee mogelijke elementen: de Belgische grensarbeider-tolk en de geëmigreerde Belgische tolk. De eerste is een Belgische tolk die verhuist naar een plaats dicht over de grens en die elke dag terugkomt om hier te werken op basis van zijn Belgische erkenning. Dat mag hij, dankzij het vrij verkeer van werknemers en de onderlinge erkenning van vergelijkbare opleidingen. Maar stel dat hij na een tijdje ook in Nederland zou willen werken, dan mag hij dat ook op basis van zijn Belgische erkenning. Verkiest hij om later voor zijn gemak te voldoen aan de Nederlandse eisen, dan kan dat, maar dan vervalt zijn

Belgische erkenning op het moment dat zijn bijscholing niet meer geldig is. Houden we het eenvoudiger, dan kan de tolk die naar de grensstreek verhuist, op voorwaarde dat hij hier uitbetaald kan blijven op een Belgische bankrekening een bankrekening heeft vergoed kan blijven worden op een Belgische bankrekening. Ruilt hij die in voor een Nederlandse, dan gebeurt hetzelfde (hij voldoet niet meer aan de voorwaarden om zijn Belgische erkenning te behouden).

HOOFDSTUK IV: DE GERECHTSDEURWAARDERS

Een heel belangrijke groep van prestatieverleners wordt gevormd door één enkel beroep: dat van de gerechtsdeurwaarders. Hun soortelijk gewicht in het pakket van beroepsgroepen die gerechtskosten genereren, is het resultaat van veel kleine uitgaven voor veel opdrachtgevers in verband met veel schuldenaars, gedaagden en veroordeelden, verdeeld over het hele land (in tegenstelling tot de andere prestatieverleners die vooral optreden in de steden). De gerechtsdeurwaarders zijn niet vrij zich te vestigen waar ze willen, Er is een vestigingwet die het maximale aantal van hen per gemeente bepaalt. Ze zijn verenigd in een wettelijk ingestelde beroepsorganisatie, de Nationale Kamer, die beschikt over een tuchtprocedure voor de leden die de deontologische code niet naleven. Op dit vlak zijn ze goed vergelijkbaar met de advocaten, en vooral de notarissen.

Met die laatsten hebben ze ook hun dubbele hoedanigheid gemeen: ze zijn tegelijk ministerieel ambtenaar en zelfstandige (vrij beroep). Voor hun bekendste taken, die hier aan bod komen, zijn ze onderworpen aan allerlei wettelijke bepalingen die hun taken en de manier waarop ze moeten worden uitgevoerd, tot in detail regelen. De meeste van die bepalingen maken deel uit van het gerechtelijk recht. Hun andere taken, waarvan de bekendste te maken hebben met het leggen van bewarend beslag, het houden van openbare verkopen van in beslag genomen goederen of andere vormen van uitvoerend beslag, het invorderen van schulden en het vaststellen van zaken die officieel moeten worden bevestigd, enz. Hier kunnen ze ook gerechtskosten mee genereren, in principe niet in strafzaken, maar onrechtstreeks is dit wel mogelijk als het gelijkgestelde kosten zijn, bv. ten bate van minderjarigen of geesteszieken.

.1. Taken die gerechtskosten in strafzaken genereren

Op basis van het tariefbesluit van 23/8/15 zou men kunnen denken dat de gerechtsdeurwaarders slechts weinig verschillende taken hebben, maar er zijn enkele andere taken die niet in het tariefbesluit zijn vermeld, maar voortvloeien uit zulke taken. Er zijn slechts drie categorieën handelingen die worden beschouwd als gerechtskosten in strafzaken (en die ook als gerechtskosten in andere rechtstakken bestaan).

1.1. Betekening van vonnissen en andere gerechtelijke beslissingen

Dit betekent dat een rechter een uitspraak heeft gedaan in een strafzaak en de veroordeelde of de burgerlijk aansprakelijke partij moet formeel op de hoogte worden gebracht en daarenboven moet er een bewijs worden gemaakt dat de betrokkene effectief in kennis is gesteld van de beslissing en begrijpt wat er de bedoeling van is. Het verschil met een aangetekende brief is dat er hier een bewijs van ontvangst en kennisname is, en door wie dat is gebeurd. Ook als de aangetekende brief wordt verstuurd met een ontvangstmeldingskaart, dan nog geeft dit alleen zekerheid dat in principe de juiste persoon het betrokken document in ontvangst heeft genomen, maar niet dat die de omslag ook heeft geopend en kennis heeft genomen van de

inhoud. De betekening heeft veel meer bewijskracht en wordt in vrij veel gevallen door de wet voorgeschreven, ook al is de gerechtsbrief, die een bijzondere soort aangetekende brief is, rechtstreeks verzonden van het gerecht naar de bestemmingen, in een aantal gevallen in de plaats gekomen, omdat die veel goedkoper is.

Een bijzondere omstandigheid is dat de betekening van rechterlijke beslissingen niet zelden in veel exemplaren moet gebeuren, wanneer er in de rechtszaak veel partijen waren betrokken. Meer nog: soms gaat het over de verschillende leden van één familie, die samen wonen of elkaars burens zijn. Met het tariefbesluit van 2015 werd een einde gemaakt aan de praktijk dat de gerechtsdeurwaarder aan alle partijen een origineel exemplaar betekende en daarvoor even zoveel keren de prijs voor de betekening aanrekende, alsof hij zoveel akten had moeten opstellen. Nu is de regel dat er slechts één originele akte wordt betekend en aangerekend per adres, en de andere betrokkenen ontvangen een kopie.

Er zijn wel nog een groot aantal pogingen geweest het betekenen van meerdere betalende exemplaren op dezelfde plaats te verantwoorden, maar de verklaringen die werden gegeven werden dermate fantaisistisch, dat niemand ze nog ernstig kon nemen. Ook de definitie van “adres” is niet meer strikt tot in het belachelijke toe: er wordt aanvaard dat hetzelfde adres niet per se een zelfde ingang, postbus of huisnummer moet hebben, maar deel is van een groter geheel. We hoeven maar te kijken naar de achterliggende redenering om te begrijpen dat de term “adres” hier wordt bedoeld als “de gevallen waarin men normaal niet anders dan te voet van de ene wooneenheid naar de andere gaat”.

Het tarief hiervoor is een forfait, dat wordt geacht de volledige handeling te dekken, met inbegrip van de voorbereiding en het maken van de documenten.

1.2. Het uitvoeren van vrijheidsberovende maatregelen

Deze categorie omvat eveneens rechterlijke beslissingen, die moeten worden overhandigd aan de veroordeelde in een strafzaak, of aan de verdachte, de voortvluchtige, de voorlopig aangehouden en eender wie het voorwerp uitmaakt van een bevel tot medebrenging, van gevangenneming, tot aanhouding, tot opsluiting en zelfs tot “lijfneming”. Anders gezegd, nadat een onderzoek werd geopend of een veroordeling werd uitgesproken (vaak bij verstek), wil de rechter zekerheid dat de betrokkene wordt gevonden en onder dwang naar de gevangenis wordt gebracht of voor hem wordt gebracht. Dit gebeurt meestal door de politie, maar het is in bepaalde gevallen beter dit niet te doen en een gerechtsdeurwaarder te belasten met de opdracht. Als hij de betrokkene vindt, betekent hij hem dit bevel.

Deze handelingen worden vergoed met een tweede forfaitair bedrag.

1.3. Personen dagvaarden, die worden verzocht om voor de rechter te verschijnen

Dit is nog een taak die haar oorsprong vindt in de rol van de gerechtsdeurwaarder als boodschapper van het gerecht. Wie voor de rechter moet verschijnen mag niet kunnen doen alsof hij van niets wist, en daarom bestaat de dagvaarding, die eigenlijk een formele vorm van een oproep om te aanwezig te zijn voor een proces inhoudt. In burgerlijke zaken bestaat dit ook voor de procedures waarvan men oordeelt dat de aanwezigheid van de betrokken partij noodzakelijk of wenselijk is, niet alleen om er te horen wat zijn plicht is, maar evenzeer om hem in staat te stellen zich te verdedigen. Op

zijn minst dient een dagvaarding om het proces te kunnen laten doorgaan, zo lang de betrokkene maar officieel in kennis is gesteld van plaats, datum en uur waarop hij wordt verwacht. In veel burgerlijke zaken is deze formaliteit vervangen door de gerechtsbrief. In strafzaken wordt de dagvaarding veel frequenter toegepast. Wie in vrijheid verkeert, wordt opgeroepen te komen om zich te verantwoorden voor een misdrijf, wie in voorlopige hechtenis zit, of gedetineerd is in uitvoering van een eerdere straf, wordt in de gevangenis gedagvaard. Ook getuigen die niet vrijwillig verschijnen, worden gedagvaard. Als gedagvaarde verdachten, of in burgerlijke zaken, een partij niet komt opdagen, wordt de zaak bij verstek behandeld.

De reden waarom hier ook telkens de vergelijking wordt gemaakt tussen de strafzaken en de burgerlijke zaken, is dat de gerechtskosten in burgerlijke zaken worden gelijkgesteld met die in strafzaken, en dus voor rekening van de Staat zijn van zodra er aan een partij in het geding rechtsbijstand is toegekend (pro deo). Dan wordt de vergoeding van de gerechtsdeurwaarder, evenals van elke gevorderde vertaler, tolk, deskundige behandeld als gerechtskost in strafzaken. Dit geldt ook voor burgerlijke zaken waarin het openbaar ministerie van rechtswege optreedt (vooral inzake minderjarigen en geesteszieken).

Ook hier speelt de regel dat de gerechtsdeurwaarder slechts zoveel keren verplaatsingskosten mag aanrekenen dan hij dagvaardingen moet betekenen per adres. In strafzaken is dit eerder zeldzaam, maar in de gelijkgestelde burgerlijke zaken wordt soms een heel gezin gedagvaard. Opnieuw is de correcte interpretatie van die regel dat alleen de werkelijk afgelegde afstanden in aanmerking komen, en geen fictieve (zie hoger, en voor meer over de gelijkgestelde kosten, zie verder.)

Wat de verplaatsingskosten van de gerechtsdeurwaarders aangaat, met worden vermeld dat ze een eigen, specifiek systeem hebben. Dit is ontstaan in de 19de eeuw, als uiting van de onderlinge solidariteit tussen degenen die het geluk hadden te worden benoemd op een plaats waar ze zeker mochten rekenen op veel opdrachten, en zij die plaatsen kregen toegewezen in de rurale omgevingen, waar minder kon worden verdiend.

Daarom hangt het af van het (oude, kleine) arrondissement van voor de hervormingen (toen waren er 27, nu 13.), en was het tarief voor elk arrondissement o.a. gebaseerd op de bevolkingscijfers. Die onderverdeling is bewaard gebleven en vormt nu de tabel op het einde van de tarieflijst van de gerechtskosten in strafzaken, zoals ze elk jaar wordt gepubliceerd na haar indexering. Daar vallen de verschillen tussen sterk verstedelijkte en nog rurale arrondissementen op. Hoe vreemd dit anno 2020 ook aanvoelt, bij de gerechtsdeurwaarders moet men dus dubbel zo goed de gegevens op de kostenstaat controleren. Wat over de "gewone verplaatsingsvergoeding" is gezegd hogerop, is hier eveneens van toepassing, het is alleen het basistarief dat verschilt.

2. Andere, bijkomende taken die eveneens gerechtskosten opleveren

Uit de voornoemde drie types van taken, vloeien nog enkele zaken voort, die in dat geval mee worden opgenomen in de kostenstaat van de gerechtsdeurwaarder. Het gaat om zaken die samenhangen met de hoofdtaak die de opdrachtgever mee heeft bevolen in zijn vordering. Hier moet overigens duidelijk worden gesteld dat wat de opdrachtgever wenst, in een gewone vordering wordt opgenomen in de fase van het onderzoek (onderzoeksrechter, onderzoeksgerecht) en wat een bodemrechter wenst zal worden opgenomen in een (tussen)vonnis. **Een vonnis geldt dus als vordering.**

Zo zal de strafrechter nog bijkomend onderzoek kunnen vorderen, al dan niet op verzoek van de verdediging. In de gelijkgestelde burgerlijke zaken (en handelszaken) kan de bevoegde rechter ook op het vlak van de uitvoering van het vonnis nog extra maatregelen bevelen, zoals bij schuldenaars en in geval van frauduleus faillissement, waarbij de beslagrechter een bewarend of uitvoerend beslag kan bevelen op goederen van de veroordeelde. Dan komt de gerechtsdeurwaarder in actie, Hij kan dan zijn kosten voor het beslag (inventaris, openbare verkoop...) aanrekenen, en aangezien er niet is voorzien in een tarief hiervoor, geldt het tarief waaraan de gerechtsdeurwaarders hun "commerciële" bevoegdheden mogen rekenen¹³¹.

Daarnaast zijn er nog taken, waar ze bij uitvoering beroep moeten doen op derden, zoals het rechtszekerheidskantoor (het vroegere hypotheekkantoor) van de FOD Financiën, waar ze de hypotheeken die als garantie voor het betalen van schulden door de rechter zijn gelegd op onroerende eigendommen van de veroordeelde, moeten laten in- of overschrijven. Dergelijke taken, die door derden worden uitgevoerd, gebeuren tegen onmiddellijke betaling van de kosten of een retributie, en worden door de gerechtsdeurwaarder meestal voorgeschoten. Het spreekt voor zich dat die een ontvangstbewijs vraagt en dat bij zijn kostenstaat voegt.

Een bijzonder geval doet zich voor wanneer de gerechtsdeurwaarder vaststelt dat hij bepaalde stukken, die moeten worden gevoegd bij de betekening of dagvaarding, niet rechtsgeldig kan betekenen omdat ze niet in de taal van de procedure zijn opgesteld. Hij kan dan zelf instaan voor de vertaling ervan (zonder te zijn ingeschreven in het Nationaal Register, wat vreemd voorkomt, want in principe is dit de taak van meestal gediplomeerde vertalers). Voor die vertaling mag hij dezelfde tarieven toepassen als de vertalers (zie hoger). Hij heeft enkel recht op een vergoeding voor wat moest worden vertaald en door hemzelf is vertaald.

Tot slot zijn er nog enkele kosten, die gerechtsdeurwaarders mogen doorrekenen. Over de verplaatsingskosten hadden we het al. De meeste andere kosten (administratie, secretariaat, fotokopies, postzegels en dergelijke) worden geacht te zijn inbegrepen in de forfaitaire tarieven. Uitzonderingen hierop (en dus van strikte interpretatie!), zijn de uitzonderlijke kosten voor noodzakelijke zendingen van brieven en pakjes naar het buitenland. Ook hier zal weer moeten worden voorzien in het nodige bewijsmateriaal.

Uiteraard is er vaak discussie over de betekenis van de term "uitzonderlijke kosten". Die moet worden begrepen als kosten, die in normale, gemiddelde omstandigheden niet worden gemaakt. In zaken waarbij de gerechtsdeurwaarder een taak krijgt, waarvoor hij zowat alles moet regelen met een partij die in het buitenland leeft, of met documenten die heen en weer moeten worden gestuurd naar het buitenland, kan het gebeuren dat dit extra noodzakelijke kosten met zich meebrengt, doch in die zaak zijn dat dan geen uitzonderlijke kosten. Daar is uitsluitend sprake van als er kosten moeten worden gemaakt voor occasionele verzendingen naar het buitenland, Verzendingen met de post en met koeriers komen in aanmerking (die laatste alleen als er dringendheid wordt bewezen. Wat via e-mail kan en mag worden verzonden, ongeacht waarheen en hoeveel, moet ook zo worden verzonden en komt niet in aanmerking als de hier bedoelde uitzonderlijke zendingen naar het buitenland.

3. De kostenstaat van gerechtsdeurwaarders

Wat de gerechtsdeurwaarders gemeenschappelijk hebben met de tolken, is de veelheid aan opdrachten die ze kunnen krijgen per dag of week. Daarom voorziet het centraal bureau

---

¹³¹ De tarieven hiervoor liggen vast in het KB van 30/11/76 tot vaststelling van het tarief voor akten van gerechtsdeurwaarders in burgerlijke en handelszaken en van het tarief van sommige toelagen

gerechtskosten, voor iedereen gemak, ook in een vorm van meervoudige kostenstaat. De template ervoor zal ook worden ter beschikking gesteld door de Nationale Kamer. Zoals bij de tolk, is het de bedoeling dat de gerechtsdeurwaarders elke prestatie chronologisch vermelden in een lijst waarop tevens wordt gezegd welke het aanvangs- en einduur van die prestaties is opgenomen, samen met de goedkeuring door de opdrachtgever, zijn plaatsvervanger of hun griffier, die elke prestatie aftekent (bij plaatsgebrek mag hij ook paraferen). Deze prestatielijst wordt éénmaal per trimester ingediend bij het taxatiebureau bevoegd voor de jurisdictie die heeft gevorderd. Hieruit volgt dat de gerechtsdeurwaarders wel nog zoals alle andere prestatieverleners aparte kostenstaten moeten indienen in elk arrondissement waar ze die afgelopen trimester hebben gewerkt. Doordat hun kostenstaat zelf niet veel gegevens bevat, die vatbaar zijn voor controle, wordt er in dit geval voorzien in een puur formele controle en een grondiger controle van de ingebrachte verplaatsingskosten (zie hoger).

HOOFDSTUK V: DE LABORATORIA VOOR ONDERZOEK OP MENSELIJK MATERIAAL

Het is wellicht niet erg moeilijk, ook voor de leek, om zich een beeld te vormen van wat binnen dit hoofdstuk aan bod zal komen. De media spreken erover, tonen wat moet doorgaan als “echt” en vragen dan duiding aan een onderzoeker, arts of wetenschapper, liefst een hoogleraar, om voor het publiek duidelijk te maken wat er tegenwoordig zoal mogelijk, of zoveel beter, of goedkoper is geworden.

./

Waarover gaat dit hoofdstuk? Het gemeenschappelijk punt is hier dat het allemaal onderzoeken zijn op menselijk materiaal, vrijwillig afgestaan, gedwongen afgestaan en gevonden stalen die worden afgenomen door of onder toezicht van artsen, en sporen gevonden in het menselijk lichaam, in menselijke voedselresten, in uitscheidingsproducten van de mens, in sporen die op of bij een lichaam worden aangetroffen, in het genetisch materiaal dat ons verborgen geheimen kan onthullen, in vreemd materiaal dat zich in het lichaam bevindt, in de aanwezige micro-organismen, enz...Het doel van die onderzoeken kan ook uiteenlopend zijn: het zoeken van bewijsmateriaal tegen een verdachte, het aantonen van verwantschapsbanden tussen twee mensen, het verklaren van zaken die niemand kon begrijpen voor er werd besloten tot het onderzoek, het oplossen van oude cold cases die bij hun ontdekking technisch onverklaarbaar waren, de ernst van fysieke schade vaststellen...In deze catalogus willen we hier wat orde brengen.

1. Onderzoek naar de aanwezigheid van verboden stoffen in het lichaam

Het gaat dan natuurlijk om stoffen, die gevaarlijk of ongezond zijn, en vooral in combinatie met andere (toegelaten of gereguleerde) stoffen, ofwel met bepaalde handelingen (zoals autorijden of het bedienen van machines), leiden tot belangrijke risico's voor individuen en de hele samenleving omdat ze ertoe kunnen leiden dat wie ze gebruikt, ziek wordt, zijn zelfbeheersing verliest, in een roes geraken, niet meer kunnen oordelen over hun eigen en andermans gedrag, gewelddadig worden, wisselen van persoonlijkheid of goklust

krijgen, agressie tonen, fabuleren, liegen, psychotisch worden, tot zelfs plots in slaap vallen, in een coma geraken of plots overlijden, alles kan gebeuren.

De bekendste boosdoeners zijn allen door hun gebruikers beschreven als genotsmiddelen, verslavend, slecht voor de algemene gezondheid, gevaarlijk in verkeerde handen, en daarbij ook vaak (vroeger of nu) omringd door een wereld van criminaliteit. Dat verklaart de interesse van de gerechtelijke wereld en rechtvaardigt dat er kosten worden gemaakt bij de bestrijding ervan.

Hier kennen we 3 verschillende tarieven voor een veelvoud van onderzoeken, zoals:

- Onderzoek naar de aanwezigheid van alcohol of drugs (dit kan ook medicatie zijn) in bloed of urine van iemand, vooral met het oog op de bepaling van iemands rijgeschiktheid. Tariefbesluit: KB van 27/11/15 tot uitvoering van de wet betreffende de politie over het wegverkeer, gecoördineerd op 16 maart 1968, wat betreft de speekselanalyse en de bloedproef bij het sturen onder invloed van bepaalde psychotrope stoffen en de erkenning van de laboratoria (aangehaald als : Besluit drugopsporing in speeksel en bloed)
- Om dit mogelijk te maken, moet er bloed of urine worden afgenomen. Bij bloed is daarvoor een arts nodig, want het gaat om een medische handeling. Alleen al dit ene punt gaf vaak aanleiding tot onzekerheid, deels wegens de verschillende situaties die hier mogelijk zijn:
- De arts die door de politie is opgeroepen voor een alcoholcontrole is een zelfstandig arts, een arts die werkt voor rekening van een ziekenhuis, soms deeltijds in een gemengd statuut, soms is het een arts in opleiding die dit soort interventies moet doen tijdens de stage. Al deze verschillende mogelijkheden en combinaties ervan geven aanleiding tot verschillen tussen de kostenstaten, de te gebruiken tarieven, van wie de kostenstaat uitgaat en hoe hij wordt verwerkt.
- Soms volstaat één test niet. Normaal vindt er eerst een ademtest plaats, en alleen bij weigering daarvan of bij weigering het resultaat van de meting te aanvaarden. (zie hierover de artikelen 2 tot en met 9 van het tariefbesluit) Ademtestapparatuur geeft meteen een resultaat, een bloedtest moet in veel gevallen naar een medisch laboratorium, dat deel kan uitmaken van een ziekenhuis, een apart statuut kan hebben, binnen een ziekenhuis, of volledig zelfstandig kan zijn. Ook alle combinaties hiermee geven aanleiding tot verschillen in de kostenstaat.
- Het materiaal dat wordt gebruikt door de politie bij controles is onderworpen aan technische kwaliteitsnormen en wordt in grote hoeveelheden aangekocht via een overheidsopdracht en vanaf de FOD Justitie verdeeld onder de politiediensten die ze bestellen. Dit valt onder de gerechtskosten, net als de speekselcollectoren die worden gebruikt voor de nieuwe speekseltesten om drugs mee op te sporen. Ook dit gebeurt in medische laboratoria. Ook dit testmateriaal is een gerechtskost en moet beantwoorden aan wettelijk vastgelegde kwaliteitseisen. Gezien dit materiaal door de FOD Justitie wordt aangekocht, kan het geen tweede keer worden gefactureerd nadat het is gebruikt. Zie hiervoor de artikelen 10 tot en met 12 van het tariefbesluit.
- Materiaal voor bloedafnames is daarentegen geen gerechtskost, het is hetzelfde als voor gewone bloedafnames met een medisch doel. Het is het Riziv dat de kwaliteitseisen stelt en de overheidsopdrachten uitschrijft voor de levering van de bloedbuisjes (venules) die het verdeelt onder de artsen die zich hebben laten registreren als deskundige voor bloedanalyse. Dit onderzoek vindt plaats overeenkomstig de artikelen 14 tot en met 17 van het tariefbesluit.

- Daarmee zijn we nog niet rond, want ook de ingeschakelde laboratoria moeten voldoen aan kwaliteitseisen en als zodanig, na een hele reeks testen, controles en audits van controle instanties, erkend worden. Voor heel het land zijn er nu slechts 5 erkende laboratoria, waarvan één dat van het NICC is, één een Belgisch filiaal van een Duits laboratorium en de drie overige behoren tot een universiteit. De procedure van erkenning en de erkenning zelf van laboratoria die erkend wensen te worden, die de vorm aanneemt van een koninklijk besluit, wordt behandeld door het centraal bureau gerechtskosten. Dit gebeurt in het kader van de artikelen 18 tot en met 23 van het tariefbesluit.

Wie positief test op alcohol of drugs in het verkeer, zal worden vervolgd en zal een minnelijke schikking moeten betalen, of voor de politierechter moeten verschijnen. Die zal naast de eventuele geldboete of een alternatieve straf, de dader ook veroordelen tot de betaling van de kosten, die dus ook het ereloon van de arts die bloed afneemt, omvat, en de kosten voor het testmateriaal en een forfait voor het gebruik van het laboratorium.

2. Laboratoriumonderzoek in het kader van een gewone strafzaak

Ook de onderzoeksrechter, het parket, de politie en soms de bodemrechter, kunnen een bloed- of urine-onderzoek vorderen op zoek naar bewijzen van alcohol-, medicatie- of druggebruik als verzwarende omstandigheid bij een misdrijf zoals bv. het vluchtmisdrijf, slagen en verwondingen, bedreigingen, gijzelneming enz...

Dit betekent dat ook in dit kader dezelfde actoren een vergelijkbare rol spelen. Het verschil zit hierin, dat in het vorige geval het doel de verkeersveiligheid is, en in dit tweede geval kan de ontdekking van sporen van de voor de dader verboden stoffen zeer verschillende gevolgen leiden, zoals een veroordeling voor een misdrijf dat door de ontdekking wordt bewezen, of voor het misdrijf van in het bezit te zijn van de stoffen of er te hebben gebruikt of er te hebben verborgen in het eigen lichaam. Het kan ook het einde betekenen van een vrijheid onder voorwaarden, van een voorwaardelijke invrijheidstelling, van een opschorting van straf, van het uitstel bij een straf...

3. Genetisch onderzoek

Ook de algemeen als meest recent ontwikkelde wetenschappelijke techniek beschouwde en op korte tijd populair geworden onderzoeksmethode, die na enkele jaren steeds minder duur en steeds meer wordt toegepast, is allang niet meer een volledig genetisch onderzoek met als doel het opstellen van het genetisch profiel van een verdachte of dader, van het slachtoffer of van een nog onbekende derde betrokken partij. Nu kan een fragment van genetisch materiaal, aangetroffen in bv. een sigarettenpeuk of een haarwortel al voldoende informatie opleveren om iemand te identificeren, als er maar goed gezocht wordt, het geluk wat meespeelt of men ertoe bereid is er veel tijd en middelen voor in te zetten.

Vroeger was deze verfijning van het gevorderde onderzoek niet aan de orde en hadden de opdrachtgevers de neiging alles tegelijk te willen proberen, met een hoge prijs tot gevolg. Nu zijn deze tarieven voelbaar gedaald (zie het KB van 27/11/15) en begrijpt men beter dat ook genetisch onderzoek heel specifiek kan zijn en niet per se alle kenmerken van de betrokkene moet omvatten. Dat leidt tot duidelijke besparingen. Daarom bevat het

tariefbesluit een lange lijst van verschillende types van genetisch onderzoek met elk hun forfait. Het is de bedoeling dat de opdrachtgever goed overweegt welke elementen hij precies wil laten onderzoeken, eventueel kan hij opteren voor meerdere mogelijke onderzoeken. Hij kan zich ook laten adviseren over zijn keuze door een van de criminologische assistenten bij de strafrechten van zijn arrondissement.

Het zou ons buiten het bestek van dit kwaliteitshandboek leiden, mochten we dieper ingaan op de voornoemde tariefbesluiten, die heel technisch zijn. Er zijn in elk geval geen betwistingen hierover bekend en eventuele vragen kunnen in principe worden beantwoord aan de hand van de hier verwerkte informatie.

4. Praktische regeling voor de opvolging van grote reeksen kostenstaten

Het is gedurende lange tijd een slechte gewoonte geweest van de oude dienst gerechtskosten om zich voort te slepen met een steeds groeiende achterstand in de verwerking en bijgevolg ook de betaling van de kostenstaten die op deze dienst werden behandeld. Hetzelfde gold voor de andere bevoegde diensten.

Mits een grote inhaaloperatie dankzij extra tijdelijk personeel is dit verholpen en is het vast voornemen bekendgemaakt dat dit nooit meer mocht gebeuren. Dit leidde er rechtstreeks toe dat de termijn voor controle en betaling expliciet is opgenomen in de wet.

Voor de grootste, vaakst gevorderde medische instellingen, de (universitaire en de algemene) ziekenhuizen, hebben voortdurend, over het hele jaar, hele reeksen openstaande kostenstaten, die ze, ter herinnering, tweewekelijks doorbelden met de vraag naar de recentste stand van zaken. Dit gaf aanleiding tot veel tijdverlies, rondbellen over gezochte kostenstaten... en veel ergernis. Nu bestaat er al een paar jaar een informeel opvolgingssysteem voor de vrijwillig hierbij toegetreden ziekenhuizen of laboratoria. Het storende bellen is vervangen door een tweewekelijkse mail van de betrokken ziekenhuizen aan het centraal en het bevoegd arrondissementeel taxatiebureau. Daar kan de lijst snel worden gecheckt met de boekhoudapplicatie CGAB, op een zelf gekozen best mogelijke ogenblik. Tot dit systeem kan elke grote onderneming of instelling steeds vrijwillig toetreden na eenvoudig verzoek aan het centraal bureau gerechtskosten.

HOOFDSTUK VI: DE ARTSEN EN HUN HELPERS

1. Samenwerking van deskundigen - voorbeelden

De deskundigen met een diploma in de geneeskunde vormen samen een zeer gevarieerde groep, waarvan de soorten onderzoeken die ze uitvoeren op verzoek van de magistraten heel talrijk zijn en ook in het dagelijkse leven een bij iedereen bekende en niet te onderschatten invloed laten gelden.

Zonder te streven naar volledigheid, volgen hier enkele van de meest voorkomende samenwerkingsverbanden tussen artsen en andere deskundigen:

- Een arts, vaak nog in opleiding, en een apotheker of laborant voor bv. bloedanalyses;
- Een arts en een kinderarts om zeker te zijn dat alle aspecten van een zaak in verband met kinderen zowel vanuit een algemeen medisch standpunt, als vanuit een specifiek standpunt als kinderarts;
- Een anatomo-patholoog, die een lijkschouwing uitvoert en daarbij in het stoffelijk overschot een verdachte substantie aantreft, wenst het onderzoek van een toxicoloog van die substantie toe kennen en toe te voegen aan zijn verslag, omdat hij vermoedt dat er een poging tot vergiftiging is geweest;
- Een psychiater moet de gehele persoonlijkheid en het medisch verleden van een zichtbaar labiel iemand onderzoeken. De zaak is echter dringend en hij vreest onvoldoende tijd te hebben om alle onderdelen van het onderzoek tot een goed einde te brengen binnen de toegemeten tijd. Sommige van die onderdelen omvatten echter geen medische handelingen, en moeten dus niet verplicht worden uitgevoerd door een psychiater. Zo is het afnemen van psychologische tests iets wat ook mag worden gedaan en begeleid door een gediplomeerd psycholoog (de titel van psycholoog geniet, net als die van arts, van een wettelijke bescherming).
- Een andere psychiater moet een geval van blinde agressie onderzoeken, dat werd vastgesteld bij een vluchteling afkomstig uit een staat waar zijn bevolkingsgroep wordt gezien als terroristen en massaal door de meerderheidsgroepen wordt vervolgd en het land uitgejaagd. De dader was opgesloten in een gesloten asielcentrum, samen met leden van de meerderheidsethnie in hun land, en er was agressie ontstaan. De psychiater twijfelt of er werkelijk sprake was van een geestesstoornis en hij vraagt de bijstand van een antropoloog om het verhaal toe te lichten vanuit de invalshoek van de vervolgte minderheidsethnie. Gelet op de specifieke vragen, delegeert hij alle punten met betrekking tot de ethnische verklaring voor het misdrijf aan de antropoloog, die alleen verantwoordelijk wordt geacht maar toch moet worden vergoed door de arts.

2. Colleges van deskundigen

Deze voorbeelden gaan over het samenbrengen van deskundigheid op verschillende terreinen om een zaak van meerdere kanten te belichten, en daarin verschillen ze wezenlijk van de samenwerking van deskundigen van eenzelfde of nauw verwante specialiteit, die een college van deskundigen wordt genoemd.

Wanneer de opdrachtgevend magistraat vreest dat het nodige psychiatrisch onderzoek van een verondersteld psychopaat kan leiden tot zeer verschillende conclusies, afhankelijk van de specialisatie van de gekozen psychater, dan kan hij ervoor opteren het onderzoek onmiddellijk toe te vertrouwen aan een college van deskundigen van verschillende overtuigingen, die het werk kunnen verdelen of elk voor zich alles onderzoeken, maar voor er conclusies worden geformuleerd, zijn ze verplicht met elkaar te overleggen en te trachten tot een gezamenlijk advies te komen. Om dat te faciliteren, wordt dan vaak een college van die psychiaters aangesteld, die desnoods stemmen over de ingenomen standpunten. Een college is in het ene arrondissement soms bijna de enige werkwijze geworden, terwijl in het andere, het een zeldzaam initiatief is. Men moet hier niet voor kiezen als men niet is overtuigd dat het een meerwaarde biedt. Het is immers een dure zaak, waarvoor het budget gerechtskosten alleen opdraait.

In het kader van het tarief, dat specifiek geldt voor artsen, zijn er geen aanwijzingen over hetgeen er moet gebeuren als men naast de eerst aangewezen psychiater, nog deskundigen aanstelt, die niet met name zijn genoemd in de tarieflijst. In dat geval gelden de regels (zie verderop) voor deskundigen die niet zijn opgenomen in de lijst, bv. die met een opleiding in het hoger onderwijs, die zijn gespecialiseerd en veel ervaring hebben met het onderwerp van het onderzoek.

3. Praktische organisatie

In principe kan een arts met gelijk welke specialisatie, en ook een huisarts, opgeroepen worden voor grote of kleine onderzoeken, die heel ingewikkeld kunnen zijn, maar dit is niet altijd het geval. Hoger werd het geval al aangehaald van de arts, die als enige bevoegd is om bloed af te nemen van een bestuurder die ervan wordt verdacht dronken te rijden. De arts komt ter plaatse, neemt een hoeveelheid bloed af en sluit het buisje zorgvuldig, zodat het op weg naar het laboratorium voor analyse niet vervuild of besmet geraakt, of lekt, zodat er te weinig overblijft om de proeven te kunnen doen. Ook belangrijk is dat er op het buisje een etiket wordt gekleefd door de arts, die ervoor moet zorgen dat het snel identificeerbaar blijft en niet verwisseld geraakt met een ander bloedstaal. Tot slot is de kennis van de arts ook nodig om de deskundige apothekers in het laboratorium de juiste stoffen te laten opsporen.

Het resultaat van de bloedproef, dat de magistraat nodig heeft om te bepalen of hij een straf kan opleggen aan de betrokken chauffeur, hangt dus eigenlijk af van de analyse gedaan door de laborant of de apotheker. Dit is een vaak voorkomend geval van een normale opeenvolging van meerdere onderzoeken die elkaar aanvullen. In de regel zal de arts het bloedstaal naar het (erkend!) laboratorium van een ziekenhuis sturen, en als hij werkt voor een ziekenhuis dat een erkend laboratorium heeft, is het mogelijk dat beide prestaties op één kostenstaat terechtkomen, op naam van het ziekenhuis, dat de beide deskundigen een vergoeding zal betalen die ze onderling kunnen overeenkomen, maar die niet meer mag bedragen dan het tarief voor dezelfde handelingen gesteld door de zelfstandige deskundigen.

Een ingewikkelder situatie doet zich voor wanneer een magistraat meent behoefte te hebben aan een bepaald onderzoek, en de door hem aangezochte deskundige acht zich niet in staat het nodige onderzoek uit te voeren omdat er aspecten zijn, die behoren tot een ander vakgebied. Dan zal de deskundige, bv. een neuroloog, die de blijvende letsels of de arbeidsongeschiktheid van het slachtoffer van een verkeersongeval moet inschatten, een deel van het onderzoek willen toevertrouwen aan een ergotherapeut omdat die beter op de hoogte is van de huidige mogelijkheden van aanpassing van de woning en de werkplek.

4. Vergoeding van meerdere deskundigen

Op het vlak van de verwerking van de kostenstaten kan dit eenvoudig voorbeeld aanleiding geven tot drie verschillende situaties:

- a) De arts vraagt de magistraat om de deskundige persoon die hem kan helpen met een deel van het onderzoek, ook aan te stellen als deskundige. In zulk geval kunnen ze hun taken onder elkaar verdelen en elk een kostenstaat indienen; ze zijn dan elk verantwoordelijk voor hun deel van het onderzoek of het verslag en moeten zelf zien overeen te komen bij het opstellen van de conclusie van het onderzoek;
- b) De arts vraagt de magistraat "een helper" te mogen aanstellen. Hij kan dit doen als hij bij zijn eigen aanstelling nog niet weet aan wie hij hulp zou vragen; de magistraat kan het principe

- aanvaarden en ook voor de helper een vergoeding aanvaarden. De verdeling van de taken en de aansprakelijkheid verloopt gelijkaardig en zal eerder worden bepaald door de arts;
- c) De arts vraagt niet aan de magistraat of hij zich mag laten assisteren. Dat mag hij in principe doen op voorwaarde dat de arts zelf instaat voor de verdeling van de taken en van de verantwoordelijkheid, en de betaling van de helper. Ze kunnen ook een onderlinge overeenkomst sluiten over diens aandeel in de wettelijk bepaalde vergoeding. Doch ook hier is het niet toegelaten een vergoeding aan te rekenen die hoger is dan het tarief.

5. Het tarief van de psychiatrische onderzoeken van personen, die eventueel in aanmerking komen voor internering.

In het KB van 5/10/18 tot vaststelling van het forfaitair tarief voor de prestaties bij het psychiatrisch deskundigenonderzoek in het kader van een interneringsprocedure werd alleen een specifiek nieuw tarief gekozen voor de psychiatrische onderzoeken, die door de rechter kunnen worden bevolen op een verdachte, die eventueel een misdrijf heeft gepleegd in een toestand waar hij zich niet bewust was van zijn daden, of zijn daden niet kon sturen.

Zowel als het gaat om een onderzoek voorafgaand aan de vervolging, of als een onderzoek tijdens de internering noodzakelijk is, al dan niet met het oog op het toekennen van een uitgangstoelating of in het vooruitzicht van een voorwaardelijke invrijheidstelling, kan en moet soms een psychiatrisch onderzoek worden bevolen.

Hier is de procedure gewijzigd ten opzichte van die voor strafrechtelijke doeleinden in het algemeen, die zelf nog niet is hervormd. Anderzijds is er nog de procedure voor psychiatrisch onderzoek in een burgerlijk kader (bv. Collocatie, plaatsing personen met dementia, onbekwaamverklaring...), waarbij het openbaar ministerie van rechtswege optreedt, en wat ertoe leidt dat de gemaakte kosten in dit kader worden gelijkgesteld met gerechtskosten in strafzaken.

Het grote verschil tussen de oudere tarieven en de nieuwe, is dat er nu veel meer gebruik wordt gemaakt van forfaitaire tarieven, waar alles geacht wordt inbegrepen te zijn, in plaats van uurtarieven, die subjectief zijn en aanleiding kunnen geven tot overdrijving en misbruik van het aantal aangerekende uren.

HOOFDSTUK VII: DE LABORATORIA VOOR TOEGEPASTE WETENSCHAPPEN

Met dit hoofdstuk keren we terug naar de laboratoria en kijken we wat daar nog kan worden gedaan om misdrijven te helpen ophelderen. Dat betekent dat er nu onderzoeken aan de beurt zijn, die niet gebeuren op menselijke lichamen. Wat natuurlijk niet wil zeggen dat deze

onderzoeken en hun resultaten niet bruikbaar zouden zijn voor onderzoeken naar misdrijven met menselijke slachtoffers. Dit hoofdstuk wordt ingedeeld in de volgende onderdelen:

- a) Toxicologisch onderzoek en onderzoek naar brandversnellers
- b) Onderzoek naar vuurwapens, munitie en hun verwondingen (ballistiek)
- c) Onderzoek naar verkeersongevallen
- d) Onderzoek naar haren, vezels en textiel
- e) Sporenonderzoek
- f) Onderzoek naar voedselkwesties.

Vanwege de soms grote techniciteit wordt hier niet diep ingegaan op de regelingen, er wordt uiteraard wel voor elk thema aangegeven welke zaken worden vermeld in het tarief, en er worden steeds voorbeelden gegeven.

a) Tarief voor toxicologisch onderzoek

Sinds een tijdje is er een ontwerp van KB klaar om een echt nieuw tariefbesluit te worden over toxicologie en brandonderzoek, doch op het moment van de redactie van dit handboek moet het nog worden goedgekeurd door de ministerraad en voor advies worden voorgelegd aan de Raad van State. Daardoor kan het nog aan wijzigingen onderhevig zijn en zou het voorbarig zijn het hier al te bespreken.

Anderzijds zou het, omwille van deze zeer technische materie, jammer zijn dat er nog veel tijd werd gestoken in het schrijven van een volledige bespreking van een systeem dat voorbestemd is te verdwijnen op korte termijn. We zullen ons beperken tot het verwijzen naar het huidig geldende tarief, zoals het is weergegeven in de tarieflijst van omzendbrief 131/7:

“Behalve in uitzonderlijke gevallen die moeten gerechtvaardigd worden, omvatten de honoraria alle kosten, in het bijzonder die voor de reagentia, foto's, de bibliografische opzoekingen, de materialen, de archivering van de overtuigingsstukken en het opstellen en tikken van het verslag. De vastgestelde bedragen zijn deze welke normaal moeten worden toegepast, behalve wanneer de deskundige, in de uitoefening van zijn opdracht bijzondere moeilijkheden bij het uitvoeren verantwoordt, hetgeen hogere honoraria rechtvaardigt.

Voor de toepassing van dit hoofdstuk wordt verstaan onder organisch materiaal monsters van menselijke en dierlijke oorsprong en in het algemeen alle materialen die grote hoeveelheden organische stoffen bevatten.

Voor de in het huidige hoofdstuk niet vermelde bijzondere ontledingen of opsporingen, worden de honoraria vastgesteld volgens de uurlonen van hoofdstuk X.

Behoudens de voorziene uitzonderingen, wanneer één enkele opdracht de herhaling van prestaties voorzien in hoofdstuk II van de afdeling II, hetzij op verschillende stalen van eenzelfde inbeslagname of op monsters van eenzelfde lijk, worden de honoraria voor de 2e, 3e, 4e en volgende prestaties respectievelijk verminderd met 15, 30 en 50 procent.

Wanneer een college van deskundigen-toxicologen aangesteld werd, brengt elke deskundige zijn eigen prestaties in rekening.

b) Tarief voor ballistisch onderzoek

Dit tarief vindt nog steeds zijn basis in het oude KB van 1950, maar de cijfers zijn wel op een bepaald moment geherwaardeerd, en sindsdien geïndexeerd.

Het tarief heeft een vrij ingewikkelde structuur. Er zijn aparte tarieven per type van onderzoek in de sector van de vuurwapens (dit zijn de “echte” wapens, die een vast (kogel) projectiel of een dat in veel kleine projectielen uiteenvalt (hagel) afvuren doorheen een loop met gebruikmaking van de kracht van de verbranding van kruit.

Omdat elk vuurwapen unieke kraspatronen nalaat op de huls van een afgevuurde kogel (en tevens zeer typerende afdrucken van de inslag van de slagpin en de uittrekker, omdat deze sporen goed zichtbaar zijn op de uitgeworpen lege hulzen, Een andere manier om van deze krassen gebruik te maken, is een kogel die werd teruggevonden in het lichaam van een slachtoffer onder een microscoop te vergelijken met een intact projectiel en een dat met het wapen werd afgevuurd in bv een watertank, wat toelaat het projectiel intact te recupereren.

Nog enkele voorbeelden van de mogelijkheden van de ballistiek, die een onderdeel is van de fysica:

- Positieve identificatie van het wapen waarmee een projectiel is afgevuurd (en meestal zeer beschadigd werd teruggevonden in een boomstam), regularisatie of beslag op het wapen;
- Positieve identificatie van de munitie die werd gebruikt bij een aanslag;
- Identificatie van de laatst bekende legale koper en bezitter van het wapen
- Identificatie van het model, type en de kenmerken van het wapen en de munitie
- Vindplaats van de andere verkochte gelijkaardige modellen
- Opnemen van kruitresten in de huid en de kledij van de schutter (analyse in een laboratorium voor toxicologie bv.

Er is slechts een handvol deskundigen in de ballistiek in ons land. De meesten hebben dan nog geen laboratorium ter beschikking en moeten alles “ambachtelijk” installeren en uitmeten met de microscoop, met macrofotografie of door eindeloos opzoeken van gegevens in tabellen op internet. Voor professionelen zijn de toestellen en voorzieningen van de proefbank voor vuurwapens te Luik op aanvraag beschikbaar voor het doen van proeven.

Het belangrijkste en meest complete laboratorium voor ballistiek bevindt zich bij het NICC, dat ook hier optreedt als deskundige door middel van zijn deskundigen. Het NICC heeft toegezegd gebruik te zullen maken van de officiële modellen van de vordering en de kostenstaat. Het model van vordering en dat van kostenstaat, die speciaal zijn ontwikkeld voor gebruik door en voor ballistisch onderzoek volgt heel gedetailleerd de verschillende opties die kunnen worden gevraagd bij vordering en betaling van een onderzoek.

Omdat het niet zomaar toegelaten is vuurwapens te verwerven en weer van de hand te doen, een didactische verzameling ervan aan te leggen, ze te vervoeren, er munitie voor te kopen, en zeker niet er buiten een erkende schietstand mee te vuren en proefnemingen te doen, moeten vuurwapendeskundigen erop letten dat ze vooraf alle nodige vergunningen en erkenningen hebben ontvangen voor deze activiteiten. Daartoe nemen ze contact met de wapendiensten van de gouverneurs.

c) Onderzoek naar verkeersongevallen

Een volgend bijzonder complex en dus gespecialiseerd type van onderzoek dat kan worden gevorderd, is dat naar de oorzaak van verkeersongevallen. Omdat er zoveel verschillende soorten verkeersongevallen bestaan, zijn ze voor wat betreft de hoogte van de vergoeding voor de deskundigen ingedeeld in klassen naar gelang van de zwaarte van het ongeval (niet uitgedrukt in slachtoffers, maar in potentiële schade).

Deze onderzoeken worden hoofdzakelijk gevraagd door de instantie die is belast met de vervolging van de strafbare feiten enerzijds, en anderzijds door de verzekeringsmaatschappijen, die trachten te ontsnappen aan hoge schadevergoedingen door elke indicatie te gebruiken, dat de tegenpartij en zelfs haar eigen klant een fout hebben gemaakt.

De deskundigen inzake verkeer werken niet allemaal als zelfstandigen: ze zijn ook vaak werknemer of aangestelde van verzekeringsmaatschappijen. Dan mogen ze uiteraard niet voor de gerechtelijke overheid werken omdat er geen zekerheid bestaat over hun onafhankelijkheid. Wie het dan weer wel mag, zijn de deskundigen die deels zelfstandig en deels als werknemer actief zijn. Ze moeten zich in elk geval ook laten erkennen als zodanig.

Vermeldenswaardig is hier dat de officiële tarieventabel voor deze prestatie niet voorziet in bedragen, maar alleen in verwijzingen. Het tarief evolueert mee met dat voor andere zaken afhankelijk van de FOD Mobiliteit, en wordt niet samen met onze andere tarieven geïndexeerd. Het is afhankelijk van tarieven van de FOD Mobiliteit.

d) Onderzoek op haren, vezels en textiel

Waar dan weer wel een zeer gedetailleerd tarief voor bestaat, zijn alle types van onderzoek op gevonden of aangetroffen haren en vezels, evenals op textiel. Het gaat niet meer over het menselijk lichaam, maar om nauw daarmee verbonden zaken, zoals uitgevallen haar, waarvan men zich doorgaans geen rekenschap van geeft, verloren of uitgetrokken vezels in de kleding, waarvan herkomst en samenstelling onduidelijk zijn, of ronduit fout overgenomen valse gegevens vermeld op etiketten.

De tarieven, die soms afhangen van het aantal te onderzoeken voorwerpen, naast de methode die aangewezen is bij het onderzoek, en de kosten die ze met zich meebrengen, zijn al ruim voorbijgestreefd en aan vervanging toe.

Ter illustratie van hetgeen deze technologie vermag: op voorwaarde dat het te onderzoeken fragment van menselijk materiaal van goede kwaliteit is gebleven gedurende zijn soms eeuwenoude opsluiting, blijkt een mensenhaar in optimale bewaaromstandigheden en als er aan de haarwortel nog een haarzakje hangt, nog voor eeuwen bruikbaar.

e) Sporenonderzoek

Dit zijn misschien wel de oudste voorbeelden van wetenschappelijk onderzoek ten dienste van het gerecht; het gaat om de zaken die iedereen kent uit de media, zoals het nemen van vingerafdrukken (of die van handen, voeten, zelfs oren!), een zeer probaat middel om

iemands aanraking van iets, en dus zijn aanwezigheid op die plaats op een bepaald moment, te bewijzen. Grote kosten doet dit niet ontstaan, zelfs al komt er enige handigheid aan te pas om met succes een juiste koppeling van gegevens te kunnen maken. Vaak gaat het er nog wat primitief aan toe, zoals bij het maken van gipsen afgietsels van bandensporen of voet/schoenafdrukken. Hierover valt niet veel meer te zeggen, dan dat onder deze rubriek ook moderne technieken vallen, zoals het digitaal analyseren van vingerafdrukken, het gebruik van infraroodcamera's, beroep doen op een entomoloog om de ongewervelde dieren te herkennen die op bezoek zijn gekomen bij een lijk...

Te onthouden is hier dat wat er niet in de lijst staat, wél mag worden vermeld op de kostenstaat, met een verantwoording. Overal elders is deze bestuursrechtelijk te verwachten regel ("geen betaling zonder factuur of kostenstaat") echter wél nog van toepassing.

f) Onderzoek naar voedselkwesaties

Een van de blijvende resten van de dioxinecrisis van 1999 is dat er diverse organen en richtlijnen zijn gekomen, die in de landbouw en veeteelt, en ook in de productie van dierenvoeding veiligheidsnormen hebben opgelegd, die in een aangepaste vorm verder zijn blijven doorgelden; iets vergelijkbaars valt nu te verwachten voor de maatregelen die noodzakelijk zullen blijven tegen de coronaziekte. In dit voorbeeld is het Federaal Voedselveiligheidsagentschap FAVV ontstaan, dat een rol zal hebben te vervullen in geval er verstoring of risico dreigt voor de productie en het verdelen van voedsel. Deze instantie (www.favv.be) kan echter ook worden gevraagd haar deskundigheid ten dienste te stellen van de gerechtelijke overheid. Ze heeft daarvoor zelf tarieven berekend.

HOOFDSTUK VIII: DE VERLENERS VAN TECHNISCHE EN MANUELE PRESTATIES

Naast de al vermelde kosten is er nog een hele reeks vroegere "dringende gerechtskosten", die tot op heden niet beschikken over een tegenhanger in de nieuwe wetgeving. Hun tarief is ooit toegevoegd in de bijlage van het oude KB van 1950 en het is sindsdien al vaak geïndexeerd.

De verleners van deze "arbeidsprestaties" moeten om dit voor het gerecht te mogen doen, zich niet inschrijven in een Nationaal Register, geen beroepsopleiding en -ervaring aantonen, en ze moeten zich niet bijscholen.

Om geen lacune te laten in dit overzicht, volgt hier een lijst van (groepen van) prestatieverleners, die geen eigen tariefbesluit hebben en evenmin in het KB van 1950 of zijn bijlage worden onderworpen aan specifieke regels. Ze hebben evenwel een officieel tarief, dat bij zijn verhuizing naar het nieuw algemeen reglement zal worden aangevuld met praktische instructies zoals reeds het geval is met andere prestatieverleners.

Waar nuttige commentaar bij beschikbaar is, wordt hij hier gegeven.

Vervoer van stoffelijke overschotten:

Een bijkomend bedrag per afgelegde kilometer boven 16 km

- Hier worden regelmatig pogingen gedaan om meer te kunnen aanrekenen dan wat mag, omdat dit oud tarief als te laag en niet eerlijk wordt ervaren.
- De grootste gemene deler ervan is dat er beroep wordt gedaan op de gemeenschappelijke haast
- De begrafenisondernemer die wordt gevorderd voor het vervoer van een overledene van de openbare plaats waar hij werd aangetroffen naar het ziekenhuis waar de autopsie zal worden verricht, mag zijn kilometervergoeding aanrekenen en als zijn rit meer dan 16km lang is, mag hij er een supplement aan toevoegen.
- Hij mag echter niet ook nog eens de rit aanrekenen die daarna wordt gemaakt van de plaats van de autopsie naar de begrafenisonderneming. Dit kan alleen als privé-afpraak met de familie, het is geen gerechtskost.

Gebruik van autopsiezalzen:

Voor gebruik van een autopsiezaal

- Als er in een gemeente een voldoende ruime vrije zaal beschikbaar is, moet ze in geval van een ernstige gebeurtenis of ramp ter beschikking worden gesteld van de hulpdiensten, die de zaal beginnen in te richten alvorens de gerechtsarts aankomt met zijn persoonlijk materiaal.

Voor een meer uitgeruste zaal met alle voorzieningen

- De benaming is aangepast omdat het onbegonnen werk is een definitie te geven van “minimaal en meer dan dat”.

Gebruik van een mortuarium: Per dag

Slotenmakers: Openen van een deur

- Ook dit tarief is beschamend laag en zorgt voor grote ergernis; ook hier zijn er vaak pogingen tot omzeiling ervan.
- Extra geleverd materiaal zoals een slot mag worden aangerekend aan de kostprijs zonder winst, verder moet alles in het lage forfait zitten. Voor een hoge moeilijkheidsgraad mag niets extra worden aangerekend.

Bankinstellingen: Eenvoudige identificatie

- Als aan de bank slechts de basisgegevens van één klant worden gevraagd, dan moet ze die gratis leveren.
- Hier komt de poging tot misbruik van de andere kant: gegevens over 1 klant zijn gratis, maar over 20 klanten niét!

Forfaitair bedrag bij bankrekening
(gedetailleerde informatie, historiek en documenten)

- Dit bedrag is van toepassing bij aanvraag van informatie over meer dan 1 klant of van meer of meer gedetailleerde informatie.

Duikers, helmduikers en hondengeleiders

Robotfoto's (uurloon)

Erkende bemiddelaars:

ereloon per uur (ten belope van max. twintig uur)

forfaitaire vergoeding per bemiddeling

- Bemiddelaars zijn geen schuld- of familiebemiddelaars, maar strafrechtelijke figuren. Ofwel zijn ze personeel van het justitiehuis, dat daarvoor is opgeleid, en dit werk tijdens de werkuren doet, en dus geen recht heeft op een extra vergoeding; ofwel zijn ze extern. Dan mogen ze “hun” tarief niet alleen vaststellen en geldt het maximum van 20u.

Technische raadgever (geen deskundige of werkman):

ereloon per uur (ten belope van max. twintig uur)

forfaitaire vergoeding voor de gemaakte kosten

- Geen keuze mogelijk voor reële kosten
- Zowel een magistraat voor zichzelf, als voor de partijen bij een geding, kunnen advies vragen aan een specialist die een compromis zoekt.

Buitengewone uitgaven: maximumbedrag zonder toestemming procureur-generaal of federaal procureur

- Omdat niet alles kan worden gepland, bestaat er een mogelijkheid van extra uitgaven, boven het wettelijk tarief als er een geloofwaardige, overtuigende en correcte motivering wordt bijgevoegd. Het is de bedoeling dat altijd eerst de toestemming wordt gevraagd per mail aan de directe overste, en als laatste, na opname van het advies van alle personen aan wie de zaak is voorgelegd, aan de minister.
- Die kan het principe de facto afwijzen. Dan moet hij de beslissing delegeren.
- Vroeger was het limietbedrag 2500 euro, nu is dat door indexaties gestegen tot iets meer dan 3000 euro.

Bewaringskosten

Internationale rogatoire commissies: maximumbedrag zonder toestemming minister

- Idem als hierboven.

Verplichte vergoeding opgelegd door de rechter aan iedere veroordeelde

- Deze vergoeding verdween begin 2020 door de opheffing van een aantal artikelen van het KB van 28/12/50. Daar zat onbedoeld ook art. 91 bij, dat de rechtsbasis was voor deze vergoeding. Deze vergissing is rechtgezet met het KB van 28/08/20 dat de vaste vergoeding opnieuw invoerde, maar niet met terugwerkende kracht. Dat betekent dat alle vonnissen en arresten uitgesproken met de veroordeling van een persoon, zonder vaste vergoeding, daarvan gevrijwaard blijven. Het betekent ook dat de vergoeding nu is teruggevallen op haar fictieve nieuwe invoering aan de oorspronkelijke waarde van 50 euro en dat dit zal veranderen met de volgende indexatie in januari 2021.

Om volledig te zijn, moet hier nog een woordje worden gewijd aan een geheel aparte categorie van “gemechaniseerde prestatieverleners”, met name de zgn. **takel- en stallingsdiensten**, of sleep- en opslagbedrijven. Hoe dan ook, ze hebben als enigen een statuut, dat niet te vergelijken is met dat van een helper, of een werknemer, of een assistent.

Ze leveren op vraag van de politie een dubbele dienst:

- 1) Het wegtakelen van hinderlijk geparkeerde of geblokkeerde voertuigen om ofwel een bestuursrechtelijke regel zoals een hindernis vormen, die gevaarlijk is voor het verkeer; en is dat het geval, dan zijn de hiervoor aangegane kosten geen gerechtskosten in strafzaken, maar enkel werkingskosten van de politie;
- 2) Het wegtakelen van voertuigen die zich in een toestand bevonden waarin ze niet meer wettelijk verder mochten rijden, bv. omdat ze onverzekerd of ongekeurd rondreden, of in beslag waren genomen, of niet technisch geschikt om op de openbare weg te rijden. De sleepkosten zijn in dit geval wel gerechtskosten.
- 3) In een volgend stadium verzorgen ze de opslag van in beslag genomen voertuigen, wat wil zeggen dat ze door de politie uit het verkeer zijn gehaald om eender welke reden, ook eventueel een bestuurlijke, en dan door toedoen van het onderzoek, overgaan in een strafrechtelijk beslag. Dit kan heel lang duren, zo lang de rechter oordeelt dat het beslag nodig is. Hierdoor kunnen de kosten, dit zijn huurkosten voor

een parkeerplaats, hoog oplopen. Het door de takel- en stallingsdiensten te hanteren tarief is terug te vinden in niet meer dan een omzendbrief. (met nummer 62/62bis/62ter van de minister van Justitie), die in een tabel specifieke tarieven bepaalt voor het takelen en het stallen van voertuigen in functie van hun afmetingen en de duurtijd van de stalling, evenals van de plaats (binnen of buiten). Het is de bedoeling dit tarief te hervormen, beter bestand te maken tegen de vele pogingen tot fraude van de personen die in deze sector zijn betrokken en waarvan een niet zo klein deel een gerechtelijk verleden heeft. Er zijn plannen om voor deze groep een echt tariefbesluit te maken.

HOOFDSTUK IX: DE NIEUWE TYPES VAN PRESTATIEVERLENERS WAARVOOR NOG GEEN TARIEF BESTAAT EN DE BESTAANDE DIE NOOIT EEN EIGEN TARIEF KREGEN

In een snel evoluerende wereld waar de ontwikkeling van wetenschap en technologie aan een hoog tempo blijft doorgaan, is het een geruststelling dat niet alleen de wapens en de andere hulpmiddelen van de onderwereld steeds beter en gemakkelijker te verkrijgen zijn, maar dat dit ook geldt voor de hulpmiddelen die het leven meer kwaliteit geven, en vooral omdat de overheid dankzij vaak zeer nieuwe middelen, geboren uit research en investeringen, soms zelfs zo nieuw dat wij er ons niets kunnen bij voorstellen, kan zorgen voor meer veiligheid. Het zou niet getuigen van een open geest en van geloof in de vooruitgang, als we ons behoudend opstelden rond het in gebruik nemen van nieuwe opsporingsmiddelen, omdat ze vaak een redelijke kans bieden het onderzoek naar ingewikkelde zaken vooruit te helpen en zo populair zijn in tv-series die bijna publiciteit zijn voor de wetenschappelijke politie en haar gadgets en labo's. Wij moeten de snelle vooruitgang op de voet volgen en eruit winnen wat bruikbaar is om te kunnen leven in een betere wereld (in dit kader; een veiliger wereld).

Daarom kunnen nieuwe methodes, gebruiksmogelijkheden, benaderingen, combinaties enz nu al potentieel ergens op ontdekking liggen wachten. Wij gaan niet de fout begaan ze niet te herkennen, en we geven ze principieel een kans als er een minimum aan werking is vastgesteld en er een minimum aan verklaring is voor de werking.

Maar kansen geven is één ding, Je kan daarom nog niet vooraf al inschatten of er van het nieuwe middel veel gebruik zal worden gemaakt. En wat de kostprijs ervan zal zijn. Daarom krijgen nog onbekende, onbenoemde uitvindingen, vooral van micro-elektronica, nu de kans niet die ze al vroeger voor de crisis echt tastbaar werd.

Voor nieuwe technieken wordt een bijzonder tarief aangerekend. Het is hoger naarmate de betrokken deskundige daarnaast ook een academische of wetenschappelijke carrière heeft uitgebouwd, en men kan niet zeggen dat dit soort onderscheid nog van deze tijd is. Zeker hier is het bestaan van de enkele nog op subjectieve basis in te vullen bedragen een risicovolle zaak. Het is de bedoeling open te staan voor experimenten en nieuwigheden, maar niet om ze te lang een apart statuut te geven.

Na verloop van tijd en een minimum aan succes, komt een nog recente ontwikkeling terecht in de andere aparte behandeling waarin het KB zal voorzien: een tarief dat residuair is en

dit geldt voor iedereen die niet apart wordt vernoemd in het KB van 15/12/19, en reeds van bij hun oorsprong niet meer waren dan een product met een prijsetiket.

Het gaat hier over mensen die een studie hebben gedaan, of een beroep uitoefenen, dat hen geschikt maakt om te fungeren als proefpersoon of als expert in gevaarlijke omstandigheden. Een ander aspect is het weinige aantal keren dat men behoefte heeft aan dit soort deskundigen. Denken we maar aan sommige militairen, waarvan een goed deel gepensioneerd is en die een onvergelojkbare kennis hebben van springtuigen, wat hen levenslang gegeerd zal blijven maken.

De al meer gevestigde deskundigen, die nog gevorderd worden met technieken die 50 jaar geleden al bestonden, hebben al vele malen hun bekwaamheid kunnen bewijzen, en krijgen voor hun werk (met al zijn voorbereidingen) een uurtarief (dit systeem werd al in deel 1 besproken.)

Er bestaat een algemene bepaling van het KB van 1950, die de rol speelt van residuair bepaling en die een objectieve oplossing aanreikt wanneer er voor een bepaald type van deskundige geen officieel tarief voorhanden is. Het is de bepaling die toelaat beroep te doen op deskundigen die zijn gespecialiseerd in zeldzame, nieuwe, op het ogenblik van het schrijven van de tekst nog niet bestaande of met de tijd bekender geworden materies.

Het betreft een forfaitair uurtarief, dat varieert naar gelang van de positie die de betrokkene bekleedt in de academische hiërarchie. De hier betrokken prestatieverleners kunnen zich ook de kosten laten terugbetalen, die ze hebben voorgeschoten en de kosten die noodzakelijk waren om in staat te zijn de onderzoeken te doen, die deel uitmaken van hun specialiteit. Ten slotte hebben ze recht op de verplaatsingskosten zoals voorzien in het gemeenschappelijk dat hier reeds meermaals ter sprake kwam.

Jammer genoeg houdt deze bepaling alleen rekening met deskundigen, die universitaire studies hebben gedaan (en enkele niet-universitaire hogere opleidingen), en gaat ze uit van een duidelijke voorkeur voor deskundigen met een academische carrière. Daarentegen is er niets bepaald voor de verleners van technische of manuele diensten, en evenmin voor de levering van diverse soorten benodigdheden, die nog niet gebruikelijk zijn. Deze bepaling is dus niet universeel en ze biedt geen enkele oplossing voor prestaties van "snelle" of "bijzonder trage" diensten (deskundige of technische), tzt, personen van wie de prestaties worden geleverd op zeer weinig tijd, of waarvan de prestaties buitengewoon tijdrovend zijn.

Er zal zich dus een probleem voordoen wanneer een magistraat behoefte heeft aan de hulp van een deskundige die geen aangepast tarief kent, of een technicus in dezelfde situatie. Dat zal eveneens gebeuren wanneer een deskundige zich gebonden ziet aan een tarief dat hem te laag lijkt en niet van toepassing op hem, rekening houdend met zijn specifieke opdracht, die van hem een bijkomende specialisatie eist. Van zodra een praktische oplossing zal worden gevonden om een geval te regelen, zullen deskundigen die zich in een andere situatie bevinden, geneigd zijn te vragen die oplossing ook op hen toe te passen, zonder rekening te houden met de mogelijkheid en de haalbaarheid van die optie. Ze moeten beseffen dat de wet niet toelaat vergoedingen toe te kennen bij analogie.

Omdat de noodzaak om een bepaald type van onderzoek te kunnen doen absoluut kan zijn, in de mate dat het aan het licht komen van de waarheid ervan afhangt, of er een andere dwingende reden zich opdringt, is het rechtvaardigbaar daartoe een vordering op te stellen,

met vermelding van een precieze motivering waarom een prestatieverlener een onderzoek mag uitvoeren aan een bijzonder tarief, met toestemming van de procureur-generaal of de federale procureur als de totale kosten de 3000 euro te boven gaan. De toepassing van een dergelijk tarief maakt in geen geval een precedent uit omdat de gevallen waarin het wordt toegelaten, individueel beoordeeld en gemotiveerd worden.

Bij wijze van voorbeelden, is het aanvaardbaar een nieuwe technologie of een nieuwe wetenschappelijke toepassing te willen testen, maar in dergelijke gevallen moet er documentatie worden geleverd, die deze nieuwigheden uitleggen en waarom het de moeite loon ze te proberen. Het is ook denkbaar experimenten te doen als ze veelbelovend zijn en wat de betrokken magistraat wil testen, vertrouwen verdient. Tot slot zouden (nog) heel dure technieken kunnen worden getest als een deel van de kosten wordt gedragen (de helft zou billijk zijn) door een wetenschappelijke onderzoeksinstelling, een universiteit, door het NICC, of door een daartoe opgerichte stichting (met uitsluiting van systemen van commerciële sponsoring).

HOOFDSTUK X: DE GETUIGEN EN DE JURYLEDEN

Het tarief in bijlage van het KB van 1950 vermeldt ten slotte nog twee categorieën van personen die geen deel uitmaken van de categorieën waarvan er hier sprake is geweest., die niet worden gevorderd in functie van hun specifieke of buitengewone kennis of ervaring, maar op basis van de behoefte te kunnen beschikken over:

- a) Ten behoeve van de procedure / de vervolging / het proces, mensen die de beweringen van de verdachte of de slachtoffers... kunnen bevestigen of die kunnen beschrijven wat ze hebben gezien of beleefd, en waarvan de verklaringen en de antwoorden zijn bestemd om te dienen als bewijs: dat zijn de getuige. Hier moet worden aan toegevoegd dat de deskundigen, die hun kennis en hun ervaring hebben meegebracht, soms terugkomen, vooral bij Assisenprocessen, om de rol van getuige te spelen, die vertelt welke zijn conclusies zijn, ten behoeve van de mondelinge procedures;
- b) Ten behoeve van de organisatie van een Assisenproces, mensen die in staat zijn de rol te spelen van jurylid, maw, bekwaam zijn de rol te spelen van "eenmalig" volksrechter.

In beide gevallen kunnen we dus zeggen dat die personen een taak vervullen die behoort tot hun burgerplichten. Om deze oproep te hebben beantwoord, ontvangen ze een symbolische vergoeding, die is opgenomen in de tarieflijst van de gerechtskosten. Die bedragen worden ook elk jaar geïndexeerd, maar ze zijn een beetje... belachelijk geworden en zullen daarom, wanneer een tariefbesluit voor hen zal worden genomen, worden verhoogd om te kunnen worden beschouwd als vergoedingen (bescheiden, dat wel).

De leden van de assisenjury's ontvangen, naast de dagvergoeding die hen wordt uitbetaald, ook maaltijden, desgevallend logies, en dankzij de betaling van een schadeloosstelling aan hun werkgevers, de verdere betaling van hun salarissen.

Dezer dagen hoeven noch de getuigen, noch de juryleden, kostenstaten in te dienen. De magistraten en de griffiers zorgen ervoor dat na de geleverde prestatie, de betrokkenen het bedrag ontvangen waarop ze recht hebben. Ze laten deze bedragen goedkeuren en taxeren door de magistraat die de getuigen heeft opgeroepen of die het Assisenhof voorziet.

HOOFDSTUK XI: DE VERLENERS VAN MET DE GERECHTSKOSTEN GELIJKGESTELDE PRESTATIES

1. De bruggen tussen de eilanden van het recht

Op dit punt aangekomen, past het even te recapituleren. Helemaal bij het begin van dit handboek was één van de belangrijkste thema's de vraag "Wat zijn gerechtskosten in strafzaken?" Zoals de naam het mooi aangeeft, gaat het over kosten, die door de gerechtelijke overheden worden gemaakt in het kader van een strafrechtelijk (voor)onderzoek of in de fase van het eigenlijke proces. Er is ook al melding gemaakt van het bestaan van gerechtskosten in andere rechtsmateries, en het groot verschil met de onze, die specifiek voor het strafrecht zijn ontworpen, en die wat heet een "sociaal tarief" hebben. Dat is het soms nog, maar minstens even vaak is het tarief door de opeenvolgende indexeringen niet meer zo onschuldig laag.

Ook reeds vermeld, is het feit dat er kosten zijn, die op een bepaald moment noodzakelijk zijn om alle mogelijkheden open te houden, en die na verloop van tijd dan toch te zijn gemaakt in het kader van wat is geëvolueerd naar een strafzaak. Maar ook het omgekeerde komt voor, waar men een strafrechtelijke zaak opstart, en later blijkt dat er geen sprake is van strafbare feiten, en de zaak op verzoek van de burgerlijke partij voor de burgerlijke rechtbank.

Dit illustreert hoe rechtszaken onverwacht kunnen afwijken van hun klassiek parcours en daarmee ook veranderen van procedure, rechtbank, verwachte uitkomst enz.

Het dient als voorbereiding op het betreden van een andere, kleine wereld van bijzondere grensmateries. Dit laatste onderdeel, waar het nog steeds gaat over de mechanismen en de tarieven van de gerechtskosten in strafzaken, gaat over de materies die vaak raakpunten hebben met de strafrechtelijke sfeer, maar die er onmiskenbaar níet toe behoren. Daarom spreken we hier niet over *gerechtskosten zoals in strafzaken*, want de materies zijn daarvoor niet voldoende gelijkend, maar van *kosten, gelijkgesteld met gerechtskosten in strafzaken*, ook wel afgekort tot gelijkgestelde kosten.

Die naam suggereert dat ze op het vlak van het eindresultaat in de buurt komen van hun strafrechtelijke varianten.

2. Welke kosten zijn gelijkgesteld?

2.1. *Bescherming van zwakkeren en van personen die zowel zwakker als risicovol zijn.*

Het zijn evenzeer kosten, gemaakt op verzoek van een magistraat, die ergens deskundige hulp bij nodig heeft, omdat hij ziet dat een van de partijen die voor hem verschijnen, duidelijk zwakker is dan de andere. Hij kan en moet waken over de

gelijkheid tussen de partijen, maar is in andere takken dan het strafrecht vrij beperkt in zijn middelen. Dan kan hij beroep doen op een deskundige, bv. om de gezondheidstoestand van een slachtoffer van een jongere met mentale beperkingen beter te kunnen inschatten. Met dit voorbeeld raken we meteen aan de twee bekendste gevallen van gelijkstelling, met name de procedures waarbij minderjarigen en geesteszieken zijn betrokken. Beide hebben iets gemeen: hoewel het hier om louter burgerlijke zaken gaat, treedt het openbaar ministerie er toch ambtshalve op, anders gezegd, het wacht niet tot iemand klacht indient over wangedrag tegenover een zwakkere partij. Het “bemoeit” er zich actief mee. Zo kan het OM besluiten dat er niet met voldoende kennis van zaken kan worden geoordeeld over de zaak, en vordert hij alsnog een psychiatrisch onderzoek. De kosten die hiervoor worden gemaakt, zijn gelijkgesteld aan gerechtskosten in strafzaken, en dat heeft twee gevolgen:

- De kosten van deskundige onderzoeken of andere “gerechtskosten” zijn voor rekening van het budget gerechtskosten;
- De procedure van aangaan, behandelen, controleren en betalen van deze kosten is dezelfde als die voor de eigenlijke gerechtskosten, met inbegrip van het tarief!

De volgende procedures geven eveneens dezelfde rechten:

- Procedures van eender welke aard, waar één of meerdere partijen de gunst van de rechtsbijstand (pro deo) heeft verkregen; (opnieuw om een zwakkere partij voldoende kans te geven op een eerlijk proces).
- Procedures gevoerd door gedetineerden in het kader van de externe rechtspositie van deze veroordeelden, en
- Procedures gevoerd door geïnterneerden in vergelijkbare gevallen.

2.2. *Noodzakelijke kosten, opgelegd door de wetgever, gemaakt door uitvoerders van een bijzondere taak ter bescherming van een vermogen*

Deze laatste groep is recentelijk nog uitgebreid door de wetgever. Het gaat telkens over situaties waarin de eigenaar van een vermogen niet (meer) vertrouwd kan worden om zelf dat vermogen te beheren, ofwel omdat hij een gevaar zou zijn voor zichzelf, ofwel voor de eventuele mede-eigenaars van het vermogen, of van schuldeisers van hemzelf of het vermogen, ofwel nog, van personen die samen met de betrokkene een vermogen besturen en in een onderling belangenconflict terechtkomen. In al die gevallen is het in het gemeenschappelijk belang of zelfs in het belang van hemzelf, dat hij de macht verliest om beslissingen te nemen en uitgaven te doen. Er wordt dan een vervanger aangesteld door de rechter. Dat kunnen de volgende personen zijn:

- De curator van een faillissement
- De voorlopig bewindvoerder van een geesteszieke, een minderjarige, een verlengd minderjarige,
- De bewindvoerder ad hoc aangesteld om te zetelen in een bestuursorgaan als er een belangenconflict bestaat.

BIJLAGEN

De Modellen

De modellen die hier worden weergegeven, beantwoorden aan de eisen die op dat vlak worden gesteld door het Gerechtskostenbesluit en zijn bijlagen. De modellen die in het Belgisch Staatsblad zijn verschenen, bevatten het wettelijke minimum aan rubrieken. Ze mogen vrij worden aangevuld met de eigen referenties, het eigen logo en een eigen lay-out. De modellen die hierbij worden weergegeven, bevatten ook een voorbeeld van een mogelijke vorm van de voornoemde aanvullingen. Ze mogen, aangepast of niet, worden gescand en gekopieerd of gedownload van de website van de FOD Justitie onder de rubriek gewijd aan dit kwaliteitshandboek. Het gebruik van de gepaste huisstijl wordt sterk aanbevolen met het oog op de snelle verwerking en de herkenbaarheid ervan.

Het is aan de opdrachtgevers om het passende model van vordering te kiezen naar gelang van het type deskundige dat ze willen aanstellen. Op dat model kruisen ze dan aan welke opdracht(en) ze precies willen geven, eventueel aangevuld met welke bijkomende opdrachten en toelichtingen.

De goedkeuringsfiche, oorspronkelijk gepland, maar verworpen door de Raad van State bij gebrek aan voldoende wettelijke basis, mag door de magistraten die een specifiek model van document hiervoor wensen, dat door de griffie of het taxatiebureau aan te vullen met de eigen gegevens en het logo, en herkenbaar door het gebruik van de gepaste huisstijl. Op middellange termijn, wanneer het proces van de verwerking van de kostenstaten volledig zal zijn geautomatiseerd, zal het informaticasysteem zijn eigen goedkeuringsfiches genereren.

De modellen van kostenstaten ten slotte, zijn hier ten behoeve van de prestatieverleners weergegeven in een vorm zoals die van de vorderingen: per groep van verwante onderzoeken met aan te kruisen opties, te kopiëren, te scannen of te downloaden. De onmiddellijke herkenbaarheid van de documenten door de personen die ze moeten behandelen, en de snelle leesbaarheid zullen bijdragen tot een snellere verwerking.

Het invullen van deze modellen gebeurt uiteraard het best met behulp van een tekstverwerkingsprogramma, van waaruit ze kunnen worden afgedrukt (wat niet meer nodig is om ze te kunnen ondertekenen, dankzij het veralgemeend gebruik van de digitale handtekening via de e-ID kaart) en kunnen worden gemaïld naar de bestemming. Wie echter genoodzaakt is een afgedrukt formulier handmatig in te vullen, wordt geacht dit zorgvuldig en goed leesbaar te doen.

Ten slotte bevat de keerzijde van elk model uitleg bij het invullen en bij de betekenis van de verschillende rubrieken, evenals enkele raadgevingen bij het praktisch gebruik. Deze hulpmiddelen zijn geen bijkomende rechtsregels, maar de praktische beschrijving van de werkwijze van de bevoegde diensten en hun medewerkers. Zich daar zoveel mogelijk, op afstemmen komt de samenwerking alleen maar ten goede en voorkomt ergernis omwille van het tijdverlies die slecht of onvolledig ingevulde formulieren met zich meebrengen.

1. De vorderingen

1.1 algemeen model

Mijn referenties (1)

Systeemnummer:

PV nummer :

Rolnummer :

Nr. veroordeelde :

[NAAM] [VOORNAAM]

Vonnisnummer :

Datum zitting :

[ADRES]

Plaats :

Datum van de vordering :

Datum van mondelinge vordering :

**PRO JUSTITIA
VORDERING
GERECHTSDESKUNDIGE**

In het kader van het zoeken naar de waarheid met betrekking tot de strafzaak met voornoemde referenties vorder ik

[NAAM] [VOORNAAM] [FUNCTIE]

volgende gerechtsdeskundige:

[NAAM] [VOORNAAM] [STATUUT] [ADRES] (2)

- Moet de opdracht persoonlijk of onder zijn/haar eigen verantwoordelijkheid uitvoeren;
- Kan zich indien nodig laten adviseren/bijstaan door een gespecialiseerde helper ;
- Hulp van [STATUUT] [NAAM] [VOORNAAM] [ADRES] zal gevraagd worden.

Volgende onderzoeken worden gevorderd: (3)

Moet het onderzoek worden uitgevoerd tussen 20.00 uur en 8.00 uur of in het weekend of op een officiële feestdag?

JA/NEEN (schrappen wat niet past).

Het schriftelijk, met redenen omkleed en ondertekend verslag (inclusief alle bevindingen en conclusies) dient uiterlijk binnen **X dagen/maanden** bij de opdrachtgever te worden neergelegd. (6)

De handtekening dient te worden voorafgegaan door volgende, eventueel voorgedrukte eed:

“Ik zweer dat ik mijn taak naar eer en geweten nauwgezet en eerlijk heb vervuld.”

Indien deze termijn niet kan worden nageleefd, wordt de deskundige verzocht mijn ambt daarvan schriftelijk in kennis te stellen en de redenen hiervoor op te geven.

Bij vertraging in de uitvoering van de opdracht, slechte uitvoering of bij overdreven facturering kan de onkostenstaat worden verminderd bij een met redenen omklede beslissing.

De deskundige heeft kennis genomen van de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken en aanvaardt samen met de opdracht eveneens de bedragen van deze tarievenlijst te zullen toepassen.

[STEMPEL]
[HANDTEKENING OPDRACHTGEVER]
(7)

Belangrijke informatie en toelichting: zie keerzijde!

1.2. medische expertises: onderzoek van lijken.

Mijn referenties (1)

Systeemnummer. :
PV nummer :
Rolnummer :
Nr. veroordeelde :

[NAAM] [VOORNAAM]

[ADRES]

Datum van de vordering :

Datum van mondelinge vordering :

In het kader van het zoeken naar de waarheid met betrekking tot de strafzaak met voornoemde referenties vorder ik

[NAAM] [VOORNAAM] [FUNCTIE]

volgende gerechtsdeskundige:

[NAAM] [VOORNAAM] [STATUUT] [ADRES] (2)

- Moet de opdracht persoonlijk of onder zijn/haar eigen verantwoordelijkheid uitvoeren;
- Kan zich indien nodig laten adviseren/bijstaan door gespecialiseerde helper ;
- Hulp van [STATUUT] [NAAM] [VOORNAAM] [ADRES] zal gevraagd worden.

Met het oog op: (3)

- De uitvoering van een uitwendig onderzoek van een foetus/lijk (schrappen wat niet past) van :

[NAAM] [VOORNAAM]
[GEBORTE DATUM]
[ADRES]

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk I, Afdeling I – ONDERZOEK VAN LIJKEN, punt A, 1°. Indien het uitwendig onderzoek plaats heeft meer dan twee dagen na het overlijden geldt het tarief dat is voorzien in Hoofdstuk I, Afdeling 1 – ONDERZOEK VAN LIJKEN, punt A, 2°.
(4)

- Een lijkschouwing, met inbegrip van het uitwendig onderzoek van het lijk uitgevoerd op het ogenblik van de lijkschouwing, de diverse prelevementen voor microscopische, toxicologische en andere onderzoeken, en het sluiten van het lichaam.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk I, Afdeling I – ONDERZOEK VAN LIJKEN, punt A, 3°. Indien het uitwendig onderzoek plaats heeft meer dan twee dagen na het overlijden geldt het tarief dat is voorzien in Hoofdstuk I, Afdeling I – ONDERZOEK VAN LIJKEN, punt A, 4°.
(4)

Het afzonderen van bloed, urine of andere substanties verricht buiten het kader van de lijkschouwing.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk I, Afdeling I – ONDERZOEK VAN LIJKEN, punt A, 5°. Indien de deskundige gebruik maakt van een door hemzelf verstrekte venule geldt het tarief dat is voorzien in Hoofdstuk I, Afdeling I – ONDERZOEK VAN LIJKEN, punt A, 6°. (4)

De lijkschouwing van een foetus van minder dan zes maanden met inbegrip van het uitwendig onderzoek.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk I, Afdeling I – ONDERZOEK VAN LIJKEN, punt A, 7°. (4)

Speciale onderzoeken verricht in het kader van de autopsie van het hart.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk I, Afdeling I – ONDERZOEK VAN LIJKEN, punt B,1°. (4)

- Coronarografie;
- Gedetailleerde dissectie.

Speciale onderzoeken verricht in het kader van de autopsie van het hoofd.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk I, Afdeling I – ONDERZOEK VAN LIJKEN, punt B,2°. (4)

- invriezing ;
- Gedetailleerde dissectie.

Speciale onderzoeken verricht in het kader van de autopsie van de hersenen.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk I, Afdeling I – ONDERZOEK VAN LIJKEN, punt B,3°. (4)

- Formolisatie;
- Gedetailleerde dissectie.

Speciale onderzoeken verricht in het kader van een lijkschouwing, voor de voorbereiding en de dissectie onder een versterkingsscherm.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk I, Afdeling I – ONDERZOEK VAN LIJKEN, punt B,4°. (4)

Speciale onderzoeken verricht in het kader van een lijkschouwing, voor de voorbereiding en de gedetailleerde dissectie van andere organen.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk I, Afdeling I – ONDERZOEK VAN LIJKEN, punt B,5°. (4)

Bijkomende verzoeken : (5)

Moet de analyse/het onderzoek worden uitgevoerd tussen 20.00 uur en 8.00 uur of in het weekend of op een officiële feestdag?

JA/NEEN (schrappen wat niet past).

Het schriftelijk, met redenen omkleed en ondertekend verslag (inclusief alle bevindingen en conclusies) dient uiterlijk binnen **X dagen/maanden** bij de opdrachtgever te worden neergelegd. **(6)**

De handtekening dient te worden voorafgegaan door volgende, eventueel voorgedrukte eed:
“Ik zweer dat ik mijn taak naar eer en geweten nauwgezet en eerlijk heb vervuld.”

Indien deze termijn niet kan worden nageleefd, wordt de deskundige verzocht mijn ambt daarvan schriftelijk in kennis te stellen en de redenen hiervoor op te geven.

Bij vertraging in de uitvoering van de opdracht, slechte uitvoering of bij overdreven facturering kan de onkostenstaat worden verminderd bij een met redenen omklede beslissing.

De deskundige heeft kennis genomen van de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken en aanvaardt samen met de opdracht eveneens de bedragen van deze tarievenlijst te zullen toepassen.

[STEMPEL]
[HANDTEKENING OPDRACHTGEVER]
(7)

Belangrijke informatie en toelichting: zie keerzijde!

1.3. medische expertises: onderzoek van zieken en gewonden.

Mijn referenties (1)

Systeemnummer :

PV nummer :

Rolnummer :

Nr. veroordeelde :

[NAAM] [VOORNAAM]

Vonnisnummer

[ADRES]

Datum zitting :

Plaats :

Datum van de vordering:

Datum van mondelinge vordering:

**PRO JUSTITIA
VORDERING
GERECHTSDESKUNDIGE**

In het kader van het zoeken naar de waarheid met betrekking tot de strafzaak met voornoemde referenties vorder ik

[NAAM] [VOORNAAM] [FUNCTIE]

volgende gerechtsdeskundige:

[NAAM] [VOORNAAM] [STATUUT] [ADRES] (2)

- Moet de opdracht persoonlijk of onder zijn/haar eigen verantwoordelijkheid uitvoeren;
- Kan zich indien nodig laten adviseren/bijstaan door een gespecialiseerde helper ;
- Hulp van [STATUUT] [NAAM] [VOORNAAM] [ADRES] zal gevraagd worden.

Met het oog op: (3)

- De uitvoering van een lichamelijk onderzoek bij de volgende persoon :

[NAAM] [VOORNAAM]

[GEBORTE DATUM]

[ADRES]

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk I, Afdeling II – ONDERZOEKEN VAN ZIEKEN EN GEWONDEN, punt A,1°. (4)

- De uitvoering van een klinisch onderzoek met summiere anamnese.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk I, Afdeling II – ONDERZOEKEN VAN ZIEKEN EN GEWONDEN, punt A,2°. (4)

- De uitvoering van een deskundig onderzoek, bestaande uit een klinische studie en het onderzoek van de medische dossiers.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk I, Afdeling II – ONDERZOEKEN VAN ZIEKEN EN GEWONDEN, punt A,3°. (4)

De uitvoering van een meer diepgaand onderzoek, bestaande uit onder meer de schatting van de graad van werkongeschiktheid.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk I, Afdeling II – ONDERZOEKEN VAN ZIEKEN EN GEWONDEN, punt A, 4°. De kostenstaat zal worden opgemaakt naar geweten overeenkomstig de uurlonen voorzien in hoofdstuk 10. De tarieven zijn inclusief alle algemene kosten van de deskundige, met uitzondering van de verplaatsingskosten, van de kosten voor het typen van het verslag, het maken van foto's en fotokopieën. (4)

Bijkomende verzoeken : (5)

Moet de analyse/het onderzoek worden uitgevoerd tussen 20.00 uur en 8.00 uur of in het weekend of op een officiële feestdag?

JA/NEEN (schrappen wat niet past).

Het schriftelijk, met redenen omkleed en ondertekend verslag (inclusief alle bevindingen en conclusies) dient uiterlijk binnen **X dagen/maanden** bij de opdrachtgever te worden neergelegd. (6)

De handtekening dient te worden voorafgegaan door volgende eventueel voorgedrukte eed:
"Ik zweer dat ik mijn taak naar eer en geweten nauwgezet en eerlijk heb vervuld."

Indien deze termijn niet kan worden nageleefd, wordt de deskundige verzocht mijn ambt daarvan schriftelijk in kennis te stellen en de redenen hiervoor op te geven.

Bij vertraging in de uitvoering van de opdracht, slechte uitvoering of bij overdreven facturering kan de onkostenstaat worden verminderd bij een met redenen omkleede beslissing.

De deskundige heeft kennis genomen van de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken en aanvaardt samen met de opdracht eveneens de bedragen van deze tarievenlijst te zullen toepassen.

[STEMPEL]
[HANDTEKENING OPDRACHTGEVER]
(7)

Belangrijke informatie en toelichting: zie keerzijde!

1.4. medische expertises: vaststelling van de staat van dronkenschap.

Mijn referenties (1)

Systeemnummer. :

PV nummer :

Rolnummer :

Nr. veroordeelde :

[NAAM] [VOORNAAM]

Vonnisnummer :

[ADRES]

Datum zitting :

Plaats :

Datum van de vordering :

Datum van mondelinge vordering :

**PRO JUSTITIA
VORDERING
GERECHTSDESKUNDIGE**

[1] Met betrekking tot volgende persoon:

[NAAM]

[VOORNAAM]

[ADRES]

[2] Vorderende gerechtelijke overheid:

[NAAM]

[VOORNAAM]

[FUNCTIE]

[3] Gevorderde arts: (2)

[NAAM]

[VOORNAAM]

[EVENTUEEL NIEUW BANKREKENINGNUMMER]

[NUMMER KBO]

[DATUM EN UUR VAN HET ONDERZOEK]

[PLAATS VAN HET ONDERZOEK]

In het kader van de behandeling van het dossier met voornoemde referenties vorder ik,
[2] (vorderende overheid)

De heer/mevrouw

[3] (gevorderde arts)

om volgende persoon te onderwerpen aan een onderzoek overeenkomstig artikel 61ter van
de Wet van 16 maart 1968 betreffende de politie over het wegverkeer.

Volgende onderzoeken worden gevorderd: **(3)**

- Overeenkomstig artikel 61ter, §1 van de Wet van 16 maart 1968 te onderzoeken of de wettige reden die door [1] werd aangevoerd om een test te weigeren, gerechtvaardigd is.
- Uitvoeren van een klinisch onderzoek door middel van urine-afname met het oog op de vaststelling van de aanwezigheid van drugs.
- Uitvoeren van een klinisch onderzoek door middel van een bloedafname:
  - met het oog op het bepalen van het alcoholgehalte
  - met het oog op de vaststelling van de aanwezigheid van drugs.

Tevens wordt de arts verzocht de bijgevoegde vragenlijst met betrekking tot het klinisch onderzoek van deze persoon naar behoren in te vullen.

Deze prestaties zijn voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk I, Afdeling III – VASTSTELLING VAN DE STAAT VAN DRONKENSCHAP. (4)

Bijkomende verzoeken : **(5)**

Moet de analyse/het onderzoek worden uitgevoerd tussen 20.00 uur en 8.00 uur of in het weekend of op een officiële feestdag?

JA/NEEN (schrappen wat niet past).

Het schriftelijk, met redenen omkleed en ondertekend verslag (inclusief alle bevindingen en conclusies) dient uiterlijk binnen **X dagen/maanden** bij de opdrachtgever te worden neergelegd. **(6)**

De handtekening dient te worden voorafgegaan door volgende eventueel voorgedrukte eed:
“Ik zweer dat ik mijn taak naar eer en geweten nauwgezet en eerlijk heb vervuld.”

Indien deze termijn niet kan worden nageleefd, wordt de deskundige verzocht mijn ambt daarvan schriftelijk in kennis te stellen en de redenen hiervoor op te geven.

Bij vertraging in de uitvoering van de opdracht, slechte uitvoering of bij overdreven facturering kan de kostenstaat worden verminderd bij een met redenen omkleede beslissing.

De deskundige heeft kennis genomen van de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken en aanvaardt samen met de opdracht eveneens de bedragen van deze tarievenlijst te zullen toepassen.

[STEMPEL]
[HANDTEKENING
OPDRACHTGEVER] (7)

Belangrijke informatie en toelichting: zie keerzijde!

1.5. medische expertises: laboratoriumonderzoeken.

[UW LOGO - BRIEFHOOFD]

Mijn referenties (1)

Systeemnummer:

PV nummer:

Rolnummer:

Nr. veroordeelde:

[NAAM] [VOORNAAM]

Vonnisnummer:

[ADRES]

Datum zitting:

Plaats:

Datum van de vordering :

Datum van mondelinge vordering

**PRO JUSTITIA
VORDERING
GERECHTSDESKUNDIGE**

In het kader van het zoeken naar de waarheid met betrekking tot de strafzaak met voornoemde referenties vorder ik

[NAAM] [VOORNAAM] [FUNCTIE]

volgende gerechtsdeskundige:

[NAAM] [VOORNAAM] [STATUUT] [ADRES] (2)

- Moet de opdracht persoonlijk of onder zijn/haar eigen verantwoordelijkheid uitvoeren;
- Kan zich indien nodig laten adviseren/bijstaan door een gespecialiseerde helper;
- Hulp van [STATUUT] [NAAM] [VOORNAAM] [ADRES] zal gevraagd worden.

Volgende onderzoeken worden gevorderd: (3)

- Het afnemen van bloed of urine op een levend persoon.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk I, Afdeling IV – LABORATORIUMONDERZOEKEN, punt A, 1°. Maakt de deskundige gebruik van een zelf verstrekte venule geldt het tarief voorzien in Hoofdstuk I, Afdeling IV – LABORATORIUMONDERZOEKEN, punt A, 2°. (4)

- Het beschrijvend onderzoek van de overtuigingsstukken andere dan ingewanden.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk I, Afdeling IV – LABORATORIUMONDERZOEKEN, punt A, 3°. (4)

- Histologisch onderzoek met beschrijving der letsels.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk I, Afdeling IV – LABORATORIUMONDERZOEKEN, punt B, 1°. (4)

- Microscopische opsporing van spermatozoïden.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk I, Afdeling IV – LABORATORIUMONDERZOEKEN, punt B, 2°. (4)

De vaststelling van de aard van vlekken andere dan bloed- en spermavlekken.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk I, Afdeling IV – LABORATORIUMONDERZOEKEN, punt B, 3°. (4)

Microscopische onderzoeken die niet onder de drie vorige onderzoeken voorkomen.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk I, Afdeling IV – LABORATORIUMONDERZOEKEN, punt B, 4°. (4)

Bijzondere onderzoeken voor de aanvullende kleuringen en/of bijkomende histo-chemische navorsingen.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk I, Afdeling IV – LABORATORIUMONDERZOEKEN, punt C, 1°. (4)

Bijzondere onderzoeken voor de histologische onderzoeken door bevriezing.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk I, Afdeling IV – LABORATORIUMONDERZOEKEN, punt C, 2°. (4)

Bijzondere onderzoeken voor histo-chemische onderzoeken door immuno-histo-chemie.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk I, Afdeling IV – LABORATORIUMONDERZOEKEN, punt C, 3°. (4)

Bijkomende verzoeken : **(5)**

Moet de analyse/het onderzoek worden uitgevoerd tussen 20.00 uur en 8.00 uur of in het weekend of op een officiële feestdag?

JA/NEEN (schrappen wat niet past).

Het schriftelijk, met redenen omkleed en ondertekend verslag (inclusief alle bevindingen en conclusies) dient uiterlijk binnen **X dagen/maanden** bij de opdrachtgever te worden neergelegd. **(6)**

De handtekening dient te worden voorafgegaan door volgende eventueel voorgedrukte eed:
"Ik zweer dat ik mijn taak naar eer en geweten nauwgezet en eerlijk heb vervuld."

Indien deze termijn niet kan worden nageleefd, wordt de deskundige verzocht mijn ambt daarvan schriftelijk in kennis te stellen en de redenen hiervoor op te geven.

Bij vertraging in de uitvoering van de opdracht, slechte uitvoering of bij overdreven facturering kan de onkostenstaat worden verminderd bij een met redenen omklede beslissing.

De deskundige heeft kennis genomen van de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken en aanvaardt de bedragen ervan bij de aanvaarding van de opdracht.

[STEMPEL]
**[HANDTEKENING
OPDRACHTGEVER] (7)**

Belangrijke informatie en toelichting: zie keerzijde!

1.6. Medische expertises: geestesonderzoeken psychologen.

Mijn referenties (1)

Systeemnummer. :

PV nummer:

[NAAM] [VOORNAAM]

Rolnummer:

Nr. veroordeelde:

[ADRES]

Vonnisnummer:

Datum zitting:

Datum van de vordering:

Datum van mondelinge vordering:

**PRO JUSTITIA
VORDERING
GERECHTSDESKUNDIGE**

In het kader van het zoeken naar de waarheid met betrekking tot de strafzaak met voornoemde referenties vorder ik

[NAAM] [VOORNAAM] [FUNCTIE]

volgende gerechtsdeskundige:

[NAAM] [VOORNAAM] [STATUUT] [ADRES] (2)

- Moet de opdracht persoonlijk of onder zijn/haar eigen verantwoordelijkheid uitvoeren;
- Kan zich indien nodig laten adviseren/bijstaan door een gespecialiseerde helper ;
- Hulp van [STATUUT] [NAAM] [VOORNAAM] [ADRES] zal gevraagd worden.

Met het oog op het uitvoeren van een psychologisch onderzoek betreffende volgende persoon: (3)

[NAAM] [VOORNAAM]
[GEBORTE DATUM]
[ADRES]

- Het onderzoek van een persoon met studie van het dossier, summier geestesonderzoek en bondig verslag.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk I, Afdeling V – GEESTESONDERZOEKEN, punt A, 1°. (4)

- Het onderzoek van een persoon met studie van het strafdossier, het onderzoek naar de erfelijkheid en de sociale en medische antecedenten, het somatisch onderzoek, daarin begrepen de grondige neurologische en geestesonderzoeken, het opstellen van een uitvoerig verslag met beschrijving, bespreking en samenvatting van het geval.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk I, Afdeling V – GEESTESONDERZOEKEN, punt A, 2°. (4)

De uitvoering van een psychologisch onderzoek met volledige reeks testen.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk I, Afdeling V – GEESTESONDERZOEKEN, punt A, 3°. Indien het onderzoek bestaat uit de bestudering van het strafdossier, de diverse gepaste onderzoeken en een volledige reeks testen, met opstelling van een uitvoerig verslag, beschrijving en bespreking geldt het tarief voorzien in Hoofdstuk I, Afdeling V – GEESTESONDERZOEKEN, punt C 2°. (4)

Het nemen en lezen van een electro-encefalogram met verslag.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk I, Afdeling V – GEESTESONDERZOEKEN, punt A, 4°. (4)

Het uitvoeren van een geloofwaardigheidsonderzoek of deelname aan het verhoor en opstelling van een verslag.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk I, Afdeling V – GEESTESONDERZOEKEN, punt C 1°. (4)

Het uitvoeren van een verhoor/gesprek onder hypnose bestaande uit: onderhoud met de politie, studie van het strafdossier, zitting onder hypnose, opstelling van een uitvoerig verslag, beschrijving en bespreking en het eventueel beluisteren van het videoverhoor.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk I, Afdeling V – GEESTESONDERZOEKEN, punt D. (4)

Uitvoeren van een medisch onderzoek in het kader van de verificatie van de mentale vereisten inzake rijvaardigheid.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk X - prestaties die in de loonschaal niet voorzien zijn: "prestaties van deskundigen waarin deze loonschalen niet voorzien worden vergoed op basis van een vastgesteld uurloon. Dit uurloon omvat alle algemene kosten van de deskundige, met uitzondering van de verplaatsingskosten, van de kosten voor het typen van het verslag, het maken van foto's en fotokopieën..." (4)

De verschillende betrokken personen ontmoeten om alle informatie te verkrijgen die nodig is voor de vervulling van haar opdracht.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk X - prestaties die in de loonschaal niet voorzien zijn: "prestaties van deskundigen waarin deze loonschalen niet voorzien worden vergoed op basis van een vastgesteld uurloon. Dit uurloon omvat alle algemene kosten van de deskundige, met uitzondering van de verplaatsingskosten, van de kosten voor het typen van het verslag, het maken van foto's en fotokopieën..." (4)

Bijkomende verzoeken : (5)

Moet de analyse/het onderzoek worden uitgevoerd tussen 20.00 uur en 8.00 uur of in het weekend of op een officiële feestdag?

JA/NEEN (schrappen wat niet past).

Het schriftelijk, met redenen omkleed en ondertekend verslag (inclusief alle bevindingen en conclusies) dient uiterlijk binnen **X dagen/maanden** bij de opdrachtgever te worden neergelegd. (6)

De handtekening dient te worden voorafgegaan door volgende eventueel voorgedrukte eed:
"Ik zweer dat ik mijn taak naar eer en geweten nauwgezet en eerlijk heb vervuld."

Indien deze termijn niet kan worden nageleefd, wordt de deskundige verzocht mijn ambt daarvan schriftelijk in kennis te stellen en de redenen hiervoor op te geven.

Bij vertraging in de uitvoering van de opdracht, slechte uitvoering of bij overdreven facturering kan de kostenstaat worden verminderd bij een met redenen omklede beslissing.

De deskundige heeft kennis genomen van de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken en aanvaardt de bedragen ervan bij de aanvaarding van de opdracht.

[STEMPEL]
[HANDTEKENING OPDRACHTGEVER]
(7)

Belangrijke informatie en toelichting: zie keerzijde!

1.7. Medische expertises: geestesonderzoeken psychiaters.

Mijn referenties (1)

Systeemnummer. :

PV nummer:

Rolnummer:

Nr. veroordeelde:

[NAAM] [VOORNAAM]

Vonnisnummer:

[ADRES]

Datum zitting:

Plaats:

Datum van de vordering:

Datum van mondelinge vordering:

**PRO JUSTITIA
VORDERING
GERECHTSDESKUNDIGE**

In het kader van het zoeken naar de waarheid met betrekking tot de strafzaak met voornoemde referenties vorder ik

[NAAM] [VOORNAAM] [FUNCTIE]

volgende gerechtsdeskundige:

[NAAM] [VOORNAAM] [STATUUT] [ADRES] (2)

- Moet de opdracht persoonlijk of onder zijn/haar eigen verantwoordelijkheid uitvoeren;
- Kan zich indien nodig laten adviseren/bijstaan door gespecialiseerde helper ;
- Hulp van [STATUUT] [NAAM] [VOORNAAM] [ADRES] zal gevraagd worden.

Met het oog op het uitvoeren van een geestesonderzoek betreffende volgende persoon: (3)

[NAAM] [VOORNAAM]
[GEBORTE DATUM]
[ADRES]

- Het onderzoek van een persoon met studie van het dossier, summier geestesonderzoek en bondig verslag.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk I, Afdeling V – GEESTESONDERZOEKEN, punt A, 1°. (4)

- Het onderzoek van een persoon met studie van het strafdossier, het onderzoek naar de erfelijkheid en de sociale en medische antecedenten, het somatisch onderzoek, daarin begrepen de grondige neurologische en geestesonderzoeken, het opstellen van een uitvoerig verslag met beschrijving, bespreking en samenvatting van het geval.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk I, Afdeling V – GEESTESONDERZOEKEN, punt A, 2°. (4)

De uitvoering van een psychologisch onderzoek met volledige reeks testen.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk I, Afdeling V – GEESTESONDERZOEKEN, punt A, 3°. (4)

Het bijstaan van een zieke tijdens het bezoek van de vrederechter of de rechter, evenals tijdens de terechtzitting overeenkomstig de Wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk I, Afdeling V – GEESTESONDERZOEKEN, punt B 1°. (4)

Het opmaken van het schriftelijk verslag betreffende de geestestoestand van de zieke overeenkomstig de Wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk I, Afdeling V – GEESTESONDERZOEKEN, punt B 2°. (4)

Het opmaken van het uitvoerig schriftelijk verslag betreffende de geestestoestand van de zieke, dat de resultaten bevat van het onderzoek naar de erfelijkheid en naar de medische en sociale antecedenten, van het somatisch en neurologisch onderzoek en van het onderzoek naar de geestestoestand van betrokkene overeenkomstig de Wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk I, Afdeling V – GEESTESONDERZOEKEN, punt B 3°. (4)

Geven van schriftelijk advies over de geestestoestand van de zieke aan de procureur des Konings die de wetsdokter heeft gevorderd overeenkomstig de Wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk I, Afdeling V – GEESTESONDERZOEKEN, punt B 4°. (4)

De verschillende betrokken personen ontmoeten om alle informatie te verkrijgen die nodig is voor de vervulling van haar opdracht.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk X - prestaties die in de loonschaal niet voorzien zijn: "prestaties van deskundigen waarin deze loonschalen niet voorzien worden vergoed op basis van een vastgesteld uurloon. Dit uurloon omvat alle algemene kosten van de deskundige, met uitzondering van de verplaatsingskosten, van de kosten voor het typen van het verslag, het maken van foto's en fotokopieën..." (4)

Bijkomende verzoeken : (5)

Moet de analyse/het onderzoek worden uitgevoerd tussen 20.00 uur en 8.00 uur of in het weekend of op een officiële feestdag?

JA/NEEN (schrappen wat niet past).

Het schriftelijk, met redenen omkleed en ondertekend verslag (inclusief alle bevindingen en conclusies) dient uiterlijk binnen **X dagen/maanden** bij de opdrachtgever te worden neergelegd. (6)

De handtekening dient te worden voorafgegaan door volgende eventueel voorgedrukte eed:

“Ik zweer dat ik mijn taak naar eer en geweten nauwgezet en eerlijk heb vervuld.”

Indien deze termijn niet kan worden nageleefd, wordt de deskundige verzocht mijn ambt daarvan schriftelijk in kennis te stellen en de redenen hiervoor op te geven.

Bij vertraging in de uitvoering van de opdracht, slechte uitvoering of bij overdreven facturering kan de onkostenstaat worden verminderd bij een met redenen omklede beslissing.

De deskundige heeft kennis genomen van de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken en aanvaardt de bedragen ervan bij de aanvaarding van de opdracht.

<p style="text-align: center;"><i>[STEMPEL]</i></p> <p style="text-align: center;"><i>[HANDTEKENING AANVRAGER]</i></p> <p style="text-align: center;">(7)</p>
--

Belangrijke informatie en toelichting: zie keerzijde!

1.8. Medische expertises: bijzondere onderzoeken.

Mijn referenties (1)

Systeemnummer. :

PV nummer:

Rolnummer:

Nr. veroordeelde:

[NAAM] [VOORNAAM]

Vonnisnummer:

[ADRES]

Datum zitting:

Plaats:

Datum van de vordering:

Datum van mondelinge vordering:

**PRO JUSTITIA
VORDERING
GERECHTSDESKUNDIGE**

In het kader van het zoeken naar de waarheid met betrekking tot de strafzaak met voornoemde referenties vorder ik

[NAAM] [VOORNAAM] [FUNCTIE]

volgende gerechtsdeskundige:

[NAAM] [VOORNAAM] [STATUUT] [ADRES] (2)

- Moet de opdracht persoonlijk of onder zijn/haar eigen verantwoordelijkheid uitvoeren;
- Kan zich indien nodig laten adviseren/bijstaan door een gespecialiseerde helper ;
- Hulp van [STATUUT] [NAAM] [VOORNAAM] [ADRES] zal gevraagd worden.

Met het oog op: (3)

- De studie van het strafdossier in het kader van een onderzoek, op bevel van onderzoek aan het lichaam van:

[NAAM] [VOORNAAM]

[GEBORTE DATUM]

[ADRES]

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk I, Afdeling VI – BIJZONDERE ONDERZOEKEN, punt A, 1° - vergoeding op basis van een vastgesteld uurloon zoals voorzien in Hoofdstuk X. Dit uurloon omvat alle algemene kosten van de deskundige, met uitzondering van de verplaatsingskosten, van de kosten voor het typen van het verslag, het maken van foto's en fotokopieën..." (4)

- Uitvoeren van een gedetailleerde anamnese.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk I, Afdeling VI – BIJZONDERE ONDERZOEKEN, punt A, 2° - vergoeding op basis van een vastgesteld uurloon zoals voorzien in Hoofdstuk X. Dit

uurloon omvat alle algemene kosten van de deskundige, met uitzondering van de verplaatsingskosten, van de kosten voor het typen van het verslag, het maken van foto's en fotokopieën..." (4)

- Uitvoeren van een algemeen medisch onderzoek en onderzoek aan het lichaam
  - zonder set seksuele agressie
  - met set seksuele agressie

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst *Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk I, Afdeling VI – BIJZONDERE ONDERZOEKEN, punt A, 3°*. (4)

- Uitvoeren van monsternemingen.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst *Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk I, Afdeling VI – BIJZONDERE ONDERZOEKEN, punt A, 4°*. (4)

- Het onderzoek van kledingstukken of overtuigingsstukken.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst *Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk I, Afdeling VI – BIJZONDERE ONDERZOEKEN, punt A, 5°*. (4)

- De studie van resultaten van medische beeldvorming.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst *Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk I, Afdeling VI – BIJZONDERE ONDERZOEKEN, punt B*. (4)

- Bijkomende verzoeken : (5)

Moet de analyse/het onderzoek worden uitgevoerd tussen 20.00 uur en 8.00 uur of in het weekend of op een officiële feestdag?

JA/NEEN (schrappen wat niet past).

Het schriftelijk, met redenen omkleed en ondertekend verslag (inclusief alle bevindingen en conclusies) dient uiterlijk binnen **X dagen/maanden** bij de opdrachtgever te worden neergelegd. (6)

De handtekening dient te worden voorafgegaan door volgende eventueel voorgedrukte eed:
"Ik zweer dat ik mijn taak naar eer en geweten nauwgezet en eerlijk heb vervuld."

Indien deze termijn niet kan worden nageleefd, wordt de deskundige verzocht mijn ambt daarvan schriftelijk in kennis te stellen en de redenen hiervoor op te geven.

Bij vertraging in de uitvoering van de opdracht, slechte uitvoering of bij overdreven facturering kan de onkostenstaat worden verminderd bij een met redenen omklede beslissing.

De deskundige heeft kennis genomen van de tarievenlijst *Gerechtskosten in Strafzaken* en aanvaardt de bedragen ervan bij de aanvaarding van de opdracht.

[STEMPEL]
**[HANDTEKENING
OPDRACHTGEVER] (7)**

Belangrijke informatie en toelichting: zie keerzijde!

1.9. Toxicologische expertises: algemene toxicologische expertisen.

[UW LOGO - BRIEFHOOFD]

Mijn referenties (1)

Systeemnummer. :

PV nummer:

Rolnummer:

Nr. veroordeelde:

[NAAM] [VOORNAAM]

Vonnisnummer:

[ADRES]

Datum zitting:

Plaats:

Datum van de vordering:

Datum van mondelinge vordering:

**PRO JUSTITIA
VORDERING
GERECHTSDESKUNDIGE**

In het kader van het zoeken naar de waarheid met betrekking tot de strafzaak met voornoemde referenties vordert ondergetekende,

[NAAM] [VOORNAAM] [FUNCTIE]

volgende gerechtsdeskundige:

[NAAM] [VOORNAAM] [STATUUT] [ADRES] (2)

- Moet de opdracht persoonlijk of onder zijn/haar eigen verantwoordelijkheid uitvoeren;
- Kan zich indien nodig laten adviseren/bijstaan door een gespecialiseerde helper;
- Hulp van [STATUUT] [NAAM] [VOORNAAM] [ADRES] zal gevraagd worden.

Volgende onderzoeken worden gevorderd: (3)

TOXICOLOGISCHE EXPERTISES – HONORARIA VOOR TOXICOLOGISCHE EXPERTISES.

- Het beschrijvend onderzoek van de in de opdracht vermelde overtuigingsstukken.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk II, Afdeling II, punt 1.
(4)

- De voorbereiding van het organische materiaal met het oog op de verdere bewerkingen.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk II, Afdeling II, punt 2.
(4)

- De mineralisatie van het organische materiaal.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk II, Afdeling II, punt 3.
(4)

De behandeling van organisch materiaal om er de fracties uit af te zonderen die organisch gif zouden kunnen bevatten, met het oog op hun identificatie.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk II, Afdeling II, punt 4.
(4)

Het opsporen van een bepaald vluchtig gif in het organisch materiaal.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk II, Afdeling II, punt 5a.
(4)

De algemene opsporing van de vluchtig gif in het organisch materiaal.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk II, Afdeling II, punt 5b.
(4)

Het opsporen van een bepaald mineraal gif.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk II, Afdeling II, punt 6a.
(4)

De algemene opsporing van een mineraal gif.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk II, Afdeling II, punt 6b.
(4)

Het opsporen van een bepaald organisch gif.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk II, Afdeling II, punt 7a.
(4)

De algemene opsporing van organisch gif.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk II, Afdeling II, punt 7b.
(4)

Het doseren van een door de deskundige geïdentificeerd mineraal of organisch gif.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk II, Afdeling II, punt 8.
(4)

Het bepalen van het koolmonoxide gehalte in het bloed.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk II, Afdeling II, punt 9.
(4)

Het bepalen van het alcoholgehalte in een bloedstaal, met inbegrip van het onderzoek van het dossier en het berekenen van het alcoholgehalte op het ogenblik van de feiten.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk II, Afdeling II, punt 10a.
(4)

Het bepalen van het alcoholgehalte in postmortaal bloed.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk II, Afdeling II, punt 10b.
(4)

Bijkomende verzoeken : **(5)**

Moet de analyse/het onderzoek worden uitgevoerd tussen 20.00 uur en 8.00 uur of in het weekend of op een officiële feestdag?

JA/NEEN (schrappen wat niet past).

Het schriftelijk, met redenen omkleed en ondertekend verslag (inclusief alle bevindingen en conclusies) dient uiterlijk binnen **X dagen/maanden** bij de opdrachtgever te worden neergelegd. **(6)**

De handtekening dient te worden voorafgegaan door volgende eventueel voorgedrukte eed:
"Ik zweer dat ik mijn taak naar eer en geweten nauwgezet en eerlijk heb vervuld."

Indien deze termijn niet kan worden nageleefd, wordt de deskundige verzocht mijn ambt daarvan schriftelijk in kennis te stellen en de redenen hiervoor op te geven.

Bij vertraging in de uitvoering van de opdracht, slechte uitvoering of bij overdreven facturering kan de kostenstaat worden verminderd bij een met redenen omklede beslissing.

De deskundige heeft kennis genomen van de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken en aanvaardt de bedragen ervan bij de aanvaarding van de opdracht.

[STEMPEL]
[HANDTEKENING AANVRAGER]
(7)

Belangrijke informatie en toelichting: zie keerzijde!

1.10. Toxicologische expertises: opsporen van verdovende middelen, hormonen en andere stoffen.

[UW LOGO - BRIEFHOOFD]

Mijn referenties (1)

Systeemnummer. :

PV nummer:

Rolnummer:

Nr. veroordeelde:

[NAAM] [VOORNAAM]

Vonnisnummer:

[ADRES]

Datum zitting:

Plaats:

Datum van de vordering:

Datum van mondelinge vordering:

**PRO JUSTITIA
VORDERING
GERECHTSDESKUNDIGE**

In het kader van het zoeken naar de waarheid met betrekking tot de strafzaak met voornoemde referenties vordert ondergetekende,

[NAAM] [VOORNAAM] [FUNCTIE]

volgende gerechtsdeskundige:

[NAAM] [VOORNAAM] [STATUUT] [ADRES] (2)

- Moet de opdracht persoonlijk of onder zijn/haar eigen verantwoordelijkheid uitvoeren;
- Kan zich indien nodig laten adviseren/bijstaan door een gespecialiseerde helper;
- Hulp van [STATUUT] [NAAM] [VOORNAAM] [ADRES] zal gevraagd worden.

Volgende onderzoeken worden gevorderd: (3)

TOXICOLOGISCHE EXPERTISES – HONORARIA VOOR HET OPSPOREN VAN VERDOVENDE MIDDELEN, HORMONEN EN ANDERE STOFFEN.

Het opsporen in urine van stoffen bedoeld door de wetgeving op de verdovende middelen , zoals cannabis, opiumhoudende stoffen en morfinominetische derivaten, cocaïne, psychostimulerende en/of anorexigene amines, met inbegrip van hun derivaten, bij middel van oriënterende immunochemische testen voor de opsporing van 1 tot 7 verdovende middelen.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk II, Afdeling III, punt A, 1°. (4)

Het opsporen in urine van stoffen bedoeld door de wetgeving op de verdovende middelen , zoals cannabis, opiumhoudende stoffen en morfinomimetische derivaten, cocaïne, psychostimulerende en/of anorexigene amines, met inbegrip van hun derivaten, voor de bevestiging, zo nodig, door middel van een spectrometrische detectie voor de opsporing van 1 tot 4 verdovende middelen.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk II, Afdeling III, punt A, 2°. (4)

Het opsporen van stoffen met hormonale of met anti-hormonale of met beta-adrenergische of met productiestimulerende werking in organisch materiaal bij middel van een voorafgaande immunochemische test.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk II, Afdeling III, punt B, 1°. (4)

Het opsporen van stoffen met hormonale of met anti-hormonale of met beta-adrenergische of met productiestimulerende werking in organisch materiaal bij middel van een chromatografische techniek, gekoppeld aan een spectrometrische detectie, ter bevestiging van een voorafgaand positief immunochemische reactie.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk II, Afdeling III, punt B, 2°. (4)

Het opsporen van stoffen met hormonale of met anti-hormonale of met beta-adrenergische of met productiestimulerende werking in organisch materiaal bij middel van chromatografische techniek, gekoppeld aan een spectrometrische detectie voor volgende groepen van stoffen:

....

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk II, Afdeling III, punt B, 3°. (4)

De ontleding van poeders of andere farmaceutische vormen, onder andere de inhoud van spuitjes, voor het beschrijvend onderzoek van volgende overtuigingsstukken:

.....

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk II, Afdeling III, punt C, 1°. (4)

De ontleding van poeders of andere farmaceutische vormen, onder andere de inhoud van spuitjes, voor de voorbereiding van de stalen met het oog op de verdere bewerkingen.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk II, Afdeling III, punt C, 2°. (4)

De ontleding van poeders of andere farmaceutische vormen, onder andere de inhoud van spuitjes, voor het opsporen van gif.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk II, Afdeling III, punt C, 3°. (4)

De ontleding van poeders of andere farmaceutische vormen, onder andere de inhoud van spuitjes, voor het doseren van het geïdentificeerde gif.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk II, Afdeling III, punt C, 4°. (4)

Bijkomende verzoeken : **(5)**

Moet de analyse/het onderzoek worden uitgevoerd tussen 20.00 uur en 8.00 uur of in het weekend of op een officiële feestdag?

JA/NEEN (schrappen wat niet past).

Het schriftelijk, met redenen omkleed en ondertekend verslag (inclusief alle bevindingen en conclusies) dient uiterlijk binnen **X dagen/maanden** bij de opdrachtgever te worden neergelegd. **(6)**

De handtekening dient te worden voorafgegaan door volgende eventueel voorgedrukte eed:
“Ik zweer dat ik mijn taak naar eer en geweten nauwgezet en eerlijk heb vervuld.”

Indien deze termijn niet kan worden nageleefd, wordt de deskundige verzocht mijn ambt daarvan schriftelijk in kennis te stellen en de redenen hiervoor op te geven.

Bij vertraging in de uitvoering van de opdracht, slechte uitvoering of bij overdreven facturering kan de kostenstaat worden verminderd bij een met redenen omklede beslissing.

De deskundige heeft kennis genomen van de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken en aanvaardt de bedragen ervan bij de aanvaarding van de opdracht.

[STEMPEL]
[HANDTEKENING AANVRAGER]
(7)

Belangrijke informatie en toelichting: zie keerzijde!

1.11. Toxicologische expertises: bloed- en speekselanalyses met betrekking tot drugs in het verkeer.

[UW LOGO - BRIEFHOOFD]

Mijn referenties (1)

Systeemnummer. :

PV nummer:

Rolnummer:

Nr. veroordeelde:

[NAAM] [VOORNAAM]

Vonnisnummer:

[ADRES]

Datum zitting:

Plaats:

Datum van de vordering:

Datum van mondelinge vordering:

**PRO JUSTITIA
VORDERING
GERECHTSDSKUNDIGE**

In het kader van het zoeken naar de waarheid met betrekking tot de strafzaak met voornoemde referenties vordert ondergetekende,

[NAAM] [VOORNAAM] [FUNCTIE]

volgende gerechtsdeskundige:

[NAAM] [VOORNAAM] [STATUUT] [ADRES] (2)

- Moet de opdracht persoonlijk of onder zijn/haar eigen verantwoordelijkheid uitvoeren;
- Kan zich indien nodig laten adviseren/bijstaan door een gespecialiseerde helper;
- Hulp van [STATUUT] [NAAM] [VOORNAAM] [ADRES] zal gevraagd worden.

Volgende onderzoeken worden gevorderd: (3)

TOXICOLOGISCHE EXPERTISES – BLOED- EN SPEEKSELANALYSES MET BETREKKING TOT DRUGS IN HET VERKEER.

- Bloedanalyses: het kwantitatief bepalen in het bloed van de stoffen die vallen onder de wetgeving “drugs in verkeer” alsook het isoleren van de fracties die deze stoffen bevatten.

Aantal drugklassen: ....

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk II, Afdeling IV, A. (4)

- Speekselanalyses: het kwantitatief bepalen in het speeksel van stoffen die vallen onder de wetgeving “drugs in verkeer” alsook het isoleren van de fracties die deze stoffen bevatten.

Aantal drugklassen: ....

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk II, Afdeling IV, B. (4)

Bijkomende verzoeken : (5)

Moet de analyse/het onderzoek worden uitgevoerd tussen 20.00 uur en 8.00 uur of in het weekend of op een officiële feestdag?

JA/NEEN (schrappen wat niet past).

Het schriftelijk, met redenen omkleed en ondertekend verslag (inclusief alle bevindingen en conclusies) dient uiterlijk binnen **X dagen/maanden** bij de opdrachtgever te worden neergelegd. (6)

De handtekening dient te worden voorafgegaan door volgende eventueel voorgedrukte eed:

“Ik zweer dat ik mijn taak naar eer en geweten nauwgezet en eerlijk heb vervuld.”

Indien deze termijn niet kan worden nageleefd, wordt de deskundige verzocht mijn ambt daarvan schriftelijk in kennis te stellen en de redenen hiervoor op te geven.

Bij vertraging in de uitvoering van de opdracht, slechte uitvoering of bij overdreven facturering kan de kostenstaat worden verminderd bij een met redenen omklede beslissing.

De deskundige heeft kennis genomen van de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken en aanvaardt de bedragen ervan bij de aanvaarding van de opdracht.

[STEMPEL]
[HANDTEKENING AANVRAGER]
(7)

Belangrijke informatie en toelichting: zie keerzijde!

1.12. Ballistische expertises.

Mijn referenties (1)

Systeemnummer. :

PV nummer:

Rolnummer:

Nr. veroordeelde:

[NAAM] [VOORNAAM]

Vonnisnummer:

[ADRES]

Datum zitting:

Plaats:

Datum van de vordering:

Datum van mondelinge vordering:

**PRO JUSTITIA
VORDERING
GERECHTSDESKUNDIGE**

In het kader van het zoeken naar de waarheid met betrekking tot de strafzaak met voornoemde referenties vorder ik

[NAAM] [VOORNAAM] [FUNCTIE]

volgende gerechtsdeskundige:

[NAAM] [VOORNAAM] [STATUUT] [ADRES] (2)

- Moet de opdracht persoonlijk of onder zijn/haar eigen verantwoordelijkheid uitvoeren;
- Kan zich indien nodig laten adviseren/bijstaan door een gespecialiseerde helper;
- Hulp van [STATUUT] [NAAM] [VOORNAAM] [ADRES] zal gevraagd worden.

Volgende onderzoeken worden gevorderd: (3)

BALLISTISCHE EXPERTISES : ALGEMENE BEWERKINGEN

Het volledig onderzoek van een wapen, daarin begrepen het uitnemen, schoonmaken, weer ineenzetten, meten, het opnemen van kruitresten en het nagaan van de werking.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk III, Afdeling I, punt 1.
(4)

Het onderzoek van het geheel van de munitie van een zelfde kaliber, daarin begrepen het meten en de identificatie van het merk.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk III, Afdeling I, punt 2.
(4)

Het onderzoek van afgevuurde projectielen, daarin begrepen het meten en de identificaties van alle aard inzonderheid die van de munitie.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk III, Afdeling I, punt 3.
(4)

Het onderzoek van afgevuurde hulzen, daaronder begrepen het meten en de identificaties van alle aard, inzonderheid van de munitie.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk III, Afdeling I, punt 4.
(4)

Het onderzoek van kledingstukken, daaronder begrepen het macroscopisch en microscopisch onderzoek, het opnemen van de kogelsporen, van de verbranding, van de rooksporen en de kruitincrustaties.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk III, Afdeling I, punt 5.
(4)

De bepaling door middel van schietproeven van de kracht, van de juistheid en de precisie van een gebruikt wapen, daaronder begrepen het leveren van de munitie en de schietschijven van alle aard.

Voor de kracht.

Voor de juistheid en de precisie.

Deze prestaties zijn voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk III, Afdeling I, punt 6.
(4)

De studie en het opnemen van de kogelbanen in de ruimte, daaronder begrepen de opmetingen ongeacht het aantal gebruikte wapens.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk III, Afdeling I, punt 7.
(4)

De bepaling van een schotafstand door schietproeven, daaronder begrepen het leveren van de munitie en de schietschijven van alle aard en de analyse van de resultaten.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk III, Afdeling I, punt 8.
(4)

BALLISTISCHE EXPERTISES : BIJZONDERE BEWERKINGEN MET HET OOG OP DE IDENTIFICATIE VAN DE GEBRUIKTE WAPENS

Opsporingen ter identificatie van het type en het merk van een gebruikt wapen, indien dit wapen niet aanwezig is. Door het onderzoek van de opgenomen mechanische kenmerken op de hulzen en/of op de projectielen per te identificeren wapen. Alle bewerkingen en kosten zijn in dit bedrag begrepen.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk III, Afdeling II, punt 1.
(4)

Opsporingen ter identificatie van wapens waarover betwisting bestaat :

Het schieten met het oog op het bekomen van vergelijkingshulzen en projectielen, daaronder begrepen het leveren van munitie: per litigieus wapen.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk III, Afdeling II, punt 2, a).
(4)

De eigenlijke identificatie, daaronder begrepen het vergelijkend microscopisch onderzoek en het opsporen van de al dan niet overeenstemmende kenmerken tussen de litigieuze elementen en de vergelijkings-elementen.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk III, Afdeling II, punt 2, b).
(4)

Identificatie door ontwikkeling op tinnen blad.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk III, Afdeling II, punt 2, c).
(4)

Voorlegging van het positief identificatiebewijs door microvergelijking, d.w.z ; juxtapositie op een enkele microfoto van een litigieus element en een vergelijkingselement.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk III, Afdeling II, punt 2, d). (4)

Bijkomende verzoeken : (5)

Moet de analyse/het onderzoek worden uitgevoerd tussen 20.00 uur en 8.00 uur of in het weekend of op een officiële feestdag?

JA/NEEN (schrappen wat niet past).

Het schriftelijk, met redenen omkleed en ondertekend verslag (inclusief alle bevindingen en conclusies) dient uiterlijk binnen **X dagen/maanden** bij de opdrachtgever te worden neergelegd. (6)

De handtekening dient te worden voorafgegaan door volgende eventueel voorgedrukte eed:
"Ik zweer dat ik mijn taak naar eer en geweten nauwgezet en eerlijk heb vervuld."

Indien deze termijn niet kan worden nageleefd, wordt de deskundige verzocht mijn ambt daarvan schriftelijk in kennis te stellen en de redenen hiervoor op te geven.

Bij vertraging in de uitvoering van de opdracht, slechte uitvoering of bij overdreven facturering kan de onkostenstaat worden verminderd bij een met redenen omklede beslissing.

De deskundige heeft kennis genomen van de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken en aanvaardt de bedragen ervan bij de aanvaarding van de opdracht.

[STEMPEL]
[HANDTEKENING OPDRACHTGEVER]
(7)

Belangrijke informatie en toelichting: zie keerzijde!

1.13. Genetische analyse.

[UW LOGO - BRIEFHOOFD]

Mijn referenties (1)

Systeemnummer. :

PV nummer:

Rolnummer:

Nr. veroordeelde:

[NAAM] [VOORNAAM]

Vonnisnummer:

[ADRES]

Datum zitting:

Plaats:

Datum van de vordering:

Datum van mondelinge vordering

**PRO JUSTITIA
VORDERING
GERECHTSDESKUNDIGE**

In het kader van het zoeken naar de waarheid met betrekking tot de strafzaak met voornoemde referenties vorder ik

[NAAM] [VOORNAAM] [FUNCTIE]

volgende gerechtsdeskundige:

[NAAM] [VOORNAAM] [STATUUT] [ADRES] (2)

- Moet de opdracht persoonlijk of onder zijn/haar eigen verantwoordelijkheid uitvoeren;
- Kan zich indien nodig laten adviseren/bijstaan door een gespecialiseerde helper;
- Hulp van [STATUUT] [NAAM] [VOORNAAM] [ADRES] zal gevraagd worden.

Volgende onderzoeken worden gevorderd: (3)

- Het beschrijvend onderzoek van overtuigingsstukken.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk IV – GENETISCHE ANALYSE, Afdeling I – ONDERZOEK VAN OVERTUIGINGSSTUKKEN EN STAALNAME. (4)

- Het voorafgaandelijk onderzoek van het overtuigingsstuk teneinde de aard van het biologisch spoor vast te stellen.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk IV – GENETISCHE ANALYSE, Afdeling II – VOORAFGAANDELIJKE TESTEN. (4)

- Extractie en doseren van DNA.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk IV – GENETISCHE ANALYSE, Afdeling III – EXTRACTIE EN KWANTIFICATIE VAN DNA, punt 1. Indien het gaat om de extractie van beenderen, tanden en differentiële extractie van spermacellen en epitheelcellen wordt het bedrag verhoogd zoals voorzien in Hoofdstuk IV – GENETISCHE ANALYSE – Afdeling III – EXTRACTIE EN KWANTIFICATIE VAN DNA, punt 2. (4)

- Genetisch onderzoek van een staal.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk IV – GENETISCHE ANALYSE, Afdeling IV – GENETISCH ONDERZOEK, punt 1. Indien de resultaten beschikbaar moeten zijn binnen twee werkdagen is er sprake van hoogdringendheid en wordt het tarief verhoogd met 65%. (4)

- Onderzoek van een Y-chromosoom profiel bovenop het genetisch profiel.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk IV – GENETISCHE ANALYSE, Afdeling IV – GENETISCH ONDERZOEK, punt 2. (4)

- Uitvoeren van een mitochondriale DNA-analyse bovenop het genetisch profiel.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk IV – GENETISCHE ANALYSE, Afdeling IV – GENETISCH ONDERZOEK, punt 3. (4)

- Opstellen van een genetisch profiel van volgende persoon:

[NAAM]

[VOORNAAM]

[GEBORTE DATUM]

[ADRES].

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk IV – GENETISCHE ANALYSE, Afdeling V – OPSTELLEN VAN EEN GENETISCH PROFIEL VAN EEN PERSOON, punt 1. Indien het resultaat beschikbaar moet zijn binnen 24 uur is er sprake van hoogdringendheid en wordt het tarief verhoogd met 400%. (4)

- Onderzoek van een Y-chromosoom profiel bovenop het genetisch profiel van volgende persoon:

[NAAM]

[VOORNAAM]

[GEBORTE DATUM]

[ADRES].

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk IV – GENETISCHE ANALYSE, Afdeling V – OPSTELLEN VAN EEN GENETISCH PROFIEL VAN EEN PERSOON, punt 2. (4)

- Uitvoeren van een mitochondriale DNA-analyse bovenop het genetisch profiel van volgende persoon:

[NAAM]

[VOORNAAM]

[GEBORTE DATUM]

[ADRES].

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk IV – GENETISCHE ANALYSE, Afdeling V – OPSTELLEN VAN EEN GENETISCH PROFIEL VAN EEN PERSOON, punt 3. (4)

- Bijkomende verzoeken : (5)

Moet de analyse/het onderzoek worden uitgevoerd tussen 20.00 uur en 8.00 uur of in het weekend of op een officiële feestdag?

JA/NEEN (schrappen wat niet past).

Het schriftelijk, met redenen omkleed en ondertekend verslag (inclusief alle bevindingen en conclusies) dient uiterlijk binnen **X dagen/maanden** bij de opdrachtgever te worden neergelegd. (6)

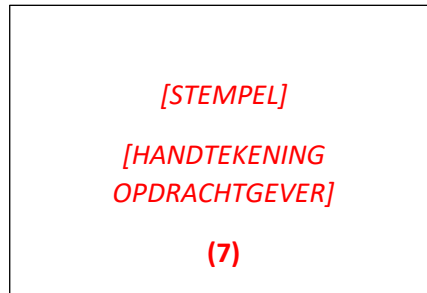
De handtekening dient te worden voorafgegaan door volgende eventueel voorgedrukte eed:

“Ik zweer dat ik mijn taak naar eer en geweten nauwgezet en eerlijk heb vervuld.”

Indien deze termijn niet kan worden nageleefd, wordt de deskundige verzocht mijn ambt daarvan schriftelijk in kennis te stellen en de redenen hiervoor op te geven.

Bij vertraging in de uitvoering van de opdracht, slechte uitvoering of bij overdreven facturering kan de onkostenstaat worden verminderd bij een met redenen omklede beslissing.

De deskundige heeft kennis genomen van de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken en aanvaardt de bedragen ervan bij de aanvaarding van de opdracht.

Belangrijke informatie en toelichting: zie keerzijde!

1.14. Expertises inzake verkeer.

Mijn referenties (1)

Systeemnummer. :

PV nummer:

Rolnummer:

Nr. veroordeelde:

[NAAM] [VOORNAAM]

Vonnisnummer:

[ADRES]

Datum zitting:

Plaats:

Datum van de vordering:

Datum van mondelinge vordering:

**PRO JUSTITIA
VORDERING
GERECHTSDESKUNDIGE**

In het kader van het zoeken naar de waarheid met betrekking tot de strafzaak met voornoemde referenties vorder ik

[NAAM] [VOORNAAM] [FUNCTIE]

volgende gerechtsdeskundige

[NAAM] [VOORNAAM] [STATUUT] [ADRES] (2)

om zich onverwijld te begeven naar: [ADRES – PLAATS ONGEVAL] teneinde volgende onderzoeken uit te voeren: (3)

- De afstapping ter plaatse en de beschrijving ervan.
- Vaststellingen en opmetingen ter plaatse uitvoeren.
- Uitvoering van een technisch onderzoek van alle voertuigen.
- Het opstellen van een voorverslag.
- De studie van het dossier.
- Het opstellen en het verbeteren van het deskundig verslag.
- Het maken van een fotografisch dossier met commentaar.
- Het opmaken van een plan.
- Het neerleggen van het deskundig verslag.

Deze prestaties zijn voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk VI – EXPERTISES INZAKE VERKEER. De honoraria worden forfaitair vastgesteld, rekening houdend met hun indeling in groepen en de aard van de ongevallen. Per groep wordt een bepaald aantal uren vastgesteld, die overeenkomstig het uurtarief voorzien in hoofdstuk X worden vergoed. (4)

Indien het deskundig onderzoek dient gevoerd te worden op tegenspraak, kan de deskundige drie supplementaire uren aanrekenen voor bijkomende werkzaamheden.

Zie Hoofdstuk VI – EXPERTISES INZAKE VERKEER, punt D. (4)

Verplaatsingskosten, kosten voor het typen van het verslag, het maken van foto's en fotokopieën worden afzonderlijk in rekening gebracht met toepassing van hoofdstuk X.

Zie Hoofdstuk VI – EXPERTISES INZAKE VERKEER, punt E. (4)

Facturen en onkostennota's met betrekking tot de eventuele tussenkomst van derden waarop beroep werd gedaan worden in rekening gebracht overeenkomstig punt C van hoofdstuk XI.

Zie Hoofdstuk VI – EXPERTISES INZAKE VERKEER, punt E. (4)

Bijkomende verzoeken : (5)

Moet de analyse/het onderzoek worden uitgevoerd tussen 20.00 uur en 8.00 uur of in het weekend of op een officiële feestdag?

JA/NEEN (schrappen wat niet past).

Het schriftelijk, met redenen omkleed en ondertekend verslag (inclusief alle bevindingen en conclusies) dient uiterlijk binnen **X dagen/maanden** bij de opdrachtgever te worden neergelegd. (6)

De handtekening dient te worden voorafgegaan door volgende eventueel voorgedrukte eed:
"Ik zweer dat ik mijn taak naar eer en geweten nauwgezet en eerlijk heb vervuld."

Indien deze termijn niet kan worden nageleefd, wordt de deskundige verzocht mijn ambt daarvan schriftelijk in kennis te stellen en de redenen hiervoor op te geven.

Bij vertraging in de uitvoering van de opdracht, slechte uitvoering of bij overdreven facturering kan de onkostenstaat worden verminderd bij een met redenen omklede beslissing.

De deskundige heeft kennis genomen van de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken en aanvaardt de bedragen ervan bij de aanvaarding van de opdracht.

[STEMPEL]
[HANDTEKENING OPDRACHTGEVER]
(7)

Belangrijke informatie en toelichting: zie keerzijde!

1.15. Expertises inzake onderzoek van vezels en haren.

Mijn referenties (1)

Systeemnummer:

PV nummer:

Rolnummer:

Nr. veroordeelde:

[NAAM] [VOORNAAM]

Vonnisnummer:

[ADRES]

Datum zitting:

Plaats:

Datum van de vordering:

Datum van mondelinge vordering:

**PRO JUSTITIA
VORDERING
GERECHTSDESKUNDIGE**

In het kader van het zoeken naar de waarheid met betrekking tot de strafzaak met voornoemde referenties vorder ik

[NAAM] [VOORNAAM] [FUNCTIE]

volgende gerechtsdeskundige:

[NAAM] [VOORNAAM] [STATUUT] [ADRES] (2)

- Moet de opdracht persoonlijk of onder zijn/haar eigen verantwoordelijkheid uitvoeren;
- Kan zich indien nodig laten adviseren/bijstaan door gespecialiseerde helper;
- Hulp van [STATUUT] [NAAM] [VOORNAAM] [ADRES] zal gevraagd worden.

Volgende onderzoeken worden gevorderd: (3)

- Beschrijvend onderzoek en de bewaring van de overtuigingsstukken.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk VII – EXPERTISES INZAKE ONDERZOEK VAN VEZELS EN HAREN, punt A. (4)

- De monsternemingen en de voorbereidende opzoekingen van vezels en haren op overtuigingsstukken alsook voor monsternemingen in een voertuig.

- Het afzonderen van vezels en haren op overtuigingsstukken bij middel van een zelfklevend doorschijnend blad.

- Het voorbereidend onderzoek van de monsternemingen (binoculair onderzoek), onderzoek, classificatie, selectie op grond van een macroscopisch onderzoek van de kleur, de lengte en de doorsnede; bewaring van de vezels en de haarmonsters.

Deze prestaties zijn voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk VII – EXPERTISES INZAKE ONDERZOEK VAN VEZELS EN HAREN, punt A. (4)

Het microscopisch onderzoek voor de vaststelling van de morfologische karakteristieken, zoals lengte, doorsnede, kleur concentratie en verdeling van de pigmenten (haar), structuur van het merg (haar), onderzoek van de ontglanzers (vezels), aanduiding van het weven en de fabricage van de vezel, oppervlaktekarakteristieken enz. .

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk VII – EXPERTISES INZAKE ONDERZOEK VAN VEZELS EN HAREN, punt B. (4)

macroscopisch onderzoek van een schubafdruk.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk VII – EXPERTISES INZAKE ONDERZOEK VAN VEZELS EN HAREN, punt C, 1°. (4)

meting van de medullaire index voor het macroscopisch onderzoek.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk VII – EXPERTISES INZAKE ONDERZOEK VAN VEZELS EN HAREN, punt C, 2°. (4)

onderzoek van de doorsnede van een vezel/haar door middel van microtomie: onderzoek van de specifieke morfologische karakteristieken.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk VII – EXPERTISES INZAKE ONDERZOEK VAN VEZELS EN HAREN, punt C, 3°. (4)

infraroodmicrospectrometrie: voor de karakterisering van cosmetische producten en de bepaling van de chemische samenstelling van de vezels.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk VII – EXPERTISES INZAKE ONDERZOEK VAN VEZELS EN HAREN, punt C, 4°. (4)

zichtbare microspectrometrie: voor het scheikundig onderzoek van capillaire kleurstoffen en de meting van de kleur van de vezels.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk VII – EXPERTISES INZAKE ONDERZOEK VAN VEZELS EN HAREN, punt C, 5°. (4)

Microfluorimetrie: voor het onderzoek van de fluorescentie van vezels en van kleurstoffen voor haren.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk VII – EXPERTISES INZAKE ONDERZOEK VAN VEZELS EN HAREN, punt C, 6°. (4)

meting van de dubbele breking.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk VII – EXPERTISES INZAKE ONDERZOEK VAN VEZELS EN HAREN, punt C, 7°. (4)

TLC: voor de scheikundige ontleding van de kleurstoffen (haren en vezels), shampoo en andere capillaire producten.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk VII – EXPERTISES INZAKE ONDERZOEK VAN VEZELS EN HAREN, punt C, 8°. (4)

meting van het smeltpunt: voor het karakteristieke smeltpunt van de scheikundige aard van vezels.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk VII – EXPERTISES INZAKE ONDERZOEK VAN VEZELS EN HAREN, punt C, 9°. (4)

elektronenmicroscopie: voor het onderzoek van bijzondere kenmerken en misvormingen.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk VII – EXPERTISES INZAKE ONDERZOEK VAN VEZELS EN HAREN, punt C, 10°. (4)

BIJKOMENDE VORDERINGEN : (5)

Moet de analyse/het onderzoek worden uitgevoerd tussen 20.00 uur en 8.00 uur of in het weekend of op een officiële feestdag?

JA/NEEN (schrappen wat niet past).

Het schriftelijk, met redenen omkleed en ondertekend verslag (inclusief alle bevindingen en conclusies) dient uiterlijk binnen **X dagen/maanden** bij de opdrachtgever te worden neergelegd. (6)

De handtekening dient te worden voorafgegaan door volgende eventueel voorgedrukte eed:
“Ik zweer dat ik mijn taak naar eer en geweten nauwgezet en eerlijk heb vervuld.”

Indien deze termijn niet kan worden nageleefd, wordt de deskundige verzocht mijn ambt daarvan schriftelijk in kennis te stellen en de redenen hiervoor op te geven.

Bij vertraging in de uitvoering van de opdracht, slechte uitvoering of bij overdreven facturering kan de onkostenstaat worden verminderd bij een met redenen omklede beslissing.

De deskundige heeft kennis genomen van de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken en aanvaardt de bedragen ervan bij de aanvaarding van de opdracht.

[STEMPEL]
[HANDTEKENING OPDRACHTGEVER]
(7)

Belangrijke informatie en toelichting: zie keerzijde!

1.16. Bewerkingen criminalistische aard.

Mijn Referenties (1)

Systeemnummer:

PV nummer:

Rolnummer:

Nr. veroordeelde:

[NAAM] [VOORNAAM]

Vonnisnummer:

[ADRES]

Datum zitting:

Plaats :

Datum van de vordering:

Datum van mondelinge vordering:

**PRO JUSTITIA
VORDERING
GERECHTSDSKUNDIGE**

In het kader van het zoeken naar de waarheid met betrekking tot de strafzaak met voornoemde referenties vorder ik

[NAAM] [VOORNAAM] [FUNCTIE]

volgende gerechtsdeskundige:

[NAAM] [VOORNAAM] [STATUUT] [ADRES] (2)

- Moet de opdracht persoonlijk of onder zijn/haar eigen verantwoordelijkheid uitvoeren;
- Kan zich indien nodig laten adviseren/bijstaan door gespecialiseerde helper;
- Hulp van [STATUUT] [NAAM] [VOORNAAM] [ADRES] zal gevraagd worden.

Volgende onderzoeken worden gevorderd: (3)

- Het opsporen van afdrukken ter plaatse.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk VIII – BEWERKINGEN INZAKE CRIMINALISTIEK, punt 1. (4)

- Het nemen van vinger-, palm- of andere afdrukken op een lijk.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk VIII – BEWERKINGEN INZAKE CRIMINALISTIEK, punt 2. (4)

- Het nemen van dezelfde afdrukken meer dan drie dagen na de dag van het overlijden.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk VIII – BEWERKINGEN INZAKE CRIMINALISTIEK, punt 3. (4)

- Het nemen van dezelfde afdrukken na herstel van de vingertoppen.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk VIII – BEWERKINGEN INZAKE CRIMINALISTIEK, punt 4. (4)

Het vergelijken van de opgenomen afdrukken met de vingerafdrukken van personen met name aangeduid in de vordering.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk VIII – BEWERKINGEN INZAKE CRIMINALISTIEK, punt 5. (4)

Het opsporen der kenmerken, tracering en nummering met inkt op de vergrotingen.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk VIII – BEWERKINGEN INZAKE CRIMINALISTIEK, punt 6. (4)

Het afgietsel van een voetspoor en de ontleding.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk VIII – BEWERKINGEN INZAKE CRIMINALISTIEK, punt 7. (4)

Het vergelijken van een afgietsel, tekening of foto van een voetspoor met voeten, schoenen, kousen of sokken, met inbegrip van de beschrijving ervan.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk VIII – BEWERKINGEN INZAKE CRIMINALISTIEK, punt 8. (4)

Het nemen van een afdruk van een spoor van braak met een tweede afgietsel.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk VIII – BEWERKINGEN INZAKE CRIMINALISTIEK, punt 9. (4)

Het vergelijken van een afdruk van een spoor van braak met werktuigen.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk VIII – BEWERKINGEN INZAKE CRIMINALISTIEK, punt 10. (4)

Bijkomende verzoeken : (5)

Moet de analyse/het onderzoek worden uitgevoerd tussen 20.00 uur en 8.00 uur of in het weekend of op een officiële feestdag?

JA/NEEN (schrappen wat niet past).

Het schriftelijk, met redenen omkleed en ondertekend verslag (inclusief alle bevindingen en conclusies) dient uiterlijk binnen **X dagen/maanden** bij de opdrachtgever te worden neergelegd. (6)

De handtekening dient te worden voorafgegaan door volgende eventueel voorgedrukte eed:
"Ik zweer dat ik mijn taak naar eer en geweten nauwgezet en eerlijk heb vervuld."

Indien deze termijn niet kan worden nageleefd, wordt de deskundige verzocht mijn ambt daarvan schriftelijk in kennis te stellen en de redenen hiervoor op te geven.

Bij vertraging in de uitvoering van de opdracht, slechte uitvoering of bij overdreven facturering kan de onkostenstaat worden verminderd bij een met redenen omklede beslissing.

De deskundige heeft kennis genomen van de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken en aanvaardt de bedragen ervan bij de aanvaarding van de opdracht.

[STEMPEL]
[HANDTEKENING
OPDRACHTGEVER] (7)

Belangrijke informatie en toelichting: zie keerzijde!

1.17. Tolken.

Mijn referenties (1)

Systeemnummer. :

PV nummer:

Rolnummer:

Nr. veroordeelde:

Vonnisnummer:

Datum zitting:

Plaats:

Datum van de vordering:

Datum van mondelinge vordering:

[NAAM] [VOORNAAM]

[ADRES]

**PRO JUSTITIA
VORDERING
TOLK**

In het kader van de behandeling van het dossier met voornoemde referenties vorder ik,

[NAAM] [VOORNAAM] [FUNCTIE] van de aanvrager

De heer/mevrouw

[NAAM] [VOORNAAM] [STATUUT] [ADRES] van de prestatieverlener (2)

om zich te begeven naar de rechtbank van eerste aanleg/ correctionele rechtbank van [PLAATS] ter zitting van [DATUM EN UUR] teneinde als tolk op te treden inzake: (3)

[NAAM] [VOORNAAM]

[ADRES]

voor vertaling van het ... naar het ... , en omgekeerd.

U zal hiervoor vergoed worden overeenkomstig de tarieven vastgelegd in het koninklijk besluit van 22 december 2016 tot vaststelling van het tarief voor prestaties van vertalers en tolken in strafzaken op vordering van de gerechtelijke overheden – Hoofdstuk II. (4)

Met verzoek dit document te voegen bij uw kostenstaat en deze te bezorgen bij het bevoegde taxatiebureau.

[STEMPEL]

[HANDTEKENING
OPDRACHTGEVER]

(7)

Belangrijke informatie en toelichting: zie keerzijde!

1.18. Vertalers.

Mijn referenties (1)

Systeemnummer. :

PV nummer:

Rolnummer:

Nr. veroordeelde:

[NAAM] [VOORNAAM]

Vonnisnummer:

[ADRES]

Datum zitting:

Plaats:

Datum van de vordering:

Datum van mondelinge vordering:

**PRO JUSTITIA
VORDERING
VERTALER**

In het kader van de behandeling van het dossier met voornoemde referenties vorder ik,

[NAAM] [VOORNAAM] [FUNCTIE] van de aanvrager

De heer/mevrouw

[NAAM] [VOORNAAM] [STATUUT] [ADRES] van de prestatieverlener (2)

om de bijgevoegde stukken te vertalen van het ..... naar het ..... . (3)

U zal hiervoor vergoed worden overeenkomstig de tarieven vastgelegd in het koninklijk besluit van 22 december 2016 tot vaststelling van het tarief voor prestaties van vertalers en tolken in strafzaken op vordering van de gerechtelijke overheden – Hoofdstuk I. (4)

Op elk vertaald blad dient u uw naam en handtekening te plaatsen. De handtekening dient te worden voorafgegaan door volgende eventueel voorgedrukte eed:

“Ik zweer dat ik mijn taak naar eer en geweten nauwgezet en eerlijk heb vervuld.”

Ten laatste **XXX** dagen nadat u deze vordering heeft ontvangen, moet u de vertaling in een gesloten omslag terug bezorgen aan [gegevens van de aanvrager]. (6)

Indien deze termijn niet kan worden nageleefd, wordt de vertaler verzocht mijn ambt daarvan schriftelijk in kennis te stellen en de redenen hiervoor op te geven.

Bij vertraging in de uitvoering van de opdracht, slechte uitvoering of bij overdreven facturering kan de kostenstaat worden verminderd bij een met redenen omklede beslissing.

De deskundige heeft kennis genomen van de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken en aanvaardt de bedragen ervan bij de aanvaarding van de opdracht.

[STEMPEL]
[HANDTEKENING OPDRACHTGEVER]
(7)

Belangrijke informatie en toelichting: zie keerzijde!

1.19. Gerechtsdeurwaarders.

Mijn referenties (1)

Systeemnummer:

PV nummer:

Rolnummer:

Nr. veroordeelde:

[NAAM] [VOORNAAM]

Vonnisnummer:

[ADRES]

Datum zitting:

Plaats:

Datum van de vordering:

Datum van mondelinge vordering:

**PRO JUSTITIA
VORDERING
GERECHTSDEURWAARDER**

In het kader van de behandeling van het strafdossier met voornoemde referenties vorder ik

[NAAM] [VOORNAAM] [FUNCTIE]

volgende gerechtsdeurwaarder:

[NAAM] [VOORNAAM] [STATUUT] [ADRES] (2)

Met het oog op: (3)

De betekening van een dagvaarding voor volgende persoon/personen (schrappen wat niet past) op hetzelfde adres:

Persoon 1:

[NAAM] [VOORNAAM]

[GEBORTE DATUM]

[ADRES]

Persoon 2:

[NAAM] [VOORNAAM]

[GEBORTE DATUM]

Persoon 3:

[NAAM] [VOORNAAM]

[GEBORTE DATUM]

.....

Deze prestatie is voorzien in artikel 1 van het KB van 23 augustus 2015 tot vaststelling van het tarief voor prestaties van gerechtsdeurwaarders in strafzaken op vordering van de gerechtelijke overheden (4)

De betekening van een akte van verzet tegen een veroordeling tot straf en andere.

Deze prestatie is voorzien in artikel 3 van het KB van 23 augustus 2015 tot vaststelling van het tarief voor prestaties van gerechtsdeurwaarders in strafzaken op vordering van de gerechtelijke overheden (4)

Voor de verplaatsingskosten geldt een forfaitaire vergoeding die is vastgesteld per afdeling van een gerechtelijk arrondissement. Deze vergoeding wordt voorzien in de tarieflijst Gerechtskosten in Strafzaken. (4)

Moet de analyse/het onderzoek worden uitgevoerd tussen 20.00 uur en 8.00 uur of in het weekend of op een officiële feestdag?

JA/NEEN (schrappen wat niet past).

De handtekening dient te worden voorafgegaan door volgende eventueel voorgedrukte eed:

“Ik zweer dat ik mijn taak naar eer en geweten nauwgezet en eerlijk heb vervuld.”

De deskundige heeft kennis genomen van de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken en aanvaardt de bedragen ervan bij de aanvaarding van de opdracht.

[STEMPEL]
**[HANDTEKENING
OPDRACHTGEVER]**
(7)

Belangrijke informatie en toelichting: zie keerzijde!

1.20. Takelen en stallen van voertuigen.

[UW LOGO - BRIEFHOOFD]

Mijn referenties (1)

Systeemnummer. :

PV nummer:

Opdrachtnummer:

Plaats:

[NAAM] [VOORNAAM]

[ADRES]

Datum van de vordering:

Datum van mondelinge vordering:

**PRO JUSTITIA
VORDERING
TAKELING EN STALLING VAN
VOERTUIGEN**

[NAAM] [VOORNAAM] [FUNCTIE]

MOTIEF (3)

- Inbeslagname van een voertuig
  - Niet verzekerd voertuig
  - Ongeval
  - Diefstal of poging tot diefstal
  - Beschadigd voertuig
  - Uitgebrand voertuig
  - Zoeken naar aanwijzingen
  - Nalatenschap
  - Andere: .....

- Immobilisatie
  - Besturen van een voertuig zonder geldig rijbewijs en/of zonder daartoe gerechtigd te zijn

Onmiddellijke intrekking van het rijbewijs: .....

Bewaring na voorstel tot onmiddellijke inning

Inzake

[NAAM] [VOORNAAM] [ADRES]

KARAKTERISTIEKEN VAN HET VOERTUIG

Gewicht: > 3,5 T < 3,5 T > 7,5 T > 19 T

Categorie:

Kleur:

Merk en type:

Inschrijvingsnummer:

Nationaliteit:

Kilometerstand:

Chassisnummer:

Staat: nieuwstaat goede staat slechte staat ongeval wrak

Vastgestelde schade: .....

BOORDDOCUMENTEN

Inschrijvingsbewijs

Eenvormigheidsattest

Keuringsbewijs

Verzekeringsattest

Andere: .....

Sleutels (of vergrendelingssysteem)

Neen, nog over te dragen

Ja, aantal: .....

Registratiekenteken

Neen

Ja

Te versturen naar DIV

Neen

Ja

GEVORDERDE TAKELDIENST (2)

Naam:

Vestigingsadres:

Dag, datum en uur van de vordering van de politiedienst:

Plaats waar het voertuig getakeld dient te worden:

Kilometers afgelegd door de takeldienst (indien > 15 km):

Wachttijd ter plaatse:

Gepresteerde diensten die niet vallen binnen de forfaitaire bedragen (beschrijving en duur):

Forensisch en technisch politielaboratorium

Neen

Ja, verduidelijk:.....

Andere politiediensten

Neen

Ja, verduidelijk: .....

Gerechtelijk deskundige

Neen

Ja, verduidelijk: .....

Bijzondere opslagvoorwaarden

Neen

Ja, verduidelijk: .....

STALLINGSPLAATS

- Vestigingsplaats van de takeldienst
  - Binnen
  - Buiten
- Bij de eigenaar
- Op de openbare weg

- Bijkomende verzoeken **(5)**

Moet de analyse/het onderzoek worden uitgevoerd tussen 20.00 uur en 8.00 uur of in het weekend of op een officiële feestdag?

JA/NEEN (schrappen wat niet past).

De handtekening dient te worden voorafgegaan door volgende eventueel voorgedrukte eed:

“Ik zweer dat ik mijn taak naar eer en geweten nauwgezet en eerlijk heb vervuld.”

De deskundige heeft kennis genomen van de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken en aanvaardt de bedragen ervan bij de aanvaarding van de opdracht.

Deze prestaties zijn voorzien in de bijlage bij de ministeriële omzendbrief nr. 062Ter van 20 juli 2007 – Takeling en stalling van voertuigen inbeslaggenomen in strafzaken; de geïndexeerde bedragen zijn terug te vinden in de omzendbrief 131/5 over de indexering van de bedragen die mogen worden aangerekend door de personen die door de gerechtelijke overheden worden gevorderd voor het uitvoeren van een opdracht in een dienstverlenende rol die gerechtskosten in strafzaken genereert.

(4)

[STEMPEL]
[HANDTEKENING OPDRACHTGEVER]
(7)

Belangrijke informatie en toelichting: zie keerzijde!

1.21. Jeugdrechtbank.

Mijn referenties (1)

Systeemnummer:

PV nummer:

Rolnummer:

Nr. veroordeelde:

[NAAM] [VOORNAAM]

Vonnisnummer:

[ADRES]

Datum zitting:

Plaats:

Datum van de vordering:

Datum van mondelinge vordering:

**PRO JUSTITIA
VORDERING
GERECHTSDESKUNDIGE**

In het kader van het zoeken naar de waarheid met betrekking tot de strafzaak met voornoemde referenties waarbij een minderjarige is betrokken vorder ik

[NAAM] [VOORNAAM] [FUNCTIE]

volgende gerechtsdeskundige:

[NAAM] [VOORNAAM] [STATUUT] [ADRES] (2)

- Moet de opdracht persoonlijk of onder zijn/haar eigen verantwoordelijkheid uitvoeren;
- Kan zich indien nodig laten adviseren/bijstaan door een gespecialiseerde helper ;
- Hulp van [STATUUT] [NAAM] [VOORNAAM] [ADRES] zal gevraagd worden.

Met het oog op: (3)

- Kennis te nemen van het dossier en bijhorende stukken met betrekking tot volgende persoon:

[NAAM] [VOORNAAM]
[GEBORTE DATUM]
[ADRES]

- Uitvoeren van een medisch onderzoek van de minderjarige.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk I, Afdeling V – GEESTESONDERZOEKEN, punt A, 2°. (4)

- Uitvoeren van een psychologisch onderzoek van de minderjarige.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk I, Afdeling V – GEESTESONDERZOEKEN, punt C, 2°. (4)

Het uitvoeren van een verhoor/gesprek onder hypnose van een gevangene of getuige.

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie : Hoofdstuk I, Afdeling V – GEESTESONDERZOEKEN, punt D. (4)

Uitvoeren van een test met een polygraaf (leugendetector).

Deze prestatie is voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken met als referentie: Hoofdstuk X - prestaties die in de loonschaal niet voorzien zijn: "prestaties van deskundigen waarin deze loonschalen niet voorzien worden vergoed op basis van een vastgesteld uurloon. Dit uurloon omvat alle algemene kosten van de deskundige, met uitzondering van de verplaatsingskosten, van de kosten voor het typen van het verslag, het maken van foto's en fotokopieën..." (4)

Bijkomende verzoeken : (5)

Moet de analyse/het onderzoek worden uitgevoerd tussen 20.00 uur en 8.00 uur of in het weekend of op een officiële feestdag?

JA/NEEN (schrappen wat niet past).

Het schriftelijk, met redenen omkleed en ondertekend verslag (inclusief alle bevindingen en conclusies) dient uiterlijk binnen **X dagen/maanden** bij de opdrachtgever te worden neergelegd. (6)

De handtekening dient te worden voorafgegaan door volgende eventueel voorgedrukte eed:
"Ik zweer dat ik mijn taak naar eer en geweten nauwgezet en eerlijk heb vervuld."

Indien deze termijn niet kan worden nageleefd, wordt de deskundige verzocht mijn ambt daarvan schriftelijk in kennis te stellen en de redenen hiervoor op te geven.

Bij vertraging in de uitvoering van de opdracht, slechte uitvoering of bij overdreven facturering kan de onkostenstaat worden verminderd bij een met redenen omklede beslissing.

De deskundige heeft kennis genomen van de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken en aanvaardt de bedragen ervan bij de aanvaarding van de opdracht.

[STEMPEL]
[HANDTEKENING OPDRACHTGEVER]
(7)

Belangrijke informatie en toelichting: zie keerzijde!

1.22. Achterzijde vorderingsmodellen met belangrijke informatie en toelichting.

(1) Referenties: hier dient de opdrachtgever zo volledig mogelijk de gegevens in te vullen teneinde het strafdossier waarin een gerechtsdeskundige wordt gevorderd te kunnen identificeren. Minstens dient het notitienummer van het dossier te worden vermeld (artikelen 9 en 13 van het KB van 15 december 2019 tot vaststelling van de organisatie van de arrondissementele bureaus gerechtskosten en de procedure volgens dewelke gerechtskosten in strafzaken en gelijkgestelde kosten worden toegekend, geverifieerd, betaald en teruggevorderd). De opdrachtgever kan, indien hij dit nodig of wenselijk acht, bijkomende gegevens opnemen om aan deze doelstelling tegemoet te komen. Dit impliceert eveneens dat de gegevens van de opdrachtgever zelf correct en volledig worden meegedeeld. Ook de datum van de vordering is een belangrijk gegeven aangezien dit bepalend zal zijn om na te gaan of de prestatieverlener zijn opdracht al dan niet tijdig heeft vervuld.

(2) De gegevens van de prestatieverlener: uiteraard dient de opdrachtgever de gegevens omtrent de gevorderde prestatieverlener duidelijk te mee te delen. Minstens dient het uniek nummer van de prestatieverlener te worden vermeld (artikelen 9 en 13 van het voornoemd KB van 15 december 2019). Hierbij dient ook vermeld te worden in welke mate de prestatieverlener de opdracht persoonlijk dient uit te voeren en/of hij zich mag laten bijstaan/vervangen door een derde.

(3) De uit te voeren opdracht(en): elke vordering tot aanstelling van een gerechtsdeskundige voorziet in relevante mogelijkheden die de opdrachtgever kan aanvinken. Hij dient zelf te bepalen welke opdrachten noodzakelijk zijn om het strafdossier in kwestie met kennis van zaken te kunnen beoordelen. Wel wordt verwacht dat de opdrachtgever bij het bepalen hiervan een zekere kosten-batenanalyse maakt teneinde geen onnodige kosten te maken. De vermelding van een precieze opdracht moet toelaten gericht te werken waarbij niet meer systematisch wordt gevraagd om een volledig en algemeen onderzoek, hetgeen over het algemeen duurder zal zijn.

(4) Tarieven van de prestaties: bij elke gevraagde opdracht wordt verwezen naar het toepasselijk tarief. Het betreft hier de tarieven die van toepassing zijn op het ogenblik van de inwerkingtreding van het ministerieel besluit van 25 februari 2020, waarbij de modelformulieren worden ingevoerd. Het spreekt voor zich dat, in geval van wijziging en/of indexering van de vernoemde tarieven, de betrokken partijen hiermee rekening moeten houden en de nodige inspanningen moeten leveren om up-to-date te blijven. Artikel 9 van de wet van 23 maart 2019 betreffende de gerechtskosten in strafzaken en gelijkgestelde kosten en tot invoering van een artikel 648 in het Wetboek van strafvordering bepaalt dat de tarieven van de gerechtskosten in strafzaken en gelijkgestelde kosten en van de verplaatsingsvergoeding worden geïndexeerd. In de artikelen 28 tot 30 van het voornoemd KB van 15 december, wordt gesteld dat de bedragen in de tariefbesluiten op 1 januari van elk jaar worden gekoppeld aan de schommelingen van de afgevlakte gezondheidsindex, en dat de geïndexeerde bedragen voor 30 januari van elk jaar worden gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Voorts is voorzien dat in de toekomst voor elke categorie deskundigen een afzonderlijk tariefbesluit zal volgen, zoals dit reeds bestaat voor bijvoorbeeld de vertalers/tolken. Het is niet de bedoeling dat bij elke wijziging, of bij elke indexering, het modelformulier zal worden aangepast.

De vermelding van de toepasselijke tarieven in de vordering heeft een dubbele finaliteit, met name:

1. De opdrachtgever bewust maken van de kosten die gepaard gaan met de gevraagde prestaties teneinde een goede en gerechtvaardigde keuze te kunnen maken;
2. Kennisgeving van de vastgelegde tarieven aan de prestatieverlener zodat deze weet welk bedrag mag worden aangerekend voor een welbepaalde prestatie. Het feit dat hij kennis heeft genomen van de tarievenlijst in strafzaken betekent dat hij bij aanvaarding van de opdracht ook enkel recht zal hebben op het vastgelegde tarief. Gemeenrecht is hier niet van toepassing, en er zal niet onderhandeld worden over de vergoeding voor een omschreven prestatie.

(5) De mogelijke opdrachten die zijn voorzien bij elk type vordering zijn gebaseerd op deze die zijn opgenomen in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken. De opdrachtgever beschikt echter over de mogelijkheid om zelf bijkomende opdrachten te formuleren wanneer dit noodzakelijk blijkt. Zo is het immers mogelijk dat bepaalde opties niet voorzien zijn, bijvoorbeeld omdat er nieuwe technologieën of betere technieken op het ogenblik waarop de modellen werden opgemaakt nog niet gekend waren. Ook in dit geval wordt van de opdrachtgever verwacht dat hij rekening zal houden met de kosten-baten die hiermee gepaard gaan.

(6) Artikel 5 van de wet van 23 maart 2019 betreffende de gerechtskosten in strafzaken en gelijkgestelde kosten en tot invoering van een artikel 648 in het Wetboek van strafvordering voorziet onder meer ook dat de opdrachtgever de termijn bepaalt waarbinnen de opdrachtgever zijn opdracht moet hebben voltooid. Dit wordt verder geregeld in artikel 33 van het voornoemd KB van 15 december 2019, waarin wordt gesteld dat de niet-tijdige uitvoering van de opdracht of indiening van het verslag een vermindering met zich mee brengt van de vergoeding van de prestatieverlener, in verhouding met het aantal kalenderdagen vertraging. De prestatieverlener kan evenwel de opdrachtgever verzoeken om uitstel mits hij dit kan motiveren.

(7) Stempel, datum en handtekening van de opdrachtgever: de vordering moet gedateerd en gehandtekend zijn door de opdrachtgever.

Het verslag of resultaat dat door de prestatieverlener wordt ingediend dient, op straffe van nietigheid, door hem te worden ondertekend (artikel 978, §1 Gerechtelijk Wetboek).

2. De goedkeuring.

[UW LOGO - BRIEFHOOFD]

Mijn referenties (1)

Systeemnummer. :

PV nummer:

Rolnummer:

Nr. veroordeelde:

[NAAM] [VOORNAAM]

[ADRES] (2)

Datum van de vordering:

Datum van mondelinge vordering:

PRO JUSTITIA GOEDKEURING GEVORDERDE PRESTATIE
--

In het kader van de behandeling van het dossier met voornoemde referenties bevestig ik, [NAAM] [VOORNAAM] [FUNCTIE] (3), dat ik het verslag met ref. [REFERENTIE VERSLAG] als eindproduct van mijn vordering met ref. [REFERENTIE VORDERING] van prestatieverlener

Mijnheer/mevrouw [NAAM] [VOORNAAM] [STATUUT] [ADRES] [UNIEK NUMMER - ONDERNEMINGSNUMMER] (4)

heb ontvangen op [DATUM ONTVANGST VERSLAG], en heb gecontroleerd of dit verslag beantwoordt aan de gestelde vraag.

Het verslag: (5)

- Voldoet aan de verwachtingen.
- Voldoet aan de verwachtingen, maar werd ingediend met een vertraging van .... dagen.
- Voldoet aan de verwachtingen, maar .....
- Voldoet gedeeltelijk aan de verwachtingen, met name wel op het vlak van ..... maar niet op het vlak van .....
- Voldoet gedeeltelijk aan de verwachtingen, maar het is niet volledig.
- Voldoet gedeeltelijk aan de verwachtingen, maar het is onduidelijk.
- Voldoet gedeeltelijk aan de verwachtingen, maar het is niet steeds voldoende gedetailleerd.
- Voldoet niet aan de verwachtingen, maar worden uitgebreid tot ....., of moet worden verduidelijkt op de volgende punten ....., of moet worden vervolledigd met de hulp van volgende persoon....., die wordt gevorderd om.....
- Voldoet niet aan de verwachtingen omdat.....

Voorstel om de vergoeding of het ereloon te verminderen met .... %. (6)

Met verzoek dit document te voegen bij uw kostenstaat en deze te bezorgen bij het bevoegde taxatiebureau.

[STEMPEL] [DATUM]
[HANDTEKENING
OPDRACHTGEVER] (7)

Belangrijke informatie en toelichting: zie keerzijde!

TOELICHTING

(1) Referenties: hier dient de opdrachtgever zo volledig mogelijk de gegevens in te vullen teneinde het strafdossier waarin de prestatieverlener werd gevorderd te kunnen identificeren. Het is wenselijk het notitienummer van het dossier te vermelden. De opdrachtgever kan, indien hij dit nodig of wenselijk acht, bijkomende gegevens opnemen om aan deze doelstelling tegemoet te komen. Bij voorkeur wordt ook de datum van de vordering meegedeeld, dit om snel te kunnen bepalen of de prestatieverlener zijn opdracht al dan niet tijdig heeft vervuld.

(2) Naam en adres van de prestatieverlener: de opdrachtgever dient de originele goedkeuringsfiche te versturen naar de prestatieverlener. De prestatieverlener moet op zijn beurt deze goedkeuringsfiche, samen met zijn kostenstaat, de originele vordering en een kopie van de eerste pagina van het verslag bezorgen aan het bevoegde taxatiebureau. Daarnaast stuurt de opdrachtgever tevens een kopie van zijn goedkeuringsfiche door naar het bevoegde taxatiebureau.

(3) De identificatiegegevens van de opdrachtgever: hier vermeldt de opdrachtgever bij voorkeur zijn naam en voornaam, en minstens zijn functie en de rechtbank waaronder hij ressorteert. Dit wordt verder aangevuld met de referentie van het verslag en de referentie van de vordering en een korte omschrijving van de geleverde prestatie.

(4) De gegevens van de prestatieverlener: de opdrachtgever vermeldt duidelijk de essentiële gegevens van de prestatieverlener. Minstens dienen volgende gegevens te worden opgenomen: naam, voornaam, statuut, adres, het uniek nummer en/of het ondernemingsnummer van de prestatieverlener.

(5) Het verslag: hier moet de opdrachtgever zijn oordeel over de prestatie geven door middel van het aankruisen van één van de vermelde opties, die een volledige, een gedeeltelijke of een voorwaardelijke goedkeuring inhouden. Indien het resultaat van de prestatieverlener niet helemaal naar wens is, moet de opdrachtgever motiveren op welk vlak de uitvoering niet afdoende is.

(6) Voorstel om de vergoeding of het ereloon te verminderen: ingeval de opdrachtgever heeft vastgesteld dat de uitvoering van de opdracht laattijdig was, of niet en/of slecht werd uitgevoerd, kan hij het bevoegde taxatiebureau voorstellen om de voorziene vergoeding of het ereloon te verminderen (zie artikel 5, 2^e lid Wet Gerechtskosten in Strafzaken). De vermindering moet uitgedrukt worden in %, en moet uiteraard in verhouding zijn met de opgelopen vertraging en/of de mate waarin er sprake is van slechte uitvoering.

(7) Stempel, datum en handtekening van de opdrachtgever: de goedkeuring moet gedateerd en gehandtekend zijn door de opdrachtgever.

3. De kostenstaten.

3.1. Algemeen model.

KOSTENSTAAT (1)

[briefhoofd van de prestatieverlener met NAAM, VOORNAAM, ADRES, TELEFOONNUMMER, E-MAILADRES]

Statuut:

- ... optredend met zelfstandig statuut.
- ... met werknemersstatuut : nummer van de betrokken instelling
- ... in opleiding, werkend voor een instelling of wachtpost : nummer van die instelling of wachtpost.

KBO-nummer (2):

- ... in opleiding voor eigen rekening in opdracht van een instelling of wachtpost.

Rijksregisternummer:

Bankrekeningnummer (enkel indien gewijzigd):

Inzake: Naam onderzochte persoon

Notitienummer (3):

Opdrachtgever: [NAAM, VOORNAAM, FUNCTIE]

Datum vordering:

Toegekende tijd: ... dagen/weken/maanden

Tijdstip van het onderzoek/prestatie (datum, uur):

Plaats van het onderzoek:

Datum neerlegging verslag:

Verrichtingen (4)	Eenheidsprijs	Aantal	Subtotaal
Bijkomende kosten (5)	Eenheidsprijs	Aantal	Subtotaal
Totaal alle kosten exclusief BTW			
BTW			
Totaal bedrag (6)			

Ik bevestig op mijn eer dat deze verklaring oprecht en volledig is.

[PLAATS EN DATUM]

[HANDTEKENING] (7)

Belangrijke informatie en toelichting bij het invullen van de kostenstaat: zie keerzijde.

De ondergetekende verklaart kennis te hebben genomen van deze toelichtingen en modaliteiten en ze te hebben toegepast.

TOELICHTING

(1) Alle gegevens op de kostenstaat dienen volledig, leesbaar en correct te worden ingevuld, bij voorkeur digitaal, en indien manueel, in hoofdletters. Het niet leesbaar, niet correct of niet volledig invullen heeft de onontvankelijkheid van de kostenstaat tot gevolg. In dat geval zal het taxatiebureau contact opnemen met de prestatieverlener en hem verzoeken de kostenstaat aan te vullen, te verbeteren of aan te passen. Te veel foute of ontbrekende informatie leidt tot het terugsturen van de kostenstaat die opnieuw moet worden opgemaakt. In dat geval zal enkel de ontvangstdatum van de correcte kostenstaat gelden als basis voor de berekening van de behandelingstermijn. Overeenkomstig het administratief recht dat de relaties tussen de overheid en de door haar gevorderde prestatieverleners regelt, zijn er geen verwijlintersten of schadebedingen van toepassing op de in de kostenstaat vermelde prestaties. Ze kunnen daarom niet worden vermeld op dit document.

(2) Elke deskundige die een opdracht uitvoert op verzoek van de gerechtelijke overheid moet, om te kunnen worden betaald, een KBO-nummer hebben verkregen en het hier vermelden. Indien nodig moet het dus vooraf zijn aangevraagd en verkregen. Alleen de toevallige prestatieverlener die nog niet voor de gerechtelijke overheid heeft gewerkt en die niet de intentie heeft dit in de toekomst nog te doen, is hiervan vrijgesteld en mag zijn/haar rijksregisternummer hier vermelden.

(3) Het is belangrijk het notitienummer van het dossier bij het parket steeds, correct en volledig te vermelden opdat de bevoegde diensten alle nodige gegevens efficiënt zouden kunnen verzamelen. Het is te herkennen aan de twee beginletters, die het betrokken arrondissement aanduiden, en de structurering van het nummer met punten en streepjes, die ook moeten worden weergegeven. De parketten die al met MaCH werken, mogen ook het systeemnummer gebruiken.

(4) Hier dient de deskundige de door hem/haar uitgevoerde opdrachten te vermelden die door de opdrachtgever werden gevorderd, met mededeling van het hoofdstuk – afdeling – punt overeenkomstig de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken. Prestaties die niet in hoofdstuk I van de tarievenlijst zijn voorzien worden vergoed overeenkomstig de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen inzake verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering. Hier dient de deskundige het nummer van de nomenclatuur te vermelden. Indien de opdracht diende te worden uitgevoerd tussen 20.00 uur en 8.00 uur of vanaf zaterdag 8 uur tot maandag 8 uur of op een officiële feestdag mag het voorziene tarief worden verdubbeld. Dit dient uitdrukkelijk te worden vermeld op de kostenstaat.

(5) Eventuele bijkomende kosten kunnen betrekking hebben op verplaatsingskosten, kosten voor het typen van het verslag, het maken van foto's en fotokopieën, het opstellen en uitwerken van het verslag. Tevens wordt een verhoging van 50% toegekend aan de specialisten in de gerechtelijke geneeskunde voor prestaties vermeld in hoofdstuk I, afdeling I, A, 1°, 2° en 5° en afdeling II, A, 1° en 2°. Hier dient de prestatieverlener de bijkomende kosten te omschrijven met vermelding van het bedrag overeenkomstig de hiervoor vastgestelde tarieven.

(6) Het hier door de deskundige te vermelden bedrag moet het berekende totaal zijn, inclusief de eventuele bijkomende kosten en BTW, en dit volgens het officiële tarief geldend op de dag van de prestatie. De details van de berekening moeten voorkomen op de kostenstaat.

(7) Met zijn onmisbare handtekening bevestigt de prestatieverlener dat de kostenstaat correct en volledig is ingevuld met verifieerbare gegevens. Hij moet de ontbrekende gegevens aanvullen of de foute gegevens verbeteren op eenvoudig verzoek van de bevoegde overheden, of hun aanvulling en correcties aanvaarden om te kunnen worden betaald.

3.2. Medische expertises.

KOSTENSTAAT (1)

Medische expertises

[briefhoofd van de prestatieverlener met NAAM, VOORNAAM, ADRES, TELEFOONNUMMER, E-MAILADRES]

Statuut:

- Arts optredend met zelfstandig statuut.
- Arts met werknemersstatuut : nummer van de betrokken instelling
- Arts in opleiding, werkend voor een instelling of wachtpost : nummer van die instelling of wachtpost.

KBO-nummer (2):

- Arts in opleiding voor eigen rekening in opdracht van een instelling of wachtpost.

Rijksregisternummer:

Bankrekeningnummer (enkel indien gewijzigd):

Inzake: Naam onderzochte persoon

Notitienummer (3):

Opdrachtgever: [NAAM, VOORNAAM, FUNCTIE]

Datum vordering:

Toegekende tijd: ... dagen/weken/maanden

Tijdstip van het onderzoek (datum, uur):

Plaats van het onderzoek:

Datum neerlegging verslag:

Verrichtingen (4)	Eenheidsprijs	Aantal	Subtotaal
Bijkomende kosten (5)	Eenheidsprijs	Aantal	Subtotaal
Totaal alle kosten exclusief BTW			
BTW			
Totaal bedrag (6)			

Ik bevestig op mijn eer dat deze verklaring oprecht en volledig is.

[PLAATS EN DATUM]

[HANDTEKENING] (7)

Belangrijke informatie en toelichting bij het invullen van de kostenstaat: zie keerzijde.

De ondergetekende verklaart kennis te hebben genomen van deze toelichtingen en modaliteiten en ze te hebben toegepast.

TOELICHTING

(1) Alle gegevens op de kostenstaat dienen volledig, leesbaar en correct te worden ingevuld, bij voorkeur digitaal, en indien manueel, in hoofdletters. Het niet leesbaar, niet correct of niet volledig invullen heeft de onontvankelijkheid van de kostenstaat tot gevolg. In dat geval zal het taxatiebureau contact opnemen met de prestatieverlener en hem verzoeken de kostenstaat aan te vullen, te verbeteren of aan te passen. Te veel foute of ontbrekende informatie leidt tot het terugsturen van de kostenstaat die opnieuw moet worden opgemaakt. In dat geval zal enkel de ontvangstdatum van de correcte kostenstaat gelden als basis voor de berekening van de behandelingstermijn. Overeenkomstig het administratief recht dat de relaties tussen de overheid en de door haar gevorderde prestatieverleners regelt, zijn er geen verwijlintersten of schadebedingen van toepassing op de in de kostenstaat vermelde prestaties. Ze kunnen daarom niet worden vermeld op dit document.

(2) Elke deskundige die een opdracht uitvoert op verzoek van de gerechtelijke overheid moet, om te kunnen worden betaald, een KBO-nummer hebben verkregen en het hier vermelden. Indien nodig moet het dus vooraf zijn aangevraagd en verkregen. Alleen de toevallige prestatieverlener die nog niet voor de gerechtelijke overheid heeft gewerkt en die niet de intentie heeft dit in de toekomst nog te doen, is hiervan vrijgesteld en mag zijn/haar rijksregisternummer hier vermelden.

(3) Het is belangrijk het notitienummer van het dossier bij het parket steeds, correct en volledig te vermelden opdat de bevoegde diensten alle nodige gegevens efficiënt zouden kunnen verzamelen. Het is te herkennen aan de twee beginletters, die het betrokken arrondissement aanduiden, en de structurering van het nummer met punten en streepjes, die ook moeten worden weergegeven. De parketten die al met MACH werken, mogen ook het systeemnummer gebruiken.

(4) Hier dient de deskundige de door hem/haar uitgevoerde opdrachten te vermelden die door de opdrachtgever werden gevorderd, met mededeling van het hoofdstuk – afdeling – punt overeenkomstig de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken. Prestaties die niet in hoofdstuk I van de tarievenlijst zijn voorzien worden vergoed overeenkomstig de nomenclatuur van de geneeskundige verstrekkingen inzake verplichte ziekte- en invaliditeitsverzekering. Hier dient de deskundige het nummer van de nomenclatuur te vermelden. Indien de opdracht diende te worden uitgevoerd tussen 20.00 uur en 8.00 uur of vanaf zaterdag 8 uur tot maandag 8 uur of op een officiële feestdag mag het voorziene tarief worden verdubbeld. Dit dient uitdrukkelijk te worden vermeld op de kostenstaat.

(5) Eventuele bijkomende kosten kunnen betrekking hebben op verplaatsingskosten, kosten voor het typen van het verslag, het maken van foto's en fotokopieën, het opstellen en uitwerken van het verslag. Tevens wordt een verhoging van 50% toegekend aan de specialisten in de gerechtelijke geneeskunde voor prestaties vermeld in hoofdstuk I, afdeling I, A, 1°, 2° en 5° en afdeling II, A, 1° en 2°. Hier dient de prestatieverlener de bijkomende kosten te omschrijven met vermelding van het bedrag overeenkomstig de hiervoor vastgestelde tarieven.

(6) Het hier door de deskundige te vermelden bedrag moet het berekende totaal zijn, inclusief de eventuele bijkomende kosten en BTW, en dit volgens het officiële tarief geldend op de dag van de prestatie. De details van de berekening moeten voorkomen op de kostenstaat.

(7) Met zijn onmisbare handtekening bevestigt de prestatieverlener dat de kostenstaat correct en volledig is ingevuld met verificerbare gegevens. Hij moet de ontbrekende gegevens aanvullen of de foute gegevens verbeteren op eenvoudig verzoek van de bevoegde overheden, of hun aanvulling en correcties aanvaarden om te kunnen worden betaald.

3.3. Toxicologische expertises.

KOSTENSTAAT (1)

Toxicologische expertises

[briefhoofd van de prestatieverlener met NAAM, VOORNAAM, ADRES, TELEFOONNUMMER, E-MAILADRES]

KBO-nummer (2):

Bankrekeningnummer (enkel indien gewijzigd):

Inzake: Naam verdachte/partijen/soort misdrijf ...

Notitienummer (3):

Opdrachtgever: [NAAM, VOORNAAM, FUNCTIE]

Datum vordering:

Toegekende tijd: ... dagen/weken/maanden

Tijdstip van uitvoering van de opdracht (datum, uur):

Datum neerlegging verslag:

Verrichtingen (4)	Eenheidsprijs	Aantal	Subtotaal
Bijkomende kosten (5)	Eenheidsprijs	Aantal	Subtotaal
Totaal alle kosten exclusief BTW			
BTW			
Totaal bedrag (6)			

Ik bevestig op mijn eer dat deze verklaring oprecht en volledig is.

[PLAATS EN DATUM]

[HANDTEKENING] (7)

Belangrijke informatie en toelichting bij het invullen van de kostenstaat: zie keerzijde.

De ondergetekende verklaart kennis te hebben genomen van deze toelichtingen en modaliteiten en ze te hebben toegepast.

TOELICHTING

(1) Alle gegevens op de kostenstaat dienen volledig, leesbaar en correct te worden ingevuld, bij voorkeur digitaal, en indien manueel, in hoofdletters. Het niet leesbaar, niet correct of niet volledig invullen heeft de onontvankelijkheid van de kostenstaat tot gevolg. In dat geval zal het taxatiebureau contact opnemen met de prestatieverlener en hem verzoeken de kostenstaat aan te vullen, te verbeteren of aan te passen. Te veel foute of ontbrekende informatie leidt tot het terugsturen van de kostenstaat die opnieuw moet worden opgemaakt. In dat geval zal enkel de ontvangstdatum van de correcte kostenstaat gelden als basis voor de berekening van de behandelingstermijn. Overeenkomstig het administratief recht dat de relaties tussen de overheid en de door haar gevorderde prestatieverleners regelt, zijn er geen verwijlintersten of schadebedingen van toepassing op de in de kostenstaat vermelde prestaties. Ze kunnen daarom niet worden vermeld op dit document.

(2) Elke deskundige die een opdracht uitvoert op verzoek van de gerechtelijke overheid moet, om te kunnen worden betaald, een KBO-nummer hebben verkregen en het hier vermelden. Indien nodig moet het dus vooraf zijn aangevraagd en verkregen. Alleen de toevallige prestatieverlener die nog niet voor de gerechtelijke overheid heeft gewerkt en die niet de intentie heeft dit in de toekomst nog te doen, is hiervan vrijgesteld en mag zijn/haar rijksregisternummer hier vermelden.

(3) Het is belangrijk het notitienummer van het dossier bij het parket steeds, correct en volledig te vermelden opdat de bevoegde diensten alle nodige gegevens efficiënt zouden kunnen verzamelen. Het is te herkennen aan de twee beginletters, die het betrokken arrondissement aanduiden, en de structurering van het nummer met punten en streepjes, die ook moeten worden weergegeven. De parketten die al met MACH werken, mogen ook het systeemnummer gebruiken.

(4) Hier dient de deskundige de door hem/haar uitgevoerde opdrachten te vermelden die door de opdrachtgever werden gevorderd, met mededeling van het hoofdstuk – afdeling – punt overeenkomstig de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken. Indien de opdracht diende te worden uitgevoerd tussen 20.00 uur en 8.00 uur of vanaf zaterdag 8 uur tot maandag 8 uur of op een officiële feestdag mag het voorziene tarief worden verdubbeld. Dit dient uitdrukkelijk te worden vermeld op de kostenstaat.

(5) Eventuele bijkomende kosten kunnen enkel worden aangerekend indien deze uitdrukkelijk voorzien zijn en/of wanneer de opdrachtgever in zijn vordering bijkomende opdrachten heeft geformuleerd. Hier dient de prestatieverlener de bijkomende kosten te omschrijven met vermelding van het bedrag overeenkomstig de hiervoor vastgestelde tarieven.

De tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken voorziet uitdrukkelijk in een tariefaanpassing in volgende gevallen:

- wanneer de deskundige in de uitoefening van zijn opdracht bijzondere moeilijkheden kan verantwoorden;
- bij herhaling van prestaties op verschillende stalen van eenzelfde inbeslagname of op monsters van eenzelfde lijk, worden de honoraria voor de 2^e, 3^e en 4^e volgende prestaties respectievelijk verminderd met 15, 30 en 50 procent;
- het gezamenlijk nazien van de resultaten en het opmaken van het verslag door een college van deskundigen-toxicologen.

(6) Het hier door de deskundige te vermelden bedrag moet het berekende totaal zijn, inclusief de eventuele bijkomende kosten en BTW, en dit volgens het officiële tarief geldend op de dag van de prestatie. De details van de berekening moeten voorkomen op de kostenstaat.

(7) Met zijn onmisbare handtekening bevestigt de prestatieverlener dat de kostenstaat correct en volledig is ingevuld met verifieerbare gegevens. Hij moet de ontbrekende gegevens aanvullen of de foute gegevens verbeteren op eenvoudig verzoek van de bevoegde overheden, of hun aanvulling en correcties aanvaarden om te kunnen worden betaald.

3.4. Ballistische expertises.

KOSTENSTAAT (1)

Ballistische expertises

[briefhoofd van de prestatieverlener met NAAM, VOORNAAM, ADRES, TELEFOONNUMMER, E-MAILADRES]

KBO-nummer (2):

Bankrekeningnummer (enkel indien gewijzigd):

Inzake: Naam verdachte/partijen/soort misdrijf ...

Notitienummer (3):

Oprachtgever: [NAAM, VOORNAAM, FUNCTIE]

Datum vordering:

Toegekende tijd: ... dagen/weken/maanden

Tijdstip van uitvoering van de opdracht (datum, uur):

Datum neerlegging verslag:

Verrichtingen (4)	Eenheidsprijs	Aantal	Subtotaal
Bijkomende kosten (5)	Eenheidsprijs	Aantal	Subtotaal
Totaal alle kosten exclusief BTW			
BTW			
Totaal bedrag (6)			

Ik bevestig op mijn eer dat deze verklaring oprecht en volledig is.

[PLAATS EN DATUM]

[HANDTEKENING] (7)

Belangrijke informatie en toelichting bij het invullen van de kostenstaat: zie keerzijde.

De ondergetekende verklaart kennis te hebben genomen van deze toelichtingen en modaliteiten en ze te hebben toegepast.

TOELICHTING

(1) Alle gegevens op de kostenstaat dienen volledig, leesbaar en correct te worden ingevuld, bij voorkeur digitaal, en indien manueel, in hoofdletters. Het niet leesbaar, niet correct of niet volledig invullen heeft de onontvankelijkheid van de kostenstaat tot gevolg. In dat geval zal het taxatiebureau contact opnemen met de prestatieverlener en hem verzoeken de kostenstaat aan te vullen, te verbeteren of aan te passen. Te veel foute of ontbrekende informatie leidt tot het terugsturen van de kostenstaat die opnieuw moet worden opgemaakt. In dat geval zal enkel de ontvangstdatum van de correcte kostenstaat gelden als basis voor de berekening van de behandelingstermijn. Overeenkomstig het administratief recht dat de relaties tussen de overheid en de door haar gevorderde prestatieverleners regelt, zijn er geen verwijlintersten of schadebedingen van toepassing op de in de kostenstaat vermelde prestaties. Ze kunnen daarom niet worden vermeld op dit document.

(2) Elke deskundige die een opdracht uitvoert op verzoek van de gerechtelijke overheid moet, om te kunnen worden betaald, een KBO-nummer hebben verkregen en het hier vermelden. Indien nodig moet het dus vooraf zijn aangevraagd en verkregen. Alleen de toevallige prestatieverlener die nog niet voor de gerechtelijke overheid heeft gewerkt en die niet de intentie heeft dit in de toekomst nog te doen, is hiervan vrijgesteld en mag zijn/haar rijksregisternummer hier vermelden.

(3) Het is belangrijk het notitienummer van het dossier bij het parket steeds, correct en volledig te vermelden opdat de bevoegde diensten alle nodige gegevens efficiënt zouden kunnen verzamelen. Het is te herkennen aan de twee beginletters, die het betrokken arrondissement aanduiden, en de structurering van het nummer met punten en streepjes, die ook moeten worden weergegeven. De parketten die al met MACH werken, mogen ook het systeemnummer gebruiken.

(4) Hier dient de deskundige de door hem/haar uitgevoerde opdrachten te vermelden die door de opdrachtgever werden gevorderd, met mededeling van het hoofdstuk – afdeling – punt overeenkomstig de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken. Indien de opdracht diende te worden uitgevoerd tussen 20.00 uur en 8.00 uur of vanaf zaterdag 8 uur tot maandag 8 uur of op een officiële feestdag mag het voorziene tarief worden verdubbeld. Dit dient uitdrukkelijk te worden vermeld op de kostenstaat.

(5) Eventuele bijkomende kosten kunnen enkel worden aangerekend indien deze uitdrukkelijk voorzien zijn en/of wanneer de opdrachtgever in zijn vordering bijkomende opdrachten heeft geformuleerd. Hier dient de prestatieverlener de bijkomende kosten te omschrijven met vermelding van het bedrag overeenkomstig de hiervoor vastgestelde tarieven.

(6) Het hier door de deskundige te vermelden bedrag moet het berekende totaal zijn, inclusief de eventuele bijkomende kosten en BTW, en dit volgens het officiële tarief geldend op de dag van de prestatie. De details van de berekening moeten voorkomen op de kostenstaat.

(7) Met zijn onmisbare handtekening bevestigt de prestatieverlener dat de kostenstaat correct en volledig is ingevuld met verifieerbare gegevens. Hij moet de ontbrekende gegevens aanvullen of de foute gegevens verbeteren op eenvoudig verzoek van de bevoegde overheden, of hun aanvulling en correcties aanvaarden om te kunnen worden betaald.

3.5. Genetische analyse.

KOSTENSTAAT (1)

Genetische analyse

[briefhoofd van de prestatieverlener met NAAM, VOORNAAM, ADRES, TELEFOONNUMMER, E-MAILADRES]

KBO-nummer (2):

Bankrekeningnummer (enkel indien gewijzigd):

Inzake: Naam verdachte/partijen/soort misdrijf ...

Notitienummer (3):

Opdrachtgever: [NAAM, VOORNAAM, FUNCTIE]

Datum vordering:

Toegekende tijd: ... dagen/weken/maanden

Tijdstip van uitvoering van de opdracht (datum, uur):

Datum neerlegging verslag:

Verrichtingen (4)	Eenheidsprijs	Aantal	Subtotaal
Bijkomende kosten (5)	Eenheidsprijs	Aantal	Subtotaal
Totaal alle kosten exclusief BTW			
BTW			
Totaal bedrag (6)			

Ik bevestig op mijn eer dat deze verklaring oprecht en volledig is.

[PLAATS EN DATUM]

[HANDTEKENING] (7)

Belangrijke informatie en toelichting bij het invullen van de kostenstaat: zie keerzijde.

De ondergetekende verklaart kennis te hebben genomen van deze toelichtingen en modaliteiten en ze te hebben toegepast.

TOELICHTING

(1) Alle gegevens op de kostenstaat dienen volledig, leesbaar en correct te worden ingevuld, bij voorkeur digitaal, en indien manueel, in hoofdletters. Het niet leesbaar, niet correct of niet volledig invullen heeft de onontvankelijkheid van de kostenstaat tot gevolg. In dat geval zal het taxatiebureau contact opnemen met de prestatieverlener en hem verzoeken de kostenstaat aan te vullen, te verbeteren of aan te passen. Te veel foute of ontbrekende informatie leidt tot het terugsturen van de kostenstaat die opnieuw moet worden opgemaakt. In dat geval zal enkel de ontvangstdatum van de correcte kostenstaat gelden als basis voor de berekening van de behandelingstermijn. Overeenkomstig het administratief recht dat de relaties tussen de overheid en de door haar gevorderde prestatieverleners regelt, zijn er geen verwijlinteressen of schadebedingen van toepassing op de in de kostenstaat vermelde prestaties. Ze kunnen daarom niet worden vermeld op dit document.

(2) Elke deskundige die een opdracht uitvoert op verzoek van de gerechtelijke overheid moet, om te kunnen worden betaald, een KBO-nummer hebben verkregen en het hier vermelden. Indien nodig moet het dus vooraf zijn aangevraagd en verkregen. Alleen de toevallige prestatieverlener die nog niet voor de gerechtelijke overheid heeft gewerkt en die niet de intentie heeft dit in de toekomst nog te doen, is hiervan vrijgesteld en mag zijn/haar rijksregisternummer hier vermelden.

(3) Het is belangrijk het notitienummer van het dossier bij het parket steeds, correct en volledig te vermelden opdat de bevoegde diensten alle nodige gegevens efficiënt zouden kunnen verzamelen. Het is te herkennen aan de twee beginletters, die het betrokken arrondissement aanduiden, en de structurering van het nummer met punten en streepjes, die ook moeten worden weergegeven. De parketten die al met MACH werken, mogen ook het systeemnummer gebruiken.

(4) Hier dient de deskundige de door hem/haar uitgevoerde opdrachten te vermelden die door de opdrachtgever werden gevorderd, met mededeling van het hoofdstuk – afdeling – punt overeenkomstig de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken. Indien de opdracht diende te worden uitgevoerd tussen 20.00 uur en 8.00 uur of vanaf zaterdag 8 uur tot maandag 8 uur of op een officiële feestdag mag het voorziene tarief worden verdubbeld. Dit dient uitdrukkelijk te worden vermeld op de kostenstaat.

(5) Eventuele bijkomende kosten kunnen enkel worden aangerekend indien deze uitdrukkelijk voorzien zijn en/of wanneer de opdrachtgever in zijn vordering bijkomende opdrachten heeft geformuleerd. Hier dient de prestatieverlener de bijkomende kosten te omschrijven met vermelding van het bedrag overeenkomstig de hiervoor vastgestelde tarieven.

De tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken voorziet uitdrukkelijk in een tariefaanpassing in volgende gevallen:

- een verhoging van 65 % in geval van een analyse bij hoogdringendheid van een genetisch onderzoek van een staal. Er is sprake van hoogdringendheid indien de vordering uitdrukkelijk vermeldt dat de resultaten beschikbaar moeten zijn binnen de twee werkdagen volgend op de dag van de gezamenlijke ontvangst van de vordering en de overtuigingsstukken;
- een verhoging van 400% in geval van een het opstellen van een genetisch profiel van een persoon bij hoogdringendheid. Er is sprake van hoogdringendheid indien de vordering uitdrukkelijk vermeldt dat de resultaten beschikbaar moeten zijn binnen de 24 uur volgend op de dag van de gezamenlijke ontvangst van de vordering en de overtuigingsstukken.

(6) Het hier door de deskundige te vermelden bedrag moet het berekende totaal zijn, inclusief de eventuele bijkomende kosten en BTW, en dit volgens het officiële tarief geldend op de dag van de prestatie. De details van de berekening moeten voorkomen op de kostenstaat.

(7) Met zijn onmisbare handtekening bevestigt de prestatieverlener dat de kostenstaat correct en volledig is ingevuld met verificerbare gegevens. Hij moet de ontbrekende gegevens aanvullen of de foute gegevens verbeteren op eenvoudig verzoek van de bevoegde overheden, of hun aanvulling en correcties aanvaarden om te kunnen worden betaald.

3.6. Expertises inzake verkeer.

KOSTENSTAAT (1)

Expertises inzake verkeer

[briefhoofd van de prestatieverlener met NAAM, VOORNAAM, ADRES, TELEFOONNUMMER, E-MAILADRES]

KBO-nummer (2):

Bankrekeningnummer (enkel indien gewijzigd):

Inzake: Naam verdachte/partijen/soort misdrijf ...

Notitienummer (3):

Oprachtgever: [NAAM, VOORNAAM, FUNCTIE]

Datum vordering:

Toegekenende tijd: ... dagen/weken/maanden

Tijdstip van uitvoering van de opdracht (datum, uur):

Datum neerlegging verslag:

Verrichtingen (4)	Groep aantal uren (5)	uurtarief	Subtotaal
Bijkomende kosten (6)	Eenheidsprijs	Aantal	Subtotaal
Totaal alle kosten exclusief BTW			
BTW			
Totaal bedrag (7)			

Ik bevestig op mijn eer dat deze verklaring oprecht en volledig is.

[PLAATS EN DATUM]

[HANDTEKENING] (8)

Belangrijke informatie en toelichting bij het invullen van de kostenstaat: zie keerzijde.

De ondergetekende verklaart kennis te hebben genomen van deze toelichtingen en modaliteiten en ze te hebben toegepast.

TOELICHTING

(1) Alle gegevens op de kostenstaat dienen volledig, leesbaar en correct te worden ingevuld, bij voorkeur digitaal, en indien manueel, in hoofdletters. Het niet leesbaar, niet correct of niet volledig invullen heeft de onontvankelijkheid van de kostenstaat tot gevolg. In dat geval zal het taxatiebureau contact opnemen met de prestatieverlener en hem verzoeken de kostenstaat aan te vullen, te verbeteren of aan te passen. Te veel foute of ontbrekende informatie leidt tot het terugsturen van de kostenstaat die opnieuw moet worden opgemaakt. In dat geval zal enkel de ontvangstdatum van de correcte kostenstaat gelden als basis voor de berekening van de behandelingstermijn. Overeenkomstig het administratief recht dat de relaties tussen de overheid en de door haar gevorderde prestatieverleners regelt, zijn er geen verwijlintersten of schadebedingen van toepassing op de in de kostenstaat vermelde prestaties. Ze kunnen daarom niet worden vermeld op dit document.

(2) Elke deskundige die een opdracht uitvoert op verzoek van de gerechtelijke overheid moet, om te kunnen worden betaald, een KBO-nummer hebben verkregen en het hier vermelden. Indien nodig moet het dus vooraf zijn aangevraagd en verkregen. Alleen de toevallige prestatieverlener die nog niet voor de gerechtelijke overheid heeft gewerkt en die niet de intentie heeft dit in de toekomst nog te doen, is hiervan vrijgesteld en mag zijn/haar rijksregisternummer hier vermelden.

(3) Het is belangrijk het notitienummer van het dossier bij het parket steeds, correct en volledig te vermelden opdat de bevoegde diensten alle nodige gegevens efficiënt zouden kunnen verzamelen. Het is te herkennen aan de twee beginletters, die het betrokken arrondissement aanduiden, en de structurering van het nummer met punten en streepjes, die ook moeten worden weergegeven. De parketten die al met MACH werken, mogen ook het systeemnummer gebruiken.

(4) Hier dient de deskundige de door hem/haar uitgevoerde opdrachten te vermelden die door de opdrachtgever werden gevorderd, met mededeling van het hoofdstuk – afdeling – punt overeenkomstig de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken. Indien de opdracht diende te worden uitgevoerd tussen 20.00 uur en 8.00 uur of vanaf zaterdag 8 uur tot maandag 8 uur of op een officiële feestdag mag het voorziene tarief worden verdubbeld. Dit dient uitdrukkelijk te worden vermeld op de kostenstaat.

(5) Per groep wordt een forfaitair bedrag voorzien dat bestaat uit een vastgesteld aantal uren die in rekening gebracht worden overeenkomstig de uurlonen voorzien in hoofdstuk X van de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken. De prestatieverlener vermeldt hier het aantal uren die in overeenstemming is met de aangegeven groep.

(6) Eventuele bijkomende kosten kunnen enkel worden aangerekend indien deze uitdrukkelijk voorzien zijn en/of wanneer de opdrachtgever in zijn vordering bijkomende opdrachten heeft geformuleerd. Het forfaitair bedrag zoals voorzien in de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken omvat alle kosten, met uitzondering van de verplaatsingskosten, de kosten voor het typen van het verslag, het maken van foto's en fotokopieën. Deze kosten worden afzonderlijk in rekening gebracht met toepassing van hoofdstuk X. Tevens wordt een supplement van drie uren voorzien per partij die effectief heeft deelgenomen aan de expertiseverrichtingen voor bijkomende werkzaamheden. Kosten met betrekking tot de eventuele tussenkomst van derden kunnen in rekening worden gebracht mits de nodige verantwoording. Hier dient de prestatieverlener de bijkomende kosten te omschrijven met vermelding van het bedrag overeenkomstig de hiervoor vastgestelde tarieven.

(7) Het hier door de deskundige te vermelden bedrag moet het berekende totaal zijn, inclusief de eventuele bijkomende kosten en BTW, en dit volgens het officiële tarief geldend op de dag van de prestatie. De details van de berekening moeten voorkomen op de kostenstaat.

(8) Met zijn onmisbare handtekening bevestigt de prestatieverlener dat de kostenstaat correct en volledig is ingevuld met verifieerbare gegevens. Hij moet de ontbrekende gegevens aanvullen of de foute gegevens verbeteren op eenvoudig verzoek van de bevoegde overheden, of hun aanvulling en correcties aanvaarden om te kunnen worden betaald.

3.7. Expertises inzake onderzoek van vezels en haren.

KOSTENSTAAT (1)

Expertises inzake onderzoek van vezels en haren

[briefhoofd van de prestatieverlener met NAAM, VOORNAAM, ADRES, TELEFOONNUMMER, E-MAILADRES]

KBO-nummer (2):

Bankrekeningnummer (enkel indien gewijzigd):

Inzake: Naam verdachte/partijen/soort misdrijf ...

Notitienummer (3):

Opdrachtgever: [NAAM, VOORNAAM, FUNCTIE]

Datum vordering:

Toegekende tijd: ... dagen/weken/maanden

Tijdstip van uitvoering van de opdracht (datum, uur):

Datum neerlegging verslag:

Verrichtingen (4)	Eenheidsprijs	Aantal	Subtotaal
Bijkomende kosten (5)	Eenheidsprijs	Aantal	Subtotaal
Totaal alle kosten exclusief BTW			
BTW			
Totaal bedrag (6)			

Ik bevestig op mijn eer dat deze verklaring oprecht en volledig is.

[PLAATS EN DATUM]

[HANDTEKENING] (7)

Belangrijke informatie en toelichting bij het invullen van de kostenstaat: zie keerzijde.

De ondergetekende verklaart kennis te hebben genomen van deze toelichtingen en modaliteiten en ze te hebben toegepast.

TOELICHTING

(1) Alle gegevens op de kostenstaat dienen volledig, leesbaar en correct te worden ingevuld, bij voorkeur digitaal, en indien manueel, in hoofdletters. Het niet leesbaar, niet correct of niet volledig invullen heeft de onontvankelijkheid van de kostenstaat tot gevolg. In dat geval zal het taxatiebureau contact opnemen met de prestatieverlener en hem verzoeken de kostenstaat aan te vullen, te verbeteren of aan te passen. Te veel foute of ontbrekende informatie leidt tot het terugsturen van de kostenstaat die opnieuw moet worden opgemaakt. In dat geval zal enkel de ontvangstdatum van de correcte kostenstaat gelden als basis voor de berekening van de behandelingstermijn. Overeenkomstig het administratief recht dat de relaties tussen de overheid en de door haar gevorderde prestatieverleners regelt, zijn er geen verwijlintersten of schadebedingen van toepassing op de in de kostenstaat vermelde prestaties. Ze kunnen daarom niet worden vermeld op dit document.

(2) Elke deskundige die een opdracht uitvoert op verzoek van de gerechtelijke overheid moet, om te kunnen worden betaald, een KBO-nummer hebben verkregen en het hier vermelden. Indien nodig moet het dus vooraf zijn aangevraagd en verkregen. Alleen de toevallige prestatieverlener die nog niet voor de gerechtelijke overheid heeft gewerkt en die niet de intentie heeft dit in de toekomst nog te doen, is hiervan vrijgesteld en mag zijn/haar rijksregisternummer hier vermelden.

(3) Het is belangrijk het notitienummer van het dossier bij het parket steeds, correct en volledig te vermelden opdat de bevoegde diensten alle nodige gegevens efficiënt zouden kunnen verzamelen. Het is te herkennen aan de twee beginletters, die het betrokken arrondissement aanduiden, en de structurering van het nummer met punten en streepjes, die ook moeten worden weergegeven. De parketten die al met MACH werken, mogen ook het systeemnummer gebruiken.

(4) Hier dient de deskundige de door hem/haar uitgevoerde opdrachten te vermelden die door de opdrachtgever werden gevorderd, met mededeling van het hoofdstuk – afdeling – punt overeenkomstig de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken. Indien de opdracht diende te worden uitgevoerd tussen 20.00 uur en 8.00 uur of vanaf zaterdag 8 uur tot maandag 8 uur of op een officiële feestdag mag het voorziene tarief worden verdubbeld. Dit dient uitdrukkelijk te worden vermeld op de kostenstaat.

(5) Eventuele bijkomende kosten kunnen enkel worden aangerekend indien deze uitdrukkelijk voorzien zijn en/of wanneer de opdrachtgever in zijn vordering bijkomende opdrachten heeft geformuleerd. Hier dient de prestatieverlener de bijkomende kosten te omschrijven met vermelding van het bedrag overeenkomstig de hiervoor vastgestelde tarieven.

(6) Het hier door de deskundige te vermelden bedrag moet het berekende totaal zijn, inclusief de eventuele bijkomende kosten en BTW, en dit volgens het officiële tarief geldend op de dag van de prestatie. De details van de berekening moeten voorkomen op de kostenstaat.

(7) Met zijn onmisbare handtekening bevestigt de prestatieverlener dat de kostenstaat correct en volledig is ingevuld met verificerbare gegevens. Hij moet de ontbrekende gegevens aanvullen of de foute gegevens verbeteren op eenvoudig verzoek van de bevoegde overheden, of hun aanvulling en correcties aanvaarden om te kunnen worden betaald.

3.8. *Bewerkingen criminalistische aard.*

KOSTENSTAAT (1)

Bewerkingen inzake criminalistiek

[briefhoofd van de prestatieverlener met NAAM, VOORNAAM, ADRES, TELEFOONNUMMER, E-MAILADRES]

KBO-nummer (2):

Bankrekeningnummer (enkel indien gewijzigd):

Inzake: Naam verdachte/partijen/soort misdrijf ...

Notitienummer (3):

Oprachtgever: [NAAM, VOORNAAM, FUNCTIE]

Datum vordering:

Toegekende tijd: ... dagen/weken/maanden

Tijdstip van uitvoering van de opdracht (datum, uur):

Datum neerlegging verslag:

Verrichtingen (4)	Eenheidsprijs	Aantal	Subtotaal
Bijkomende kosten (5)	Eenheidsprijs	Aantal	Subtotaal
Totaal alle kosten exclusief BTW			
BTW			
Totaal bedrag (6)			

Ik bevestig op mijn eer dat deze verklaring oprecht en volledig is.

[PLAATS EN DATUM]

[HANDTEKENING] (7)

Belangrijke informatie en toelichting bij het invullen van de kostenstaat: zie keerzijde.

De ondergetekende verklaart kennis te hebben genomen van deze toelichtingen en modaliteiten en ze te hebben toegepast.

TOELICHTING

(1) Alle gegevens op de kostenstaat dienen volledig, leesbaar en correct te worden ingevuld, bij voorkeur digitaal, en indien manueel, in hoofdletters. Het niet leesbaar, niet correct of niet volledig invullen heeft de onontvankelijkheid van de kostenstaat tot gevolg. In dat geval zal het taxatiebureau contact opnemen met de prestatieverlener en hem verzoeken de kostenstaat aan te vullen, te verbeteren of aan te passen. Te veel foute of ontbrekende informatie leidt tot het terugsturen van de kostenstaat die opnieuw moet worden opgemaakt. In dat geval zal enkel de ontvangstdatum van de correcte kostenstaat gelden als basis voor de berekening van de behandelingstermijn. Overeenkomstig het administratief recht dat de relaties tussen de overheid en de door haar gevorderde prestatieverleners regelt, zijn er geen verwijlintersten of schadebedingen van toepassing op de in de kostenstaat vermelde prestaties. Ze kunnen daarom niet worden vermeld op dit document.

(2) Elke deskundige die een opdracht uitvoert op verzoek van de gerechtelijke overheid moet, om te kunnen worden betaald, een KBO-nummer hebben verkregen en het hier vermelden. Indien nodig moet het dus vooraf zijn aangevraagd en verkregen. Alleen de toevallige prestatieverlener die nog niet voor de gerechtelijke overheid heeft gewerkt en die niet de intentie heeft dit in de toekomst nog te doen, is hiervan vrijgesteld en mag zijn/haar rijksregisternummer hier vermelden.

(3) Het is belangrijk het notitienummer van het dossier bij het parket steeds, correct en volledig te vermelden opdat de bevoegde diensten alle nodige gegevens efficiënt zouden kunnen verzamelen. Het is te herkennen aan de twee beginletters, die het betrokken arrondissement aanduiden, en de structurering van het nummer met punten en streepjes, die ook moeten worden weergegeven. De parketten die al met MACH werken, mogen ook het systeemnummer gebruiken.

(4) Hier dient de deskundige de door hem/haar uitgevoerde opdrachten te vermelden die door de opdrachtgever werden gevorderd, met mededeling van het hoofdstuk – afdeling – punt overeenkomstig de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken. Indien de opdracht diende te worden uitgevoerd tussen 20.00 uur en 8.00 uur of vanaf zaterdag 8 uur tot maandag 8 uur of op een officiële feestdag mag het voorziene tarief worden verdubbeld. Dit dient uitdrukkelijk te worden vermeld op de kostenstaat.

(5) Eventuele bijkomende kosten kunnen enkel worden aangerekend indien deze uitdrukkelijk voorzien zijn en/of wanneer de opdrachtgever in zijn vordering bijkomende opdrachten heeft geformuleerd. Hier dient de prestatieverlener de bijkomende kosten te omschrijven met vermelding van het bedrag overeenkomstig de hiervoor vastgestelde tarieven.

(6) Het hier door de deskundige te vermelden bedrag moet het berekende totaal zijn, inclusief de eventuele bijkomende kosten en BTW, en dit volgens het officiële tarief geldend op de dag van de prestatie. De details van de berekening moeten voorkomen op de kostenstaat.

(7) Met zijn onmisbare handtekening bevestigt de prestatieverlener dat de kostenstaat correct en volledig is ingevuld met verificerbare gegevens. Hij moet de ontbrekende gegevens aanvullen of de foute gegevens verbeteren op eenvoudig verzoek van de bevoegde overheden, of hun aanvulling en correcties aanvaarden om te kunnen worden betaald.

3.9. Vertalers.

KOSTENSTAAT (1)

Vertalers

[briefhoofd van de prestatieverlener met NAAM, VOORNAAM, ADRES, TELEFOONNUMMER, E-MAILADRES]

KBO-nummer (2):

Bankrekeningnummer (enkel indien gewijzigd):

Inzake: Naam verdachte/partijen/soort misdrijf ...

Notitienummer (3):

Opdrachtgever: [NAAM, VOORNAAM, FUNCTIE]

Datum vordering:

Toegekende tijd: ... dagen/weken/maanden

Tijdstip van uitvoering van de opdracht (datum, uur):

Datum neerlegging vertaling:

Beschrijving opdracht (4)	Eenheidsprijs per regel/woord (*)	Aantal regels/ Woorden (*)	Subtotaal
Bijkomende kosten (5)	Eenheidsprijs	Aantal	Subtotaal
Totaal alle kosten exclusief BTW			
BTW			
Totaal bedrag (6)			

(*) schrappen wat niet past.

Ik bevestig op mijn eer dat deze verklaring oprecht en volledig is.

[PLAATS EN DATUM]

[HANDTEKENING] (7)

Belangrijke informatie en toelichting bij het invullen van de kostenstaat: zie keerzijde.

De ondergetekende verklaart kennis te hebben genomen van deze toelichtingen en modaliteiten en ze te hebben toegepast.

TOELICHTING

(1) Alle gegevens op de kostenstaat dienen volledig, leesbaar en correct te worden ingevuld, bij voorkeur digitaal, en indien manueel, in hoofdletters. Het niet leesbaar, niet correct of niet volledig invullen heeft de onontvankelijkheid van de kostenstaat tot gevolg. In dat geval zal het taxatiebureau contact opnemen met de prestatieverlener en hem verzoeken de kostenstaat aan te vullen, te verbeteren of aan te passen. Te veel foute of ontbrekende informatie leidt tot het terugsturen van de kostenstaat die opnieuw moet worden opgemaakt. In dat geval zal enkel de ontvangstdatum van de correcte kostenstaat gelden als basis voor de berekening van de behandelingstermijn. Overeenkomstig het administratief recht dat de relaties tussen de overheid en de door haar gevorderde prestatieverleners regelt, zijn er geen verwijlintersten of schadebedingen van toepassing op de in de kostenstaat vermelde prestaties. Ze kunnen daarom niet worden vermeld op dit document.

(2) Elke deskundige die een opdracht uitvoert op verzoek van de gerechtelijke overheid moet, om te kunnen worden betaald, een KBO-nummer hebben verkregen en het hier vermelden. Indien nodig moet het dus vooraf zijn aangevraagd en verkregen. Alleen de toevallige prestatieverlener die nog niet voor de gerechtelijke overheid heeft gewerkt en die niet de intentie heeft dit in de toekomst nog te doen, is hiervan vrijgesteld en mag zijn/haar rijksregisternummer hier vermelden.

(3) Het is belangrijk het notitienummer van het dossier bij het parket steeds, correct en volledig te vermelden opdat de bevoegde diensten alle nodige gegevens efficiënt zouden kunnen verzamelen. Het is te herkennen aan de twee beginletters, die het betrokken arrondissement aanduiden, en de structurering van het nummer met punten en streepjes, die ook moeten worden weergegeven. De parketten die al met MACH werken, mogen ook het systeemnummer gebruiken.

(4) Hier dient de prestatieverlener duidelijk aan te geven van welke taal naar welke taal een tekst werd vertaald. Op basis hiervan mag de vergoeding die is voorzien in het KB van 22 december 2016 tot vaststelling van het tarief voor prestaties van vertalers en tolken in strafzaken worden aangerekend. Indien de opdracht diende te worden uitgevoerd tussen 20.00 uur en 8.00 uur of vanaf zaterdag 8 uur tot maandag 8 uur of op een officiële feestdag mag het voorziene tarief worden verdubbeld. Dit dient uitdrukkelijk te worden vermeld op de kostenstaat.

(5) Eventuele bijkomende kosten kunnen enkel worden aangerekend indien deze uitdrukkelijk voorzien zijn en/of wanneer de opdrachtgever in zijn vordering bijkomende opdrachten heeft geformuleerd.

Het voornoemde KB voorziet uitdrukkelijk in een tariefaanpassing in volgende gevallen:

- een verhoging van 50% in geval van urgentie (= meer dan 2100 woorden of meer dan 210 regels per werkdag);
  - een verhoging van 20 % in geval van telefoontap;
  - een verhoging van 20 % in geval van handgeschreven teksten;
  - in geval gebruikt wordt gemaakt van identieke, in te vullen formulieren tellen enkel de woorden of regels van het eerste formulier als eerste volledige vertaling. Voor eventuele verdere tekst gelden de gewone regels.
- Zeer uitzonderlijk kan het ook voorkomen dat een vertaler verplaatsingskosten mag aanrekenen, met name wanneer de prestatie wordt verleend in de lokalen van de vorderende overheid. In dat geval is de kilometervergoeding zoals bepaald in het tariefbesluit van toepassing op basis van de reële afstand.

Hier dient de prestatieverlener de bijkomende kosten/tariefaanpassingen te omschrijven met vermelding van het bedrag overeenkomstig de hiervoor vastgestelde tarieven.

(6) Het hier door de deskundige te vermelden bedrag moet het berekende totaal zijn, inclusief de eventuele bijkomende kosten/tariefaanpassingen en BTW, en dit volgens het officiële tarief geldend op de dag van de prestatie. De details van de berekening moeten voorkomen op de kostenstaat.

(7) Met zijn onmisbare handtekening bevestigt de prestatieverlener dat de kostenstaat correct en volledig is ingevuld met verifieerbare gegevens. Hij moet de ontbrekende gegevens aanvullen of de foute gegevens verbeteren op eenvoudig verzoek van de bevoegde overheden, of hun aanvulling en correcties aanvaarden om te kunnen worden betaald.

Verdere toelichting vindt u in het Kwaliteitshandboek "Vertalers en Tolken".

3.10. Gerechtsdeurwaarders.

KOSTENSTAAT (1)

Gerechtsdeurwaarders

[briefhoofd van de prestatieverlener met NAAM, VOORNAAM, ADRES, TELEFOONNUMMER, E-MAILADRES]

KBO-nummer (2):

Bankrekeningnummer (enkel indien gewijzigd):

Inzake: Naam verdachte/partijen/soort misdrijf ...

Notitienummer (3):

Opdrachtgever: [NAAM, VOORNAAM, FUNCTIE]

Datum vordering:

Toegekende tijd: ... dagen/weken/maanden

Tijdstip uitvoering opdracht (datum, uur):

Verrichtingen (4)	Eenheidsprijs	Aantal	Subtotaal
Bijkomende kosten (5)	Eenheidsprijs	Aantal	Subtotaal
Totaal alle kosten exclusief BTW			
BTW			
Totaal bedrag (6)			

Ik bevestig op mijn eer dat deze verklaring oprecht en volledig is.

[PLAATS EN DATUM]

[HANDTEKENING] (7)

Belangrijke informatie en toelichting bij het invullen van de kostenstaat: zie keerzijde.

De ondergetekende verklaart kennis te hebben genomen van deze toelichtingen en modaliteiten en ze te hebben toegepast.

TOELICHTING

(1) Alle gegevens op de kostenstaat dienen volledig, leesbaar en correct te worden ingevuld, bij voorkeur digitaal, en indien manueel, in hoofdletters. Het niet leesbaar, niet correct of niet volledig invullen heeft de onontvankelijkheid van de kostenstaat tot gevolg. In dat geval zal het taxatiebureau contact opnemen met de prestatieverlener en hem verzoeken de kostenstaat aan te vullen, te verbeteren of aan te passen. Te veel foute of ontbrekende informatie leidt tot het terugsturen van de kostenstaat die opnieuw moet worden opgemaakt. In dat geval zal enkel de ontvangstdatum van de correcte kostenstaat gelden als basis voor de berekening van de behandelingstermijn. Overeenkomstig het administratief recht dat de relaties tussen de overheid en de door haar gevorderde prestatieverleners regelt, zijn er geen verwijlintersten of schadebedingen van toepassing op de in de kostenstaat vermelde prestaties. Ze kunnen daarom niet worden vermeld op dit document.

(2) Elke deskundige die een opdracht uitvoert op verzoek van de gerechtelijke overheid moet, om te kunnen worden betaald, een KBO-nummer hebben verkregen en het hier vermelden. Indien nodig moet het dus vooraf zijn aangevraagd en verkregen. Alleen de toevallige prestatieverlener die nog niet voor de gerechtelijke overheid heeft gewerkt en die niet de intentie heeft dit in de toekomst nog te doen, is hiervan vrijgesteld en mag zijn/haar rijksregisternummer hier vermelden.

(3) Het is belangrijk het notitienummer van het dossier bij het parket steeds, correct en volledig te vermelden opdat de bevoegde diensten alle nodige gegevens efficiënt zouden kunnen verzamelen. Het is te herkennen aan de twee beginletters, die het betrokken arrondissement aanduiden, en de structurering van het nummer met punten en streepjes, die ook moeten worden weergegeven. De parketten die al met MACH werken, mogen ook het systeemnummer gebruiken.

(4) Hier dient de prestatieverlener de door hem/haar uitgevoerde opdrachten te vermelden die door de opdrachtgever werden gevorderd, met mededeling van het toepasselijk tarief zoals voorzien in het KB van 23 augustus 2015 tot vaststelling van het tarief voor prestaties van gerechtsdeurwaarders in strafzaken op vordering van de gerechtelijke overheden. Indien de opdracht diende te worden uitgevoerd tussen 20.00 uur en 8.00 uur of vanaf zaterdag 8 uur tot maandag 8 uur of op een officiële feestdag mag het voorziene tarief worden verduubbeld. Dit dient uitdrukkelijk te worden vermeld op de kostenstaat. De prestaties dienen in chronologische volgorde te worden opgenomen.

(5) Eventuele bijkomende kosten kunnen enkel worden aangerekend indien deze uitdrukkelijk voorzien zijn en/of wanneer de opdrachtgever in zijn vordering bijkomende opdrachten heeft geformuleerd. Hier dient de prestatieverlener de bijkomende kosten te omschrijven met vermelding van het bedrag overeenkomstig de hiervoor vastgestelde tarieven. Het forfaitair bedrag zoals voorzien in het KB van 23 augustus 2015 bepaalt dat dit forfaitair bedrag alle kosten dekt, met uitzondering van de hypothecaire vermelding, de uitzonderlijke verzendingskosten bij betekeningen in het buitenland, de verplaatsingsvergoeding en eventuele vertaling van stukken.

(6) Het hier door de deskundige te vermelden bedrag moet het berekende totaal zijn, inclusief de eventuele bijkomende kosten en BTW, en dit volgens het officiële tarief geldend op de dag van de prestatie. De details van de berekening moeten voorkomen op de kostenstaat.

(7) Met zijn onmisbare handtekening bevestigt de prestatieverlener dat de kostenstaat correct en volledig is ingevuld met verifieerbare gegevens. Hij moet de ontbrekende gegevens aanvullen of de foute gegevens verbeteren op eenvoudig verzoek van de bevoegde overheden, of hun aanvulling en correcties aanvaarden om te kunnen worden betaald.

3.11. Takelen en stallen van voertuigen.

KOSTENSTAAT (1)

Takelen en stallen van voertuigen

[briefhoofd van de prestatieverlener met NAAM, VOORNAAM, ADRES, TELEFOONNUMMER, E-MAILADRES]

KBO-nummer **(2)**:

Bankrekeningnummer (enkel indien gewijzigd):

Inzake: Naam verdachte/partijen/soort misdrijf ...

Notitienummer **(3)**:

Opdrachtgever: [NAAM, VOORNAAM, FUNCTIE]

Datum vordering:

Toegekennde tijd: ... dagen/weken/maanden

Tijdstip van uitvoering van de opdracht (datum, uur):

Verrichtingen (4)	Eenheidsprijs	Aantal	Subtotaal
Bijkomende kosten (5)	Eenheidsprijs	Aantal	Subtotaal
Totaal alle kosten exclusief BTW			
BTW			
Totaal bedrag (6)			

Ik bevestig op mijn eer dat deze verklaring oprecht en volledig is.

[PLAATS EN DATUM]

[HANDTEKENING] **(7)**

Belangrijke informatie en toelichting bij het invullen van de kostenstaat: zie keerzijde.

De ondergetekende verklaart kennis te hebben genomen van deze toelichtingen en modaliteiten en ze te hebben toegepast.

TOELICHTING

(1) Alle gegevens op de kostenstaat dienen volledig, leesbaar en correct te worden ingevuld, bij voorkeur digitaal, en indien manueel, in hoofdletters. Het niet leesbaar, niet correct of niet volledig invullen heeft de onontvankelijkheid van de kostenstaat tot gevolg. In dat geval zal het taxatiebureau contact opnemen met de prestatieverlener en hem verzoeken de kostenstaat aan te vullen, te verbeteren of aan te passen. Te veel foute of ontbrekende informatie leidt tot het terugsturen van de kostenstaat die opnieuw moet worden opgemaakt. In dat geval zal enkel de ontvangstdatum van de correcte kostenstaat gelden als basis voor de berekening van de behandelingstermijn. Overeenkomstig het administratief recht dat de relaties tussen de overheid en de door haar gevorderde prestatieverleners regelt, zijn er geen verwijlintersten of schadebedingen van toepassing op de in de kostenstaat vermelde prestaties. Ze kunnen daarom niet worden vermeld op dit document.

(2) Elke deskundige die een opdracht uitvoert op verzoek van de gerechtelijke overheid moet, om te kunnen worden betaald, een KBO-nummer hebben verkregen en het hier vermelden. Indien nodig moet het dus vooraf zijn aangevraagd en verkregen. Alleen de toevallige prestatieverlener die nog niet voor de gerechtelijke overheid heeft gewerkt en die niet de intentie heeft dit in de toekomst nog te doen, is hiervan vrijgesteld en mag zijn/haar rijksregisternummer hier vermelden.

(3) Het is belangrijk het notitienummer van het dossier bij het parket steeds, correct en volledig te vermelden opdat de bevoegde diensten alle nodige gegevens efficiënt zouden kunnen verzamelen. Het is te herkennen aan de twee beginletters, die het betrokken arrondissement aanduiden, en de structurering van het nummer met punten en streepjes, die ook moeten worden weergegeven. De parketten die al met MACH werken, mogen ook het systeemnummer gebruiken.

(4) Hier dient de deskundige de door hem/haar uitgevoerde opdrachten te vermelden die door de opdrachtgever werden gevorderd, met mededeling van het hoofdstuk – afdeling – punt overeenkomstig de tarievenlijst Gerechtskosten in Strafzaken. Indien de opdracht diende te worden uitgevoerd tussen 20.00 uur en 8.00 uur of op een zaterdag, zondag of feestdag, dan mag het voorziene tarief verhoogd worden met 50%.

(5) Eventuele bijkomende kosten kunnen enkel worden aangerekend indien deze uitdrukkelijk voorzien zijn en/of wanneer de opdrachtgever in zijn vordering bijkomende opdrachten heeft geformuleerd. De tarieflijst voorziet in principe forfaitaire bedragen, doch in de bijlage bij de ministeriële omzendbrief 62Ter van 20 juli 2007 worden een aantal prestaties voorzien die niet vervat zitten in het forfaitair bedrag. Hier dient de prestatieverlener de bijkomende kosten te omschrijven met vermelding van het bedrag overeenkomstig de hiervoor vastgestelde tarieven.

(6) Het hier door de deskundige te vermelden bedrag moet het berekende totaal zijn, inclusief de eventuele bijkomende kosten en BTW, en dit volgens het officiële tarief geldend op de dag van de prestatie. De details van de berekening moeten voorkomen op de kostenstaat.

(7) Met zijn onmisbare handtekening bevestigt de prestatieverlener dat de kostenstaat correct en volledig is ingevuld met verifieerbare gegevens. Hij moet de ontbrekende gegevens aanvullen of de foute gegevens verbeteren op eenvoudig verzoek van de bevoegde overheden, of hun aanvulling en correcties aanvaarden om te kunnen worden betaald.

Ministeriële omzendbrieven

Doorheen de jaren werden heel wat ministeriële omzendbrieven gepubliceerd die verband houden met gerechtskosten in strafzaken. De grote vraag is dan ook in welke mate deze omzendbrieven vandaag nog nuttig en/of relevant zijn in het licht van de huidige, vernieuwde regelgeving.

Hieronder vindt u een overzicht van de huidige stand van zaken.

1. Volgende omzendbrieven worden opgeheven:

- ✓ 18/10/1920: De maandelijks verzending van de kostenaangiften en de gerechtskosten in strafzaken.
- ✓ 19/11/1927: Procedure van de betaling en de verzending van de boekhoudkundige stukken door de griffies en parketten.
- ✓ 04/11/1970: De inwerkingtreding van de artikelen 793 tot 801 van het Gerechtelijk Wetboek met betrekking tot de rechtspleging van uitlegging of verbetering van vonnissen.
- ✓ 10/04/1978: Belasting over de toegevoegde waarde (btw) – Gerechtskosten.
- ✓ 19/05/1978: Belasting over de toegevoegde waarde (btw) – Gerechtskosten.
- ✓ 18/01/1979: Toepassing van de btw op de vergoedingen toegekend aan de vertalers die handelen ter uitvoering van een gerechtelijke opdracht.
- ✓ 25/07/1979: Ingevolge de wijzigingen die de wet van 27 december 1977 in het btw-Wetboek heeft aangebracht, inzonderheid in artikel 19, ~~€~~ 1 van dat wetboek, behoren de diensten die door deskundigen, tolken en vertalers ter uitvoering van een gerechtelijke opdracht worden verricht, vanaf 1 januari 1978 tot de werkingssfeer van de btw.
- ✓ 20/10/1980: Honoraria en vergoedingen toegekend als gerechtskost in strafzaken.
- ✓ 07/07/1982: Vergoedingen toegekend aan de leden van de rechterlijke orde. Verplaatsingen in strafzaken of in bestuurlijke aangelegenheden.
- ✓ 11/07/1984: Reizen naar het buitenland, in strafrechtelijke aangelegenheden, van magistraten en hun medewerkers. Ministeriële machtigingen.
- ✓ 07/03/1986: Toepassing door de griffies van artikel 121 van het Algemeen Reglement op de gerechtskosten in strafzaken.
- ✓ 12/10/1988:
  - A. Eerste fase van de hervorming van het Algemeen Reglement op de gerechtskosten in strafzaken.
  - B. Fototarief toepasselijk vanaf 01/01/1987 op deskundigenonderzoek in strafzaken.
- ✓ 16/10/1990: Laboratoria van de G.P.: betaling van de kleurenfoto's; opmaken van "pro-forma facturen; gerechtskosten in strafzaken.

- ✓ 24/06/1992: Verplaatsingen naar het buitenland: verplaatsingskosten.
- ✓ 30/03/1994: Toepassing van het artikel 666 Gerechtelijk Wetboek en het artikel 472, laatste lid van de faillissementswet, gewijzigd bij de programmawet van 24 december 1993.
- ✓ 16/09/1994: Gerechtskosten in strafzaken – besparingsmaatregelen:
  1. Toepassing van het FEGARBEL-tarief.
  2. Stopzetting van betaling van de vervoerskosten gedragen door de vaste afgevaardigden van de jeugdbescherming.
- ✓ 11/10/1994: Gerechtskosten – toepassing van de wet 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke – nieuwe richtlijnen.
- ✓ 14/12/1994: Tweede fase van de hervorming van het algemeen reglement op de gerechtskosten in strafzaken – Herwaardering van de honoraria van de vertalers, de tolken en de gerechtsdeskundigen – Toepassing van het KB van 16/11/1994 en van het MB van 08/11/1994.
- ✓ 06/01/1995: *Wet van 30 juni 1994 op de echtscheiding* – Toepassing van art. 1275, §2, 1^e lid Gerechtelijk Wetboek.
- ✓ 01/03/1995: Gerechtsdeurwaarders – Toepassing van de artikelen 11 en 17 van het tarief in strafzaken.
- ✓ 04/07/1996: Jaarlijks verslag van de werkzaamheden van de Commissie der Gerechtskosten in strafzaken betreffende het jaar 1995.
- ✓ 12/02/1998: Toepassing art. 66 Algemeen Reglement op de gerechtskosten in strafzaken aangaande kosten door het tarief niet bepaald – De omslachtige werkwijze voor de begroting van de kosten voor telefonische opsporingen.
- ✓ 26/05/1998: Kosten van bekendmaking van faillissementen – Einde van de maatregel betreffende de centralisatie van de facturen van het BS op het departement van Justitie.
- ✓ 10/06/1998: Wet van 17 juli 1997 betreffende het gerechtelijk akkoord – Kosten.
- ✓ 23/07/1998: Afluistering van telefoongesprekken – Begroting en vereffening der facturen van de firma LIVINGSTON – Achterstallige betalingen – Gevolgen.
- ✓ 24/11/1999: Bijkomende rubrieken op de verzamelstraat van de dringende gerechtskosten. Lijst van de staat der betaalde sommen.
- ✓ 15/03/1999: Kosten van bekendmaking van vonnissen betreffende de gerechtelijke ontbinding van vennootschappen.
- ✓ 23/06/1999: Gerechtskosten – dagvaardingskosten – nieuwe richtlijnen. Rondschrijven betreffende de toepassing van artikel 143 van het algemeen reglement inzake gerechtskosten in strafzaken.

- ✓ 21/04/2000: Circulaire van 18 oktober 1920 betreffende de maandelijkse verzending van de staten van honoraria en kosten inzake gerechtskosten in strafzaken.
- ✓ 27/04/2000: Bewarend beslag op onroerende goederen : artikel 35bis van het Wetboek van Strafvordering. Betaling van de kosten van de gerechtsdeurwaarders door de dienst Gerechtskosten.
- ✓ 16/05/2000: Schaal der honoraria in strafzaken vastgesteld bij ministerieel besluit van 11 juni 1999. Problematiek van de erkenning van de specialisatie in gerechtelijke geneeskunde in overeenstemming met de toepassing van de artikelen 14 en 45,2° van de Schaal. Betaling van kostenstaten en honoraria – Voorlopige regeling.
- ✓ 06/09/2000: Honoraria van de wetsdokters – Toepassing van de artikelen 14 en 45,2° van de Schaal der honoraria in strafzaken.
- ✓ 14/12/2000: Overgangsmaatregel inzake het vergoedingsstelsel van leden van de gerechtelijke politie inzake rogatoire commissies in het buitenland.
- ✓ 14/12/2001: Beheer van het budget van de gerechtskosten.
- ✓ 07/01/2002: aanpassing regelgeving van de gerechtskosten aan de euro. De omzetting werd doorgevoerd, en thans worden de tarieven uitgedrukt in euro.
- ✓ 27/05/2002: Wet van 26 juni 1990 betreffende de bescherming van de persoon van de geesteszieke. Toepassing van art. 11, B, 4° van de Schaal der Honoraria in strafzaken.
- ✓ 03/01/2003: Omzendbrief betreffende de bevoorrading van personen in arrest, met uitzondering van diegenen die het voorwerp uitmaken van een opsluiting in een strafinrichting.
- ✓ 04/09/2003: Bijwerking van de bijlage aan de omzendbrief van 6 september 2000 “ Honoraria van de wetsdokters – Toepassing van de artikelen 14 en 45,2° van de Schaal der honoraria in strafzaken”.
- ✓ 22/04/2004: N° 16 – Verwijzing naar omzendbrief van 14 december 2001.
- ✓ 22/04/2004: N° 028 – Gerechtskosten in Strafzaken – Informatie betreffende de reeds gedane uitgaven tijdens 2004.
- ✓ 19/08/2004: N° 037 – Informatie betreffende de reeds in 2004 gedane uitgaven met betrekking tot de gerechtskosten.
- ✓ 17/09/2004: N° 042 – Informatie betreffende de reeds in 2004 gedane uitgaven met betrekking tot de gerechtskosten.
- ✓ 22/12/2004: N° 049 – Gerechtskosten in Strafzaken. Besparingsmaatregelen betreffende het takelen en stallen van voertuigen.
- ✓ 18/04/2005: N° 51 – Gerechtskosten in Strafzaken. Aanwijzing van een referentiemagistraat per gerechtelijk arrondissement en per gerechtelijk ressort.

- ✓ 10/06/2005: N° 52 – Besparing op portokosten.
- ✓ 10/08/2005: N° 56 – Informatie betreffende de reeds in 2005 gedane uitgaven met betrekking tot de gerechtskosten.
- ✓ 29/08/2005: N° 61 – Gerechtskosten in Strafzaken – Telefonie.
- ✓ 08/09/2006: N° 079 – Nieuwe procedure voor het nazien van betalingen van de kosten van internationale rogatoire commissies verschuldigd aan de politieambtenaren.
- ✓ 18/12/2006: N° 090 – Voorlopige procedure voor de tarieven die in strafzaken moeten worden toegepast.
- ✓ 12/02/2007: N° 090bis – Overgangmaatregel : herinnering.
- ✓ 01/07/2007: N° 104 – Levering van bloedafnamesets met het oog op het bepalen van het alcoholgehalte of het gehalte van andere stoffen dan alcohol die de rijvaardigheid beïnvloeden – nieuwe leverancier en tarieven voor de duur van 36 maanden – nieuwe procedures.
- ✓ 16/07/2007: N° 105 – Telefonie – vervolg aan omzendbrieven 061 en 061bis.
- ✓ 31/07/2007: N° 108 – toepassing art. 62 van het KB van 27 april 2007.
- ✓ 26/04/2012: Omzendbrief 192 – Gerechtskosten in strafzaken. – toepassing van artikel 72 juncto artikel 78 algemeen reglement betreffende de gerechtskosten in strafzaken. – Toezenden van kostenstaten en terugzenden van het deskundigenverslag. – Elektronische briefwisseling.
- ✓ 21/05/2012: Omzendbrief ≤195≥ (ns) met betrekking tot de Gerechtskosten in Strafzaken (artikel 145 van het algemeen reglement). FEDCOM. - Identificatiefiche van de natuurlijke persoon of rechtspersoon die de betaling ontvangt.
- ✓ 17/12/2012: Omzendbrief nr. ≤195≥bis. - Gerechtskosten in strafzaken. - Wijziging omzendbrief ≤195≥ met betrekking tot de identificatie voor gerechtelijke prestatieverleners.
- ✓ 01/10/2013: Ministeriële omzendbrief inzake de verplaatsingskosten voor dienstreizen naar het buitenland in het kader van internationale samenwerking in strafzaken. Deze omzendbrief, die niet uitdrukkelijk was opgeheven tot nu toe, is impliciet opgeheven door het KB van 13/7/2017 over de verplaatsingskosten van alle ambtenaren van het federaal openbaar ambt, waartoe ook de magistraten behoren. Er dient toepassing te worden gemaakt van vernoemd KB ipv deze omzendbrief, ook al zijn weinigen hier van op de hoogte.

2. Volgende omzendbrieven blijven van toepassing:

- ✓ 20/07/2005: N° 062 – Gerechtskosten in strafzaken – Tarieven voor de takeling en stalling van voertuigen. Richtlijnen en praktische bepalingen inzake gerechtelijke inbeslagnemingen. Erkenning van de takeldiensten. Inventaris van de inbeslaggenomen voertuigen. Eerste evaluatie op 2 december 2005.

- ✓ 22/12/2005: N° 062bis: Vervolg op de omzendbrief 062 van 20 juli 2005. Tarieven voor de takeling en stalling van voertuigen. Erkenning van de takeldiensten. Inventaris en beheer van de in beslag genomen voertuigen.
- ✓ 20/07/2007: N° 062ter: Vervolg op de omzendbrieven 062 van 20 juli 2005 en 062bis van 22 december 2005. Tarieven voor de takeling en stalling van voertuigen, van toepassing met ingang van 1 juli 2007.
(Let wel: deze bedragen worden jaarlijks geïndexeerd en gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad. Voor de toepasbare tarieven moet dan ook gekeken worden naar de meest recente aanpassing (momenteel OM 131/6)).
- ✓ 27/06/2013: Omzendbrief 208 betreffende de gerechtskosten in strafzaken. Btw voor simultaan vertalen door tolken in uitvoering van een gerechtelijke opdracht.
- ✓ 27/11/2013: Omzendbrief 208bis betreffende de gerechtskosten in strafzaken. Btw op tolken in uitvoering van een gerechtelijke opdracht.
- ✓ 19/11/2014: Omzendbrief 235 – Protocolakkoord tussen de federale politie en de FOD Justitie m.b.t. de vernietiging door gebruik van in beslag genomen munitie als oefenmunitie.
- ✓ 21/04/2017: omzendbrief 251/2 – Gerechtskosten in Strafzaken. Registratie van kostenstaten en uitbetaling van de CGAB-applicatie. Het voorkomen van fouten zal tijdverlies vermijden en de betalingsprocedure zal sneller verlopen.
- ✓ 08/08/2017: omzendbrief 261 – Gerechtskosten in strafzaken – Levering van bloedafnamesets met het oog op het bepalen van het alcoholgehalte of het gehalte van andere stoffen dan alcohol die de rijvaardigheid beïnvloeden, ten behoeve van de federale en lokale politiediensten – Leverancier en duurtijd van de overheidsopdracht – Toepassingsgebied – Tarief – Bewaartermijn van de bloedafnamesets – Bestelprocedure en bestelbon – (Op)leveringsmodaliteiten – Betalingsformaliteiten – Opheffing omzendbrieven.
(opheffing van de omzendbrieven 104, 162, 173, 182, 214 en 244). (*)
- ✓ 01/04/2019: OMZENDBRIEF Nr. 273 (n.s.) – herziening 1: Gerechtskosten in strafzaken - levering van speekselafnamesystemen in de vorm van kits voor het collecteren van speekselstalen (speekselcollectoren) overeenkomstig het koninklijk besluit van 27 november 2015 - Leverancier en duurtijd van de overheidsopdracht - Toepassingsgebied - Tarief - Bewaartermijn van de speekselafnamesets - Bestelprocedure en bestelbon - (Op)leveringsmodaliteiten - Betalingsformaliteiten - Opheffing omzendbrieven. (*)
- ✓ 01/04/2019: omzendbrief 250/2 (erratum) – Gerechtskosten in strafzaken – levering van speekseltesten voor het vaststellen van bepaalde psychotrope stoffen in het menselijk organisme, ten behoeve van de federale lokale politiediensten – Leverancier en duurtijd van de overheidsopdracht – Toepassingsgebied – Tarieven – Bewaartermijn van de speekseltesten – bestelprocedure en bestelbon – (op)leveringsmodaliteiten – Betalingsformaliteiten – Opheffing omzendbrieven (opheffing omzendbrieven 169 d.d. 14/09/2010; 211 d.d. 01/08/2013 en 250 d.d. 16/11/2015). (*)

(*) Deze laatste drie omzendbrieven blijven van kracht, maar vanaf 1 januari 2020 moeten de bestellingen van materiaal niet meer worden gedaan via INFRA, maar via het centraal bureau gerechtskosten.

Tot slot kan ook melding gemaakt worden van de meest recente omzendbrieven:

- nr. 275 van 23 december 2019 in verband met de start van de bureaus gerechtskosten op 1 januari 2019, en het addendum van 10 maart 2020.
- Nr. 131/7, gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 31 januari 2020, die de jaarlijkse indexering van de tarieven van de gerechtskosten in strafzaken bevat.

OPMERKING:

Het is zeer goed mogelijk dat er nog omzendbrieven bestaan die verband houden met gerechtskosten in strafzaken (of met gelijkgestelde kosten in strafzaken), die niet in voorgaande lijst werden opgenomen, om de heel eenvoudige reden dat ze niet gekend zijn bij de centrale dienst gerechtskosten.

Indien er toch nog andere omzendbrieven zouden circuleren is het aangewezen om deze mee te delen aan de centrale dienst gerechtskosten, die vervolgens zal nagaan in welke mate deze omzendbrieven nog nuttig en/of relevant zijn voor de toekomst.

LEXICON

Dit is een lijst van vaak gebruikte juridische termen, die in de meeste teksten bijna onvermijdelijk voorkomen omdat ze basisbegrippen van het recht zijn, en niet telkens kunnen worden toegelicht of waarvan de systematische vervanging door gewone begrippen veel werk en plaats zou verspillen.

Administratief beroep

Vorm van beroep die in het bestuursrecht kan worden ingesteld tegen beslissingen van een bevoegde overheid. Het administratief beroep zoals bij de Raad van State is geen volwaardige

nieuwe behandeling van de zaak, maar beperkt zich tot het onderzoek of de beslissing wettig is en geen algemene rechtsbeginselen schendt, net zo min als ze mag zijn aangetast door machtsmisbruik of machtsafwendings.

Algemene beginselen van behoorlijk bestuur

In de loop der jaren door de rechtspraak “ontdekte” rechtsregels die algemeen geldend zijn, niet in een wet vastliggen, maar steeds fijner worden verwoord als een soort rechtsregels van een nieuwe klasse, tussen de wetten en de Grondwet in. Hier volgen de meest bekende:

- Motiveringsplicht

De motivering van een administratieve beslissing moet de weergave zijn van zowel de feitelijke als de juridische redenen waarop die beslissing is gesteund. Feitelijke juistheid betekent dat de feiten die in de beslissing worden opgenomen effectief bestaan en volledig correct zijn. De juridische juistheid houdt in dat de feitelijke redenen die worden aangehaald juridisch relevant zijn, en gebaseerd zijn op een correcte wettelijke basis.

Daarnaast wordt ook nog een verschil gemaakt tussen de zogenaamde materiële en formele motiveringsplicht. De materiële motiveringsplicht betekent dat alle motieven – zowel de feitelijke als de juridische – “deugdelijk” moeten zijn. De formele motiveringsplicht houdt in dat de relevante motieven expliciet in de beslissing moeten worden vermeld, en dat deze motieven “afdoende” zijn. Volgens de Raad van State is een beslissing afdoende gemotiveerd als de motivering pertinent en draagkrachtig is, of met andere woorden: de aangehaalde redenen moeten op zich volstaan om de genomen beslissing te dragen.

De beslissingen die genomen worden door het taxatiebureau, en de directeur-generaal in graad van beroep, moeten voldoen aan beide.

- Onpartijdigheid

Het bestuur en zijn afgevaardigden die beslissingen moeten nemen, over rechten en plichten van burgers, die worden afgewogen tegen bepaalde waarden en het algemeen belang, mogen dit alleen doen als ze in staat zijn dit op een objectieve manier te doen, zonder enig vooroordeel of voorkeur voor een van de partijen. Zelfs een zuiver subjectieve schijn van partijdigheid volstaat om een overheid onbevoegd te maken om te beslissen.

Appellant

De partij die beroep heeft aangetekend tegen de beslissing van een rechter of – in deze context – tegen de beslissing van de administratieve overheid (taxatiebureau).

Bestuurshandeling – bestuursrecht

Modernere benamingen voor administratieve rechtshandeling en administratief recht. Rechtstak met zijn bijhorende rechtshandelingen, die betrekking hebben op de bevoegdheden van de verschillende overheden en hun onderdelen, de overheidsinstellingen en de rechtspersonen onderworpen aan het bestuursrecht.

Bestuurshandeling

Beslissing, een voorbereidende of uitvoerende stap daarvan, of zelfs het uitblijven van een beslissing die volgens een bepaalde procedure wordt genomen door een bevoegd bestuur, op eigen initiatief, op verzoek van een hogere overheid of op verzoek van de burger die een recht of de toepassing daarvan wil ontvangen, of de stopzetting daarvan.

Bewindvoerder minderjarige/geesteszieke

Door de bevoegde rechtbank aangeduide persoon (vaak een familielid of een advocaat) die het vermogen van een persoon, die door de wet wordt beschermd omwille van zijn kwetsbaarheid, krijgt toegewezen om hem bij te staan of te vertegenwoordigen bij rechtshandelingen die zijn vermogen of belangen kunnen bezwaren. Ook deze

bewindvoerders hebben recht op een vergoeding voor hun werk, zoals hierna beschreven voor de curatoren.

Burgerlijke partij

Iedereen die persoonlijk schade heeft geleden als gevolg van een gepleegd misdrijf kan zich in de strafzaak tegen de verdachte burgerlijke partij stellen om zo een schadevergoeding te verkrijgen. Men kan zich burgerlijke partij stellen voor de onderzoeksrechter waardoor een gerechtelijk onderzoek wordt gestart, of bij de rechter die de zaak ten gronde zal behandelen. Niet alleen personen, maar ook bepaalde verenigingen en instellingen van openbaar nut kunnen zich burgerlijke partij stellen (bv. Centrum voor Gelijkheid van Kansen en Racismebestrijding). De burgerlijke partij wordt met andere woorden zelf partij in de strafzaak die voor de strafrechter zal worden behandeld, en dit geeft bepaalde rechten aan die burgerlijke partij (bv. inzage in het dossier, mogelijkheid om gehoord te worden, mogelijkheid om bijkomende onderzoeken te vragen,...). Het is de burgerlijke partij die moet bewijzen dat ze schade heeft geleden, en dat er een oorzakelijk verband bestaat tussen zijn schade en het handelen van de verdachte.

Creditnota

Een creditnota is een boekhoudkundige ingreep die gebruikt wordt om een foutief opgestelde factuur (of hier een foutief opgestelde kostenstaat) te corrigeren. Het gaat om gevallen waarbij op de oorspronkelijke factuur (kostenstaat) een bedrag werd opgegeven dat groter is dan hetgeen daadwerkelijk betaald moet worden. Het is van belang dat deze creditnota voldoet aan dezelfde vereisten als deze van de te corrigeren kostenstaat, en moet bijgevolg dezelfde gegevens bevatten.

Curator

Advocaat, gespecialiseerd in ondernemingsrecht, die van de ondernemingsrechtbank de opdracht krijgt de schulden van een failliete onderneming te verzamelen, de schuldeisers elk hun deel van het resterende vermogen toe te wijzen, en als er geen of onvoldoende vermogen over is voor een overname en een doorstart, de onderneming of delen ervan te verkopen, om met de opbrengst de schuldeisers te vergoeden. Ook de curator zelf heeft recht op een vergoeding voor zijn werk, en is er daarvoor geen of onvoldoende geld meer over, dan wordt het overschot hem betaald als één van de met gerechtskosten gelijkgestelde kosten.

Derdenbeslag

Een derde-schuldeiser kan, indien voldaan is aan bepaalde voorwaarden, de schuldenaar van de prestatieverlener (dit is de overheid) aanspreken voor betaling, als de prestatieverlener in gebreke blijft om zijn schuld aan die schuldeiser te betalen. Concreet kan beslag gelegd worden op de sommen die een prestatieverlener nog tegoed heeft van de overheid voor geleverde prestaties om een schuldeiser van de prestatieverlener te betalen. Veelal zal het gaan om de fiscus (belastingen, BTW) of de sociale zekerheid waarbij de prestatieverlener achterstallen heeft, die dergelijk beslag zal laten leggen op het tegoed van de betrokken prestatieverlener.

DNA

In elke celkern van een levend organisme aanwezige drager van de erfelijke code (het synoniem van het genoom, bestaande uit een groot aantal genen, die samen de erfelijke eigenschappen bepalen), verspreid over 22 paar chromosomen en bepaald door de volgorde van door een suiker aaneengekoppelde paren van 4 verschillende basen (met name adenine, cytosine, guanine en thymine, die zich alleen laten verbinden in de koppels A-T en C-G) als opeenvolging van dwarsverbindingen (die een sequentie van deze basen aan elke kant van de spiraal vormen, waarvan de opeenvolging van die basen, gehecht aan een dubbelspiraalvormige molecule van desoxyribonucleïnezuur, die zich voortdurend ontdebelt en kopieert met behulp van een enzym dat door de spijsvertering uit eiwitten in de voeding wordt gehaald en via het bloed getransporteerd naar de cellen van het hele lichaam, waar het

aanwezig is in de kern van elke lichaamscel. Een bepaald aantal basen vormt een bepaalde sequentie, die kan worden gelezen als een code van een bepaald gen. Elke eigenschap van een organisme wordt bepaald door een bepaald aantal genen op bepaalde plaatsen van bepaalde chromosomen. Als bijkomende moeilijkheid tonen de chromosomen zich alleen in hun mooi zichtbare en geordende bekende vorm van pakketjes van opgerolde strengen van DNA voor en tijdens de celdeling. Daarbuiten vormen ze een amorfe massa in de celkern; De eigenschappen hiervan worden vastgesteld door genetisch onderzoek in laboratoria, en ze kunnen dienen voor diverse doelen zoals de vaststelling van afstamming, identificatie, verbanden met feiten en plaatsen, enz...

Evocatie

Het automatisch of bij uitdrukkelijke beslissing daartoe naar zich trekken van alle aspecten van een rechtszaak door een beroepsinstantie die deze bevoegdheid krachtens de wet heeft gekregen om alle aspecten van die zaak samen op een coherente manier te regelen naar aanleiding van een betwisting van het geheel of een gedeelte van een beslissing van een administratieve entiteit. Bv de minister die nav een beroep ingesteld tegen de beslissing van de administratie om een bepaalde regel op een bepaalde manier te interpreteren, niet alleen zijn interpretatie van die regel op te leggen, maar tegelijk ook die ivm andere regels die ermee verband houden.

Factuur

Wettelijk geregeld document waarin de leverancier van goederen of diensten vaststelt hoeveel de besteller daarvan is verschuldigd, binnen welke termijn hij moet betalen, wat de bijhorende kosten en belastingen zijn, en (meestal in kleine letters op de keerzijde) de onderlinge rechten en plichten worden opgesomd.

Het is een eenzijdig document, dat eigendom blijft van de uitgever en niet kan worden aangepast door de klant. Het behoort tot de contractuele sfeer van de handel, in tegenstelling tot de kostenstaat, die wordt opgesteld volgens de wettelijke regels ter zake en die bepaalt wat volgens de leverancier door de bestellende overheid is verschuldigd op basis van een officieel tarief. De kostenstaat moet worden goedgekeurd door de overheid en is een document dat behoort tot de reglementaire sfeer van de eenzijdige rechtshandelingen van de overheid.

Familierechtbank

Benaming van de vrij recent opgerichte kamers van de rechtbank van eerste aanleg, die zich bezighouden met alle zaken die kunnen worden beschouwd als deel uitmakend van het familierecht, op enkele uitzonderingen na.

Federaal procureur

Magistraat van het OM met nationale vervolgingsbevoegdheid op het gehele grondgebied als het gaat om allerlei vormen van zware en georganiseerde criminaliteit.

Gemeen recht

Hiermee bedoelt men het algemeen geldend recht. Veelal wordt bedoeld op het algemeen geldend burgerlijk recht dat terug te vinden is in het burgerlijk wetboek. De regels in verband met contractenrecht (verbintenissenrecht) die in beginsel van toepassing zijn op alle contracten die worden afgesloten tussen partijen, zijn niet van toepassing als het gaat om de overeenkomst die ontstaat tussen de opdrachtgever en een gerechtsdeskundige en/of vertaler/tolk.

Gerechtskosten in strafzaken

Strikt genomen gaat het hier alleen om de kosten die worden gemaakt in het kader van een onderzoek naar strafbare feiten, op initiatief van of geleid door een magistraat (van het parket

of een onderzoeksrechter), met als doel het zoeken naar de waarheid te vergemakkelijken, dankzij bijvoorbeeld het gebruik van wetenschappelijke technieken. (zie criminalistiek). Deze kosten worden wettelijk beperkt door een verplicht toe te passen tarief. Dit tarief geldt eveneens voor de zgn. met de gerechtskosten in strafzaken gelijkgestelde andere (gerechts)kosten (dit zijn kosten gemaakt ten behoeve van een burgerlijke zaak, waarin het OM ambtshalve optreedt omdat er moet worden gewaakt over de belangen van kwetsbare personen). Ook gerechtskosten ten bate van, of gevraagd door personen aan wie rechtsbijstand is toegekend omdat ze weinig of geen inkomsten hebben, en dit hebben laten vaststellen door het Bureau voor Juridische Bijstand (BJB) van de Balie, worden betaald door de Staat.

Daarnaast bestaan er ook gerechtskosten in andere rechtstakken, zoals het burgerlijk of het sociaal recht. Die zijn niet gebonden aan wettelijke tarieven, of ze zijn alleen begrensd. Vaak worden er tarieven vastgelegd bij overeenkomst, zoals in de verzekeringssector.

Gerechtigd arrondissement

Territoriale indeling van het nationaal grondgebied in bevoegdheidsomschrijvingen van parketten en aan dat niveau gebonden rechtbanken en gerechtelijke diensten. Vroeger waren er 27 gerechtelijke arrondissementen, nu zijn er evenveel als er provincies zijn, met uitzondering van het voormalige Brabant, dat is onderverdeeld in de gerechtelijke arrondissementen Leuven, Nijvel, Halle-Vilvoorde, en voor het grondgebied van het Brussels hoofdstedelijk gewest, een eigen arrondissement, waartoe men behoort op basis van zijn taal, het Nederlands of het Frans.

Griffier – griffie

Één van de gerechtelijke diensten, toegevoegd aan elk hof en elke rechtbank, en vaak ook aan elke individuele of groep van onderzoeksrechter(s), jeugdrechter(s)..., waarvan de belangrijkste taken bestaan uit het in ontvangst nemen van verzoekschriften en documenten in het kader van lopende geschillen, het beheer van het archief en de rol van secretariaat van de betrokken rechtbank. De verantwoordelijke van een griffie is de griffier, die wordt bijgestaan door adjunct-griffiers en administratief personeel.

Helper

- Als men een helper wenst, best vooraf melden en vragen de optie te vermelden in de vordering.
De vordering vermeldt de gegevens van de helper, evenals zijn bevoegdheden. Is de helper een lid van een rechtspersoon, dan bepaalt de vordering wie de prestatieverlener is.
Na uitvoering stelt de helper zijn kostenstaat op volgens het tarief in strafzaken en bezorgt hem aan de door de opdrachtgever aangestelde deskundige. Die neemt het totaal bedrag met en zonder btw ervan over in de "algemene" kostenstaat en voegt hem daarbij.
Wie beroep doet op een helper, blijft verantwoordelijk voor die keuze en de uitvoering van de taken door de helper.
- Delegatie van een volledige opdracht aan een helper is verboden. Het taxatiebureau dat dit vaststelt, kan dit rechtzetten door de kostenstaat terug te sturen naar de helper, met verzoek een eigen kostenstaat op te stellen en die in te dienen, terwijl de opdrachtgever de gegevens van de werkelijke prestatieverlener aanpast op de vordering. Als de oorspronkelijke prestatieverlener al een kostenstaat heeft ingediend, maakt hij een creditnota op.

Internering

In het Belgisch rechtssysteem zal een persoon die lijdt aan een geestesstoornis, en een misdrijf (misdad of wanbedrijf) heeft gepleegd in dergelijke toestand, niet vervolgd en/of veroordeeld worden door een strafrechter aangezien een geesteszieke niet juridisch verantwoordelijk gesteld kan worden voor zijn daden, en bijgevolg hiervoor niet “gestraft” kan worden (hij is “ontoerekeningsvatbaar”, of juist, niet strafwaardig omdat er een strafuitsluitende verschoningsgrond geldt).

Dit betekent niet dat een geesteszieke ongestoord zijn gang kan gaan. Het spreekt voor zich dat de maatschappij beschermd moet worden tegen dergelijke personen. De rechter kan in dit geval beslissen om een geesteszieke te interneren: de geesteszieke wordt van zijn vrijheid beroofd en opgesloten in een instelling, maar met een ander doel dan het bestraffen van zijn handelen. Meer bepaald heeft de internering een dubbel doel:

1° het beschermen van de maatschappij;

2° het bieden van de nodige zorg aan de geesteszieke, dit met het oog op de eventuele re-integratie in de maatschappij.

Op dit laatste punt is België reeds meermaals veroordeeld door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens. Heel wat geïnterneerden krijgen niet de aangepaste zorg en omkadering, en komen vaak terecht in het reguliere gevangeniswezen. Er is enige verbetering merkbaar, maar hier is nog veel werk aan de winkel.

De tenuitvoerlegging van de beslissingen tot internering gebeurt sedert 2016 door de zogenaamde Kamers voor de Bescherming van de Maatschappij (KBM), die deel uitmaken van de gekende strafuitvoeringsrechtbanken. In tegenstelling tot een gevangenisstraf (waar altijd een strafeinde is voorzien), is het niet vooraf geweten hoelang de geesteszieke opgesloten zal blijven. De duur van de opsluiting is afhankelijk van zijn genezingsproces.

De Kamer voor de Bescherming van de Maatschappij zal nagaan in welke mate de geestestoestand van de geïnterneerde is gestabiliseerd, en of hij al dan niet klaar is om terug te keren naar de maatschappij. Net zoals de strafuitvoeringsrechtbank kan de KBM beslissen om aan de geïnterneerde beperkte detentie, elektronisch toezicht of invrijheidstelling op proef toe te kennen. Als blijkt dat dit goed verloopt kan uiteindelijk beslist worden om de geïnterneerde definitief in vrijheid te stellen.

Kaderwet

Wet, door het Parlement goedgekeurd zoals alle wetten, die zich beperkt tot het omschrijven van de doelstellingen en de richting die moet worden uitgegaan bij het vastleggen van het strafbeleid, en de nadere uitwerking van de details, concrete werkwijze en procedure, evenals soms ook de namen van de benoemde leden van een adviesorgaan, ...

Kostenstaat, opstelling van: de kostenstaat is een document uit het bestuursrecht, dat te vergelijken is met een factuur aan een overheid. Kostenstaten vermelden de btw op hun totaalbedrag. Kostenstaten moeten worden ingediend bij het taxatiebureau bij de rechtbank waartoe de opdrachtgever behoort, voor het einde van het jaar waarin de opdracht is uitgevoerd, behoudens wanneer dit gebeurde in december en de termijn doorloopt tot eind januari.

Kostenstaten moeten worden opgesteld volgens het model verkrijgbaar op de website www.just.fgov.be Daar vindt u een basismodel met de minimale in te vullen rubrieken, naast specifieke en meer gedetailleerde modellen gericht op bepaalde verwante groepen van prestatieverleners

Lasthebber ad hoc

Door de bevoegde ondernemingsrechtbank aangeduide persoon (vaak een advocaat of specialist), die in de organen van een onderneming de plaats en rol van een bestuurder moet overnemen en op een objectieve wijze advies moet geven over te nemen beslissingen, wanneer de te vervangen persoon zich bevindt in een toestand van onverenigbaarheid,

tegenstelling of vermenging van belangen, zodat hij niet in staat is zijn rol te vervullen op objectieve en onafhankelijke wijze.

MaCH-applicatie

Één van de applicaties, speciaal ontwikkeld als gemeenschappelijke databank voor gerechtelijke gegevens met als doel automatisch de informatie over feiten te coderen, en om te zetten in gegevens bruikbaar voor het genereren van documenten zoals vorderingen, en voor het automatisch registreren van de gegevens nodig in CGAB. MACH moet de vele plaats- en instellingsgebonden applicaties die onderling incompatibel zijn, vervangen door een gemeenschappelijk systeem, bruikbaar voor alle gerechtelijke diensten. De applicatie moet worden uitgerold per niveau zodat de verschillende rechtbanken en diensten stap voor stap worden aangesloten. Na de griffies van de politierechtbanken is de volgende stap de aansluiting van alle correctionele rechtbanken met hun griffies en diensten.

Magistraat

Persoon die na rechtenstudies en vaak enige ervaring bij de balie, een griffie of andere gerechtelijke dienst, op basis van zijn ervaring en een leerperiode, of na een examen, lid wordt van de rechterlijke orde, en daardoor bepaalde bevoegdheden krijgt om onderzoeken te openen en te voeren naar gepleegde misdrijven, en daarbij desnoods geweld gebruiken, dwang, onderzoeksmethodes en vrijheidsberoving.

Model (van vordering of kostenstaat): Krachtens de wet verplicht standaardmodel van document, te gebruiken door resp. de opdrachtgever en de prestatieverlener.

Men mag ze personaliseren met een eigen logo en de eigen gegevens, net als qua stijl. Ze moeten worden gedownload op de eigen pc, daarmee worden ingevuld (behoudens in noodgevallen). De bladspiegel moet onmiddellijk herkenbaar blijven.

Suggesties van verbeteringen, aanvullingen en correcties kunnen worden bezorgd per mail aan het centraal bureau gerechtskosten.

Kostenstaten worden, behoudens overmacht of onbeschikbaarheid van het systeem, op digitale wijze ingediend bij het bevoegde taxatiebureau dmv de e-box app.

Om niet verloren te gaan, worden kostenstaten onmiddellijk bij ontvangst door de betrokken dienst geregistreerd in CGAB. De prestatieverlener ontvangt een mail ter bevestiging.

NICC

Nationaal Instituut voor Criminalistiek en Criminologie, bij de FOD Justitie behorende instelling van openbaar nut, die is opgericht om het onderzoek naar misdrijven te versterken dmv het ter beschikking stellen van deskundigen en laboratoria, die altijd tegen de officiële tarieven in strafzaken kunnen worden aangesteld voor het uitvoeren van deskundige onderzoeken als er vrees bestaat dat de privé-instellingen aan wie de toewijzing ook kan gebeuren, het gevraagde resultaat niet tijdig kunnen leveren of er geen specialist of speciaal benodigd materiaal voor in huis hebben.

Omzendbrief

Regelgevend instrument dat alleen rechtsgeldig en afdwingbaar is tegenover de lagere bestuurlijke overheid. Anders gezegd is het een middel om richtlijnen te geven aan ondergeschikte diensten, en in het geval van het OM, een middel van de Minister van Justitie om iemand te dwingen bepaalde eerder en elders vastgelegde regels na te leven. Omzendbrieven of circulaires zijn dwingend voor ambtenaren, maar tegenover de burger en de magistraten van de zetel zijn ze loutere inlichtingen of aanbevelingen.

Onderzoeksrechter → gerechtelijk onderzoek

De klassieke weg, gevolgd tijdens een onderzoek naar zware criminele feiten, steeds meer overvleugeld door de moderne snellere methodes.

Ondernemingsrechtbank

nieuwe benaming van de rechtbank van koophandel, die bevoegd is voor alle vormen van geschillen met en tussen bedrijven, verenigingen en ondernemingen, met inbegrip van handelspraktijken en faillissementen en andere zaken in verband met vennootschappen. Ze bestaat niet alleen uit magistraten zoals op de andere rechtbanken, maar ook uit consulaire rechters, die zijn gespecialiseerd in ondernemingsrecht. Ook hier treedt het openbaar ministerie op als dat nodig is en ook hier worden gerechtskosten gegenereerd, bv in het kader van het onderzoek naar een strafbaar feit dat aan het licht is gekomen bij e behandeling van een ondernemingsrechtelijke zaak, zoals een frauduleus faillissement.

Openbaar Ministerie (ambtshalve)

Synoniem voor de publieke partij, het geheel van de organisatie die door de wet is belast met de verdediging van de belangen van de maatschappij of samenleving, net als die van individuele slachtoffers en burgerlijke partijen. Het OM kan ambtshalve, dit is op eigen initiatief, optreden, op vordering van een onderzoeksrechter of op verzoek van de politie of een burger, en ook nog op verzoek van een andere vervolgende instantie, die wel bevoegd is, maar hulp en steun nodig heeft van een grotere en beter uitgeruste organisatie, zoals de milieu-inspectie en dergelijke.

Overtuigingsstukken

Dit begrip wordt in de gerechtelijke wereld doorgaans gebruikt voor bewijsstukken (voorwerpen of documenten) die door de politie in beslag worden genomen en ter griffie worden neergelegd.

Denk bijvoorbeeld aan een vuurwapen waarvoor de houder ervan geen geldige vergunning heeft, drugs die bij een controle worden gevonden bij een vermeend dealer, de boekhouding van een ondernemer die verdacht wordt van fraude, geld dat werd aangetroffen bij een verdachte van een overval,...

Nadat de rechter een eindvonnis (of-arrest) heeft geveld, moet aan deze overtuigingsstukken een bestemming worden gegeven: zo kan de rechter in zijn uitspraak opleggen dat het wapen verbeurd wordt verklaard, de aangetroffen drugs vernietigd moeten worden, dat de boekhouding terug aan de rechtmatige eigenaar moet worden gegeven, dat het geld verbeurd wordt verklaard,...

Plaats delict

In de strikte betekenis van het woord kan de plaats delict omschreven worden als de plaats waar een misdrijf is gepleegd. Deze term wordt in het algemeen gebruikt om aan te geven dat op die plaats sporen aanwezig zijn die verband houden met het gepleegde misdrijf. Om die reden zal de politie bij aankomst op de plaats delict het nodige doen om te vermijden dat de aanwezige sporen zouden verdwijnen of "bevuild" zouden worden, en zal er een forensisch team ter plaatse komen om de sporen/bewijzen te verzamelen en vervolgens te onderzoeken en/of te analyseren.

In de praktijk wordt deze term ook vaak gebruikt voor eventuele andere plaatsen waar sporen worden aangetroffen die (zouden kunnen) wijzen op het plegen van een strafbaar feit. Bijvoorbeeld: een vrouw werd vermoord in plaats X, maar haar lichaam werd verplaatst naar plaats Y. De plaats waar het lijk werd aangetroffen is strikt gezien niet de plaats waar het misdrijf is gepleegd, maar voor het uit te voeren sporenonderzoek zal de plaats waar het lichaam werd aangetroffen van zeer groot belang zijn. Deze plaats zal dan ook worden afgezet om de sporen veilig te stellen en de nodige forensische onderzoeken te doen.

Precursoren

De ingrediënten nodig voor het maken van drugs op basis van chemische stoffen of natuurlijke producten, waarvan het bezit ook is onderworpen aan vergunningen. Aan de gevonden precursoren kan men herkennen over welke drugs het gaat.

Procureur des Konings → opsporingsonderzoek → strafrechtelijk onderzoek

Één van de wegen gevolgd bij een onderzoek naar een misdrijf, ontdekt of opgespoord door politie of parket, dat autonoom kan worden uitgevoerd, zolang het niet nodig is beroep te doen op een onderzoeksrechter voor een bevel tot aanhouding, huiszoeking, af luisteren van telecommunicatie.

Procureur-generaal Hoofd van het OM op het niveau van een rechtsgebied (ressort), in het bijzonder ook belast met het strafbeleid in zijn rechtsgebied, en samen met zijn 4 collega's en eventueel de minister van Justitie, als College van Procureurs-generaal, wettelijk belast met het bijstaan van de minister en de regering in hun beleid.

Raad van State

Is een rechtscollege sui generis, hetgeen betekent dat dit rechtscollege geen deel uitmaakt van de rechterlijke macht (in tegenstelling tot de gewone rechtbanken en hoven), maar wel van de rechterlijke orde. Ze heeft een dubbele bevoegdheid en bestaat daarom uit twee afdelingen: de afdeling wetgeving en de afdeling bestuursrechtspraak (vroeger ook wel de afdeling administratie genoemd).

De afdeling wetgeving is bevoegd voor het verlenen van adviezen over ontwerpen en voorstellen van wet, decreet, ordonnantie en over reglementaire besluiten aan het parlement, raden en regeringen. Het onderzoek heeft enkel betrekking op het juridisch-technisch aspect en niet op de opportuniteit van het ontwerp of voorstel.

Dit houdt in dat het advies van de Raad van State – afdeling wetgeving – in hoofdzaak zal gaan over nazicht van de gebruikte terminologie, eventuele tegenstrijdigheden met andere regelgeving, leemtes,...

Een belangrijke controle is het nagaan of het voorstel of ontwerp al dan niet in strijd is met bevoegdheidsverdeling tussen de Staat, de gemeenschappen en de gewesten. In een aantal gevallen zal de vraag om advies verplicht zijn, in andere gevallen is ze dan weer niet verplicht.

De afdeling bestuursrechtspraak is bevoegd voor het schorsen en vernietigen van administratieve handelingen die in strijd zijn met de geldende regels. Het gaat hier zowel om individuele rechtshandelingen als om uitvoerende regelgeving. Tevens kan zij optreden als cassatierechter voor beroepen tegen de uitspraken van de lagere administratieve rechtscolleges.

Rechterlijke Orde – rechterlijke macht

In de Grondwet als één van de drie staatsmachten opgenomen geheel van alle hoven en rechtbanken van het gemeen recht, gaande van het Vrederecht tot het Hof van Cassatie, de bijhorende gerechtelijke diensten, waaronder de belangrijkste de parketten en de griffies zijn.

De rechterlijke macht is tevens het geheel van hoven en rechtbanken, bevoegd om zich uit te spreken over geschillen over burgerlijke en politieke rechten, tussen burgers onderling en tussen burgers en overheden die betrekking hebben op burgerlijke en politieke rechten. De rechterlijke orde is het geheel van het personeel dat de rechterlijke macht bevolkt, bestaande uit de magistraten en hun personeel.

Rechtsbijstand – BJB – pro Deo

De termen in verband met de bijstand aan particulieren met beperkte financiële middelen. Wie dit aanvraagt en bewijst een gering inkomen te hebben, kan goedkoper of gratis juridische bijstand krijgen om zich te kunnen verdedigen of op te komen voor zijn belangen met

deskundige hulp van een advocaat, maar indien nodig ook van een vertaler voor de stukken van het onderzoek, een tolk om alles te kunnen begrijpen, en een deskundige om te laten aanstellen om een onderzoek te voeren naar wetenschappelijk vast te stellen feiten.

Strafuitvoeringsrechtbank

Afdeling van de rechtbank van eerste aanleg waar wordt beslist over de modaliteiten van de uitvoering van de straf van een veroordeelde en het einde ervan. Daar hoort de voorwaardelijke invrijheidstelling bij, die nu een beslissing is van deze rechtbank is. Ze kan ook beslissingen nemen over de uitvoering van gevangenisstraffen (voorlopige invrijheidstelling met het oog op re-integratie, verlof voor sollicitaties of begrafenissen, halve vrijheid om te kunnen blijven werken, elektronisch huisarrest, uitgaansverlof, opleidingsverlof, ongestoord bezoek, medisch verlof enz...)

Uithandengeving

Een minderjarige die een strafbaar feit heeft gepleegd (vaak wordt gesproken van een "als een misdrijf omschreven feit") kan in principe niet worden vervolgd en/of veroordeeld door een strafrechter. Hij kan dus niet strafrechtelijk worden gestraft voor zijn daden, maar net zoals dit het geval is bij geesteszieken is het soms noodzakelijk om een zeker gevolg te geven aan zijn ongewenst gedrag. Hij kan dan het voorwerp uitmaken van een maatregel die wordt opgelegd door de jeugdrechter, niet met als doel hem te bestraffen, maar wel met als doel het beschermen van de maatschappij en het "heropvoeden" van die minderjarige. De maatregelen die de jeugdrechter kan opleggen zijn zeer uiteenlopend, gaande van een berisping tot het laten opsluiten in een instelling (open of gesloten).

Het is echter mogelijk dat de jeugdrechter oordeelt dat de feiten die de minderjarige heeft gepleegd dermate ernstig zijn, dat het wenselijk is dat die minderjarige toch berecht zou worden op basis van het gewone strafrecht, en dus vervolgd en veroordeeld kan worden zoals een volwassene. Dit noemt men de "uithandengeving".

Dit kan echter niet zomaar, er zijn een aantal voorwaarden waaraan voldaan moet zijn alvorens men kan overgaan tot een uithandengeving. De belangrijkste voorwaarden houden verband met de leeftijd van de dader (de jongere moet op het ogenblik van de feiten zestien jaar of ouder zijn), de feiten die de jongere heeft gepleegd (het moet gaan om zware feiten zoals aanranding van de eerbaarheid en verkrachting, doodslag, opzettelijke slagen en verwondingen met blijvende ongeschiktheid of de dood tot gevolg, foltering, diefstal met verzwarende omstandigheden, poging tot doodslag), en het gegeven dat de gewone jeugdmaatregelen niet meer voldoen.

In de praktijk zal die minderjarige hiervoor verwezen worden naar een bijzondere kamer binnen de jeugdrechtbank. Wordt hij veroordeeld tot een gevangenisstraf, dan zal hij zijn straf moeten uitzitten in de strafvleugel van het detentiecentrum voor minderjarigen. Van zodra hij meerderjarig is wordt hij overgeplaatst naar een strafinrichting voor volwassenen.

Taptolken

Een taptolk is een tolk die zich bezighoudt met het vertalen en neerschrijven van afgeluisterde telefoongesprekken (soms ook van andere communicatiemiddelen zoals bv. skype). Dit is in de praktijk een vrij moeilijke discipline aangezien de taptolk veel meer moet kunnen dan enkel het vertalen van hetgeen wordt gezegd. Zo zal hij terwijl hij het gesprek beluistert tegelijkertijd de tekst moeten vertalen, interpreteren en neerschrijven in het Nederlands.

Hij zal daarbij ook moeten letten op bijkomende informatie die uit de telefoontap kan worden afgeleid zoals bijvoorbeeld de aanwezigheid van omgevingsgeluiden (bv. spelende kinderen in de buurt, een spoorweg in de buurt, ...) de toon waarop het gesprek wordt gevoerd (er wordt geroepen of gefluisterd,...). Daarnaast is het ook aangewezen dat hij enige

achtergrondkennis heeft van de cultuur, religie, de taal die op straat wordt gesproken, ... om een juiste interpretatie te kunnen weergeven van hetgeen er tijdens het gesprek wordt gezegd.

TBS

Terbeschikkingstelling van de strafuitvoeringsrechtbank is een bijzondere veiligheidsmaatregel, die kan of moet worden opgelegd aan veroordeelden voor zedenmisdrijven en de herhaling daarvan, om hen na afloop van hun vrijheidsstraf toch te kunnen beletten opnieuw de wereld in te trekken op zoek naar slachtoffers. Het is vaak een soort gevangenisstraf van onbepaalde duur, opgelegd aan notoire recidivisten en psychopaten. (Vroeger sprak men van TBR: Terbeschikkingstelling van de regering).

Vereffenaar vennootschap/vereniging

Advocaat of specialist, aangeduid door de ondernemingsrechtbank, om een vereniging of onderneming, waarvan de activiteiten zijn stilgezet en er eventueel geen verantwoordelijken meer zijn te vinden, vrijwillig, of gerechtelijk bevolen te ontbinden en de beschikbare delen te verkopen als vergoeding van de schuldeisers, de eigenaars en zichzelf zoals beschreven voor de curator).

CONTACTGEGEVENS

1. Centraal bureau gerechtskosten:

Directoraat generaal Rechterlijke Organisatie
Directie Budget, Vereffeningen en Ondersteuningsdiensten
Dienst Gerechtskosten – centraal bureau
Waterloolaan 80

1000 Brussel.

secret.FraisJustice.Gerechtskosten@just.fgov.be

2. Taxatie- en vereffening bureaus:

TAXATIE	VEREFFENING
ANTWERPEN Rechtbank van eerste aanleg Antwerpen Taxatiebureau gerechtskosten Bolivarplaats 20 bus 1 2000 Antwerpen Telefoon: E-mail: taxatie.antwerpen@just.fgov.be	ANTWERPEN Rechtbank van eerste aanleg Antwerpen Vereffeningbureau gerechtskosten Bolivarplaats 20 bus 1 2000 Antwerpen Telefoon: E-mail: vereffening.antwerpen@just.fgov.be
OOST-VLAANDEREN - GENT Rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen Taxatiebureau gerechtskosten Opgeëistenlaan 401A 9000 Gent Telefoon: E-mail: taxatie.oost-vlaanderen@just.fgov.be	OOST-VLAANDEREN - GENT Rechtbank van eerste aanleg Oost-Vlaanderen Vereffeningbureau gerechtskosten Opgeëistenlaan 401A 9000 Gent Telefoon: E-mail: vereffening.oost-vlaanderen@just.fgov.be
WEST-VLAANDEREN - BRUGGE Rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen Taxatiebureau gerechtskosten Kazernevest 3 8000 Brugge Telefoon: E-mail: taxatie.west-vlaanderen@just.fgov.be	WEST-VLAANDEREN - BRUGGE Rechtbank van eerste aanleg West-Vlaanderen Vereffeningbureau gerechtskosten Kazernevest 3 8000 Brugge Telefoon: E-mail: vereffening.west-vlaanderen@just.fgov.be
LIMBURG - HASSELT Rechtbank van eerste aanleg Limburg Taxatiebureau gerechtskosten Parklaan 25/2 3500 Hasselt Telefoon: 011/ 37 41 81 E-mail: taxatie.limburg@just.fgov.be	LIMBURG - HASSELT Rechtbank van eerste aanleg Limburg Vereffeningbureau gerechtskosten Parklaan 25/2 3500 Hasselt Telefoon: E-mail: vereffening.limburg@just.fgov.be

<p>LEUVEN Rechtbank van eerste aanleg Leuven Taxatiebureau gerechtskosten Ferdinand Smoldersplein 5 3000 Leuven</p> <p>Telefoon:</p> <p>E-mail: taxatie.leuven@just.fgov.be</p>	<p>LEUVEN Rechtbank van eerste aanleg Leuven Vereffeningbureau gerechtskosten Ferdinand Smoldersplein 5 3000 Leuven</p> <p>Telefoon:</p> <p>E-mail: vereffening.leuven@just.fgov.be</p>
<p>BRUSSEL Nederlandstalig Rechtbank van eerste aanleg Brussel (Ned) Taxatiebureau gerechtskosten Quatre Brasstraat 13 1000 Brussel</p> <p>Telefoon: 02/552 28 70</p> <p>E-mail: taxatie.brussel@just.fgov.be</p>	<p>BRUSSEL Nederlandstalig Rechtbank van eerste aanleg Brussel (Ned) Vereffeningbureau gerechtskosten Quatre Brasstraat 13 1000 Brussel</p> <p>Telefoon:</p> <p>E-mail: vereffening.brussel@just.fgov.be</p>
<p>BRUSSEL FRANSTALIG Tribunal de première instance francophone de Bruxelles Bureau de taxation Place Poelaert 1 1000 Bruxelles</p> <p>Telefoon: 02/508.69.20</p> <p>E-mail: taxation.bruxelles@just.fgov.be</p>	<p>BRUSSEL FRANSTALIG Tribunal de première instance francophone de Bruxelles Bureau de liquidation Place Poelaert 1 1000 Bruxelles</p> <p>Telefoon:</p> <p>E-mail: liquidation.bruxelles@just.fgov.be</p>
<p>LUIK Tribunal de première instance de Liège Bureau de taxation Rue de Bruxelles 2-3 4000 Liège</p> <p>Telefoon :</p> <p>E-mail : taxation.liège@just.fgov.be</p>	<p>LUIK Tribunal de première instance de Liège Bureau de liquidation Rue de Bruxelles 2-3 4000 Liège</p> <p>Telefoon :</p> <p>E-mail : liquidation.liège@just.fgov.be</p>
<p>HENEGOUWEN - BERGEN Tribunal de première instance du Hainaut Bureau de taxation Rue de Nimy 35 7000 Mons</p> <p>Telefoon:</p> <p>E-mail: taxation.hainaut@just.fgov.be</p>	<p>HENEGOUWEN - BERGEN Tribunal de première instance du Hainaut Bureau de liquidation Rue de Nimy 35 7000 Mons</p> <p>Telefoon:</p> <p>E-mail: liquidation.hainaut@just.fgov.be</p>

<p>LUXEMBURG - AARLEN Tribunal de première instance du Luxembourg Bureau de taxation Place Schalbert, Bâtiment B 6700 Arlon</p> <p>Telefoon :</p> <p>E-mail : taxation.luxembourg@just.fgov.be</p>	<p>LUXEMBURG - AARLEN Tribunal de première instance du Luxembourg Bureau de liquidation Place Schalbert, Bâtiment B 6700 Arlon</p> <p>Telefoon :</p> <p>E-mail : liquidation.luxembourg@just.fgov.be</p>
<p>NAMEN Tribunal de première instance de Namur Bureau de taxation Place du Palais de Justice 5000 Namur</p> <p>Telefoon :</p> <p>E-mail : taxation.namur@just.fgov.be</p>	<p>NAMEN Tribunal de première instance de Namur Bureau de liquidation Place du Palais de Justice 5000 Namur</p> <p>Telefoon :</p> <p>E-mail : liquidation.namur@just.fgov.be</p>
<p>WAALS-BRABANT - NIJVEL Tribunal de première instance du Brabant-Wallon Bureau de taxation Rue de Soignies 8 1400 Nivelles</p> <p>Telefoon :</p> <p>E-mail : taxation.brabant-wallon@just.fgov.be</p>	<p>WAALS-BRABANT - NIJVEL Tribunal de première instance du Brabant-Wallon Bureau de liquidation Rue de Soignies 8 1400 Nivelles</p> <p>Telefoon :</p> <p>E-mail : liquidation.brabant-wallon@just.fgov.be</p>
<p>EUPEN Tribunal de première instance d'Eupen Bureau de taxation Rathausplatz 4 4700 Eupen</p> <p>Telefoon : 087/29.14.53</p> <p>E-mail : taxierung.eupen@just.fgov.be</p>	<p>EUPEN Tribunal de première instance de Liège Bureau de liquidation Rue de Bruxelles 2-3 4000 Liège</p> <p>Telefoon :</p> <p>E-mail : liquidation.liège@just.fgov.be</p>

FAQ

In deze rubriek kan u een aantal antwoorden terugvinden op vragen die regelmatig worden gesteld aan het centraal bureau gerechtskosten, of antwoorden die belangrijk zijn in het kader van een uniforme toepassing van de nieuwe regelgeving.

Er is getracht om de vragen/antwoorden zoveel mogelijk te groeperen naargelang het onderwerp. Dit is niet steeds evident aangezien bepaalde topics ondergebracht kunnen worden in meerdere rubrieken, of omgekeerd net niet passen binnen een specifieke rubriek.

Om uw zoektocht naar een vraag/antwoord te vergemakkelijken wordt hier een kort overzicht toegevoegd.

Het is de bedoeling om deze FAQ op regelmatige basis bij te werken en te actualiseren. Deze versie is aangepast tot en met 10 september 2020.

OVERZICHT

De goedkeuring van de prestatie.

- Wie keurt de prestatie goed als de opdracht werd gegeven door de politie?
- Wie moet de prestatie goedkeuren als een prestatieverlener is gevorderd door een rechter ten gronde bij wijze van een tussenvonnis?
- Wie moet de prestatie uitgevoerd door een takel-/stallingsbedrijf goedkeuren?

- Hoe moet de goedkeuring gebeuren van een kwartaalstaat van een takel/stallingsbedrijf?
- Wie keurt de takeling goed wanneer een voertuig in beslag wordt genomen door parket X in het kader van een dossier dat vervolgens wordt overgezonden naar parket Y ? Wie keurt de opslag goed?
- Mag de goedkeuring van een prestatie waarbij het Openbaar Ministerie de opdrachtgever is gebeuren door de secretaris?
- Wat met de kostenstaten van gerechtsdeurwaarders? Waaruit bestaat de goedkeuring?
- Mag de goedkeuring gegeven worden voor een groep van prestaties?
- Als de prestatie bestaat uit het neerleggen van een verslag, volstaat het dan dat de griffier zijn goedkeuring geeft op het ogenblik dat het verslag wordt neergelegd ter griffie?
- Is er ruimte om de “goedkeuring” met enige soepelheid te beoordelen?
- Medische rapporten – doktersverslagen. Wanneer mogen die doorgestuurd worden? Voor of na de goedkeuring?
- Wat moet er gebeuren als de politie een geneesheer aanstelt voor bloedafname inzake alcoholcontrole of drugscontrole?

De modellen.

- Hoe zit het met de goedkeuringsfiche?
- Er is sprake geweest van een model van prestatiefiche voor de tolken. Is dit model beschikbaar?
- Hoe zit het nu met de modellen?

De tarieven en eventuele supplementen.

- Mag een rouwcentrum voor het vervoer van een stoffelijk overschot een supplement aanrekenen voor een lijkwade (body-bag)?
- Welk tarief mag worden aangerekend voor het vertalen van video-opnames?
- Wat is er aan de hand met de tarieven voor prestaties tijdens de nacht en het weekend?
- Welke tarieven moeten worden aangerekend in het kader van de internering?
- Er stellen zich vaak problemen met de vertalers in verband met het al dan niet mogen toepassen van de verhoging wegens “dringend”. Wanneer mag dat?
- Wanneer komt de door de Nationale Bank en de FOD Financiën gevraagde omzendbrief in verband met de meer specifieke tarieven en de behandeling van de BTW?
- Welk tarief is van toepassing op de slotenmaker en mag hij eventuele supplementen aanrekenen?
- Wanneer een magistraat beslist een dossier vooraf te lezen om te bepalen welke delen ervan moeten worden vertaald, hoe wordt dat werk dan vergoed?
- Hoe moet de indexering voor vertaalwerk worden berekend?
- Wat kosten publicaties in het Staatsblad?

De procedure – praktische werkwijzen.

- Tussen het ogenblik waarop de politie een APO-dossier heeft afgerond en het dossier heeft doorgestuurd naar het bevoegde parket verloopt soms een zeer lange termijn waardoor de aangestelde prestatieverleners lang moeten wachten op de betaling van hun kostenstaat. Kan hieraan worden verholpen?
- Hoe kan het parket weten of een (APO-)dossier dat wordt ontvangen via de politie inderdaad betrekking heeft op een strafdossier?
- Hoe zit het met het indienen van kostenstaten van gerechtsdeurwaarders die zijn aangesteld in het kader van rechtsbijstand?

- De prestatieverlener moet zijn kostenstaat binnen 6 maanden na de uitvoering van zijn prestatie indienen bij het taxatiebureau. Deze kostenstaat moet vergezeld zijn van de goedkeuring van de opdrachtgever. Binnen welke termijn dient die opdrachtgever zijn goedkeuring te geven?
- Mag gebruik gemaakt worden van de digitale handtekening, of blijft het noodzakelijk om documenten manueel te handtekenen, in te scannen... ?
- Op welke manier kunnen getuigen hun getuigengeld bekomen?
- Hoe zit het met de betaling van de onkosten van juryleden en/of getuigen in een assisenzaak?
- Na de uitvoering van zijn opdracht moet de prestatieverlener zijn kostenstaat indienen bij het bevoegde taxatiebureau. Zijn kostenstaat moet vergezeld zijn van de originele vordering en de goedkeuring van de opdrachtgever. Is een kopie van het verslag eveneens vereist?
- Wanneer geven we te kennen aan de opdrachtgever dat er recupereerbare kosten gemaakt zijn? Op het moment dat ze zijn ingevoerd door het taxatiebureau of na de effectieve betaling? Parketten verkiezen liefst zo snel mogelijk.
- In welke mate kunnen de taxatiebureaus vragen stellen aan het centraal bureau?
- Wie zorgt er voor de tenuitvoerlegging van de kosten die nog na vonnis begroot worden?
- Waar moeten de facturen ingediend worden voor prestaties gepresteerd en ingediend in 2019?
- Waar moet de tolk zijn kostenstaat indienen?
- Waar moet de vertaler zijn kostenstaat indienen?
- Wie betaalt de gerechtskosten in strafzaken als er een provisie werd gestort door de burgerlijke partij op rekening van de griffie?
- Kan de aanstelling gebeuren door middel van een beschikking in plaats van een vordering?
- Hoe moet men te werk gaan om een takeldienst te vorderen?
- Blijft artikel 91 van het KB van toepassing?
- Blijven de tarieven van het KB van toepassing?
- Er wordt opgemerkt dat bepaalde ziekenhuizen (mogelijkerwijs) werken met een excel-bestand dat maandelijks of zelfs driemaandelijks moet worden overgezonden aan het taxatiebureau. Hoe te werk gaan? Kan dezelfde werkwijze worden toegepast bij de gezondheidscentra? Bij de wachtposten? Bij de laboratoria?
  - Wie mag de prestatie uitvoeren en wie mag die prestatie factureren?
  - **En wat met de zogenaamde centra seksueel misbruik?**

Nationaal register voor tolken/vertalers en deskundigen.

- De politie die een tolk, een vertaler of een andere deskundige wil aanstellen moet in principe gebruik maken van de tolken/vertalers/deskundigen die zijn opgenomen in één van de nationale registers. De politie heeft nog steeds geen toegang tot deze registers. Wat moeten zij in tussentijd doen?
- Mogen tolken die zich in december 2019 hebben ingeschreven voor registratie in het nationaal register, maar die nog geen eed hebben afgelegd, gevorderd worden? Mogen zij al prestaties uitvoeren?
- Kan men een gerechtsdeskundige of een vertaler/tolk die niet is opgenomen in het nationaal register voor vertalers/tolken en de gerechtsdeskundigen vorderen?
- Hoe kan de politie een rechtstreekse toegang tot het Nationaal register voor vertalers/tolken en gerechtsdeskundigen krijgen?

Gerechtskost of geen gerechtskost?

- Komen de kosten voor een prestatieverlener gemaakt in het kader van een APO-dossier dat uiteindelijk niet zal worden bezorgd aan het parket voor verdere afhandeling in aanmerking als een gerechtskost in strafzaken?
- Zijn DNA-swaps gerechtskosten? En wat wanneer de politie zelf swaps heeft moeten aankopen omdat er geen swaps meer voorhanden zijn?
- Welke kosten van de politie komen al dan niet in aanmerking als een gerechtskost in strafzaken of een gelijkgestelde kost?

- Artikel 35 van het Gerechtskostenbesluit voorziet in een lijst met kosten die niet in aanmerking komen als een gerechtskost. In die lijst is het gebruik van een zaal voor lijkschouwingen, die op basis van artikel 255, 11° van de nieuwe gemeentewet aan wetsdokers ter beschikking wordt gesteld, opgenomen. Concreet betekent dit dat kosten en uitgaven die verband houden met de plaatselijke veiligheids- en gezondheids politie ten laste zijn van de betrokken gemeente en zullen niet gezien worden als een gerechtskost in strafzaken. Zijn hierop uitzonderingen mogelijk?
- Assisen: zijn de snacks en dranken voor de opgeroepen getuigen een gerechtskost?
- Wie betaalt de vervanging van sloten die met geweld zijn geopend door een slotenmaker?
- In dossiers met kosten inzake bloedafnames alcohol en drugs zitten ook telkens kosten voor de afname-apparatuur (bloedvenules, speekseltesten, speekselanalyse-set). Wie betaalt deze kosten?
- Zijn de reiskosten (verplaatsingen en vergoedingen) van een griffier of magistraat voor een inleidende zitting of zitting van de jeugdrechtbank tijdens het weekend gerechtskosten?
- Stel: de lokale politie huurt een loods waar gerechtelijk getakelde voertuigen tijdelijk worden gestald. Kan dergelijke stallingskost beschouwd worden als een gerechtskost in strafzaken?
- Kan de huur voor een betaalterminal dat gebruikt wordt door de politie in het kader van een onmiddellijke minnelijke schikking beschouwd worden als een gerechtskost in strafzaken?

Met gerechtskosten in strafzaken gelijkgestelde kosten.

- Stel dat we te maken hebben met een burgerlijke zaak waarbij een psycholoog moet worden aangesteld onder het stelsel van rechtsbijstand.
- Wat met de tolken en vertalers in burgerlijke zaken?
- Komen de taxatiebureaus ook tussen voor de pro Deo's en familierechtbank?
- De ziekenhuizen worden heel vaak bij gedwongen opnames geconfronteerd met de het feit dat de vragende partij een arts of een familielid van de patiënt is. Wie is in dit geval de opdrachtgever?

Rogatoire opdrachten.

- Kunnen er door magistraten, die naar het buitenland moeten reizen voor een internationale rogatoire opdracht, voorschotten worden gevraagd op de reis- en verblijfskosten die ze zullen maken?
- Wie moet erin toestemmen?
- Wat met voorschotten voor kosten ter plaatse?
- Wat in dringende gevallen?
- Welke rol wordt hier gespeeld door de nieuwe bureaus?
- Hoe worden de kosten van de politie voor de internationale rogatoire commissies (IRC) en de nationale rogatoire commissies (NRC) geregeld?
- Wat als er nog iemand moet meegaan?
- Hoe worden de kosten van de politie voor de internationale rogatoire commissies (IRC) en de nationale rogatoire commissies (NRC) geregeld?

Applicaties – systemen.

- Hoe ver is de ontwikkeling gevorderd van het aangekondigde systeem voor automatische berekening van de tolktijden?
- Wat is de regeling over het vermelden van de kostencentra?
- Welke problemen zijn er nog op te lossen in CGAB?
- Het systeem van overbrenging van de recupereerbare kosten van CGAB in MaCH. Wanneer zal het GEKO-project klaar zijn?
- Wat met het bezorgen van teksten van grote omvang in beveiligde bestanden via speciale e-maildiensten?

- Krijgt het taxatiebureau geen toegang toe de MaCH-applicatie, die zeer nuttig zou zijn?

Rechtsbijstand – Pro Deo.

- Hoe verloopt de verwerking van kostenstaten als er sprake is van pro deo?
- Wie taxeert de kostenstaten die zijn opgemaakt in het kader van rechtsbijstand. Is dit het bureau Juridische Bijstand?
- Kan voor de vorderingen door het bureau juridische bijstand de advocaat die beroep doet op de bijstand van een tolk beschouwd worden als de opdrachtgever en moet hij de prestatie goedkeuren?

General Data Protection Regulation (GDPR).

- Kunnen privégegevens verwerkt in een verslag of een vertaling naar het taxatiebureau gestuurd worden?
- Is er een procedure voorzien om medische resultaten te bezorgen?
- Moet de prestatieverlener een kopie van het verslag naar het taxatiebureau sturen?

De goedkeuring van de prestatie.

Wie keurt de prestatie goed als de opdracht werd gegeven door de politie?

Het is altijd de opdrachtgever die de prestatie moet goedkeuren. Als de prestatieverlener gevorderd werd door de politie, is het dus de politie die de prestatie moet goedkeuren.

Let wel: de tussenkomst van het parket blijft in principe noodzakelijk om na te gaan of de prestatie in kwestie al dan niet een gerechtskost betreft. Enkel wanneer het gaat om een gerechtskost in strafzaken of een daarmee gelijkgestelde kost zal de prestatie vergoed worden door de FOD Justitie – gerechtskosten in strafzaken.

Wie moet de prestatie goedkeuren als een prestatieverlener is gevorderd door een rechter ten gronde bij wijze van een tussenvonnis?

Het is altijd de opdrachtgever die de prestatie moet goedkeuren, dus in casu zal het de rechter ten gronde zijn die de prestatieverlener heeft gevorderd. Het tussenvonnis geldt immers als vordering.

Let wel: hij dient enkel de prestatie goed te keuren. De begroting gebeurt door het bevoegde taxatiebureau.

Wie moet de prestatie uitgevoerd door een takel-/stallingsbedrijf goedkeuren?

Het gaat hier om een geval waarbij de gevorderde prestatie bestaat uit het uitvoeren van een actie zonder dat er een verslag volgt. Het is zoals altijd de opdrachtgever die de prestatie moet evalueren. Als er geen beslissing is tot teruggave, verkoop of vernietiging, moet het takelbedrijf de goedkeuring van de prestatie vragen aan degene die hem heeft gevorderd (het OM of de politie) die vervolgens de prestatie voor waar en echt zal moeten verklaren. In de

praktijk gebeurt dit vaak in de vorm van een kostenstaat die dan door de opdrachtgever wordt afgestempeld. Deze werkwijze is aanvaardbaar, maar er moet wel gewezen worden op het feit dat dit document enkel geldt als goedkeuring van de prestatie, en niet als de goedkeuring van de kostenstaat (dus het is geen taxatie – dit blijft de bevoegdheid van het taxatiebureau).

Wie keurt de takeling goed wanneer een voertuig in beslag wordt genomen door parket X in het kader van een dossier dat vervolgens wordt overgezonden naar parket Y ? Wie keurt de opslag goed ?

Parket X keurt de takeling goed en parket Y de opslag.

Mag de goedkeuring van een prestatie waarbij het Openbaar Ministerie de opdrachtgever is, gebeuren door de secretaris?

In het KB staat de magistraat of zijn gedelegeerde. Er is geen bezwaar dat de goedkeuring wordt gegeven door een griffier/secretaris op voorwaarde dat het gaat om een persoon die betrokken is bij het desbetreffend dossier.

Wat met de kostenstaten van gerechtsdeurwaarders? Waaruit bestaat de goedkeuring?

- Als er een vonnis is, is er geen probleem, dan geldt het vonnis als vordering.
- In burgerlijke zaken of zaken voor de ondernemingsrechtbank is het de vorderende magistraat die zijn goedkeuring moet geven per prestatie. De dagvaarding geldt als vordering.
- kwartaalstaten: deze moeten worden voorgelegd aan de procureur des Konings die de prestaties moet goedkeuren. Het principe van de kwartaalstaat blijft behouden.

Mag de goedkeuring gegeven worden voor een groep van prestaties?

Dit mag op voorwaarde dat het gaat om dezelfde opdrachtgever, en dat die opdrachtgever zijn goedkeuring geeft voor elke prestatie afzonderlijk. Als het gaat om terugvorderbare kosten moet dit in het CGAB per prestatie worden ingegeven.

Als de prestatie bestaat uit het neerleggen van een verslag, volstaat het dan dat de griffier zijn goedkeuring geeft op het ogenblik dat het verslag wordt neergelegd ter griffie?

Neen, er moet minstens worden nagegaan of het geleverde overeenkomt met het gevraagde. Het louter feit dat de deskundige een verslag heeft afgegeven ter griffie is niet voldoende.

Is er ruimte om de “goedkeuring” met enige soepelheid te beoordelen?

Voor prestaties die hebben plaatsgevonden voor 01/01/2020 is dit toegestaan. Maar vanaf 01/01/2020 moet de goedkeuring duidelijk aanwezig zijn. Bijvoorbeeld voor tolken mag op de vordering worden aangegeven dat de tolk de facto heeft gewacht van ... tot ...; en dat hij een prestatie heeft uitgevoerd van ... tot .... De handtekening moet aanwezig zijn.

Medische rapporten – doktersverslagen. Wanneer mogen die doorgestuurd worden? Voor of na de goedkeuring?

Er zijn gerechtsdeskundigen die eerst de goedkeuring willen ontvangen van de opdrachtgever alvorens het verslag te bezorgen. Kan dit?

Dit kan absoluut niet! De procedure voorziet dat de prestatieverlener zijn verslag moet bezorgen aan de opdrachtgever die dan vervolgens zijn goedkeuring moet geven. De opdrachtgever kan moeilijk iets goedkeuren wat hij niet heeft ontvangen en/of heeft gezien.

Wat moet er gebeuren als de politie een geneesheer aanstelt voor bloedafname inzake alcoholcontrole of drugscontrole?

De goedkeuring is noodzakelijk voor alle prestaties. Waar het gaat om "onmiddellijke" prestaties, waar geen verslag is gevraagd, maar een onmiddellijk te stellen handeling, kan de goedkeuring bestaan uit de aftekening van de vordering door de opdrachtgever, bv de bevoegde politieambtenaar die een arts heeft opgeroepen ter plaatse te komen voor een bloedtest bij een persoon verdacht van dronken rijden.

Diezelfde politieambtenaar zal zelf al de vordering hebben opgesteld en gemaïld of afgegeven hebben. Een papieren vordering tekent hij af met vermelding van zijn naam, titel, en de datum. Gaat het om een tolkprestatie, dan moeten ook begin- en einduur worden vermeld. Een vordering per mail wordt goedgekeurd met een nieuwe mail die melding maakt van dezelfde gegevens én de referentie van de vordering.

Is de opdrachtgever niet zelf ter plaatse, dan mag hij zijn taak delegeren aan zijn aangewezen vervanger, zoals een magistraat van de zetel aan zijn griffier, een procureur aan een substituut of secretaris en een politieofficier aan zijn ondergeschikte.

Deze regeling staat tegenover die voor deskundigen en vertalers, die hun opdracht schriftelijk uitvoeren of er een verslag over maken en hun verslag mailen naar de opdrachtgever.

De modellen.

Hoe zit het met de goedkeuringsfiche?

De zogenaamde goedkeuringsfiche komt er niet aangezien hiervoor uiteindelijk geen legale basis aanwezig is (in het ontwerp-KB was dit wel voorzien, maar in de gepubliceerde versie wordt het document "goedkeuringsfiche" niet langer vermeld).

Let wel: de opdrachtgever moet uiteraard wel de prestatie goedkeuren, alleen zal hiervoor geen typedocument worden voorzien. In elk geval moet de goedkeuring van de opdrachtgever duidelijk zijn, en de goedkeuring van de prestatie hoeft niet per se iets te zeggen over de kwaliteit van het werk. Doch bij de realisering van het project-GEKO komt er wel een goedkeuringsfiche!

Er is sprake geweest van een model van prestatiefiche voor de tolken. Is dit model beschikbaar?

De prestatiefiche die was opgesteld voor de tolken werd, in samenspraak met de beroepsverenigingen, afgevoerd. Er zal voorzien worden in een template in A4-formaat (een excel formulier) die overal op dezelfde manier gebruikt zal moeten worden. Het formulier bestaat, maar er zijn nog een aantal bugs die opgelost moeten worden. Van zodra dit probleem is opgelost zal het formulier ter beschikking worden gesteld. In afwachting hiervan mogen eigen formulieren worden gebruikt die weliswaar alle nodige elementen moeten bevatten.

De volgende werkwijze is van toepassing:

Op de vordering wordt de wacht- en prestatietijd ingevuld die wordt voorgelegd aan de opdrachtgever of zijn gedelegeerde, die de opdracht voor waar en echt verklaard. De scan van de kostenstaat, met in chronologische volgorde alle prestaties in heel België inzake gerechtskosten in strafzaken en hun tarifiering, én de scan van alle ingevulde vorderingen, worden gestuurd naar het taxatiebureau van de verblijfplaats van de tolk.

Dit systeem is geldt niet voor vertalers! Dit is eventueel wel mogelijk in een verder stadium.

Is het nuttig om in documenten/templates te voorzien voor de gerechtsdeurwaarders?

Alle voorstellen zijn welkom!

In elk geval moeten steeds alle minimumgegevens vermeld worden. Als er gewerkt wordt met een eigen boekhoudsysteem dat niet deze minimumgegevens bevat, moeten de gerechtsdeurwaarders deze minimumgegevens zelf toevoegen.

Hoe zit het nu met de modellen?

Het MB dat de verschillende modellen heeft ingevoerd, is van 25/2/20 en er zijn modellen bijgevoegd van een standaardvordering en een standaardkostenstaat. Het zijn algemene modellen waarin de minimum op te nemen gegevens staan vermeld, en waarbij de mogelijkheid wordt geboden om verdere elementen op te nemen.

Er werden voor de diverse beroepsgroepen afzonderlijke vorderingsmodellen en kostenstaten opgesteld (deze zijn toegevoegd aan dit kwaliteitshandboek), maar zijn niet bij het MB opgenomen. Ze voldoen aan de minimumvereisten en mogen dus worden gebruikt. Het is de bedoeling om deze modellen te promoten bij de magistraten. Ze zullen zeker ook aan bod komen in de opleiding die door het IGO zal worden verzorgd. Deze modellen zullen compatibel zijn met het MaCH-systeem.

De tarieven en eventuele supplementen.

Mag een rouwcentrum voor het vervoer van een stoffelijk overschot een supplement aanrekenen voor een lijkwade (body-bag)?

In het tariefbesluit (KB 28/12/1950 – indexering MO 131/7) wordt in een forfaitair bedrag van 125,67 euro voorzien voor het vervoer van stoffelijke overschotten. Daarnaast wordt ook een bijkomende kilometervergoeding van 1,24 euro toegestaan per kilometer vanaf 16 kilometer. In andere supplementen wordt niet voorzien.

Voor het vervoer van een stoffelijk overschot mag geen supplement worden aangerekend voor een lijkwade (body-bag). Het vervoer van een stoffelijk overschot impliceert dat het lijk met respect wordt behandeld, en dus op een respectvolle manier wordt “verpakt” en vervoerd. Het betreft met andere woorden een kost die inherent is aan de opdracht, en bijgevolg vervat zit in het forfaitair bedrag.

Welk tarief mag worden aangerekend voor het vertalen van video-opnames?

Voor het vertalen van video-opnames wordt geen specifiek tarief voorzien, maar aangezien dit vergelijkbaar is met het vertalen van een telefoongesprek, mag de regeling voor de zogenaamde “taptolken” naar analogie worden toegepast.

In het KB van 22/12/2016 tot vaststelling van het tarief voor prestaties van vertalers en tolken in strafzaken op vordering van de gerechtelijke overheden wordt uitdrukkelijk gesteld dat onder telefoontapvertalen wordt verstaan het vertalen vanuit een mondelinge tekst in de brontaal naar een schriftelijke tekst in de doeltaal. Bij het vertalen van een video-opname is aan deze omschrijving voldaan.

Het tarief dat door de zogenaamde “taptolken” mag worden aangerekend werd al eerder besproken in dit kwaliteitshandboek.

Wat is er aan de hand met de tarieven voor prestaties tijdens de nacht en het weekend?

Momenteel stelt er zich een juridisch probleem aangezien er eigenlijk geen legale basis bestaat voor een verhoging van het tarief voor nacht- en weekendprestaties (ingevolge de vernietiging van een KB). Het is de bedoeling om dit zo snel mogelijk te corrigeren zodat er opnieuw een legale basis voorhanden zou zijn. In afwachting van deze correctie is het toegestaan om de tariefverhogingen voor nacht- en weekendprestaties verder toe te passen.

Welke tarieven moeten worden aangerekend in het kader van de internering?

Voor prestaties geleverd op basis van de wet van 5 mei 2014 betreffende de internering gelden de toepasselijke RIZIV-tarieven. Deze tarieven worden jaarlijks geïndexeerd en gepubliceerd door het RIZIV (nomenclatuurnummer 109631, en is terug te vinden op het internet).

Bovendien worden deze RIZIV-tarieven ook in de jaarlijkse omzendbrief inzake de indexering van de tarieven die gelden voor gerechtskosten in strafzaken en de daarmee gelijkgestelde kosten opgenomen (momenteel omzendbrief 131/7 d.d. 31/01/2020).

Er stellen zich vaak problemen met de vertalers in verband met het al dan niet mogen toepassen van de verhoging wegens “dringend”. Wanneer mag dat?

De term “dringend” vermelden op de vordering van vertalers heeft geen zin en geen tarifaire waarde. De dringendheid kan alleen worden afgeleid uit de verhouding tussen het aantal vertaalde woorden en de tijd die daarvoor werd gegeven. De nodige tijd zelf manipuleren door bv. pas te starten net voor de vervaldag, is niet toegelaten. Zie hiervoor in het specifieke kwaliteitshandboek voor vertalers en tolken.

Op vrij korte termijn zal een evaluatie volgen van het tariefbesluit voor tolken en vertalers en zullen er aanpassingen worden aangebracht. Mogelijks zouden die aanpassingen ook betrekking kunnen hebben op de invulling van het begrip “dringend of urgent”. Als er regelmatig weigeringen zijn omwille van deze regel moet dit gemeld worden aan het centraal bureau.

Wanneer komt de door de Nationale Bank en de FOD Financiën gevraagde omzendbrief in verband met de meer specifieke tarieven en de behandeling van de BTW?

Deze is bijna klaar, vermoedelijk zal hij verspreid worden in mei. Het zou gaan om een automatisch systeem dat onmiddellijk gebruikt kan worden door de politie of het parket. De facturatie gebeurt door het centraal bureau.

Welk tarief is van toepassing op de slotenmaker en mag hij eventuele supplementen aanrekenen?

Het KB van 28/12/1950 voorziet in een forfaitair bedrag voor het openen van een deur of slot.

Op basis van de huidige index (omzendbrief 131/7) bedraagt dit forfait momenteel 62,83 euro voor het openen van het slot, en voor de verplaatsing mag een kilometervergoeding worden aangerekend van 0,5555 euro per gereden kilometer (waarvan het bewijs moet worden geleverd).

Een verhoging van het tarief voor prestaties die verricht zijn tijdens de nacht of in het weekend mag worden aangerekend, ondanks het feit dat hiervoor momenteel geen wettelijke basis bestaat. Het is de bedoeling om dit binnen korte termijn te repareren. Dus momenteel mag een dubbel tarief worden aangerekend voor nachtprestaties (tussen 22 u en 6 u) en prestaties uitgevoerd op een zon- of feestdag. Voor een prestatie uitgevoerd op een zaterdag mag 150% worden aangerekend. Let wel: dit geldt niet voor de kilometervergoeding.

In bepaalde gevallen heeft de slotenmaker voor het openen van sommige sloten speciaal gereedschap nodig dat nadien niet meer bruikbaar is, waardoor de prestatie niet met dit forfait wordt gedekt. Ingeval het openen van een slot meer gereedschap vereist dan in normale omstandigheden, dan mag dit bijkomend gefactureerd worden, op voorwaarde evenwel dat de opdrachtgever kan vaststellen dat deze bijkomende gereedschappen noodzakelijk zijn voor het uitvoeren van de gevraagde prestatie, en ook daadwerkelijk werden ingezet. Bovendien moet de slotenmaker in dergelijk geval ook bewijzen wat de effectieve kost bedraagt van dit gereedschap, en mag hij ook enkel dit bedrag in rekening brengen. Hij mag in geen geval zelf een forfait hiervoor bepalen. Het moet in elk geval gaan om een uitzonderlijke situatie, en mag geenszins een "gewoonte" worden.

Rekening houden met de moeilijkheidsgraad is echter niet aan de orde, aangezien dit is opgenomen in het berekende forfait (als het openen van een slot eenvoudig is, wat toch voor het merendeel van de prestaties het geval is, wordt ook geen lager bedrag toegekend. Het ene compenseert met het andere).

Dezelfde oplossing is van toepassing in geval van inbeuken van de deur bij een huiszoeking.

Wanneer een magistraat beslist een dossier vooraf te doen lezen om te bepalen welke delen ervan moeten worden vertaald, hoe wordt dat werk dan vergoed?

De magistraat moet een maximaal aantal uren vaststellen om dat werk uit te voeren. Die prestatie (vooraf lezen) wordt verrekend als vertolkingsuren.

Hoe moet de indexering voor vertaalwerk worden berekend?

Indexatie voor 2018 (basis 2015) : $0,081 \times 1,9\% = 0,082539$ (afgerond op 0,083)

Indexatie voor 2019 (basis 2018) : $0,083 \times 2,21\% = 0,084834$ (afgerond op 0,085)

Indexatie voor 2020 (basis 2019) : $0,084834 \times 0,70\% = 0,085428$ (afgerond op 0,085)

Het bedrag van de indexatie voor 2020 blijft hetzelfde als in 2019.

Wat kosten publicaties in het Staatsblad?

De publicatie van de vonnissen van de ondernemingsrechtbanken in het Belgisch Staatsblad zijn gratis.

Hoe zit het met de kosten voor publicatie in kranten e.d. ?

Blijkbaar zijn er mediahuizen die enorme bedragen aanrekenen voor de publicatie in een krant stellende dat zij de gewone marktprijzen hanteren.
→ Dit zal bekeken worden. Wordt dus vervolgd.

De procedure – praktische werkwijzen.

Tussen het ogenblik waarop de politie een APO-dossier heeft afgerond en het dossier heeft doorgestuurd naar het bevoegde parket verloopt soms een zeer lange termijn waardoor de aangestelde prestatieverleners lang moeten wachten op de betaling van hun kostenstaat. Kan hieraan worden verholpen?

Dit is afhankelijk van het type prestatieverlener.

- voor de tolken is er geen probleem. Tolkkosten worden altijd beschouwd als een gerechtskost in strafzaken, en bijgevolg is het niet noodzakelijk dat het parket bevestigt dat de prestatie kadert in een strafonderzoek of gezien kan worden als een gelijkgestelde kost. Tolken maken dus gebruik van de voor hen normale procedure: zij dienen maandelijks hun kostenstaten in bij het bevoegde taxatiebureau, vergezeld van een prestatiefiche waarop de geleverde prestaties chronologisch worden vermeld en waarop de opdrachtgever (veelal de politie) bevestigt dat de prestatie werd uitgevoerd. Het bevoegde taxatiebureau is het bureau van het domicilieadres van de tolk, ongeacht dus waar die tolk zijn prestatie heeft uitgevoerd.

- voor vertalers en deskundigen: hun prestaties moeten het APO-dossier volgen tot wanneer het dossier is overgemaakt aan het parket. Dit is noodzakelijk omdat het parket moet bevestigen dat de geleverde prestatie inderdaad kadert in een strafdossier, of dat het gaat om een gelijkgestelde kost. Om te vermijden dat er misbruik wordt gemaakt van het budget van de FOD Justitie – gerechtskosten in strafzaken, is het dus noodzakelijk dat, alvorens de prestatieverlener vergoed wordt, kan worden geverifieerd dat de gemaakte kosten voldoen aan de voorwaarden om beschouwd te worden als een gerechtskost in strafzaken of een daarmee gelijkgestelde kost.

Hoe kan het parket weten of een (APO-)dossier dat wordt ontvangen via de politie inderdaad betrekking heeft op een strafdossier?

Deze vaststelling kan eenvoudig gebeuren op basis van het notitienummer. Alle dossiers met een notitienummer moeten worden aanvaard als zijnde een strafdossier waarvoor de kosten voor de aanstelling van een deskundige beschouwd worden als een gerechtskost in strafzaken.

Hoe zit het met het indienen van kostenstaten van gerechtsdeurwaarders die zijn aangesteld in het kader van rechtsbijstand?

Deze gerechtsdeurwaarders mogen een verzamelstaat indienen bij het bevoegde taxatiebureau, met bewijs van aanwijzing als pro-deo. Voor het overige geldt de gewone procedure. Daarna controleert FOD Financiën of deze bedragen kunnen worden teruggevorderd.

De prestatieverlener moet zijn kostenstaat binnen 6 maanden na de uitvoering van zijn prestatie indienen bij het taxatiebureau. Deze kostenstaat moet vergezeld zijn van de goedkeuring van de opdrachtgever. Binnen welke termijn dient die opdrachtgever zijn goedkeuring te geven?

Een termijn wordt nergens uitdrukkelijk vermeld, maar het spreekt voor zich dat de opdrachtgever zijn goedkeuring moet geven binnen een redelijke termijn waarbij hij rekening houdt met het gegeven dat de prestatieverlener slechts over 6 maanden beschikt om zijn kostenstaat in te dienen. Sommige gerechtelijke instanties hebben een interne richtlijn opgesteld die hieromtrent een termijn vastlegt. In de meeste gevallen zouden 48 uren tot 8 dagen, afhankelijk van de hoeveelheid te lezen tekst en van de tijd die de vertaling heeft gekost.

Mag gebruik gemaakt worden van de digitale handtekening, of blijft het noodzakelijk om documenten manueel te handtekenen, in te scannen... ?

Een digitale handtekening (via de EID-kaart) heeft dezelfde waarde als een manuele handtekening. Ze mag dus worden gebruikt.

Op welke manier kunnen getuigen hun getuigengeld bekomen?

Na afloop van de prestatie verzamelt de griffier alle nodige stukken en, in tegenstelling tot het verleden waar zij zelf de nodige gegevens invoerden in het CGAB, bezorgt de griffier deze stukken aan het bevoegde taxatiebureau dat vervolgens de gegevens zal invoeren in CGAB. De te verzamelen stukken zijn in principe de vordering/oproeping van de getuige, de goedkeuring van de opdrachtgever en een overzicht van de gegevens van de getuige die noodzakelijk zijn om het bedrag te kunnen bepalen en de betaling te kunnen doen (zoals de identificatie van de getuige, zijn rekeningnummer, de afstand van zijn woonplaats naar de rechtbank...).

In de praktijk wordt echter ook aanvaard dat de griffier de eindafrekening maakt per persoon waarop alle essentiële gegevens worden vermeld, de prestatie voor waar en echt verklaard op datzelfde document en het bezorgt aan het taxatiebureau voor de invoering ervan in het CGAB.

In elk geval is het dus niet de getuige die rechtstreeks een kostenstaat moet indienen bij het taxatiebureau.

Hoe zit het met de betaling van de onkosten van juryleden en/of getuigen in een assisenzaak?

Het principe is altijd hetzelfde: het jurylid of de getuige is gevorderd door een opdrachtgever; het jurylid of de getuige moet aanwezig zijn en zijn aanwezigheid moet worden goedgekeurd door degene die hem heeft gevorderd. Het is de griffie van het Hof van Assisen dat na afloop alle nodige stukken verzamelt en deze stukken bezorgt aan het taxatiebureau met het oog op het uitbetalen van de voorziene vergoedingen. Het is niet de taak van de medewerkers van het taxatiebureau om zelf de nodige stukken te bemachtigen.

Na de uitvoering van zijn opdracht moet de prestatieverlener zijn kostenstaat indienen bij het bevoegde taxatiebureau. Zijn kostenstaat moet vergezeld zijn van de originele vordering en de goedkeuring van de opdrachtgever. Is een kopie van het verslag eveneens vereist?

Dit is inderdaad altijd noodzakelijk, behalve in 5 gevallen opgesomd in de wet. maar in vaak blijft dit echter wel noodzakelijk.

Het taxatiebureau moet kunnen controleren of de prestatieverlener de correcte tarieven heeft toegepast. Om haar taak goed te kunnen uitvoeren kan het noodzakelijk zijn om een kopie van het verslag in haar bezit te hebben. Als de vordering voldoende gedetailleerd is, en zo werd overgenomen in de kostenstaat en werd goedgekeurd door opdrachtgever, is het verslag

niet echt nodig. In geval van twijfel echter kan de medewerker van het taxatiebureau het verslag opvragen.

Er moet in elk geval rekening gehouden worden met de aard van de informatie die het verslag is opgenomen. Medische gegevens bv kunnen niet via de gewone mail verstuurd worden. Het kwaliteitshandboek bevat de 5 uitzonderingen voor de gevallen waar de informatie als vertrouwelijk wordt beschouwd.

Wanneer geven we te kennen aan de opdrachtgever dat er recupereerbare kosten gemaakt zijn? Op het moment dat ze zijn ingevoerd door het taxatiebureau of na de effectieve betaling? Parketten verkiezen liefst zo snel mogelijk.

Dit gebeurt d.m.v. een digitale verzending na goedkeuring van de vereffenaar. Het is immers pas vanaf het ogenblik dat de vereffenaar groen licht heeft gegeven, dat er zekerheid bestaat omtrent het definitief goedgekeurde bedrag.

In welke mate kunnen de taxatiebureaus vragen stellen aan het centraal bureau?

Het is de bedoeling dat de taxatiebureaus in eerste instantie zelf op zoek gaan naar een antwoord. De Franstalige taxatiebureaus hebben zelf een gemeenschappelijk forum via e-mail opgestart waarop ze overleg plegen over welbepaalde problemen. Door die interactie wordt gezocht naar consensus en oplossing. De medewerkers van het centraal bureau worden in cc gezet, en kunnen dus indien nodig tussenkomen met eigen opmerkingen en suggesties. Ook de Nederlandstalige bureaus zouden inmiddels gestart zijn met eenzelfde systeem.

Bovendien zijn er vanaf binnenkort de maandelijkse vergaderingen waar vragen op een gecoördineerde wijze beantwoord zullen worden.

De arrondissementale bureaus mogen het centraal bureau gerechtskosten vragen stellen met betrekking tot de interpretatie van de wetgeving, de te volgen procedure, de toepasselijke tarieven en het toepassingsgebied. Er moet echter wel worden opgemerkt dat er enkel in algemene bewoordingen vragen gesteld kunnen worden, en dat het centraal bureau ook in algemene bewoordingen zal antwoorden. Concreet betekent dit dat de vragen in geen geval enige link mogen hebben met een persoonlijk dossier waarbij de betrokken prestatieverlener identificeerbaar is. Dit is van zeer groot belang voor het geval dat de betrokken prestatieverlener beroep zou aantekenen bij de directeur-generaal van het DGRO. Meer bepaald moet worden vermeden dat de beslissing in beroep vernietigd zou worden door de Raad van State wegens schending van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur – en in het bijzonder dan wegens de schending van onpartijdigheid.

De taxatiebureaus houden wekelijkse overlegvergaderingen per videofoon, waar het centraal bureau en het Brussels bureau van de andere taal bij worden betrokken.

Wie zorgt er voor de tenuitvoerlegging van de kosten die nog na vonnis begroot worden?

De kosten die later aankomen voor begroting, worden nog behandeld door het taxatiebureau en bij het dossier gevoegd.

Ze worden nagestuurd aan het parket/de griffie dat ze samenvoegt met wat het al heeft gekregen.

Waar moeten de facturen ingediend worden voor prestaties gepresteerd en ingediend in 2019?

Deze kosten blijven in het oude systeem. Een aanvulling van de provisie blijft nog mogelijk tot de budgettaire beschikbaarheid is uitgeput. Het taxatiebureau neemt enkel de “oude diensten uit 2019” over als het personeel van die dienst nu in het taxatiebureau aanwezig is. Voorts wordt hiervoor verwezen naar de omzendbrief nr. 275 en haar aanvulling.

Waar moet de tolk zijn kostenstaat indienen ?

Als hij een kostenstaat heeft met datum 2020 waarvoor de uitgevoerde prestatie ook in 2020 was, en deze prestatie reeds een goedkeuring kreeg van de opdrachtgever, kan hij deze kostenstaat doormailen (samen met het goedkeuringsdocument van de opdrachtgever) naar het taxatiebureau van het gerechtelijk arrondissement waarin hij woont. Hij kan dus al zijn kostenstaten met prestaties over heel België voor 2020 inzake gerechtskosten in strafzaken sturen naar het mailadres van het arrondissementele **taxatiebureau van zijn woonplaats**. Dit taxatiebureau is meestal gevestigd in lokalen bij de rechtbank van eerste aanleg.

Waar moet de vertaler zijn kostenstaat indienen?

Als de vertaler een schriftelijke vertalingsopdracht uitvoerde, dient het resultaat van zijn vertaling te worden bezorgd aan de jurisdictie die hem de opdracht gaf. Na goedkeuring van het resultaat van de vertaalopdracht door de opdrachtgever, kan de vertaler dan de kostenstaat apart scannen, de vordering apart, de prestatie apart en de goedkeuring apart scannen en doormailen naar het **taxatiebureau van het arrondissement van de jurisdictie waarvoor u de opdracht uitvoerde**.

Wie betaalt de gerechtskosten in strafzaken als er een provisie werd gestort door de burgerlijke partij op rekening van de griffie?

De gerechtskosten worden steeds door het bureau gerechtskosten betaald.

Twee situaties kunnen ontstaan:

- ▶ De burgerlijke partij vraagt een inbreng en het parket onderzoekt de kwestie, al of niet middels expertise of tolken, en beslist te seponeren. Gerechtskosten komt niet tussen, de burgerlijke partijen betalen via de provisie.
- ▶ De zaak wordt niet geseponereerd en de onderzoeksrechter doet verder onderzoek ten behoeve van de zaak die volgt. In dit geval zijn de kostenstaten sowieso gerechtskosten en worden na goedkeuring getaxeerd en nadien uitbetaald. De provisie wordt teruggestort na het vonnis naar de burgerlijke partij.

Kan de aanstelling gebeuren door middel van een beschikking in plaats van een vordering?

De term “beschikking” kan eveneens worden gebruikt. Een beschikking of vonnis geldt als vordering. Het is zelfs mogelijk een vordering op te nemen in een beschikking of vonnis.

Hoe moet men te werk gaan om een takeldienst te vorderen?

In principe zullen de magistraten, politiediensten en gerechtsdeskundigen uit de erkende firma's de takeldienst aanstellen die het dichtst is gelegen bij de plaats van tussenkomst. Alleszins komt het aan elke procureur des Konings toe om, in functie van de omstandigheden van zijn gerechtelijk arrondissement, de praktische richtlijnen hiertoe uit te vaardigen.

De lijst van erkende takeldiensten per gerechtelijk arrondissement staat op de website van het openbaar ministerie: <https://www.om-mp.be/nl/beleid-beheer/coiv/voertuigen-takeldiensten>.

Blijft artikel 91 van het KB van toepassing ?

In het uitvoeringsKB zijn:

1. een handvol bepalingen verhuisd naar het Wetboek van Strafvordering,
2. hebben we er een aantal laten staan, die duidelijk behouden moesten blijven en later als laatsten zouden worden vervangen zodat het oude KB eindelijk zou verdwijnen (dit kan alleen in samenwerking met Financiën), en
3. een aantal zijn opgeheven omdat ze van geen nut meer zijn, of impliciet wel nog van kracht blijven, tot ze uitdrukkelijk worden vervangen.

De kwestie is nu geregeld dankzij de wederinvoering van art. 91 in het KB van 1950 (zie het BS van 4/9/20), en als dit op niet al te lange termijn verdwijnt, zal art. 91 gewoon verplaatst worden naar het nieuwe KB. Het KB van wederinvoer bepaalt geen uitzondering op de regel dat een wet geen terugwerkende kracht mag hebben.

Blijven de tarieven van het KB van toepassing?

De bijlagen van het KB van 1950 blijven bestaan, en de belangrijkste daarvan is de tarieflijst, die nog steeds, in geïndexeerde vorm, bestaat, en die eigenlijk nooit zal moeten worden vervangen omdat de indexering jaarlijks de bevestiging inhoudt van de wil deze lijst te behouden. De bedoeling hiermee is bij de laatste ingreep in het oud KB, waarmee het ook zal worden opgeheven, de tarieflijst formeel bijlage van het nieuwe KB te maken. Op dat moment zullen alle tarieven in aparte besluiten staan en kan de tarieflijst worden herleid tot wat ze al is: een praktische samenvatting van de tariefbesluiten, die het instrument is dat de indexering tot uiting brengt. Daarom moet op hetzelfde moment ook de inhoud van art. 91 worden overgebracht naar een tariefbesluit.

Deze werkwijze zal duidelijk aantonen dat het altijd de bedoeling is geweest alle bestaande tarieven te laten bestaan, in hun bestaande vorm of anders.

Er wordt opgemerkt dat bepaalde ziekenhuizen (mogelijkerwijs) werken met een excel-bestand dat maandelijks of zelfs driemaandelijks moet worden overgezonden aan het taxatiebureau. Hoe te werk gaan? Kan dezelfde werkwijze worden toegepast bij de gezondheidscentra? Bij de wachtposten? Bij de laboratoria?

Hiervoor werd een regeling getroffen met de ziekenhuizen.

Het gaat hier specifiek om de gevallen waarbij bloed, speeksel of urine wordt afgenomen om daarin alcohol, drugs of andere verboden substanties te zoeken. Voor dergelijke prestaties zijn er tarieven voorzien.

➤ Wie mag de prestatie uitvoeren en wie mag die prestatie factureren?

De artsen die de prestatie uitvoeren kunnen een verschillend statuut hebben (werknemer, zelfstandige die een kabinet heeft binnen een ziekenhuis, stagairs, studenten...). Deze afzonderlijke artsen zijn vaak niet persoonlijk opgenomen in het nationaal register van gerechtsdeskundigen.

Oplossing: de meest voor de hand liggende oplossing is dat het ziekenhuis beschouwd wordt als de prestatieverlener, en dat het (omdat het wel is opgenomen in het nationaal register) zelf een kostenstaat opmaakt waarbij de gegevens van de uitvoerende arts en diens statuut worden opgenomen. Het betrokken taxatiebureau begroot de kostenstaat, en na groen licht van het vereffeningsbureau wordt het getaxeerde

bedrag betaald aan het ziekenhuis. Het is het ziekenhuis dat vervolgens op haar beurt zorgt voor de betaling van de prestatie aan de arts die de prestatie heeft uitgevoerd.

In zeer veel gevallen zal zo'n ziekenhuis te maken hebben met een groot aantal kostenstaten, en is het om praktische redenen opportuun om niet elke kostenstaat afzonderlijk te bezorgen aan het bevoegde taxatiebureau. Er werd overeengekomen dat het ziekenhuis een Excel lijst van alle prestaties per maand mag bezorgen aan het bevoegde taxatiebureau.

Let wel, het gaat hierbij niet om één gezamenlijke kostenstaat voor alle prestaties, maar wel om een lijst met de opsomming van alle afzonderlijke kostenstaten die per presterende arts werden opgemaakt. Bovendien is dit verblijvend en dus zeker geen verplichting.

Dit principe kan ook worden uitgebreid naar andere beroepsgroepen. We denken hierbij in het bijzonder aan de labo's.

➤ **En wat met de zogenaamde centra seksueel misbruik?**

De hier ontvangen opdrachten moeten gewoonlijk worden uitgevoerd door een psycholoog en/of een psychiater.

Deze psychologen/psychiaters worden persoonlijk gevorderd door de opdrachtgever, en zij moeten opgenomen zijn in het nationaal register van gerechtsdeskundigen. Delegatie blijft mogelijk mits dit werd toegestaan door de opdrachtgever. Bijvoorbeeld: de aangestelde psychiater heeft de toelating van de opdrachtgever om zich te laten bijstaan door een psycholoog die bepaalde testen zal uitvoeren en analyseren. In dergelijk geval mag de psycholoog geen eigen kostenstaat opmaken, maar zal zijn aandeel onderdeel uitmaken van de kostenstaat van de aangestelde psychiater.

Nationaal register voor tolken/vertalers en deskundigen.

De politie die een tolk, een vertaler of een andere deskundige wil aanstellen moet in principe gebruik maken van de tolken/vertalers/deskundigen die zijn opgenomen in één van de nationale registers. De politie heeft nog steeds geen toegang tot deze registers. Wat moeten zij in tussentijd doen?

Het is de bedoeling dat de politiediensten een webservice creëren die gelinkt wordt met de databank van de nationale registers. Dit had in orde moeten komen in mei dit jaar, maar we moeten nog steeds wachten.

Er kan momenteel gesteund worden op de in artikel 555/15 Ger.W. voorziene uitzonderingen die toelaten om een prestatieverlener te vorderen die (nog) niet is opgenomen in het nationaal register. De eerste maanden is deze mogelijkheid nog soepel beoordeeld, maar vanaf begin juli 2020 was het de bedoeling om de uitzonderingen restrictief te interpreteren.

Er zal voorts ook nog werk gemaakt worden om een lijst te maken van alle beëdigde prestatieverleners (tolken/vertalers/deskundigen) die gepubliceerd zal worden en terug te vinden zal zijn op het intranet via de gewone zoekmachines of ter beschikking wordt gesteld aan de politie of het Bureau Juridische Bijstand.

Aan de politiediensten werd inmiddels een lijst bezorgd van de vertalers en tolken die mogen worden opgeroepen. Het probleem dat zich hierbij stelt is dat uit de lijst niet kan worden opgemaakt of een bepaalde vertaler/tolk al dan niet werd geschorst of geschrapt.

Oplossing: er zal een wekelijkse rapportering volgen van alle vertalers/tolken die werden geschrappt (dus niet in geval van een schorsing).

Mogen tolken die zich in december 2019 hebben ingeschreven voor registratie in het nationaal register, maar die nog geen eed hebben afgelegd, gevorderd worden? Mogen zij al prestaties uitvoeren?

Er werden meer dan 1000 nieuwe inschrijvingen ontvangen en het zal dus nog maanden duren vooraleer alle formaliteiten zijn afgerond.

Op dit ogenblik moet de regelgeving nog niet te restrictief worden toegepast. Is de tolk ingeschreven, dan kan gewoon toepassing gemaakt worden van artikel 555/15 van het Gerechtelijk Wetboek.

Sinds 1 juli is het wel de bedoeling om de regelgeving hieromtrent correct toe te passen.

Kan men een gerechtsdeskundige of een vertaler/tolk die niet is opgenomen in het nationaal register voor vertalers/tolken en de gerechtsdeskundigen vorderen?

Dit kan mits het gaat om een uitzonderlijke situatie, en mits motivering waarbij wordt uiteengezet waarom men heeft moeten kiezen voor een vertaler/tolk of gerechtsdeskundige die niet is opgenomen in één van deze registers. De motivering moet worden bezorgd aan de dienst van het nationaal register op het volgende e-mailadres:

- ▶ Voor de gerechtsdeskundigen : NRGD-RNEJ@just.fgov.be
- ▶ Voor de vertalers/tolken : NRBVT-RNTIJ@just.fgov.be

Deze aangelegenheid wordt geregeld in artikel 555/15 van het Gerechtelijk Wetboek.

Hoe kan de politie een rechtstreekse toegang tot het Nationaal register voor vertalers/tolken en gerechtsdeskundigen krijgen?

Het Nationaal register voor vertalers/tolken en gerechtsdeskundigen werd in een eerste fase opengesteld voor de medewerkers van justitie.

In een tweede fase volgt de openstelling voor onze partners. De analyse voor deze tweede fase is opgestart en vergt ICT-ontwikkelingen zowel langs de kant van justitie als langs de kant van politie. Momenteel kunnen wij geen timing communiceren over de lancering van deze online toepassing die zal toelaten om opzoekingen te doen in het nationaal register.

In afwachting van een online toepassing zal de FOD Justitie aan de Politie een lijst overmaken van het Nationaal register.

Gerechtskost of geen gerechtskost?

Komen de kosten voor een prestatieverlener gemaakt in het kader van een APO-dossier dat uiteindelijk niet zal worden bezorgd aan het parket voor verdere afhandeling in aanmerking als een gerechtskost in strafzaken?

Neen. Dergelijke kosten moeten gezien worden als een werkingskost voor de politiedienst. Één uitzondering: de aanstelling van een tolk wordt in beginsel altijd geacht een gerechtskost in strafzaken te zijn, omdat dit specifieke recht behoort tot de fundamentele mensenrechten die een eerlijk proces moeten garanderen.

Zijn DNA-swaps gerechtskosten? En wat wanneer de politie zelf swaps heeft moeten aankopen omdat er geen swaps meer voorhanden zijn?

In principe niet, aangezien deze swaps worden aangekocht door ons via overheidsopdrachten.

Als de politie zelf swaps heeft moeten aankopen, mogen deze worden aangerekend als een gerechtskost.

Let wel: de politie moet een duidelijk bewijs leveren dat de swaps in kwestie inderdaad zelf werden aangekocht. Er moet minstens zekerheid bestaan over de herkomst, en in geen geval mag het gaan om swaps die werden geleverd op basis van de overheidsaankoop. Deze kostenstaten moeten bezorgd worden aan het centraal bureau te Brussel aangezien hier de nodige controle kan gebeuren.

Welke kosten van de politie komen al dan niet in aanmerking als een gerechtskost in strafzaken of een gelijkgestelde kost?

In 2019 werden de ambtenaren van het Veiligheidskorps van de FOD Justitie overgeplaatst naar de Directie Algemene Beveiliging (DAB) binnen de federale politie. Deze overdracht impliceerde eveneens de overdracht van de middelen.

Dit heeft tot gevolg dat heel wat kosten die voorheen beschouwd werden als zijnde een gerechtskost vandaag niet langer betaald zullen worden door de dienst gerechtskosten. Deze kosten worden beschouwd als werkingsmiddelen van de politie.

Wat betreft de zogenaamde kost voor postzegels is er geen discussie: dit zijn geen gerechtskosten maar werkingskosten voor de politie. Kosten die gepaard gaan met de normale uitoefening van de taak van de politie zijn werkingskosten voor de politie (bijvoorbeeld een parkeerticket betaald door een agent die in het kader van zijn functie moet getuigen in een rechtbank).

Ook de kosten voor cd's, USB's of foto's worden niet betaald door de dienst gerechtskosten. De aankoop van deze stukken werden bovendien al betaald door justitie via het systeem van overheidsopdrachten.

Maaltijden voor personen in hechtenis daarentegen worden nog wel beschouwd als een gerechtskost in strafzaken, en zullen dan ook worden voldaan door het vereffeningsbureau, met uitzondering van het Brussels gewest en de luchthaven van Zaventem, van waaruit de kostenstaten worden verstuurd naar het centraal bureau.

Over een aantal andere kosten bestaat nog discussie. Voor deze gevallen zal verder overleg worden gepleegd.

Artikel 35 van het Gerechtskostenbesluit voorziet in een lijst met kosten die niet in aanmerking komen als een gerechtskost. In die lijst is het gebruik van een zaal voor lijkschouwingen, die op basis van artikel 255, 11° van de nieuwe gemeentewet aan wetsdokers ter beschikking wordt gesteld, opgenomen. Concreet betekent dit dat kosten en uitgaven die verband houden met de plaatselijke veiligheids- en gezondheidspolitie ten laste zijn van de betrokken gemeente en zullen niet gezien worden als een gerechtskost in strafzaken. Zijn hierop uitzonderingen mogelijk?

Dit is mogelijk als het gaat om een ramp (zoals bv in 1987 toen de Herald of Free Enterprise zonk voor de Belgische kust waarbij zeer veel mensen om het leven zijn gekomen).

In dergelijke omvangrijke gevallen zouden de kosten voor een gemeente niet haalbaar zijn, en zullen ze betaald worden door het centraal bureau gerechtskosten. Het blijft echter een uitzondering die restrictief geïnterpreteerd moet worden.

Assisen: zijn de snacks en dranken voor de opgeroepen getuigen een gerechtskost?

Ja, deze kosten mogen gefactureerd worden als een gerechtskost. Let wel: het gaat hier enkel om de gewone getuigen. Experts die komen getuigen vallen hier niet onder omdat hun vergoeding hoger is. Het principe is dan weer wel ook van toepassing op juryleden, maar het verloopt anders omdat de kosten worden gebundeld voor het gehele proces.

Wie betaalt de vervanging van sloten die met geweld zijn geopend door een slotenmaker?

Slotenmakers die worden gevorderd door een magistraat, of door een politie- of inspectiedienst om een deur van gelijk welke aard (poort, schuifraam, rolluik,...) die slotvast is te openen, en daarbij het slot kapot moeten maken, en dit slot om veiligheidsredenen moeten vervangen door een standaardslot dat past als vervanging van het kapotte slot, dit nieuwe slot en de bijhorende sleutels mogen vermelden op hun kostenstaat die ze indienen bij het taxatiebureau van het arrondissement waar ze hun opdracht hebben uitgevoerd. Ze doen dit door bij de kosten apart "vervanging slot" te vermelden, de nettoprijs, de btw en de totale prijs. De werktijd wordt bij de totale werktijd geteld.

Het herstel van het kapotte slot door een duurder model op vraag van de eigenaar of de huurder van het betrokken pand valt niet onder de gerechtskosten in strafzaken. Dit moet worden aangerekend aan de vragende partij, die hiervoor ook beroep mag doen op een andere slotenmaker, die deze vervanging apart regelt met de vragende partij. Dit valt dan volledig buiten de gerechtskosten en is volledig voor rekening van hem.

In dossiers met kosten inzake bloedafnames alcohol en drugs zitten ook telkens kosten voor de afname-apparatuur (bloedvenules, speekseltesten, speekselanalyse-set). Wie betaalt deze kosten?

De omzendbrieven betreffende de prijzen van de bloedafnamesets (alcohol en drugs) + speekseltesten + speekselcollectoren + urinetesten hebben steeds vermeld dat deze kosten als gerechtskosten dienden te worden beschouwd en als dusdanig mee in het vonnis dienen te worden opgenomen als een gecontroleerde persoon schuldig werd bevonden.

De kosten voor deze afname- apparatuur worden via lastenboeken voorafgaand betaald door de centrale dienst gerechtskosten en dit al van in de jaren 2000. De politie heeft tot op heden niet het recht facturen in te dienen bij de dringende gerechtskosten (tot en met 2019) en de taxatiebureaus (vanaf 2020) voor deze afnameapparatuur.

Zijn de reiskosten (verplaatsingen en vergoedingen) van een griffier of magistraat voor een inleidende zitting of zitting van de jeugdrechtbank tijdens het weekend gerechtskosten?

Indien het gaat om een strafzaak wel. De aangelegenheid van de reiskosten wordt behandeld in de omzendbrief 174.

Stel: de lokale politie huurt een loods waar gerechtelijk getakelde voertuigen tijdelijk worden gestald. Kan dergelijke stallingskost beschouwd worden als een gerechtskost in strafzaken?

Het is mogelijk om dit te beschouwen als een gerechtskost, op voorwaarde uiteraard dat er voldaan is aan de voorwaarden. Er moet met andere woorden sprake zijn van gerechtelijke stalling in het kader van een strafprocedure, en de opdrachtgever moet dit goedkeuren. Bovendien is het ook noodzakelijk dat voor het voertuig in kwestie een afzonderlijke kostenstaat wordt opgesteld die enkel betrekking heeft op het gestalde voertuig. De huur van de loods op zich is dus niet aanvaardbaar. Tot slot moet uiteraard gebruik worden gemaakt van de hiervoor vastgelegde tarieven die terug te vinden zijn in de omzendbrief 131/7 (geïndexeerde bedragen).

Kan de huur voor een betaalterminal die gebruikt wordt door de politie in het kader van een onmiddellijke minnelijke schikking beschouwd worden als een gerechtskost in strafzaken?

Het huren van een dergelijke betaalterminal kan niet gezien worden als een gerechtskost in strafzaken, maar betreft een werkingskost voor de politie.

Het toepassingsgebied voor gerechtskosten in strafzaken en daarmee gelijkgestelde kosten is duidelijk omschreven in de wet van 23 maart 2019 betreffende de gerechtskosten in strafzaken en gelijkgestelde kosten en tot invoering van een artikel 648 in het Wetboek van Strafvordering en het KB van 15 december 2019 tot vaststelling van de organisatie van de arrondissementale bureaus gerechtskosten en de procedure volgens dewelke gerechtskosten in strafzaken en gelijkgestelde kosten worden toegekend, geverifieerd, betaald en teruggevorderd. Het huren van een betaalterminal valt in geen geval onder dit toepassingsgebied. Er zijn ook geen tarieven voorzien voor het gebruik van een betaalterminal in het algemeen. Dit in tegenstelling tot het geval waarbij het huren van een loods door de politie voor het stallen van gerechtelijk in beslag genomen wagens wel in aanmerking kan komen, omdat het stallen van gerechtelijk in beslag genomen wagens op zich een gerechtskost uitmaken waarvoor tarieven zijn voorzien.

Met gerechtskosten in strafzaken gelijkgestelde kosten.

Stel dat we te maken hebben met een burgerlijke zaak waarbij een psycholoog moet worden aangesteld onder het stelsel van rechtsbijstand.

Het Gerechtelijk Wetboek voorziet dat de rechtsonderhorige die zich geen proces zou kunnen veroorloven, recht heeft op kosteloze rechtsbijstand als hij bewijst te voldoen aan de wettelijke voorwaarden. Als de rechter hem dat recht toekent, wordt niet alleen zijn advocaat, maar ook een vertaler of een deskundige gratis toegewezen en dan vallen diens kosten ook onder de gerechtskosten in strafzaken.

Wat met de tolken en vertalers in burgerlijke zaken?

De gerechtskostenbureaus nemen de "burgerlijke kosten" ten laste die worden gelijkgesteld met "gerechtskosten in strafzaken" indien er sprake is van pro Deo of een strafrechtelijk gevolg.

In het andere geval heeft de burgerlijke procedure niets te maken met het nieuwe mechanisme en zijn er geen gerechtskosten in strafzaken.

Komen de taxatiebureaus ook tussen voor de pro Deo's en familierechtbank?

De vorderingen die in aanmerking komen, zijn de vorderingen in alle mogelijke strafzaken, in eender welke fase van het onderzoek, het proces voor de strafrechter of de bevoegde andere rechter (dit kan een faillissementsrechter zijn, of voor sociale inbreuken, een arbeidsrechter...) of later, de strafuitvoeringsrechtbank.

Daarnaast zijn er ook nog zaken die van nature geen strafzaak zijn, maar die er door de wet mee zijn gelijkgesteld omdat ze gelijkenissen vertonen met strafzaken. Het gaat hier over in principe burgerlijke zaken, waar het parket op eigen initiatief tussenkomt: Jeugdzaken, zaken m.b.t. geesteszieken, alle pro Deo zaken, zaken voor de strafuitvoeringsrechtbank m.b.t. de externe rechtspositie van gedetineerden.

Zodra aan een betrokken partij het voordeel van de pro Deo-regeling is toegekend. Dan zijn de kosten voor de Staat. Dit is een taak voor het taxatiebureau.

In de praktijk kan de tolkenopdracht dan opgenomen worden in de maandelijkse kostenstaat terwijl andere prestaties het gewone nieuwe regime volgen.

De ziekenhuizen worden heel vaak bij gedwongen opnames geconfronteerd met de het feit dat de vragende partij een arts of een familielid van de patiënt is. Wie is in dit geval de opdrachtgever?

In dit geval is de opdrachtgever de vrederechter.

Kosten die voortvloeien uit de toepassing van de wet van 26 juni 1990 op de bescherming van de geesteszieken zijn gelijkgestelde kosten.

Rogatoire opdrachten.

Kunnen er door magistraten, die naar het buitenland moeten reizen voor een internationale rogatoire opdracht, voorschotten worden gevraagd op de reis- en verblijfskosten die ze zullen maken?

Er kunnen voorschotten worden gevraagd, en het centraal bureau gerechtskosten is bereid om hieraan tegemoet te komen mits de hiertoe gemaakte afspraken worden nageleefd. Gewoonlijk is het DGWL de centraliserende dienst die instaat voor de goedkeuring ervan. Er zijn hiervoor ook templates voorzien.

Wie moet erin toestemmen?

Het blijft nog steeds de Procureur generaal of de Federaal Procureur die zijn advies moet geven over het dossier met de verantwoordingstukken voor de uit te voeren rogatoire commissie. De vliegtuigtickets en hotelreservatie worden vaak ook voor de magistraten door de traveldienst van de Federale Politie geregeld en die kost komt dan in de facturatie die door de Federale Politie aan het centraal bureau Gerechtskosten toestuurt in het kader van uitgevoerde rogatoire commissies omdat ook de verplaatsingen van de politiemensen in dat kader een gerechtskost zijn.

Wat met voorschotten voor kosten ter plaatse?

Een voorschot krijgen enkel voor de kosten die ter plaatse gemaakt worden is niet meer mogelijk. Het komt er dus op neer dat door het Federaal parket vanaf nu tijdig een dossier wordt opgestart met verantwoordingstukken en de juiste adviezen erbij, mocht dit nog niet zijn gebeurd ten behoeve van DGWL – dienst internationale samenwerking in strafzaken. De contactpersonen daar zijn de heer MUES Jean (02/542 67 50) en Van Opdenbosch Kris (02/542.67.92) die kunnen toelichten.

Wat in dringende gevallen?

Is het dossier uitzonderlijk niet klaar of dringend, dan zal de betrokken magistraat de kosten zelf moeten voorschieten om ze nadien met de nodige bewijsstukken definitief terugbetaald te krijgen. Als die kosten (hoog bedrag vliegtuigbiljet en hotelkosten) wel door de magistraat moeten vooraf betaald worden via de eigen rekening, dan kan deze voor het gehele bedrag van de rogatoire commissie een voorschot ontvangen van maximum 90%. Een omzendbrief zal deze regeling duidelijk stellen.

Welke rol wordt hier gespeeld door de nieuwe bureaus?

Het taxatiebureau komt tussen om de controle en taxatie uit te voeren van wat aan terugbetaling wordt gevraagd en dit aan de hand van de bewijsstukken (definitieve afrekening) of gevalideerde raming (bij betaling door eigen rekening), waarna de betaling dan door het vereffeningsbureau kan gebeuren.

Hoe worden de kosten van de politie voor de internationale rogatoire commissies (IRC) en de nationale rogatoire commissies (NRC) geregeld?

De ontvangen facturen van de federale politie voor de IRC en de NRC (wanneer de politie het arrondissement verlaat) blijven onder de bevoegdheid van de centrale dienst gerechtskosten vallen. Op die maandelijkse facturen worden de kosten van verschillende rogatoire commissies waarvoor de federale politie de kosten heeft voorgesloten verzameld.

Wat als er nog iemand moet meegaan?

In bepaalde gevallen is het noodzakelijk om ook andere personen mee te nemen op zending, zoals bijvoorbeeld een tolk. Ook voor deze personen kan een voorschot worden gevraagd.

Hoe worden de kosten van de politie voor de internationale rogatoire commissies (IRC) en de nationale rogatoire commissies (NRC) geregeld?

De ontvangen facturen van de federale politie voor de IRC en de NRC (wanneer de politie het arrondissement verlaat) blijven onder de bevoegdheid van het centraal bureau Gerechtskosten vallen. Op die maandelijkse facturen worden de kosten van verschillende rogatoire commissies waarvoor de federale politie de kosten heeft voorgesloten verzameld.

Applicaties – systemen.

Hoe ver is de ontwikkeling gevorderd van het aangekondigde systeem voor automatische berekening van de tolktijden?

Het systeem is afgewerkt, maar bij het testen ervan werd nog een bug aangetroffen. Het systeem zal nog verder worden getest in Brussel, en van zodra alle problemen zijn opgelost zal dit aan alle betrokkenen ter beschikking worden gesteld. In principe zal het systeem niet

toelaten om de gebruikte formules te veranderen, wat niet betekent dat controle niet meer nodig zou zijn, bv op de echtheid van de prestatie of de dubbele betaling.

Wat is de regeling over het vermelden van de kostencentra?

Een tolk dient zijn kostenstaat in bij het taxatiebureau van zijn verblijfplaats en, in tegenstelling tot de andere prestatieverleners, niet bij het taxatiebureau van de vorderende overheid. In het kader van de recupereerbare kosten is het van belang dat de vorderende overheid zicht heeft op de kosten die in een bepaald dossier werden gemaakt. Hoe kunnen die kosten worden toegerekend aan één bepaalde plaats, en hoe moet dit in CGAB worden ingevoerd?

Er zal binnen afzienbare tijd een kostencentrum per arrondissement worden aangemaakt. Gaat het om meerdere arrondissementen, dan is een nationale aanpak vereist. Van zodra dit geregeld is, zal er meer uitleg volgen.

Welke problemen zijn er nog op te lossen in CGAB?

Een ander praktisch probleem in CGAB met het ingeven van de kostenstaten van tolken heeft betrekking op het feit dat het systeem beperkt is. De tolk dient één kostenstaat in voor een maand. Wanneer die kostenstaat (die bestaat uit meerdere prestaties) een bepaald aantal uren overschrijdt kan dit niet in het systeem worden ingebracht (dat zou 20 of 24 uren zijn). Ook het invoeren van elke afzonderlijke prestatie, lijn per lijn, kan voor problemen zorgen aangezien het aantal lijnen eveneens is beperkt.

Dit is een technisch probleem en er zal gezocht worden naar een oplossing hiervoor.

Nog een ander probleem is het uitsplitsen van enerzijds de effectieve prestatiekost (prestatie en wachttijd) en anderzijds de verplaatsingskost. Het uitsplitsen ervan is van belang om fiscale redenen.

De aangekondigde tool zal hierin voorzien.

Het systeem van overbrenging van de recupereerbare kosten van CGAB in MaCH. Wanneer zal het GEKO-project klaar zijn?

Het pilootproject GEKO is momenteel nog lopende.

Er werd hiervoor ook een werkgroep samengesteld, en de eerste vergadering is voorzien voor 20 of 21 april 2020.

Wat met het bezorgen van teksten van grote omvang in beveiligde bestanden via speciale e-maildiensten?

Als het gaat om ruim bekende e-maildiensten die de reputatie hebben veilig te zijn zoals WeTransfer of DropBox, en de bestemming heeft vooraf bevestigd de betrokken dienst te kunnen gebruiken of bereid te zijn hem te installeren, is dit toegelaten. Het verdient aanbeveling een ontvangstmelding te sturen.

Krijgt het taxatiebureau geen toegang toe de MaCH-applicatie, die zeer nuttig zou zijn?

Er is geen reden om dergelijke toegang te voorzien voor de medewerkers van een taxatiebureau. Als er nood is aan informatie moet de vraag gesteld worden aan de griffie.

Rechtsbijstand – Pro Deo.

Hoe verloopt de verwerking van kostenstaten als er sprake is van pro deo?

Als er sprake is van pro Deo geldt steeds het tarief in strafzaken, ongeacht de aard van het dossier.

OPMERKING:

Niet elke tussenkomst van het Bureau Juridische Bijstand (BJB) is per se een pro Deo-prestatie. Pro Deo moet worden toegestaan door de rechter. Enkel in dat geval is er sprake van een gerechtskost in strafzaken.

In elk geval moet de prestatieverlener die een pro Deo-prestatie uitvoert een kopie van het document meesturen aan de griffie, waaruit blijkt dat pro Deo aan de betrokkene werd toegestaan. Ook moet hij het bewijs van de pro deo-aanstelling voegen aan zijn kostenstaat.

Een ander probleem kan zich stellen wanneer de magistraat het tarief in zijn vonnis heeft begroot. Wat kan een taxatiebureau hiertegen doen? Het vonnis moet immers gerespecteerd worden.

Het is wenselijk om deze problematiek uit te werken in een omzendbrief.

Wie taxeert de kostenstaten die zijn opgemaakt in het kader van rechtsbijstand. Is dit het bureau Juridische Bijstand?

Neen. De taxatie gebeurt in geen geval door het Bureau Juridische Bijstand, maar wel door het bevoegde taxatiebureau. Het Bureau Juridische Bijstand moet wel de bevestiging geven dat de opdracht onder het pro-deo-systeem valt.

Kan voor de vorderingen door het bureau juridische bijstand de advocaat die beroep doet op de bijstand van een tolk beschouwd worden als de opdrachtgever en moet hij de prestatie goedkeuren?

Ja. In dit geval is de advocaat de opdrachtgever.

Als het bewijs aanwezig is dat een pro Deo is toegestaan, kan elkeen die de reële prestatie heeft kunnen certifiëren (de advocaat) dit goedkeuren. Het Bureau voor juridische bijstand moet bevestigen dat er bijstand is toegestaan.

Een oplossing is naast de goedkeuring van de advocaat die aanwezig was ook de stempel te krijgen van het Bureau van juridische bijstand. Dit moet gebeuren op dezelfde vordering.

Als er geen bijstand is toegestaan en een tolk dient toch een kostenstaat in bij het Bureau van juridische bijstand, nadat hij gevorderd werd door een advocaat, zal de advocaat daarover geïnterpelleerd worden.

General Data Protection Regulation (GDPR).

Kunnen privégegevens verwerkt in een verslag of een vertaling naar het taxatiebureau gestuurd worden?

De persoonsgegevens zijn wettelijk beschermd (GDPR) en mogen niet worden bekendgemaakt aan derden, tenzij met toestemming vooraf van de betrokkenen, of na hun persoonsgegevens volkomen onherkenbaar te hebben gemaakt. Ingeval de persoons- of medische gegevens niet kunnen doorgestuurd worden, ontvangt het taxatiebureau de scan van het volledige verslag of de volledige vertaling als bewijs van de geleverde prestatie.

Deze toestemming is niet nodig als de prestatieverlener de link doorstuurt om het document te consulteren in een beveiligde omgeving.

De latere GEKO-applicatie e-deposit zal toelaten in een beveiligde databank te werken.

Is er een procedure voorzien om medische resultaten te bezorgen?

De medische gegevens krijgen een specifieke wettelijke bescherming.

Het probleem zal gelost zijn als de prestatieverlener de link doorstuurt om het document te consulteren in een beveiligde omgeving. De latere GEKO-applicatie e-deposit zal toelaten in een beveiligde databank te werken.

Moet de prestatieverlener een kopie van het verslag naar het taxatiebureau sturen ?

Dit is inderdaad altijd noodzakelijk.

Het taxatiebureau moet kunnen controleren of de prestatieverlener de correcte tarieven heeft toegepast. Om haar taak goed te kunnen uitvoeren kan het noodzakelijk zijn om een kopie van het verslag in haar bezit te hebben. Als de vordering voldoende gedetailleerd is, en zo werd overgenomen in de kostenstaat en werd goedgekeurd door opdrachtgever, is het verslag niet echt nodig.

Er moet in elk geval rekening gehouden worden met de aard van de informatie die het verslag is opgenomen. Medische gegevens bv kunnen niet via de gewone mail verstuurd worden.